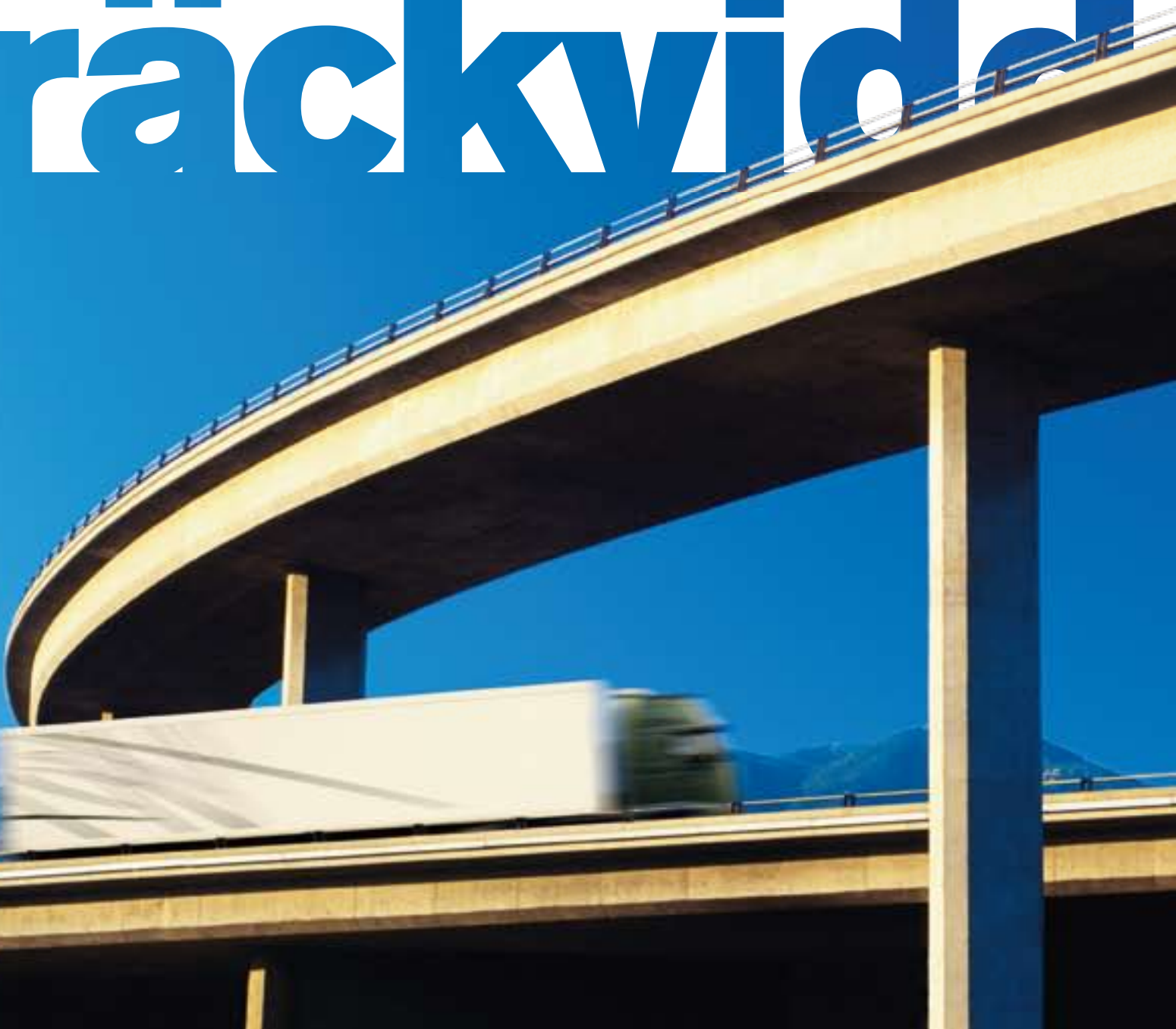

Volvokoncernen 2008

räckvidd!

VOLVO

En global koncern

- 2 Vision, uppdrag och värderingar
- 3 VD-kommentar
- 6 Organisation som driver synergier
- 8 Marknadsöversikt
- 10 Strategi med fokus på att skapa värde
- 12 Ledande produkter. . .
- 14 . . .och tjänster i världsklass
- 16 Hybrider på bred front
- 20 VPS – vårt sätt att arbeta

Förvaltningsberättelse

- 24 Volvokoncernen
- 26 Viktiga händelser
- 29 Hantering av konjunkturcykeln
- 30 Finansiell strategi
- 32 Aktien
- 34 Hållbar utveckling
- 38 Resultatutveckling
- 41 Finansiell ställning
- 43 Kassaflödesanalys
- 45 Risker och osäkerhetsfaktorer
- 49 Volvokoncernens affärsområden
- 50 Affärsområdesöversikt
- 52 Lastbilar
- 53 Volvo Lastvagnar
- 55 Renault Trucks
- 55 Nissan Diesel
- 56 Mack Trucks
- 57 Bussar
- 59 Anläggningsmaskiner
- 60 Volvo Penta
- 61 Volvo Aero
- 63 Financial Services

Bolagsstyrningsrapport

- 64 Rapport
- 70 Koncernledning
- 72 Styrelse och revisorer

Finansiell information

- 75 Resultaträkning
- 76 Balansräkning
- 77 Förändringar i eget kapital
- 78 Kassaflödesanalys
- 79 Koncernens noter
- 126 Moderbolaget AB Volvo
- 140 Förslag till ersättningspolicy
- 141 Förslag till vinstfördelning
- 142 Revisionsberättelse för AB Volvo
- 143 11-årsöversikt
- 152 Kunderbudandet
- Flik Definitioner
- Årsstämma

6

2008 var i alla avseenden ett extremt år. Från omsättnings- och resultatrekord under det första halvåret till en svag avslutning med förlust det fjärde kvartalet.

16

Under året visade Volvokoncernen flera fordon med fjärde generationens hybriddrivlinor.

49

Efter en stark tillväxt under det första halvåret dämpades efterfrågan kraftigt för de flesta av Volvokoncernens affärsområden under det andra halvåret.

Denna ekonomiska redovisningen innehåller framtidsinriktad information. Sådan information speglar ledningens nuvarande uppfattning avseende vissa framtida händelser och möjligt framtida resultat. Även om ledningen bedömer att dessa förväntningar är rimliga, kan ingen garanti lämnas på att dessa uppgifter kommer att visa sig vara korrekta. Faktiskt framtida utfall kan variera väsentligt jämfört med de i denna rapport lämnade uppgifterna, beroende på bland annat (i) förändrade förutsättningar avseende ekonomi, konjunktur, marknad och konkurrens, (ii) affärs- och verksamhetsplaner, (iii) förändringar i lagkrav och andra politiska åtgärder, (iv) variationer i valutakurser och (v) affärsriskbedömningar.

Denna rapport innebär inte att företaget har åtagit sig att revidera lämnade uppgifter, utöver vad som föranleds av noteringsavtalet med Stockholmsbörsen, om och när förhållandena förändras jämfört med det datum som denna information lämnades.

Volvokoncernens formella finansiella rapporter återfinns på sidorna 24–63 och 74–141 i den tryckta versionen, och är reviderade av bolagets revisorer.

Volvokoncernen

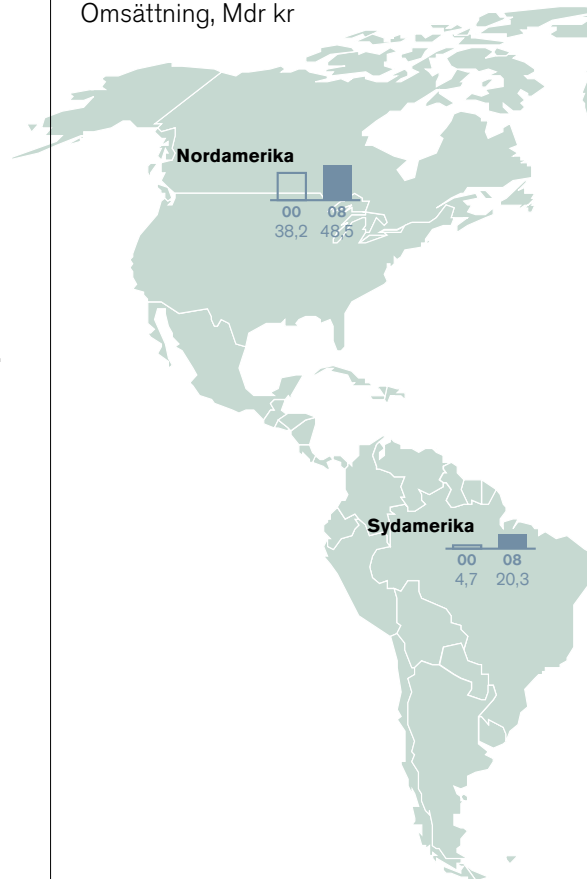
Volvokoncernen är en av världens ledande leverantörer av kommersiella transportlösningar med produkter som lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner, drivsystem för marina och industriella applikationer samt komponenter för flygmotorer. Volvokoncernen tillhandahåller också finansiella tjänster till sina kunder.

Koncernen har cirka 100.000 anställda, produktionsanläggningar i 19 länder och försäljning i omkring 180 länder.

Strategi

Volvokoncernens strategi tar utgångspunkt i kundernas behov och är inriktad på lönsam tillväxt, produktförnyelse och intern effektivitet. ➔

Omsättning, Mdr kr

Organisation

Volvokoncernen är organiserad med produktrelaterade affärsområden och stödjande affärsenheter. Organisationen skapar förutsättningar för att arbeta nära tillsammans med kunderna samtidigt som koncerngemensamma resurser utnyttjas effektivt. ➔

Volvo Lastvagnar

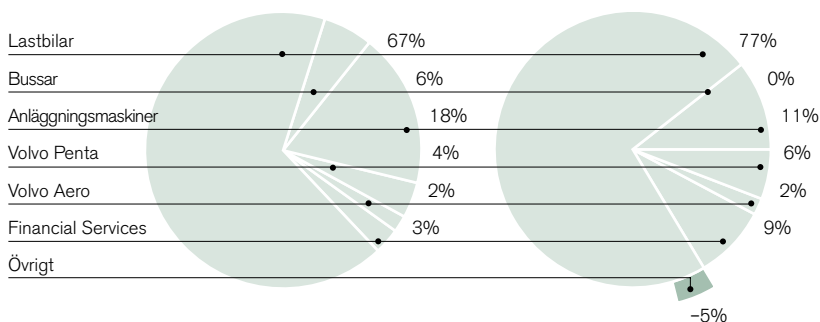
Renault Trucks

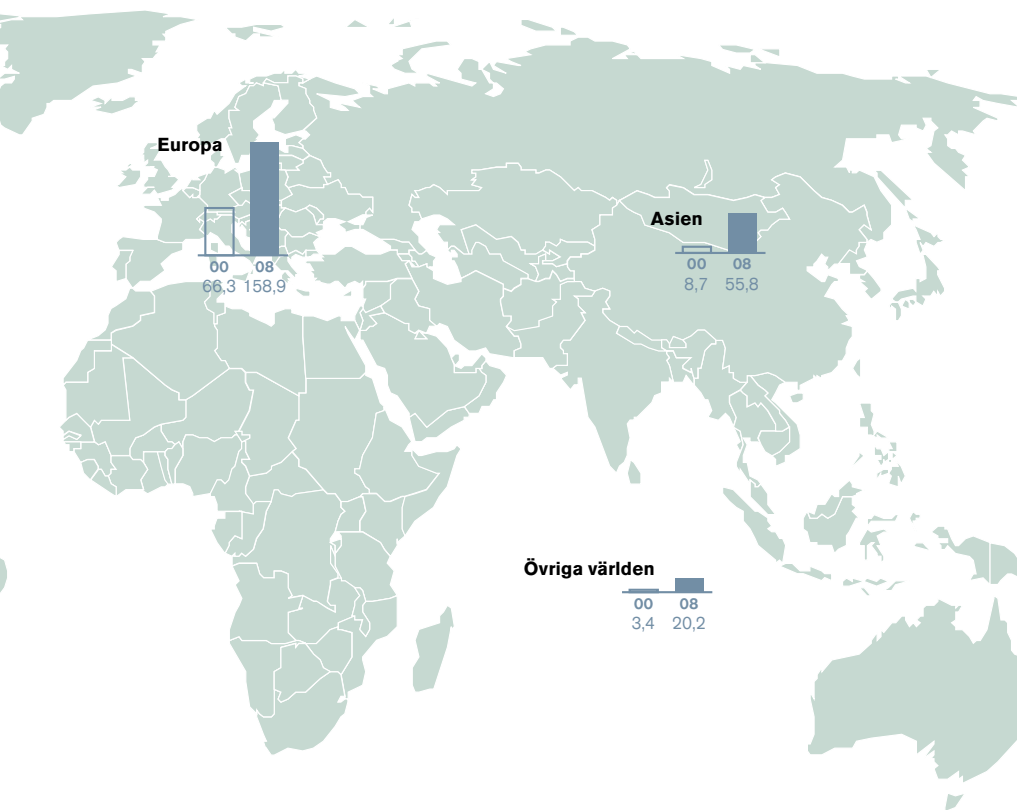
Mack Trucks

Andel av omsättningen

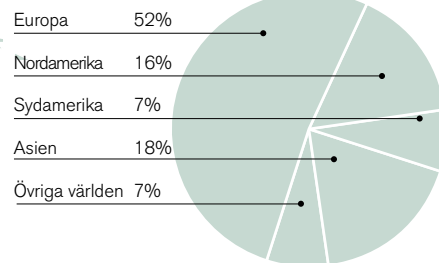
Andel av rörelseresultatet

Volvo 3P		
Volvo Powertrain		
Volvo Parts		
Volvo Logistics		
Volvo Technology		
Volvo Information Technology		
Volvo Group Real Estate - Volvo Business Services		

Andel av omsättningen

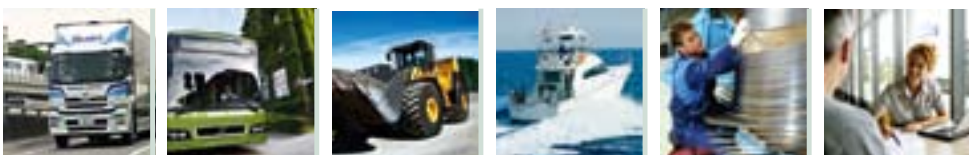

Kunder

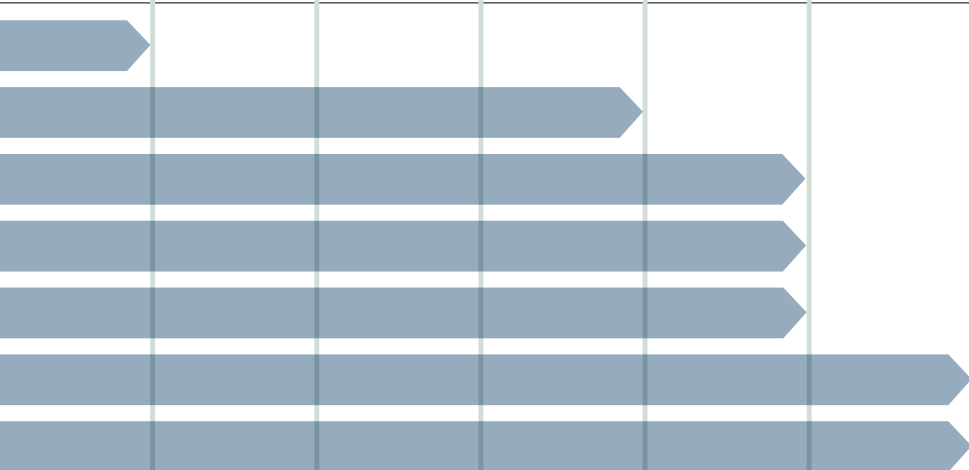
Volvokoncernens kunder finns idag i mer än 180 av världens länder, till övervägande del i Europa, Asien och Nordamerika. Försäljning av koncernens produkter och tjänster sker genom både helägda och fristående återförsäljare. Genom ett världsomspännande servicenätverk tillgodoses kundernas behov av reservdelar och andra eftermarknadstjänster. Läs mer om Volvokoncernens produkter och tjänster. → [12](#)

Medarbetare

Huvuddelen av de anställda finns i Sverige, Frankrike, Japan, USA, Kina, Brasilien och Sydkorea. → [36](#)

Nissan Diesel **Bussar** **Anläggningsmaskiner** **Volvo Penta** **Volvo Aero** **Financial Services**

2008 i sammandrag

Efter ett starkt första halvår med rekordtillväxt och rekordresultat försvagades utvecklingen kraftigt under det andra halvåret.

Nettoomsättningen steg med 6% till 303.667 Mkr (285.405).

Rörelseresultatet uppgick till 15.851 Mkr (22.231).

Årets resultat uppgick till 10.016 Mkr (15.028) och avkastningen på eget kapital till 12,1% (18,1).

Samriskbolag i Indien bildat tillsammans med Eicher Motors.

Visning av hybrider på bred front i lastbilar, bussar och hjullastare.

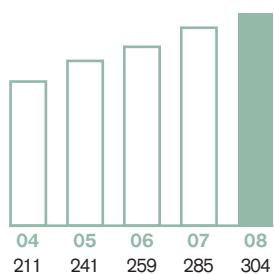
Vinsten per aktie uppgick till 4:90 kronor (7:37).

Föreslagen ordinarie utdelning på 2:00 kronor (5:50).

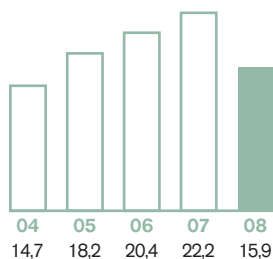
Nyckeltal	2007	2008
Nettoomsättning Volvokoncernen, Mkr	285.405	303.667
Rörelseresultat Volvokoncernen, Mkr	22.231	15.851
Rörelseresultat Industriverksamheten, Mkr	20.583	14.454
Rörelseresultat Kundfinansiering, Mkr	1.649	1.397
Rörelsemarginal Volvokoncernen, %	7,8	5,2
Resultat efter finansiella poster, Mkr	21.557	14.010
Periodens resultat, Mkr	15.028	10.016
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	7:37	4:90
Utdelning per aktie, kronor	5:50	2:00 ¹
Avkastning på eget kapital, %	18,1	12,1

1 Föreslagen utdelning 2008.

Nettoomsättning, Mdr kr

Rörelseresultat, Mdr kr

Vision, uppdrag och värderingar

Vår vision

Volvokoncernens vision är att värderas som världens ledande leverantör av kommersiella transportlösningar.

Vårt uppdrag

Genom att skapa mervärde för våra kunder skapar vi mervärde för våra ägare.

Vi använder vår samlade kunskap för att tillhandahålla transportrelaterade produkter och tjänster med överlägsen kvalitet, säkerhet och med omsorg om miljön till krävande kunder i utvalda segment.

Vi arbetar med energi, passion och respekt för individen.

Våra värderingar

Volvokoncernen ser företagskulturen som en unik tillgång eftersom den är svår för konkurrenter att kopiera. Genom att tillvarata och stärka den kunskap och kultur som vi har byggt upp genom åren, kan vi uppfylla vår vision.

Kvalitet, säkerhet och omsorg om miljön utgör Volvokoncernens gemensamma grund och är en viktig del av vår företagskultur. Värderingarna har lång tradition och genomsyrar vår organisation, våra produkter och vårt sätt att arbeta. Vårt mål är att upprätthålla en ledande ställning inom dessa områden.

Kvalitet

Kvalitet är ett uttryck för vår målsättning att erbjuda pålitliga produkter och tjänster. I alla delar av verksamheten, från produktutveckling och tillverkning till leverans och kundsupport, är det kundernas behov och förväntningar som står i fokus. Vårt mål är att nå eller överträffa deras förväntningar. Med ett kundfokus som bygger på allas engagemang och deltagande samt en processkultur har vi målet att vara nummer ett i kundtillfredsställelse. Detta bygger på en kultur där alla medarbetare är lyhörda och medvetna om vad som behövs åstadkommas för att bli den bästa affärspartner.

Säkerhet

Säkerhet handlar om hur våra produkter används i samhället. Vi har sedan lång tid en ledande position i säkerhetsfrågor, vårt mål är att det ska vara så även framgent. Säkerhetstänkandet är en integrerad del av vårt produktutvecklingsarbete. Våra medarbetare har hög medvetenhet om säkerhetsfrågor, och vi använder kunskap från våra interna haverikommissioner i produktutvecklingen. Vårt mål är att minska risken för olyckor och konsekvenserna vid eventuella olyckor, samt att förbättra säkerheten och arbetsmiljön för förarna av våra fordon.

Miljöomsorg

Vi tycker att det är självklart att våra produkter och vår verksamhet ska ha minsta möjliga negativa påverkan på miljön. Vi arbetar för att ytterligare förbättra energieffektiviteten och minska utsläppen från alla delar av vår verksamhet med särskilt fokus på användningen av våra produkter. Vårt mål är att Volvokoncernen ska rankas som en ledare i vår bransch inom omsorg om miljön. För att nå detta mål, strävar vi efter helhetssyn, kontinuerlig förbättring, teknisk utveckling och effektivt resursutnyttjande.

VD-kommentar

2008 var i alla avseenden ett extremt år. Från omsättnings- och resultatrekord under det första halvåret till en svag avslutning med förlust det fjärde kvartalet. Från tolv månaders leveranstid på lastbilar och problem med flaskhalsar i produktionen till svag ordergång, ett stort antal avbokningar och stoppdagar i våra fabriker under senare delen av året.

Den kraftiga inbromsningen i världsekonomin i samband med finanskrisen som tog sin början sommaren 2008 medförde att vi redan under tidig höst fattade beslut om att sätta igång de åtgärder som är nödvändiga inför en lågkonjunktur. I en vikande konjunktur är det mycket viktigt att agera snabbt för att sänka koncernens kostnadsnivå och se till att inte bygga lager, eftersom stora lager i allmänhet innebär en press på priserna. Dessutom är det i rådande läge av största vikt att vi fortsätter att minska kapitalbindningen och arbetar hårt med att skapa kassaflöden, som bidrar till att öka vår handlingsfrihet.

Kraftiga produktionsneddragningar

Vi genomförde under det andra halvåret kraftiga produktionsneddragningar för att minska våra lager av nya lastbilar och anläggningsmaskiner med ambitionen att upprätthålla priserna på våra produkter, vilket är en av de viktigaste faktorerna för att säkerställa en god framtida lönsamhet. Vi har varit framgångsrika i det arbetet. Under det fjärde kvartalet minskade lagren av nya lastbilar med 13% och av nya anläggningsmaskiner med

19%. Vi har under inledningen av 2009 fortsatt att arbeta hårt och fokuserat med att reducera lagernivåerna till de nya, lägre efterfrågenivåer som råder på de flesta av våra marknader och för de flesta av våra produkter.

Vår nettoskultsättning fortsätter att vara låg och uppgick vid slutet av året till 40% av eget kapital, och exklusive avsättningar för framtida pensioner och sjukvårdskostnader som förfaller långt in i framtiden var nettoskultsättningen 27% av eget kapital. Vid årets slut hade vi likvida medel i form av kassa och bank på 24 miljarder kronor och därtill 27 miljarder i outnyttjade kreditfaciliteter.

Vi har initierat besparingar på alla nivåer och i samtliga verksamheter och vi håller en hög takt i genomförandet av beslutade åtgärder. Detta har tyvärr lett till att vi tvingats varsla ett stort antal medarbetare om uppsägning. För Volvo-koncernen är det här nödvändiga beslut som dessvärre drabbar många medarbetare och deras familjer. Varslen har varit en direkt konsekvens av att kreditmarknaden inte fungerar för våra kunder och på senare tid även en spegling av en snabbt minskande världsmarknad.

Vi har initierat besparingar på alla nivåer och i samtliga verksamheter och vi håller en hög takt i genomförandet av beslutade åtgärder.

Lägre resultat

Konsekvensen av att snabbt dra ned produktionstakten är att det på kort sikt påverkar rörelseresultatet negativt eftersom det finns en ledtid för anpassning av kostnadsstrukturen. Detta slog kraftigt mot resultatet under det andra halvåret i allmänhet och det fjärde kvartalet i synnerhet. Vi kommer att fortsätta att känna av det även under det första halvåret 2009.

Driven av den starka utvecklingen under det första halvåret så steg försäljningen med 6% under 2008 till 304 miljarder kronor. Rörelseresultatet försämrades med närmare 30% men vi gjorde trots det ett resultat på nästan 16 miljarder kronor. Underutnyttjandet i fabriken och lägre leveranser under det andra halvåret 2008 liksom fortsatt höga kostnader för råvaror och komponenter påverkade resultatet negativt.

Satsningar för framtiden

Vi har även fortsatt vår satsning på framtidens produkter, vilket avspeglas av att vi lade ned 14 miljarder kronor på forskning och utveckling, en ökning av kostnaderna med drygt 3 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Investeringarna i forskning och utveckling planeras ligga kvar på en relativt hög nivå. Vi investerar betydande belopp i utvecklingen av hybrider inom såväl lastbilar och bussar som anläggningsmaskiner och i nya, konkurrenskraftiga lastbilar, bussar och anläggningsmaskiner med nya, renare motorer som uppfyller de nya emissionsregler som träder i kraft runt om i världen de närmaste åren.

Vi har även investerat cirka 10 miljarder kronor i våra fabriker för att höja kapaciteten och framför allt produktiviteten så att vi kan producera våra produkter så effektivt som

möjligt när vi kommit igenom den lågkonjunktur som vi befinner oss i.

Besvärligt läge på flera marknader

Lastbilsmarknaden, som inledde året på rekordnivåer i de flesta delar av världen utanför Nordamerika och Japan, försvagades under det andra halvåret kraftigt på koncernens huvudmarknader i Europa, Nordamerika och Japan. Mot slutet av året stod det klart att ingen av våra lastbilsmarknader var opåverkad av nedgången. Jag kan dock konstatera att vi tagit marknadsandelar på nästan samtliga marknader under 2008.

I rådande marknads läge är det svårt att göra en bedömning av lastbilsmarknadernas utveckling under 2009. Vi räknar inte med någon återhämtning i efterfrågan under det första halvåret, men med beslutade och redan genomförda interna åtgärder som successivt slår igenom under det första halvåret så är vi förberedda för att hantera det besvärliga läget.

Anläggningsmaskiner har drabbats hårdast av den snabba inbromsningen i världsekonomin och avslutade året med en betydande förlust under det fjärde kvartalet. Kraftigt minskad försäljning i kombination med underutnyttjande i anläggningarna samt avsevärt högre kostnader för råmaterial låg bakom förlusten. Anläggningsmaskiner genomför åtgärder som under det första halvåret 2009 successivt anpassar kostnaderna till den lägre efterfrågan.

För Bussar var turistbussmarknaden svag, men däremot fortsatte stadsbussmarknaden sin stabila utveckling med ökat intresse för miljöanpassade fordon och inte minst då hybrider. I oktober fick vi vår första order på stadsbussar med hybriddrivlina.

För Volvo Penta har marknaden för marinmotorer försvagats kraftigt medan industrimotormarknaden håller upp relativt väl. Även Volvo Penta har genomfört anpassningar av verksamheten och fortsätter att expandera industrimotoraffären för att få en bättre balans mellan sina segment.

Volvo Aero träffade flera betydelsefulla motoravtal under året, avtal som inom några år börjar generera betydande intäkter under lång tid framöver. Däremot minskade försäljningen och lönsamheten under 2008, och eftersom flygtrafiken i världen nu har vänt nedåt har Volvo Aero redan börjat förbereda sig för lägre efterfrågan.

Som förväntat ökade bortskrivningarna och avsättningarna för osäkra fordringar i vår kundfinansieringsportfölj i Volvo Financial Services i takt med den försämrade konjunkturen, men de befinner sig trots det på relativt låga nivåer. För helåret 2008 genererade VFS en avkastning på 12,6% på eget kapital.

Koncernen har de senaste åren arbetat hårt med att expandera sin eftermarknadsaffär med reservdelar, begagnade lastbilar, verkstads-tjänster och andra tilläggstjänster. Vi har blivit bättre på att stödja våra kunders affärsverksamhet genom produkternas hela livscykel. Under 2008 svarade denna del av vår affär för cirka 26% av den totala försäljningen. Detta har flera fördelar. Eftermarknadsaffären är betydligt stabilare i sin utveckling än försäljningen av nya fordon och maskiner. Så länge våra kunders lastbilar, bussar, maskiner, båtar eller flygplan är i bruk så har de behov av service, reservdelar och flera andra av de tjänster som vi erbjuder på området. Även lönsamheten är högre varför eftermarknadsaffären är ett prioriterat område för att förbättra koncernens lönsamhet genom hela konjunkturcykeln.

Långsiktig tillväxt och utveckling med miljön i fokus

Hur länge den nuvarande låga efterfrågan består är omöjligt att sia om. Jag är dock övertygad om att marknaderna kommer tillbaka, eftersom transporter och infrastruktur är ryggraden i det moderna samhället. På lång sikt driver ökad handel och behovet av infrastruktur tillväxten framåt. Detta gäller inte minst på marknaderna i bland annat östra Europa och Asien. På dessa marknader har vi under senare år flyttat fram positionerna dels genom investeringar i vårt återförsäljar- och servicenät, dels genom förvärven av den japanska lastbilstillverkaren Nissan Diesel och den kinesiska hjullastartillverkaren Lingong samt bildandet av ett samriskbolag inom lastbilar och bussar tillsammans med indiska Eicher Motors.

Som en av världens största tillverkare av kommersiella fordon har vi ett ansvar för att minska miljöpåverkan både från vår produktion och från användningen av våra produkter. Det finns ingen motsättning mellan att utveckla produkter med lägre miljöpåverkan och att skapa lönsam tillväxt. Motorer som förbrukar mindre bränsle sänker våra kunders kostnader och stärker deras konkurrenskraft. Vi ligger långt framme inom utvecklingen av motorer som uppfyller kommande emissionskrav och Volvos hybridteknologi är en av de mest lovande och konkurrenskraftiga teknologierna för kommersiella fordon. I koncernens lösning kan dieselmotorn och elmotorn arbeta tillsammans eller var för sig baserat på effektområde och applikation. Därigenom ökar bränsleeffektiviteten avsevärt jämfört med seriehybridlösningar.

Starka positioner i branscher med framtidsmöjligheter

För att bibehålla en god finansiell stabilitet och för att kunna fortsätta investera i utvecklingen av framtidens produkter föreslår styrelsen att den ordinarie utdelningen sänks med 64% till 2:00 kronor per aktie. Då koncernens avkastning på eget kapital översteg 12% för helåret 2008 har 150 Mkr avsatts i vinstdelning till de anställda, som gjort mycket goda insatser under ett svårt år.

Det är ingen tvekan om att vi har en svår period framför oss, men när väl omställningen till en ny, lägre kostnadsnivå är genomförd har vi skapat en bra grund att bygga vidare ifrån när väl marknaden vänder. Volvokoncernen är ett av världens ledande företag i branscher med stora framtidsmöjligheter. Vi har starka varumärken, produktprogram som ligger i absolut framkant och starka positioner på våra marknader.

Tack vare de senaste årens kraftiga satsningar på innovation och produktutveckling och med de nödvändiga åtgärder som vi nu genomför har vi stora möjligheter att komma ur lågkonjunkturen med stärkta positioner på marknaden. Men det kommer att krävas fortsatt hårt arbete för att vi ska nå dit.

Leif Johansson
VD och koncernchef

Volvokoncernen är ett av världens ledande företag i branscher med stora framtidsmöjligheter. Vi har starka varumärken, produktprogram som ligger i absolut framkant och starka positioner på våra marknader.

Organisation som driver synergier

Affärsområden

Volvokoncernen är organiserad med produktrelaterade affärsområden och stödjande affärsenheter. Organisationen innebär att det finns förutsättningar för att arbeta nära tillsammans med kunderna samtidigt som koncerngemensamma resurser kan utnyttjas effektivt. Av koncernens 101.400 anställda arbetar cirka 70% i de åtta produktrelaterade affärsområdena.

Affärsenheter

Affärsenheterna är globalt organiserade och samlar kompetens inom viktiga områden. De har det övergripande ansvaret för bland annat produktplanering och inköp samt för att utveckla och leverera komponenter, delsystem, tjänster och service till affärsområdena. Strukturen skapar stordriftsfördelar inom produktutveckling, produktion, reservdelsförsörjning, logistik, administration och supportfunktioner.

Volvo Business Services tillhandahåller tjänster inom ekonomihantering och administration för koncernens bolag.

Volvo Group Real Estate sysslar med fastighetsförvaltning och fastighetsutveckling.

Det finns fler enheter med tydliga uppdrag utöver dem i illustrationen. Volvo Technology Transfer arbetar bl.a. med att stärka kopplingen till ny teknik och nya tjänster genom att investera i företag och projekt av tekniskt och kommersiellt intresse.

Internbanken Volvo Treasury koordinerar koncernens globala finansiering. Den ansvarar också för hanteringen av räntebärande tillgångar och skulder.

Volvo Group NAP (Non-Automotive Purchasing) är en global organisation med ansvar för inköp av indirekta varor och tjänster.

Volvo Lastvagnar
tillverkar medeltunga till tunga lastbilar för fjärr- och regionaltransporter samt anläggningsarbete.

Antal anställda: 20.472

Renault Trucks
erbjuder flera typer av kommersiella fordon från lätta lastbilar för distribution till tunga lastbilar för fjärrtransporter.

Antal anställda: 10.100

Mack Trucks
tillverkar tunga lastbilar främst för anläggningssegmentet, avfallshandling och tunga regionala transporter.

Antal anställda: 2.663

Nissan Diesel
Nissan Diesels produkter består av medeltunga till tunga lastbilar för fjärrtransporter, regionaltransporter och anläggningsarbete.

Antal anställda: 7.817

Volvo 3P

Volvo 3P ansvarar för produktplanering, produktutveckling och inköp (purchasing) för koncernens lastbilsbolag. Produktplaneringen handlar om att ha rätt produkter på längre sikt. Produktutvecklingen är inriktad på chassier, hytter och elsystem. Inom inköp har Volvo 3P en betydande storlek och förhandlingsstyrka.

Antal anställda: 4.057

Volvo Powertrain

Volvo Powertrain samordnar Volvokoncernens drivlineverksamheter och ansvarar för utveckling och tillverkning av tunga dieselmotorer, växellådor och axlar. Volvo Powertrain ansvarar också för att Volvokoncernen förses med drivlinor för medeltunga applikationer. Volvokoncernen har gemensamma motorplattformar som uppfyller de senaste miljökraven, en mera fokuserad forskning och utveckling, en effektivare tillverkning och en mera fokuserad leverantörsstruktur.

Antal anställda: 9.181

Volvo Parts

Volvo Parts erbjuder tjänster och verktyg för eftermarknaden. Tjänsterna börjar hos leverantörerna och går via återförsäljarna hela vägen till slutkunderna. Detta innebär planering, inköp, transport och lagerhållning av reservdelar samt lageradministration, orderhantering och verktyg och tjänster till eftermarknaden.

Antal anställda: 4.175

Volvo Logistics

Volvo Logistics har en heltäckande kompetens inom logistikområdet. Företaget utvecklar och tillhandahåller transport- och logistiklösningar för fordons- och flygindustrin världen över. Kunderna finns såväl inom som utanför Volvokoncernen. Volvo Logistics erbjuder kundanpassade tjänster inom hela logistikkedjan – allt från design av komplexa logistiksystem till lösningar inom emballage, försäkringar och distribution av färdiga produkter.

Antal anställda: 1.185

Volvo Technology

Volvo Technology (VTEC) utvecklar ny teknik och nya koncept för "hårda" och "mjuka" produkter och processer inom transport- och fordonsindustrin. De främsta kunderna är Volvokoncernen, Fordägda Volvo Personvagnar och utvalda leverantörer. Dessutom driver VTEC några strategiska program och expertfunktioner relaterade till innovationer och deltar i nationella och internationella forskningsprogram med universitet, forskningsinstitut och andra företag.

Antal anställda: 431

Volvo Information Technology

Volvo IT:s affärskoncept är att hantera komplexa IT-system. Volvo IT levererar lösningar för alla delar i den industriella processen och erbjuder unik expertkunskap inom Product Lifecycle Management, SAP-lösningar och IT-drift. Bland kunderna finns Volvokoncernen, Fordägda Volvo Personvagnar och andra stora industriföretag.

Antal anställda: 5.326

Volvo Group Real Estate, Volvo Business Services

Bussar

har ett produktutbud som omfattar stadsbussar, linjebussar, turistbussar och chassier.

Antal anställda: 8.019

Anläggningsmaskiner

tillverkar en rad olika typer av maskiner för anläggningsarbete och relaterade verksamhetsområden.

Antal anställda: 16.460

Volvo Penta

erbjuder motorer och drivsystem för fritids- och yrkesbåtar samt för industriella applikationer såsom generatoraggregat och containerhantering.

Antal anställda: 1.595

Volvo Aero

utvecklar och tillverkar avancerade komponenter till flygplansmotorer och rymdraketer med fokus på lättviktsteknologi som främjar minskad bränsleförbrukning. Volvo Aero erbjuder underhållstjänster för flygmotorer.

Antal anställda: 3.262

Financial Services

bedriver verksamhet inom kund- och återförsäljarfinansiering.

Antal anställda: 1.290

Snabb inbromsning i världsekonomin

Efter en stark inledning på året försvagades efterfrågan kraftigt på de flesta av Volvokoncernens marknader under det andra halvåret 2008 till följd av finanskris och svagare global tillväxt.

Lågkonjunktur förvärrad av finanskris

Efter en positiv utveckling under årets första sex månader, dämpades tillväxten i världen kraftigt under andra halvåret 2008. Finanskrisen och den därpå följande lågkonjunkten spred sig från Nordamerika till Europa och därefter ytterligare österut. Konjunkturedgången kom att förvärras kraftigt av att den finansiella kris som inleddes på bolånemarknaden i USA sedan spred sig genom det globala finansiella systemet. Den kredit-åttstramning som blev följden ledde till stora svårigheter för både företag och privatpersoner att finansiera såväl investeringar som konsumtion, vilket medförde en kraftig inbromsning i världsekonomin.

För att stimulera ekonomierna sänkte flera centralbanker sina styrräntor markant mot slutet av 2008. Dessutom beslutade flera länder om finanspolitiska åtgärder för att mildra nedgången, bland annat i form av ökade statliga investeringar i infrastruktur. Trots att stimulansåtgärderna väntas få positiva effekter, räknar såväl OECD som FN med att lågkonjunkten består även under 2010.

OECD räknar i sin Economic Outlook No. 84, som publicerades i november 2008, med att bruttonationalprodukten i OECD-området faller med drygt 1% under 2009. Det är den svagaste utvecklingen sedan andra världskriget. Enligt rapporten World Economic Situation and Prospects 2009 spår FN en global BNP-utveckling under 2009 med som sämst -0,4% och som bäst en tillväxt på 1,6%. Det kan jämföras med en tillväxt på 2,5% under 2008 och 3,8% under 2007.

Långsiktigt transportbehov

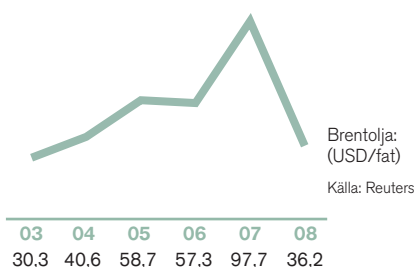
De senaste åren har tillväxtekonomierna i Asien, östra Europa och Sydamerika i hög grad bidragit till den ekonomiska utvecklingen i världen. BRIK-länderna – Brasilien, Ryssland, Indien och Kina – står för en fjärdedel av världens BNP, en kraftig ökning från 17% 1990, enligt OECD. Nordamerika och EU är dock fortfarande de klart största ekonomierna med tillsammans cirka 60% av världens BNP. Samtidigt har världshandeln ökat dramatiskt. Sedan 1970 har handeln i relation till världens samlade BNP mer än fördubblats – från 12% till 27%. Tillväxtländernas andel av exporten har fördubblats, från 20% till cirka 40%. Med ökad handel följer ökade behov av varutransporter mellan och inom olika regioner, länder och världsdelar. Samhällsutvecklingen med bland annat urbanisering i många länder innebär dessutom att allt fler människor behöver resa i vardagen.

Transportbehovet återspeglas av att efterfrågan på transportfordon har haft en tillväxttakt på cirka 4% per år över en konjunkturcykel. Marknaden för tunga lastbilar har historiskt svängt kraftigt i Nordamerika medan den varit stabilare i västra Europa. Snabbast har tillväxten varit i östra Europa och Asien.

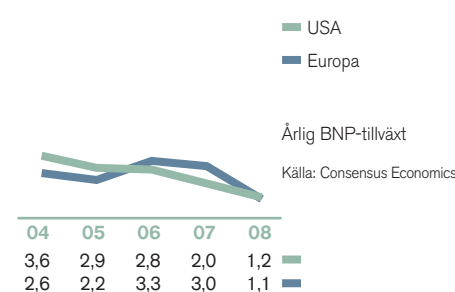
Tillväxten i ekonomin och i transporterna har också inneburit att behovet av en fungerande infrastruktur blivit tydligt. De närmaste åren planeras fortsatt stora investeringar i vägnätet bland annat i Kina, Indien och östra

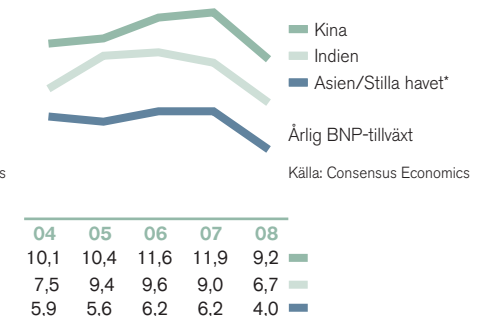
Oljepris

Tillväxt i USA och Europa, %

Tillväxt i Asien, %

* Kina, Hongkong, Sydkorea, Taiwan, Indonesien, Malaysia, Singapore, Thailand, Filippinerna, Vietnam, Australien, Nya Zeeland, Indien, Japan, Sri Lanka

Europa samtidigt som stimulanspaket i form av statliga infrastrukturinvesteringar diskuteras i flera länder. Stigande välstånd i världens länder innebär även att det långsiktigt finns ett behov av att bygga bland annat flygplatser, järnvägar, fabriker, köpcentra, bostäder och fritidsanläggningar.

Fluktuerande råvarupriser

De senaste årens högkonjunktur med ökad produktion och fler transporter har inneburit ett tryck uppåt på råvarupriserna. Inte minst oljepriset fortsatte att stiga under det första halvåret 2008. I början av 2008 kostade Nordsjöolja, så kallad Brent, drygt 100 dollar per fat för att nå en topp på cirka 150 dollar i juli. I takt med den allt svagare utvecklingen i världsekonomin sjönk oljepriset kraftigt under det andra halvåret. I december kostade ett fat Brentolja cirka 36 dollar. Även priserna på andra viktiga insatsvaror, som metaller och gummi, föll tillbaka under det andra halvåret 2008 efter de senaste årens kraftiga uppgångar.

Drivmedel utgör en stor del av driftskostnaderna för många av Volvokoncernens kunder. För ett åkeri svarar drivmedlet för så mycket som en tredjedel av de totala kostnaderna. Bränsleeffektivitet är därför en viktig faktor när de väljer nya fordon eller maskiner. Det ställer krav på tillverkarna att utveckla nya, bränslesnålare produkter. Tillsammans med allt hårdare miljökrav innebär det att avsevärda investeringar måste göras i forskning och utveckling kring nya tekniker som sänker utsläppen och kring kompletterande bränslen och alternativa drivlinor med bättre miljöprestanda.

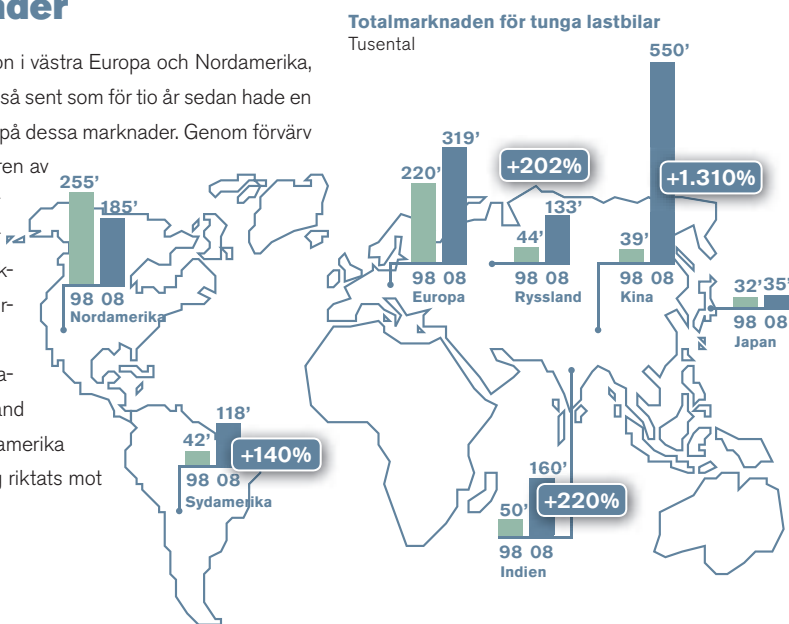
Volvokoncernen ligger långt framme inom utvecklingen av bränslesnålare motorer och alternativa drivlinor, som till exempel hybrider.

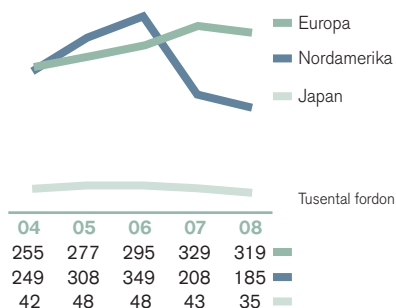
Stärkt position på viktiga marknader

Volvokoncernen har sedan lång tid tillbaka en etablerad och stark position i västra Europa och Nordamerika, men eftersom den snabbaste tillväxten sker på marknader där koncernen så sent som för tio år sedan hade en begränsad verksamhet har Volvokoncernens sedan en tid även fokuserat på dessa marknader. Genom förvärv av den japanska lastbilstillverkaren Nissan Diesel, den kinesiska tillverkaren av hjullastare Lingong, Ingersoll Rands division för vägranläggningmaskiner och bildandet av ett samriskbolag för tillverkning av lastbilar och bussar tillsammans med indiska Eicher Motors är nu även Asien en hemmamarknad för Volvokoncernen. Samtidigt har koncernen genom att stärka återförsäljar- och servicenätet positionerat sig väl i östra Europa.

För att kunna möta utmaningarna och fördela ökade utvecklingskostnader för bland annat motorer på större volymer sker en konsolidering bland tillverkarna. Sammanslagningar och uppköp har varit vanliga i både Nordamerika och Europa. De senaste åren har dessutom blickarna i ökad utsträckning riktats mot Asien där Volvokoncernen varit tidigt ute med flera betydelsefulla förvärv.

Registrering av tunga lastbilar >16 ton

Volvokoncernens förvärv och avyttringar

- 2008 Samriskbolag med indiska Eicher Motors om lastbilar och bussar
- 2007 Förvärv av Ingersoll Rands division för vägranläggningmaskiner
- 2007 Förvärv av kinesiska hjullastartillverkaren Lingong
- 2006 Förvärv av japanska Nissan Diesel inledd. Slutför 2007.
- 2005 Försäljning av servicebolaget Celero Support
- 2004 Förvärv av utestående 50% av busstillverkaren Prevost i Kanada
- 2004 Försäljning av axeltillverkning till ArvinMeritor
- 2003 Förvärv av Bilias lastbils- och anläggningsverksamhet i Europa
- 2001 Försäljning av försäkringsverksamheten inom Volvia till If
- 2001 Förvärv av lastbilstillverkarna Mack och Renault VI
- 1999 Försäljning av Volvo Personvagnar till Ford
- 1998 Förvärv av grävmaskintillverkningen i Samsung Heavy Industries

Strategi med fokus på att skapa värde

Volvokoncernens strategi tar utgångspunkt i kundernas behov och är inriktad på lönsam tillväxt, produktförnyelse och intern effektivitet.

Kundernas behov

Volvokoncernens kunder bedriver främst transportrelaterad verksamhet. De ställer höga krav på både produkter och tjänster. På en marknad som präglas av hård konkurrens är kundtillfredsställelse en nyckelfaktor – den säkerställer framtida försäljning och är en förutsättning för god lönsamhet.

Volvokoncernens produkter och tjänster har hög prestanda, kvalitet, säkerhet, flexibilitet och totalekonomi. Kunderna erbjuds lösningar anpassade efter deras verksamhet, oavsett om det handlar om en enskild produkt eller helhetslösningar med såväl produkter som finansiering, försäkring och olika former av serviceavtal.

Produkterna och tjänsterna är utvecklade i nära samarbete med kunderna med målet att de ska bidra till att förbättra kundernas produktivitet och lönsamhet och därigenom skapa värde. Volvo strävar efter att öka andelen tjänster och så kallade soft products, bland annat reservdelar, påbyggnader och redskap, till kunderna.

Kvaliteten i erbjudandet avgörs också av hur kunderna bemöts och hur tjänsterna utförs.

Volvokoncernen har de senaste åren fördjupat relationen med nyckelkunder. Fördelarna är flera.

Koncernen kan på ett ännu bättre sätt än tidigare stödja kundernas tillväxt samtidigt som fördjupade relationer leder till ökad penetration av såväl produkt- som tjänsteutbudet. Genom det breddade erbjudandet skapas fördelar hos både Volvokoncernen och kunderna.

Strategi

Lönsam tillväxt

Volvokoncernens inriktning är att fortsätta växa med fokus på lönsamhet. Tillväxten ska ske globalt och både organiskt och via förvärv. Målet är att växa med 10% per år över en konjunkturcykel. Mer än hälften av tillväxten ska vara organisk och resterande del ska komma från förvärv. Förvärven ska ske på strategiska marknader och i strategiska produktsegment. Målsättningen är att växa i en högre takt på nya marknader.

Lönsam tillväxt är en förutsättning för att Volvokoncernen ska fortsätta att stärka sin konkurrenskraft och utvecklas som samarbetspartner till kunder med höga krav. En särskilt stor tillväxtpotential finns i tilläggsaffärer kring service och tjänster där stora insatser görs för att ge kunden ett än mer komplett erbjudande. Lönsamheten är nödvändig för att säkerställa investeringar i forskning och utveckling av nya produkter och tjänster samt en god avkastning till aktieägarna.

Produktförnyelse

Att kontinuerligt förnya koncernens utbud och skapa nya och bättre produkter och tjänster är krävande, men en överlevnadsfråga. Hård konkurrens, nya miljökrav, säkerhet och kvalitetsförväntningar ställer stora krav på hela produktutvecklingsprocessen.

Utvecklingen av ny, innovativ teknik är nyckeln till framgång för nya produktgenerationer och till att Volvokoncernen ska bibehålla sina ledande marknadspositioner. Inom koncernen pågår ett ständigt arbete med att förbättra produkternas prestanda – det stärker konkurrenskraften i den närmaste framtiden. Samtidigt bedrivs forskning som siktar ännu längre fram i tiden för att uppnå nya, tekniska genombrott som bidrar till minskad miljöpåverkan och som uppfyller framtida behov. Koncernen har en unik styrka genom sitt globala nätverk inom produktutveckling, vilket är en stark bas för att möta morgondagens krav.

Koncernen avsätter en del av resurserna inom forskning och utveckling till soft products med inriktning på att tillgodose kundernas behov under produkternas hela livscykel.

Intern effektivitet

Volvokoncernen har tydligt fokus på effektivitet med inriktning på lönsamhet och kundtillfredsställelse. Koncernen strävar efter att optimera kostnadseffektiviteten och produktiviteten i samtliga delar av verksamheten.

I arbetet med intern kostnadseffektivitet ingår att minska tillverkningskostnaderna och kostnaderna för försäljning och administration. Produktkostnaderna måste hela tiden följas upp för att skapa konkurrenskraft utan att kompromissa med kvaliteten. Genom att göra rätt från början ökar kundtillfredsställelsen samtidigt som tid och energi kan sparas och kostnaderna hållas nere. Även Volvokoncernens förmåga att hantera utvecklingsprojekt och att snabbt införa nya och bättre sätt att arbeta bidrar till ökad lönsamhet. Personalutveckling är en väsentlig del i det interna arbetet.

Genomfört 2008

Lönsam tillväxt

- De senaste fem åren har den årliga tillväxten varit i genomsnitt 10,6%.
- Under samma period har rörelsemarginalen varit i genomsnitt 7,4% per år.
- Avtal om samriskbolag med Eicher Motors i Indien har lagt grunden för en ytterligare stärkt närvaro i Asien.
- Ökade satsningar inom tilläggs tjänster.

Ambitioner 2009

Lönsam tillväxt

- Fokus på flexibilitet och snabb anpassning av kostnader till lägre efterfrågan.
- Ökat fokus på finansiella tjänster och eftermarknadstjänster.
- Utbyggnad av återförsäljar- och servicenät.
- Fokus på att dra ytterligare nytta av närvaron i Asien.
- Löpande utvärdera strategiska möjligheter till förvärv för att stärka positionen på marknaden eller i vissa produktsegment.

Produktförnyelse

- Investerade drygt 14 miljarder kronor i forskning och utveckling under året, inklusive mjuka produkter.
- Koldioxidneutrala lastbilar visades på flera marknader.
- Samarbete om utveckling av biobränslet dimetyleter (DME).
- Kommersiellt erbjudande av hybridstadsbussar.
- Volvo Aero tecknade avtal om att delta i flera stora motorprogram med lättviktsteknologi.

Produktförnyelse

- Fortsatt satsning på forskning och utveckling för ökat kundvärde och för att möta framtida miljökrav med lägre bränsleförbrukning.
- Leverera skalfördelar inom produktutveckling.
- Lansering av nya produkter inklusive hybrider.
- Vidareutveckla tjänsteutbudet, som bidrar till att balansera den mera cykliska försäljningen av fordon och maskiner.

Intern effektivitet

- Fortsatt fokus på produktivitets- och effektivitetsförbättringar.
- Ett flertal strategiska omstruktureringar i produktionssystemen genomförda.
- Fortsatt arbete med att integrera nyligen förvärvade verksamheter.

Intern effektivitet

- Ytterligare fokus på produktivitetsförbättringar.
- Ökade skalfördelar inom gemensamma tjänster.
- Åtgärder för att stärka konkurrenskraften genom sänkt produktkostnad.
- Ett successivt bredare införande av Volvo Production System inklusive delar av den administrativa verksamheten.
- Etablering och genomförande av rullande treårsplaner för kompetensutveckling av personal och ledarskap.

Ledande pro

Volvokoncernen har produkter med starka varumärken, som byggts upp under lång tid. I Volvokoncernens uppdrag ligger att "vi använder oss av vår samlade kunskap för att tillhandahålla transportrelaterade produkter och tjänster med överlägsen kvalitet, säkerhet och med omsorg om miljön till krävande kunder i utvalda segment".

Genom att ständigt utveckla och förbättra produkterna och tjänsterna i nära samarbete med kunderna, stärks koncernens konkurrenskraft samtidigt som det skapar värde för kunderna och därigenom bidrar till att skapa framtida värde för aktieägarna.

Volvokoncernens varumärken

Varumärket Volvo har byggts upp under årtionden och är ett av världens mest kända och respekterade varumärken inom lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner, marinmotorer, industrimotorer och i flygindustrin.

I och med Volvokoncernens köp av Renault Trucks och Mack år 2001 skapades Europas största och världens näst största tillverkare av tunga lastbilar med ett mycket brett produktprogram. Mack är ett av de mest välkända lastbilsmärkena i Nordamerika och Renault Trucks innehar en särskilt stark ställning i södra Europa.

Nissan Diesel är en av världens ledande tillverkare av lastbilar och bussar.

Prevost ägs av Volvo Bussar och är Nordamerikas ledande tillverkare av förstklassiga turistbussar och stommar till lyxiga husbussar och andra specialkonstruktioner. Nova Bus räknas som ett av Nordamerikas ledande företag inom stadsbussar.

Via delägda bolag och samriskbolag säljer Volvokoncernen även anläggningsmaskiner under Lingongs varumärke SDLG i framför allt Kina, lastbilar och bussar under varumärket Eicher i framför allt Indien samt bussar under varumärkena Sunwin och Silver i Kina.

Produkter i världsklass

Volvokoncernen är en av världens största tillverkare av tunga dieselmotorer för kommersiellt bruk, samt en betydande tillverkare av drivlinor för tunga fordon. Koncernen har tillverknings-, forsknings- och utvecklingsanläggningar för drivlinor på tre kontinenter och produkterna säljs till kunder på mer än 180 marknader världen över.

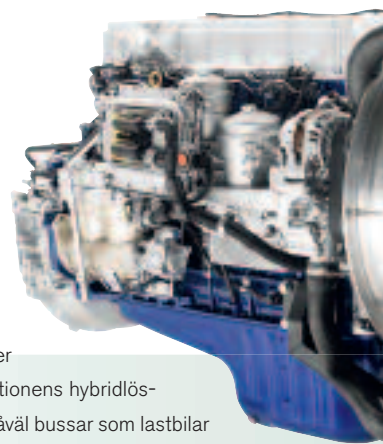
Drivlinorna är utformade så att de kan anpassas till ett stort antal applikationer i de flesta av koncernens produkter. Dieselmotorerna används i lastbilar, bussar och anläggningsmaskiner men också i båtar och industriella applikationer som till exempel generatoraggregat.

Den starkaste drivkraften för utvecklingen av drivlinor är kundernas behov och önskemål och ny lagstiftning med hårdare emissionskrav. Produkter med pålitlighet, uthållighet, körförmåga, bränsleekonomi och hög miljöprestanda bidrar till att öka kundernas produktivitet och lönsamhet.

Nya produkter

Efter en omfattande produktförnyelse de senaste åren fortsatte Volvokoncernen att lansera flera nya produkter under 2008 och har i dag sitt hittills mest konkurrenskraftiga produktprogram. Med starkt fokus på utvecklingen av framtida generationer av produkter och tjänster som skapar värde för kunderna kommer kunderbjudandet att stärkas ytterligare de närmaste åren.

Hybridtekniken är en av framtidens mest lovande och konkurrenskraftiga tekniker för kommersiella fordon. Volvokoncernen introducerade under hösten fjärde generationens hybridlösnings på bred front i såväl bussar som lastbilar och anläggningsmaskiner. Läs mer om Volvokoncernens hybridprodukter på sidan 16.

dukter...

Volvo Lastvagnar

Sommaren 2008 lanserade Volvo Lastvagnar en ny generation tunga lastbilar i Europa. Både Volvo FH, företagets storsäljare för fjärrtransporter, och Volvo FH16, flaggskeppet med marknadens högsta vridmoment, uppgraderades rejält. Bland nyheterna fanns även en ny Volvo FM med 11-liters motor.

Renault Trucks

I början av 2008 introducerade Renault Trucks en ny version av den tunga lastbilen Renault Magnum, som är Renault Trucks flaggskepp. Den stora nyheten var en förbättrad inredning som ger ökad förarkomfort. Bland övriga nyheter fanns Renault Kerax med en 13-litersmotor.

Nissan Diesel

Nissan Diesel introducerade den tunga lastbilen Quon, som utmärker sig med sin låga bränsleförbrukning, på den viktiga exportmarknaden Sydafrika. Exporten av Quon-lastbilar inleddes under 2007 då Singapore och Hongkong, länder som har krav enligt emissionsreglerna Euro IV, var först ut.

Mack Trucks

Mack lanserade en ny prestigelastbil med 16-litersmotor, Titan by Mack. Modellen är särskilt framtagen för tunga transporter och anläggningsarbeten och är utrustad med den nya 16-litersmotorn Mack MP10.

Volvo Bussar

På den stora buss- och lastbilmässan IAA i Hannover i Tyskland lanserade Volvo Bussar marknadens första kommersiellt gångbara hybridbuss, Volvo 7700 Hybrid. Med upp till 30% lägre bränsleförbrukning och hybridkomponenter från Volvo, får bussoperatörerna en mycket konkurrenskraftig återbetalningstid på sin investering.

Volvo Construction Equipment

Vid den stora mässan ConExpo i Las Vegas visade Volvo Construction Equipment sin revolutionerande hybridhullastarprototyp. Dessutom visades det nya sortimentet av vägmaskiner och nästan 30 andra nyligen introducerade maskiner från företagets hela produktsortiment. Under hösten lanserades två nya medelstora hullastare i Volvo Construction Equipments F-serie.

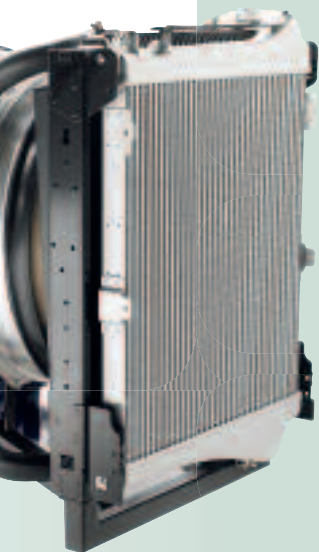
Volvo Penta

Volvo Penta fortsatte lanseringen av Volvo Penta IPS – det uppmärksammade drivsystemet med framåtriktade propellrar och styrbara drivenheter. Med nya och större drivenheter kopplade till Volvokoncernens 11-litersmotor har Volvo Penta breddat sitt IPS-erbjudande med två nya effektklasser – IPS800 och IPS900.

Volvo Aero

Volvo Aero och Rolls-Royce tecknade avtal som innebär att Volvo Aero ska utveckla och tillverka en nyckelkomponent till Trent XWB, motorn till Airbus kommande flygplan. Volvo Aero tecknade även avtal med Pratt & Whitney om utveckling och tillverkning av tre viktiga komponenter till ett helt nytt motorkoncept till både Mitsubishi Regional Jet och Bombardier CSeries.

...och tjänster

Det räcker inte med att tillverka och sälja produkter av hög kvalitet för att förverkliga Volvokoncernens vision att vara världsledande på kommersiella transportlösningar.

Många kunder vill ha ett långsiktigt samarbete kring kompletta lösningar för att det arbete de ska utföra ska ske så effektivt som möjligt med maximal lönsamhet och drifttid. När de väljer leverantör av fordon eller maskiner är därför utbudet av tilläggstjänster i kombination med bra produkter och hög tillgänglighet i stor utsträckning avgörande.

Därför erbjuder Volvokoncernen tjänster som till exempel finansiering och försäkring, olika former av serviceavtal samt tillbehör och reservdelar som stödjer kärnprodukterna. Volvokoncernens allt bredare erbjudande av dessa så kallade soft products har kommit att bli en allt tydligare konkurrensfördel.

Att stärka erbjudandet av soft products är ett viktigt sätt för Volvokoncernen att:

- Tillfredsställa kundernas behov och krav genom hela produktens livscykel och därige-

nom skapa ett närmare, långsiktigt förhållande med dem

- Öka försäljningen av tilläggstjänster och produkter med uthållig lönsamhet
- Öka stabiliteten i intjäningen genom att öka andelen intäkter som är mindre cykliska än försäljningen av nya "hårda" produkter
- Differentiera sig gentemot konkurrenterna genom att addera kundvärde genom hela produktlivscykeln.

Växande eftermarknadsaffär

Volvokoncernens soft products omfattar bland annat olika typer av finansieringslösningar, försäkringar, hyrtjänster, begagnade fordon, reservdelar, förebyggande underhåll, serviceavtal, assistanstjänster och IT-tjänster. Bredheten och flexibiliteten i erbjudandet innebär att

Relaterade produkter och tjänster

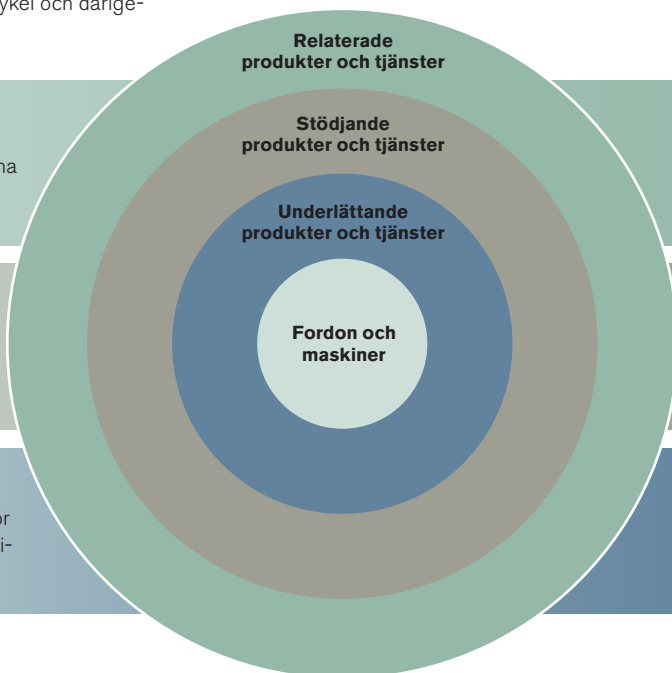
Produkter och tjänster som inte har någon traditionell koppling till de hårda produkterna och som kan erbjudas även till kunder som inte köper fordon eller maskiner.

Stödjande produkter och tjänster

Produkter och tjänster som skapar mer värde vid användning tillsammans med de hårda produkterna och som differentierar erbjudandet från konkurrenterna.

Underlättande produkter och tjänster

Tilläggsprodukter och tjänster som krävs för effektiv användning av fordonen eller maskinerna.

i världsklass

lösningarna kan skräddarsys efter varje kunds behov. Volvokoncernen är i många fall föregångare när det gäller utvecklingen av nya, attraktiva helhetslösningar som förenklar för kunderna.

Eftersom en stor del av tillbehören, reservdelarna och tjänsterna i eftermarknadsaffären efterfrågas så länge som produkterna är i användning bidrar de till att balansera växlingar i konjunkturen. Genom att stärka eftermarknadserbjudandet kan koncernens försäljning och lönsamhet genom hela konjunkturcykeln förbättras.

Utveckla och utöka kontakten med kunderna

De flesta av Volvokoncernens kunder är företag verksamma inom transport- eller byggnadsindustrin. Koncernens produkter är viktiga och i många fall avgörande för deras framgång och lönsamhet.

Målet är att Volvokoncernens företag ska uppfattas som nummer ett i fråga om kundtillfredsställelse – både när det gäller produkter

och tjänster. Volvokoncernen ska också vara nummer ett när återförsäljarnas kunder bedömer kundtillfredsställelse. Styrkan i återförsäljar- och servicenätet är mycket viktigt för Volvokoncernen och bidrar till att stärka koncernens olika varumärken.

Det är kundernas krav på tillgång till fordon och maskiner som så sällan som möjligt drabbas av oplanerade driftsstopp och en konkurrenskraftig totalkostnad över produktens hela livslängd, som driver utvecklingen av nya tjänster och produkter.

Viktig del i tillväxtstrategin

Strategin att öka försäljningen av soft products är en viktig del i Volvokoncernens strävan att nå målen för lönsamhet och tillväxt, både på mogna marknader och för koncernen nya marknader. Under 2008 stod produkterna och tjänsterna i eftermarknadsaffären för cirka 26% av koncernens totala omsättning, och andelen förväntas växa ytterligare de närmaste åren.

Tony Helsham - ny ansvarig för utvecklingen av soft products

Försäljningen av soft products är ett område med högsta prioritet och allt mer betydelsefullt för Volvokoncernen. I september utsågs Tony Helsham till den nya posten som direktör i koncernledningen med ansvar för koncernens satsning på att öka försäljningen av soft products. Tony Helsham var tidigare VD för Volvo Construction Equipment.

"Vår ambition är att över konjunkturcykeln öka försäljningen av soft products mycket snabbare än försäljningen av fordon, maskiner och motorer", säger Tony Helsham.

Fokus på soft products är bästa sättet att stärka banden med kunderna och öka deras tillfredsställelse och lojalitet. "Men det ställer betydande krav på vår förståelse för kundernas verksamhet och på att omsätta den kunskapen i specifikationer som omfattar våra produkters hela livscyklar samt att utveckla och slutligen leverera produkter som är enkla att serva."

Till exempel är maskinerna från Volvo Construction Equipment utvecklade för att öka produktiviteten i arbete i de mest krävande miljöer och på varje tänkbar byggarbetsplats.

Tony Helshams egen erfarenhet bekräftar detta: "För att se till att maskinerna används optimalt, köper allt fler kunder servicekontrakt anpassade efter deras speciella krav. Därutöver efterfrågar de våra telematiklösningar CareTrack som oavsett var de befinner sig ger dem tillgång till realtidsinformation om maskinerna."

Idag förväntar sig många av Volvokoncernens kunder att deras leverantörer erbjuder dem lösningar som bidrar till att säkerställa och förbättra lönsamheten i deras egen verksamhet.

"Vi har ett komplett erbjudande av produkter och tjänster och vi behöver öka vår förmåga att tillsammans med våra kunder kombinera dem för kundernas bästa. Och vi behöver vara bättre än konkurrenterna på att göra det", avslutar Tony Helsham.

IT-tjänster

Logistik-tjänster

Forskning och avancerad utveckling

Profil-produkter

Fastighetsrelaterade tjänster

Begagnade fordon och maskiner

Rekonditionerade utbytesdelar

Uthyrning

Tillbehör

Reservdelar till flygplan

Konsulttjänster Utbildning

Transport- och fordonadministration

Påbyggnader

Redskap

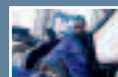
Reservdelar

Service- och underhållsavtal

Vägassistans

Verkstads-tjänster

Hybridrider på

Den sparar bränsle. Den minskar utsläppen. Och den kan användas tillsammans med alternativa bränslen. Hybridteknologin är en av de mest lovande och konkurrenskraftiga teknologierna för kommersiella fordon.

Volvokoncernen visade under året fjärde generationens hybridlösning på bred front i såväl bussar som lastbilar och anläggningsmaskiner

"Vår hybridlösning för tunga fordon är något helt annat än det som hittills funnits på marknaden", säger koncernchef Leif Johansson. "I kraft av våra volymer och resurser har vi kunnat ta fram en mer standardiserad plattformslösning vilket är en förutsättning för att

hybridteknologin skall kunna få ett brett kommersiellt genomslag inom den tunga fordonssektorn."

Volvo har sedan 1980-talet provat olika typer av hybridlösningar och i mars 2006 premiärvisade Volvokoncernen världens första kommersiellt gångbara hybridlösning för tunga fordon. Volvos lösning bygger på ett koncept som kallas I-SAM – Integrated Starter, Alternator and Motor (integrerad startmotor, generator och motor).

Till skillnad från seriehybrider, så kan man välja att använda drivlinan som antingen en ren dieseldrivlina, som en elektrisk drivlina eller som en kombination av de två. Denna flexibilitet möjliggör högsta tänkbara effektivitet oavsett körapplikation och en kraftigt förbättrad bränsleeffektivitet jämfört med seriehybrider.

Fjärde generationen

"Det här är vad vi kallar för den fjärde generationens hybridteknologi. I framtiden kommer hybridtekniken inte att vara en speciallösning

bred front

utan en teknologi som kommer att finnas på merparten av nya stadsbussar och distributionslastbilar. Fjärde generationens hybridteknologi har de förutsättningar som krävs för att en sådan utveckling skall bli möjlig", säger koncernchef Leif Johansson.

De goda marknadsmässiga förutsättningarna för Volvos hybridteknologi hänger samman med att den bygger på en plattformslösning med hög andel gemensamma komponenter. Denna lösning gör volymtillverkning möjlig och medför lägre tillverkningskostnader. En annan

fördel med en anpassnings-

bar plattformslösning, som Volvokoncernens, är att den kan användas till många olika produkter och applikationer vilket ytterligare ökar volymerna och minskar produktionskostnaderna.

"Volvo ser goda möjligheter att utveckla hybridteknik för alla segment inom tunga fordon, allt från bussar och anläggningsmaskiner till lastbilar för distribution och fjärrtrafik", säger Leif Johansson.

Volvo Lastvagnar

Under hösten 2008 visades ett antal av Volvokoncernens hybridfordon upp på olika mässor, bland annat vid IAA i Hannover. Volvo Lastvagnar visade där världens första tunga hybridsopbil, Volvo FE Hybrid. Lastbilen, som premiärvisades i april 2008, är en av två hybridsopbilar som testas i drift i Sverige av renhållningsföretagen Renova och Ragn-Sells.

De här sopbilarna kan ge bränslebesparingar på 15–20% och motsvarande minskning

Volvokoncernens hybridlösningar ...

- Minskar bränsleförbrukningen hos sopbilar med upp till 20%
- Minskar koldioxidutsläppen med upp till 20% hos distributionslastbilar och 30% hos pendelbussar i städerna
- Minskar bränsleförbrukningen hos hjullastare med upp till 50%
- Gör att lastbilar och bussar i princip är helt tysta vid elmotordrift i låga hastigheter
- Möjliggör noll utsläpp av kväveoxider (NOx) och partiklar när fordonet drivs av elmotorn
- Möjliggör koldioxidneutrala transporter när de drivs på biobränsle

Volvokoncernens hybridssystem – det bästa valet

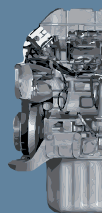
Anpassat till många av
Volvokoncernens produkter

Överlägsen prestanda

Lägre kostnad jämfört med
andra hybridssystem

Dubbla elkapaciteten
och vridmomentet

Optimering av hela systemet
tack vare egen kontroll

av koldioxidutsläpp. Därutöver är hybrid-sop-bilen helt avgasfri och tystgående under eldrift, något som är viktigt både ur ett arbetsmiljöperspektiv och för att renhållningsfordon ofta arbetar i tätbebyggda områden tidigt på morgnarna.

I december meddelades att Volvo Lastvagnar ska leverera fyra sopbilar med hybriddrift till Veolia Propreté, som är ett av världens största företag inom avfallshantering. Hösten 2009 ska de fyra hybriderna sättas i trafik i Frankrike och England.

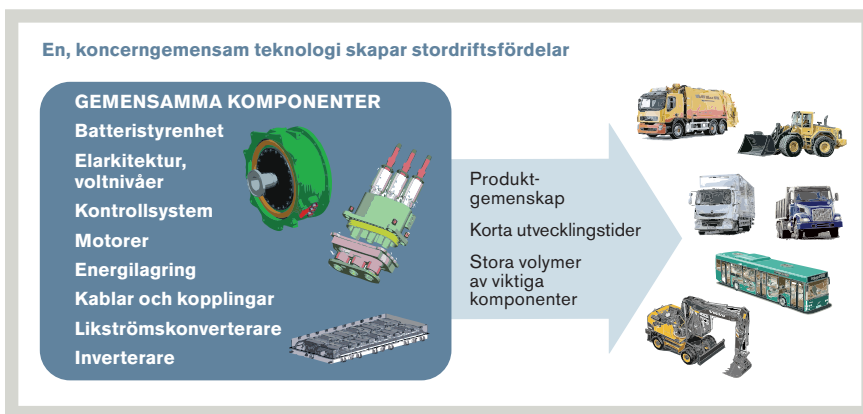
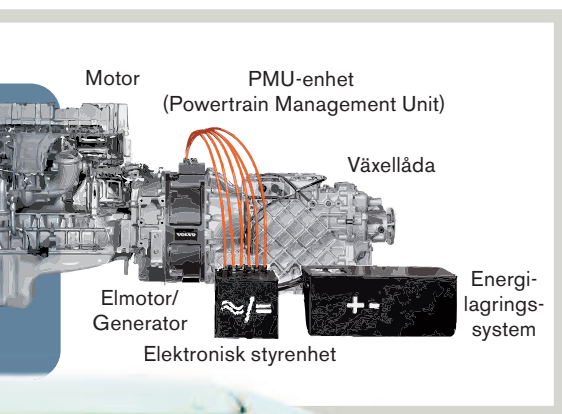
Volvo Bussar

På IAA lanserade Volvo Bussar sin nya hybridbuss, Volvo 7700 Hybrid, baserad på Volvokoncernens hybridteknologi med produktionsstart under 2009. Med upp till 30% lägre bränsleförbrukning och hybridkomponenter från Volvo. Trots ett högre inköpspris, ger bussarna över tid en lägre kilometerkostnad tack vare den kraftiga bränslebesparingen.

I oktober fick Volvo Bussar sin första order på den nya hybridbussen. Bussoperatören Sales-Lentz i Luxemburg beställde då sex hybridbussar med leveransstart 2009. Bussarna kommer att gå i linjetrafik, företrädesvis

på sträckor med täta stopp så att hybridtekniken utnyttjas maximalt. Bussen lagrar bromsenergi i batterier och använder den energin för att driva elmotorn. Dieselmotorn stängs av vid hållplatser och bussen kör avgasfritt och i det närmaste ljudlöst från hållplatsen med hjälp av elmotorn. Först när bussen nått 15–20 km/h startar dieselmotorn igen.

Volvo Bussar genomför också fältprover med sex hybriddrivna dubbeldäckare på vissa linjer i London, en satsning som kommer att få stor betydelse för den framtida efterfrågan på hybridbussar i London.

Volvo Construction Equipment

Även Volvo Construction Equipment ligger långt framme med sin hybridteknologi. Vid mässan ConExpo i Las Vegas i mars 2008 väckte Volvo Construction Equipment stor uppmärksamhet med sin hybridhjulastarprototyp, den första i sitt slag i världen, som med upp till 10% lägre bränsleförbrukning visar på de fördelar som hybridssystem kan erbjuda även för anläggningsmaskiner.

Volvo Construction Equipment räknar även med att kunna utveckla hybridlösningen så att även hydrauliken hybridiseras och därmed kan

man åstadkomma ytterligare lägre bränsleförbrukning – upp till 50%. Några av Volvo CE:s nyckelkunder kommer under slutet av 2009 att ges möjlighet att testa hybridhjulastaren.

Renault Trucks

Tester med hybridsopbilar i Lyon visar att Renault Premium Distribution Hybrys Tech kan minska bränsleförbrukningen och koldioxidutsläppen med 15–20%. Renault Premium Distribution Hybrys Tech är huvudsakligen anpassad för stadsdistribution och andra applikationer i stadsmiljöer.

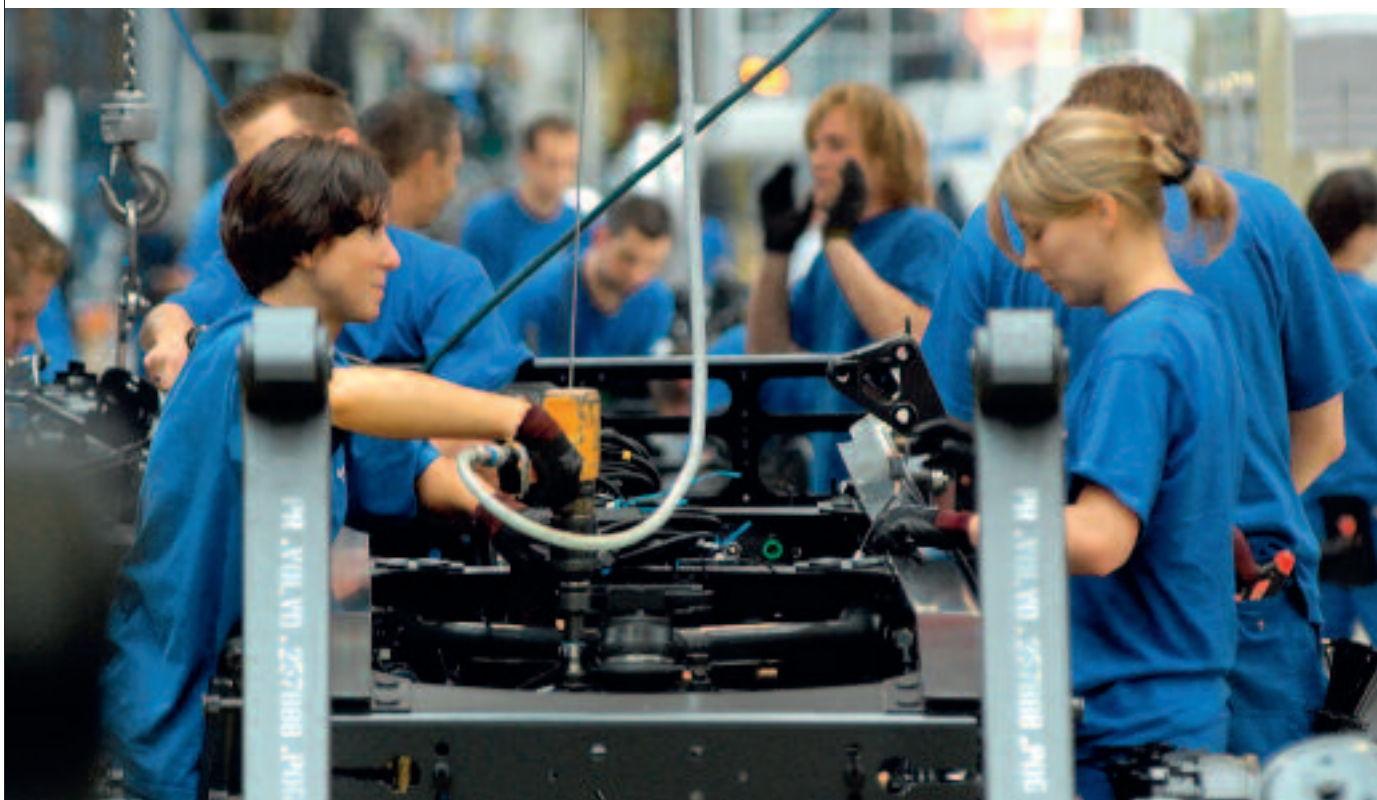
Mack Trucks

Mack Trucks har tillverkat fem dieselelektriska hybridlastbilar för det amerikanska flygvapnet, inklusive en Mack TerraPro Low Entry-soplastbil. Lastbilarna är i drift på olika platser i USA och ger avsevärda bränslebesparingar på upp till 30%. Det finns totalt över 80.000 sopbilar i USA och varje sopbil rullar så mycket som 12.000 mil om året, så bränslebesparingspotentialen är på sikt avsevärd.

Hybridsopbilarna är dessutom tystare än vanliga sopbilar, vilket bidrar till en behagligare stadsmiljö.

VPS – vårt sätt

Fler kollegor, fler anläggningar och en bredare kulturell mångfald har ytterligare ökat behovet av gemensamma värderingar och mål att styra mot. Det är en av anledningarna till att Volvokoncernen våren 2008 började införa det koncerngemensamma systemet Volvo Production System (VPS). Först ut var produktionsenheterna, men VPS införs successivt också i de administrativa funktionerna.

VPS grundar sig på värderingarna i The Volvo Way. Det handlar om att på ett gemensamt sätt arbeta med att fortsätta sänka produktionskostnaderna och öka kvaliteten genom att identifiera det som skapar kundvärde, göra det ännu bättre och undvika onödigt arbete. Volvokoncernen

har redan idag en god produktivitet, men med den hårda konkurrens som råder på marknaden krävs ett kontinuerligt arbete med produktivitetshöjande åtgärder för att stärka konkurrenskraften ytterligare.

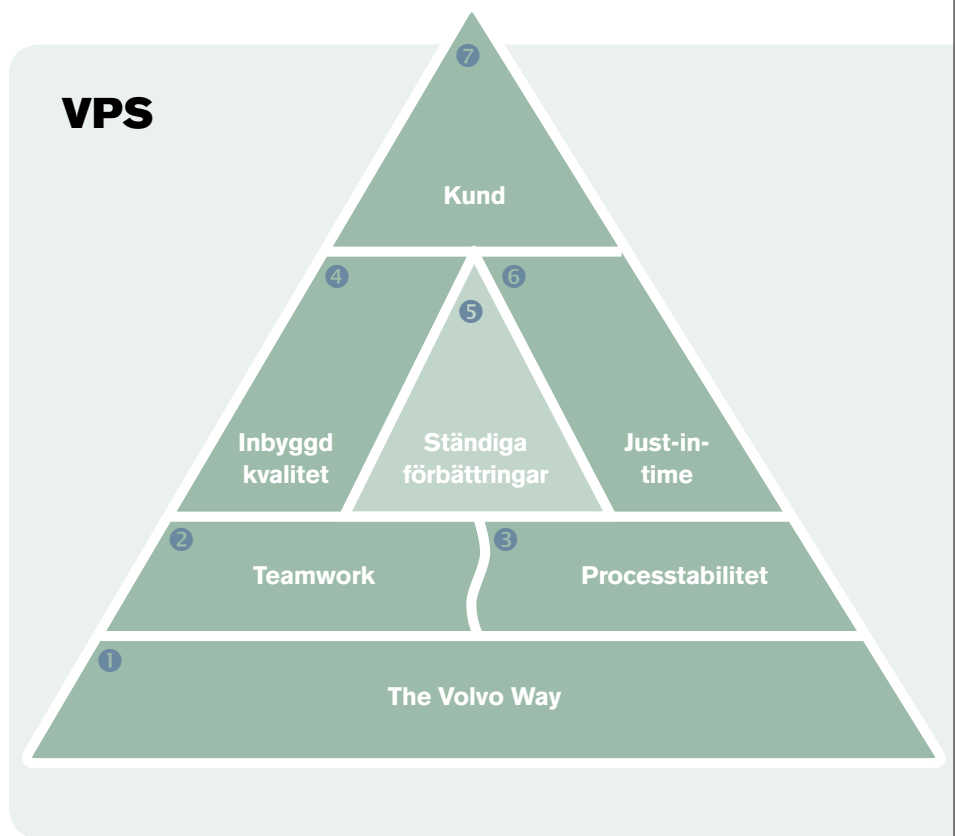
Effektivare arbete

Effektivare arbete där kunden ständigt är i fokus är grunden för VPS. Syftet med VPS är

att ta bort allt onödigt arbete – arbete som inte ger värde för kunden. I tillverkningen handlar det bland annat om att montörerna inte ska behöva ägna tid åt att leta efter komponenter eller packa upp lådor.

”Att öka värdet för kunden är vår huvuduppgift. Därför måste vi hela tiden tänka på vad som är värdeskapande aktiviteter och vad som är ineffektivt. Vi vill att alla medarbetare deltar

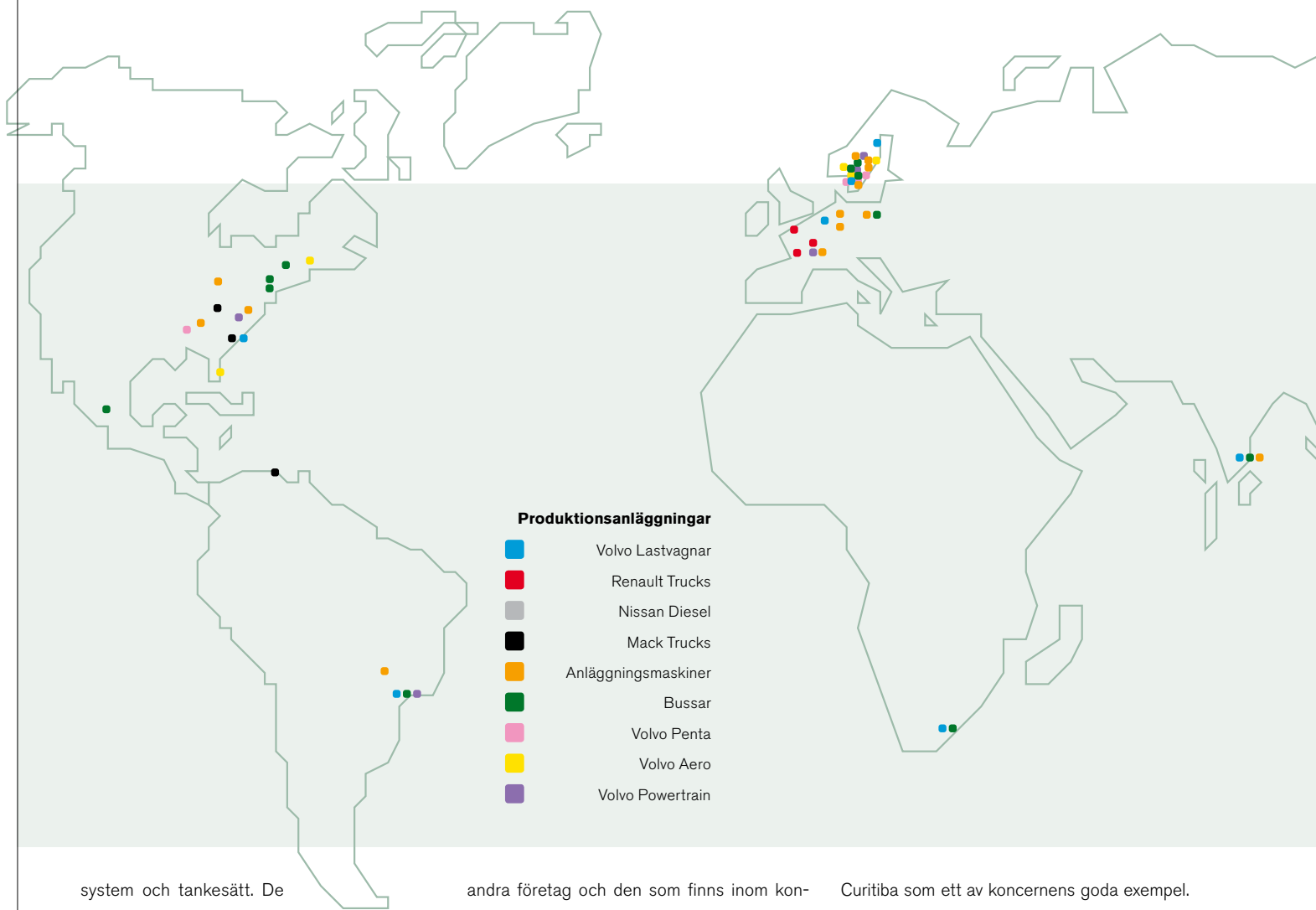
att arbeta

i förbättringsarbetet med att eliminera det som är ineffektivt", säger Katarina Lindström, chef för Volvo Powertrains globala produktion, som leder arbetet med att införa VPS i Volvo Powertrain.

Idéerna och diskussionerna kring effektiva produktionssystem är inte nya. Flera andra stora företag arbetar enligt modellen och många underleverantörer har infört liknande

1 Basen i VPS är The Volvo Way: Volvokoncernens värderingar, kultur och ledarskap. Systemet är sedan uppbyggt efter fem principer, eller riktlinjer, som ska genomsyra arbetet. **2 Teamwork:** Målinriktade team som arbetar med förbättringar över gränserna. Där alla är medvetna om sin roll och delaktighet. **3 Processtabilitet:** Att ta bort störningar i processer samt ordning och reda. **4 Bygga in kvalitet:** Att göra rätt från början. **5 Ständiga förbättringar:** Ett långsiktigt arbete för att hela tiden utveckla processerna i koncernen. **6 Just-in-time:** Att göra rätt saker i rätt tid. **7 Fokus för hela VPS,** pyramidens topp, är kunden och att skapa värde för denne.

system och tankesätt. De senaste årens tillväxt genom flera förvärv har gjort arbetet med VPS än mer betydelsefullt. Samtidigt har den skapat nya möjligheter och breddat kompetensbasen, för det finns en mängd goda exempel inom koncernen. I stället för att var och en utvecklar sina egna system och verktyglådor, har samarbetet inom koncernen utvecklats betydligt.

"Det handlar inte om att ta över någon annans sätt att arbeta. Det handlar om att vi använder kunskap och erfarenhet både från

andra företag och den som finns inom koncernen och bygger någonting ännu bättre. Det viktiga är att Volvokoncernens system bygger på koncernens principer och värderingar", säger Katarina Lindström.

Nå världsklass

Diskussionerna om VPS initierades 2004 och inkluderades i de strategiska målen för 2007–2009 för att utvecklingen skulle drivas på och följas upp.

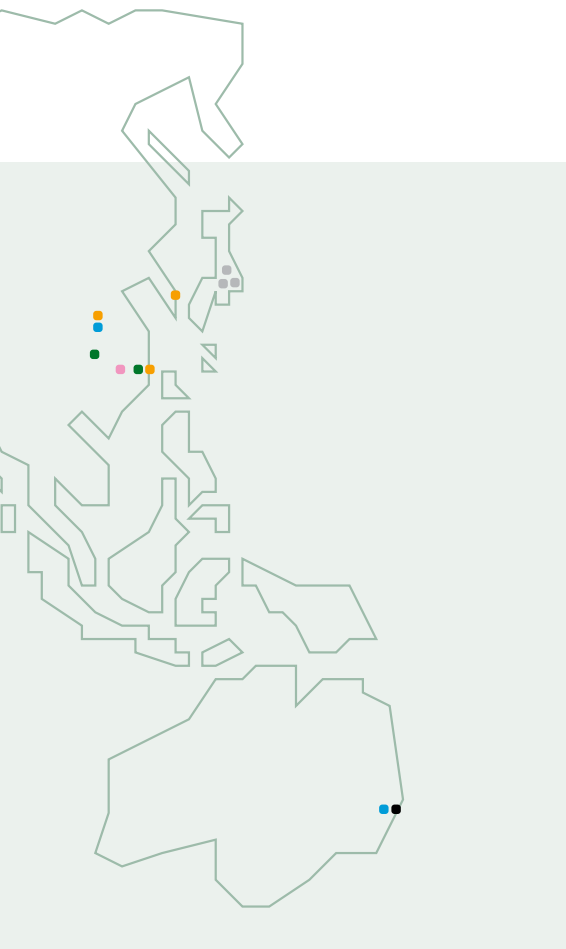
Många har pekat på Volvo Lastvagnar i

Curitiba som ett av koncernens goda exempel. Fabriken i Curitiba startade i början av 2000-talet att utveckla ett system för effektivare produktion som bidragit till en god produktivitetsökning. Dessutom finns mycket att lära av en av koncernens nyaste medlemmar, Nissan Diesel, som har stor erfarenhet av effektiva produktionssystem med hög kvalitet.

VPS Academy

Arbetet med VPS leds av VPS Academy, som har till uppgift att säkerställa att systemet

Arbetet med VPS är aldrig färdigt

införs. Målet är att utifrån koncernens samlade erfarenhet ha ett gemensamt basutbud som samtliga enheter kan använda. Sedan kan varje enhet utforma arbetet efter sin unika miljö.

Arbetet med VPS är aldrig färdigt. Det är ingen ny kampanj som tappar fokus efter ett tag. Det är ett sätt att tänka. Ett arbete som kommer att pågå ständigt. Tillverkningssystemet har kommit längst, men VPS införs successivt även i Volvokoncernens övriga funktioner.

Stark inledning på året

– men en kraftig inbromsning under hösten

Första kvartalet

- Stark försäljningsökning, +26%
- Resultatet steg med 12%
- Operativt kassaflöde i Industriverksamheten -3,3 mdr kr
- Stark tillväxt och bra lönsamhet i lastbilsaffären

1

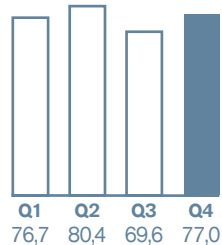
Andra kvartalet

- Nettoomsättningen steg med 13%
- Rörelseresultatet steg med 17%
- Operativt kassaflöde i Industriverksamheten 4,9 mdr kr
- Ökad lönsamhet i lastbilsverksamheten
- Försiktighet i Europa

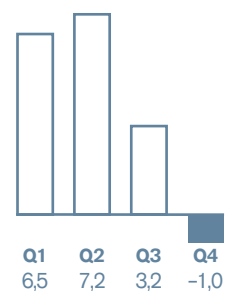
2

Nettoomsättning, kvartal, Mdr kr

Rörelseresultat, kvartal, Mdr kr

Tredje kvartalet

- Nettoomsättningen steg med 2%
- Rörelseresultatet minskade med 37%
- Operativt kassaflöde i Industriverksamheten -6,1 mdr kr
- Kraftig inbromsning - lägre lönsamhet
- Anpassning till lägre efterfrågan

3

Fjärde kvartalet

- Nettoomsättningen minskade med 9%
- Rörelseresultatet uppgick till -999 MKr
- Lagerminskning bidrog till operativt kassaflöde på 1,8 mdr kr i Industriverksamheten
- Svag efterfrågan på de flesta marknader

4

Viktiga händelser

År 2008 var fortsatt intensivt med bland annat ett nytt samriskbolag i Indien, stark försäljnings- och resultattillväxt under det första halvåret och en betydande försvagning i efterfrågan, försäljning och resultat under det andra halvåret.

Första kvartalet

Strejk vid monteringsfabriken New River Valley

Den 1 februari utlyste fackföreningen UAW en strejk för drygt 2.600 medlemmar vid monteringsfabriken New River Valley i Dublin, Virginia, USA. Strejken innebar att i stort sett all produktion vid anläggningen stoppades under nästan två månader. Totalt påverkade strejken rörelseresultatet negativt med cirka 250 Mkr under det första kvartalet.

Den 15 mars meddelades att de anställda som är medlemmar i UAW hade godkänt ett nytt treårigt avtal som innebar att strejken upphörde. De anställda återvände till arbetet den 24 mars, och då började fabriken att öka takten i produktionen för att komma ikapp tillverkning som gick förlorad under strejken.

Mot bakgrund av den svaga efterfrågan på lastbilar i Nordamerika beslutades det i april att produktionen skulle anpassas till en takt som var mer i nivå med marknadens efterfrågan. Produktionsanpassningen var ursprungligen planerad att genomföras i februari, innan strejken bröt ut. Anpassningen innebar att man i maj gick från två till ett skift och att cirka 1.000 anställda friställdes.

Volvo Bussar omstrukturerade i Finland

I mars meddelades att Volvo Bussar planerade att stänga karosfabriken i Tammerfors i Finland. Fabriken stängdes i augusti. I planerna ingick också en omorganisation i fabriken i Åbo för att öka fabriken konkurrenskraft. Totalt berördes 237 anställda. Volvo Bussar hade en överkapacitet i sitt europeiska fabriksystem och såg en fortsatt överkapacitet de kommande åren. Anpassningen av produktionskapaciteten var ett led i företagets arbete att stärka lönsamheten. Under det första kvartalet gjordes en reservering på 120 Mkr med avseende på Volvo Bussars anpassning av produktionskapaciteten.

I augusti sålde sedan Volvo Bussar karosfabriken i Åbo. Fabriken i Åbo tillverkade karossen till modellen Volvo 9700. Åbofabriken var den minsta karosfabriken inom Volvo Bussar.

AB Volvo träffade uppgörelse med amerikanska myndigheter

I mars meddelades att AB Volvo ingått ett förlikningsavtal med den amerikanska finansinspektionen och samtidigt träffat en uppgörelse med det amerikanska justitiedepartementet med anledning av två av dotterbolagens affä-

rer med Irak under FN:s Olja-för-mat-program. Sammantaget innebar uppgörelserna bland annat att Volvo betalade totalt cirka 117 Mkr i böter, återbetalning av vinster och ränta. Resultateffekten till följd av betalningen under första kvartalet uppgick till cirka 60 Mkr.

Årsstämma i AB Volvo

Vid årsstämman i AB Volvo den 9 april 2008 fastställdes styrelsens förslag att till aktieägarna dela ut 5:50 kronor per aktie i ordinarie utdelning.

Till styrelseledamöter i AB Volvo omvaldes Peter Bijur, Tom Hedelius, Leif Johansson, Finn Johnsson, Philippe Klein, Louis Schweitzer, Ying Yeh, Lars Westerberg samt nyvaldes Ravi Venkatesan. Finn Johnsson valdes till styrelseordförande. Per-Olof Eriksson var inte tillgänglig för omval.

Till ledamöter i valberedningen valdes styrelsens ordförande Finn Johnsson, Carl-Olof By, representerande AB Industrivärden, Lars Förberg, representerande Violet Partners LP, Anders Oscarsson, representerande SEB-fonder/Trygg Försäkring och Thierry Moulouguet, representerande Renault s.a.s.

Stämman antog nya riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Vidare beslutade stämman att införa ett nytt aktiebaserat incitamentsprogram under andra kvartalet 2008 för ledande befattningshavare i Volvokoncernen. För att Volvo skulle kunna fullgöra sina åtaganden i enlighet med programmet med begränsad kassaflödespåverkan beslutade stämman vidare att Volvo får överlåta egna aktier till deltagarna i programmet.

Europas första hybrid-sopbil presenterad

I april 2008 tog Volvo Lastvagnar ett viktigt steg mot att kommersialisera den bränslebesparande hybridtekniken för tunga fordon och

presenterade två hybridsopbilar som kommer att testas i drift i Sverige av renhållningsföretagen Renova och Ragn-Sells. Hybridsopbilarna förväntas dra 15-20% mindre bränsle och därmed kommer koldioxidutsläppen att minska i samma grad. En av bilarna är dessutom utrustad med en extra batterienhet som driver sopaggregatet och laddas via elnätet över natt när bilen inte används. Den totala minskningen av koldioxidutsläpp förväntas då bli upp till 30%, vilket ger en bättre miljöeffekt än till exempel en lastbil som drivs med naturgas. Eldriften har ytterligare den fördelen att den är helt avgasfri och tystgående.

Andra kvartalet

Slutgiltigt avtal med indiska fordonstillverkaren Eicher Motors

I maj tecknade Volvokoncernen ett slutgiltigt avtal med den indiska fordonstillverkaren Eicher Motors gällande etableringen av ett nytt indiskt samriskbolag. Samriskbolaget, VE Commercial Vehicles Ltd, innehåller hela Eicher Motors lastbils- och bussverksamhet samt komponentaffären och verksamheten inom teknikkonsttjänster. Volvokoncernen kommer att tillföra sin indiska försäljningsverksamhet på lastbilssidan samt serviceverksamhet på lastbils- och bussidan. Volvo har ett direkt ägande i samriskbolaget på 45,6%. Volvo förvärvade även 8,1% av Eicher Motors Limited från majoritetsägaren och har därmed en direkt och indirekt ägarandel på 50% i VE Commercial Vehicles. Volvokoncernens 50% av samriskbolaget konsoliderades under tredje kvartalet 2008.

Volvo tecknade låneavtal på 6,2 miljarder kronor

I juli ingick Volvo Treasury AB, ett dotterbolag inom Volvokoncernen, framgångsrikt ett inter-

nationellt syndikerat låneavtal på 6,2 miljarder kronor (110 miljarder yen). Volvo Treasury beslutade att använda ett syndikerat lån från japanska finansiella institutioner för att diversifiera sina finansieringskällor.

Volvo Aero tar del i två omfattande motorprogram

I juli meddelades att Volvo Aero hade tecknat ett avtal med flygmotortillverkaren Pratt & Whitney som innebär att Volvo Aero ska utveckla och tillverka tre viktiga komponenter till ett helt nytt motorkoncept med en växlad fläkt. Komponenterna kommer att ingå i motorerna till både Mitsubishi Regional Jet (MRJ) och Bombardier CSeries. För Volvo Aero väntas affären medföra en omsättning av cirka 50 miljarder kronor under 40 år, den största civila affären som företaget någonsin varit inblandat i.

I juli meddelades också att Volvo Aero och Rolls-Royce har tecknat ett avtal, som innebär att Volvo Aero ska utveckla och tillverka mellanhuset, en nyckelkomponent, till Trent XWB, motorn till Airbus kommande flygplan A350 XWB. Volvo Aero beräknar värdet av avtalet till omkring 40 miljarder kronor under cirka 40 år.

Tredje kvartalet

Volvo CE flyttar tillverkning av väghyvlar som led i konsolidering för Nordamerika

Volvo Construction Equipment kommer att flytta sin nordamerikanska tillverkning av väghyvlar från Goderich, Ontario, Kanada, till sin fabrik i Shippensburg, Pennsylvania, USA. Volvo CE tog under det tredje kvartalet 2008 en omstruktureringskostnad på 300 Mkr.

Volvokoncernen tar tåten inom hybrider

Volvokoncernen introducerade under hösten fjärde generationens hybridlösning på bred front i såväl bussar som lastbilar och anläggningsmaskiner.

På IAA-mässan i Hannover i september visade Volvo Bussar den första kommersiellt gångbara hybridbussen på marknaden, Volvo 7700 Hybrid, med upp till 30% lägre bränsleförbrukning och hybridkomponenter från Volvo.

Mack och Volvo Trucks planerar att effektivisera sin nordamerikanska verksamhet

Mack Trucks och Volvo Trucks North America har tagit fram en plan för en effektivisering av sin nordamerikanska verksamhet. Planen omfattar bland annat en flytt av Macks huvudkontor från Allentown, Pennsylvania, till Greensboro i North Carolina och en koncentration av Macks lastbilsproduktion till fabriken i Macungie, Pennsylvania. Flytten av produktionen har skjutits på framtiden i avvaktan på att ett nytt avtal med bilarbetarfacket UAW träffas.

Fjärde kvartalet

Kreditbetyg

Den 31 oktober 2008 ändrade Moody's Investors Services utsikterna för AB Volvo's A3 kreditbetyg från stabila till negativa.

Första ordern på Volvos nya hybridbuss

I oktober fick Volvo Bussar sin första order på företagets nya hybridbuss, Volvo 7700 Hybrid. Bussoperatören Sales-Lentz i Luxemburg beställde sex hybridbussar med leveransstart 2009. Tack vare Volvoutvecklade hybridkomponenter och en bränslebesparing på upp till 30%, är det en ekonomiskt attraktiv hybridbuss. Många av Europas bussoperatörer har visat ett mycket stort intresse för den nya hybridbussen.

Händelser efter balansdagen

Kreditbetyg

Den 9 januari 2009, placerade Moody's A3-betyget under granskning för en möjlig nedgradering för att den 13 februari ändra betyget till Baa1 med stabila utsikter.

Den 23 januari gav kreditvärderingsföretaget Standard & Poor's AB Volvo det långsiktiga kreditbetyget "A-" med stabil utsikt. Samtidigt bekräftades AB Volvos kortsiktiga kreditbetyg A2. I sin rapport konstaterade Standard & Poor's att betygen speglar AB Volvos "ledande marknadsposition världen över" och det faktum att "Volvo också gynnas av sitt konservativa finansiella förhållningssätt och höga finansiella flexibilitet". Den 20 februari ändrade Standard & Poor's utsikterna för det långsiktiga kreditbetyget till negativa.

Renault Trucks ska distribuera

Renault Trafic

Renault Trucks avser att börja distribuera den lätta lastbilen Renault Trafic via sitt återförsäljarnät i Frankrike, Belgien, Nederländerna, Luxemburg, Schweiz och Österrike och sedan successivt i resten av Renault Trucks europeiska återförsäljarnät. Renault Trafic, som tillverkas av Renault SA, kommer att ytterligare stärka Renault Trucks kunderbudande av lätta lastbilar samtidigt som den skapar intäkter från service och reservdelar för Renault Trucks och dess återförsäljare.

Hantering av konjunkturcykeln

Volvokoncernens affärsområden verkar i cykliska branscher. Därför arbetar koncernen sedan lång tid tillbaka strukturerat med att hantera såväl upp- som nedgångar i efterfrågan. Konjunkturons olika faser ställer krav på specifika åtgärder för att säkerställa effektivitet och lönsamhet.

Kraftiga neddragningar

Mot bakgrund av det kraftiga fallet i global efterfrågan under det andra halvåret 2008 tvingades Volvokoncernen att genomföra kraftiga neddragningar i produktionen inom flera affärsområden.

I ett första steg utnyttjades flexibel arbetstid i form av bland annat tidbanker och att säga upp tillfälligt anställd personal. När nedgången tilltog under det andra halvåret så medförde det att ett stort antal fast anställda varslades om uppsägning samtidigt som produktionen stoppades under ett stort antal dagar under det fjärde kvartalet 2008. Under 2008 och inledningen av 2009 fick totalt 16.255 fast anställda, visstidsanställda och konsulter veta att de skulle få lämna koncernen, varav 7.670 i Sverige, 2.223 i Frankrike, 2.328 i USA och 4.034 i övriga världen. Under 2008 lämnade 5.800 av dem koncernen.

Samtidigt infördes omfattande besparingsprogram för att motverka effekterna av lägre försäljningsvolym.

Strukturrationaliseringar

Volvokoncernen arbetar kontinuerligt med att rationalisera verksamheten för att skapa långsiktigt stärkt konkurrenskraft och lönsamhet.

Under året meddelades att Volvokoncernen planerade att omstrukturera den nordamerikanska lastbilsverksamheten. Planen syftar till att öka effektiviteten i verksamheten men också till att skapa bättre förutsättningar för att ta tillvara på möjligheterna på den nordamerikanska marknaden. Macks huvudkontor med stödfunktioner avses att flyttas från Allentown i Pennsylvania till Greensboro i North Carolina där Volvo Lastvagnars nordamerikanska verksamhet redan finns samlad. I planerna ingår även en omorganisation av det

distributionsnätverk som förser samtliga affärsområden i Nordamerika med reservdelar.

Volvo CE beslutade att flytta tillverkningen av vägghyvlar från Kanada till en befintlig fabrik för vägmaskiner i USA för att förbättra kostnadsstrukturen. Volvo CE beslutade även att flytta tillverkningen av grävlastare för den nordamerikanska marknaden från Polen till Mexiko.

Volvo Bussar beslutade att omstrukturera verksamheten i Finland som ett led i att effektivisera verksamheten i Europa, vilket ledde till att karosfabriken i Tammerfors stängdes och att karosfabriken i Åbo såldes.

Finansiell strategi

Syftet med Volvos långsiktiga finansiella strategi är att säkerställa att koncernens medel används på bästa sätt för att både ge aktieägare en god avkastning och långivare en god trygghet. De tre finansiella målen omfattar tillväxt, lönsamhet och kapitalstruktur.

Fokus på kommersiella transportlösningar

Renodlingen av Volvokoncernen, som påbörjades med försäljningen av personbilsrörelsen 1999 och fortsatte med ett antal förvärv, har skapat en stark koncern med fokus på kommersiella fordon och maskiner. Volvokoncernens nya sammansättning har skapat resurser som bland annat återinvesterats i produktutveckling, förvärv och satsningar på nya geografiska marknader. Detta har lett till en geografisk och produktmässig diversifiering som minskat risken i bolaget. Även Volvokoncernens ökade satsning på eftermarknadsaffären, som är mindre konjunkturkänslig, har bidragit till att minska risken.

Organisationen med affärsenheter med koncernövergripande ansvar för bland annat motorer och produktutveckling, inköp och produktplanering har drivit på det interna effektiviseringsarbetet för att säkerställa att de stora möjligheter till synergier som skapats också realiserar. Koncernens olika affärsområden har var för sig starka positioner på sina respektive marknader, delvis genom att fullt ut dra nytta av de stora möjligheter till samordning och samarbeten som skapats genom de dramatiskt högre volymerna på bland annat motorer.

Finansiell strategi

Syftet med Volvos långsiktiga finansiella strategi är att säkerställa att koncernens medel används på bästa sätt för att både ge aktieägare en god avkastning och långivare en god trygghet.

En långsiktig konkurrenskraftig utveckling av företaget förutsätter att det finns tillräckliga finansiella medel för att trygga investeringar. På så vis kan företaget bibehålla en strategiskt konkurrenskraftig position inom samtliga affärsområden.

Volvokoncernens kapital ska användas för organisk tillväxt, till att finansiera förvärv och för att bibehålla en hög grad av finansiell flexibilitet.

Långsiktig kreditvärdering

Volvos kapitalstruktur syftar till att balansera förväntningarna från såväl aktieägare som andra finansiella intressenter. Volvo har årliga möten med kreditvärderingsinstitut för att diskutera långivarnas syn på bolaget och bedöma koncernens framtida förmåga att återbetala lån. Koncernen har som mål att bibehålla en god kreditvärdering som grund för fördelaktig lånefinansiering.

Den 23 januari 2009 gav kreditvärderingsföretaget Standard & Poor's AB Volvo det långsiktiga kreditbetyget "A-" med stabil utsikt. Samtidigt bekräftades AB Volvos kortsiktiga kreditbetyg A2. I sin rapport konstaterar Standard & Poor's att betygen speglar AB Volvos "ledande marknadsposition världen över" och det faktum att "Volvo också gynnas av sitt konservativa finansiella förhållningssätt och höga finansiella flexibilitet". Den 20 februari ändrade Standard & Poor's utsiktorna till negativa.

Kreditvärderingsföretaget Moody's Investor Services sänkte den 13 februari 2009 AB Volvos kreditvärdering från A3 till Baa1 med

stabla utsikter och behöll den kortsiktiga värderingen P-2 med stabla utsikter.

En hög långsiktig kreditvärdering ger tillgång till fler finansieringskällor och förbättrad tillgång till den finansiella marknaden.

Finansiering

Den finanskris som präglade det andra halvåret 2008 och inledningen av 2009 och kreditstramningen i samband med denna har lett till en stor försiktighet hos kunder när det gäller beslut om investeringar, vilket har medfört minskad efterfrågan på Volvos produkter. Turbulensen på världens finansmarknader påverkar tillgången till krediter och lånefinansiering, vilket kan påverka kunder, leverantörer, distributörer liksom Volvokoncernen negativt. Volvo arbetar aktivt för en god balans mellan kort och lång upplåning, samt upplåningsberedskap i form av kreditfaciliteter, för att tillgodose Volvokoncernens långsiktiga finansieringsbehov.

Finansiella mål

- Försäljningstillväxt på minst 10% per år över en konjunkturcykel.
- Rörelsemarginal överstigande 7% över en konjunkturcykel för industriverksamheten.
- Nettoskuld inklusive pensionskulder uppgående till högst 40% av det egna kapitalet i industriverksamheten.

Tillväxtmålet på 10% per år ska uppnås genom organisk tillväxt och via förvärv.

Volvokoncernens lönsamhetsmål är att rörelsemarginalen ska överstiga 7% över en konjunkturcykel. Målet omfattar all verksamhet inom koncernen med undantag för Financial Services, som över tid förväntas bidra med ytterligare cirka 1 procentenhet.

Financial Services

Målsättningen för Financial Services är en avkastning på eget kapital på 12-15% och en soliditet överstigande 8%. Vid årets slut uppgick soliditeten till 8,2%. Avkastningen på eget kapital uppgick till 12,6% under 2008.

Tillväxt

Volvokoncernens tillväxtnål är att nettoomsättningen ska öka med minst 10% årligen. Målet ska uppnås genom både organisk tillväxt och förvärv. Nettoomsättningen steg med 6% under 2008. Under perioden 2004–2008 var den genomsnittliga tillväxten 10,6% per år.

Rörelsemarginal

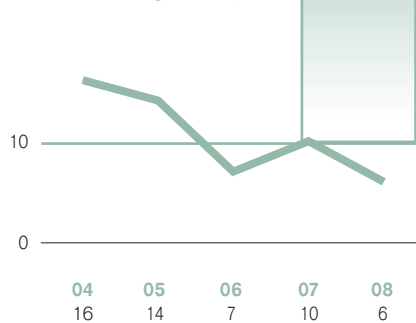
Volvokoncernens lönsamhetsmål är att rörelsemarginalen för industriverksamheten ska överstiga 7% över en konjunkturcykel. Rörelsemarginalen för 2008 uppgick till 5,2%. Den genomsnittliga rörelsemarginalen för Volvokoncernen 2004–2008 var 7,4%.

Kapitalstruktur

Målsättningen avseende kapitalstruktur är att den finansiella nettoskuldsättningen för industriverksamheten inklusive pensionskulder normalt ska ligga under 40% av eget kapital.

Den 31 december 2008 uppgick Volvokoncernens industriverksamhets finansiella nettoskuld till 39,7% av det egna kapitalet.

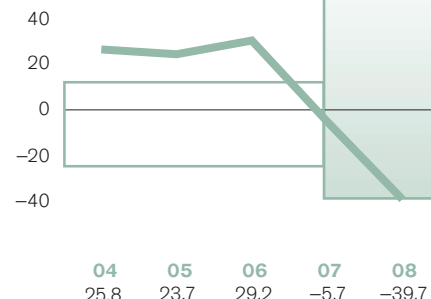
Nettoomsättning, tillväxt, %

Rörelsemarginal, %

Finansiell nettoställning som andel av eget kapital, %

1) Exklusive justering av goodwill under 2006. Under 2006 genomfördes en upplösning av en värderingsreserv hänförlig till uppskjuten skattefordran samt en justering av goodwill. Som en effekt av detta påverkades rörelseresultatet för 2006 negativt med 1.712 Mkr, medan skattekostnaden minskade med 2.048 Mkr. Den sammanlagda effekten på periodens resultat var positiv och uppgick till 336 Mkr.

Aktien

Världens ledande börser präglades av en svag utveckling under 2008. Årsstämma kommer att hållas i Göteborg onsdagen den 1 april 2009.

Volvoaktien är noterad på Nasdaq OMX Nordic i Sverige. I Stockholm sker handeln med Volvo A- och Volvo B-aktier om handelsposter bestående av 100 aktier vardera. En A-aktie ger en röst på årsstämman och en B-aktie ger en tiondels röst. Utdelningen är samma för båda aktieslagen.

I december 2007 avnoterades Volvos depåbevis från NASDAQ-börsen i USA. Efter avnoteringen är all officiell handel i Volvoaktier koncentrerad till Nasdaq OMX Nordic.

Volvoaktien ingår i ett stort antal index som sammanställts av bland andra Dow Jones, FTSE, S&P och Nasdaq OMX Nordic.

Svag utveckling på börsen

Utvecklingen på de ledande aktiebörserna präglades av en betydande osäkerhet på världens finansiella marknader under 2008. På Nasdaq OMX Nordic sjönk OMXSPI index med 41% under 2008.

Handeln med Volvo A-aktien på Nasdaq OMX Nordic ökade med 79% jämfört med

2007 och kursen sjönk med 60%. Vid årets slut uppgick kursen på Volvo A-aktien till 43:70 kronor. Högsta betalkursen var 109 kronor den 2 januari 2008.

Handeln med Volvo B-aktien på Nasdaq OMX Nordic ökade med 15% jämfört med 2007. Kursen sjönk med 60% och uppgick vid årets slut till 42,90 kronor per aktie. Högsta betalkursen var 109,25 kronor den 2 januari 2008.

Totalt omsattes 3.438 (2.885) miljoner Volvoaktier på Nasdaq OMX Nordic under 2008 med ett genomsnitt per dag på 13,6 (11,5) miljoner. Vid slutet av 2008 uppgick Volvos börsvärde till 92 (231) miljarder kronor.

Utdelning

Volvokoncernens utdelning hade bibehållits eller ökats varje år mellan 1992 och 2007. Nivån på utdelningen utvärderas löpande av Volvos styrelse.

För att bibehålla en god finansiell stabilitet och för att kunna fortsätta att satsa på utveck-

lingen av framtidens produkter föreslår styrelsen att årsstämman godkänner att den ordinarie kontantutdelningen sänks till 2:00 kronor per aktie för räkenskapsåret 2008. Det är en sänkning med 64% jämfört med föregående år då utdelningen var 5:50 kronor per aktie.

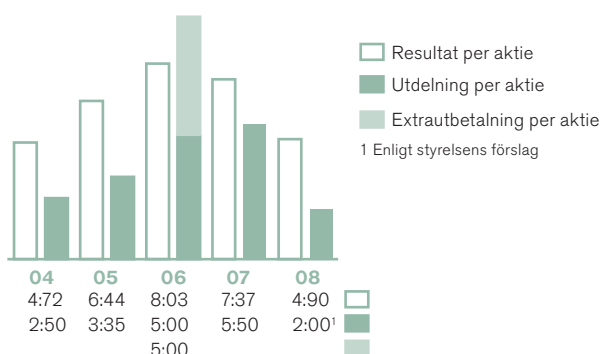
Den föreslagna ordinarie utdelningen om 2:00 kronor per aktie motsvarar en direktavkastning på 4,7% beräknat på aktiekursen vid årets slut.

Kommunikation med aktieägarna

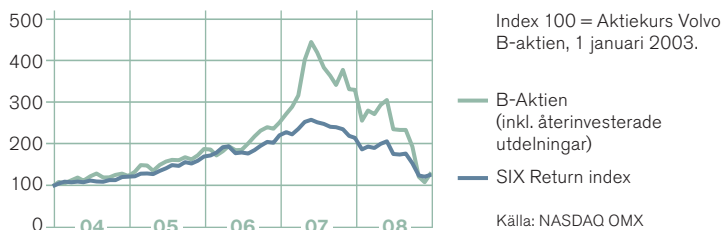
Dialogen med aktieägare är viktig för Volvo. Utöver årsstämman och ett antal större aktiviteter riktade till professionella investerare, privata aktieägare och aktiemarknadsanalytiker upprätthålls relationen mellan Volvo och aktiemarknaden bland annat genom press- och telefonkonferenser i samband med offentliggörandet av delårsresultat, aktiesparträffar och investerarbesök i Europa, USA och Asien.

Via webbplatserna www.volvogroup.com eller www.volvokoncernen.se är det möjligt att

Resultat och utdelning per aktie

Totalavkastning, Volvo B

Kursutveckling, Volvo B-aktien, kr

bland annat läsa och ladda ner finansiella rapporter sedan minst tio år tillbaka, söka information om aktien, insynshandel i Volvo och statistik på lastbilsleveranser samt få information om koncernens styrning, exempelvis information som rör årsstämma, styrelse och koncernledning och andra områden som bestäms i Svensk kod för bolagsstyrning. På denna webbplats finns också möjlighet att som aktieägare själv styra över den information man önskar få från Volvo.

De största aktieägarna i Volvo, 31 december 2008¹

	Röstandel, %
Renault SA	21,3
Industrivärden	8,8
Violet Partners LP	5,5
AFA Insurance	4,9
SHB	4,6

¹ AB Volvo ägde 20.728.135 A-aktier samt 80.310.082 B-aktier motsvarande 4,75 % av antalet registrerade aktier per den 31 december 2008.

Aktiekapital 31 december 2008

Antal registrerade aktier ¹	2.128.420.220
varav A-aktier ²	677.601.630
varav B-aktier ³	1.450.818.590
Kvotvärde, kr	1,20
Aktiekapital, Mkr	2.554
Antal aktieägare	220.192
Privatpersoner	207.046
Juridiska personer	13.146

För ytterligare information om Volvoaktien se not 23.

¹ Antalet utestående aktier den 31 december 2008 uppgick till 2.027.382.003.

² A-aktier ger 1 röst.

³ B-aktier ger 1/10 röst.

Kreditbetyg per 24 februari 2009

	Kortsiktigt	Långsiktigt
Moody's	P-2 stabil	Baa1 stabil
Standard & Poor's	A2 stabil	A- negativ
DBRS	R-1 (låg) stabil	Ej betygsatt
R&I (Japan)	a-1	A+ stabil

Ägande per land¹, %

¹ Andel av kapital, registrerade aktier.

Ägarkategorier¹, %

¹ Andel av kapital, registrerade aktier.

Anställdas innehav av Volvoaktier genom pensionsstiftelser är försumbart.

Mer detaljerad information om Volvoaktien finns i 11-årsöversiktens aktiestatistik samt i not 23.

Hållbar utveckling

Volvokoncernens uppdrag är att skapa mervärde för sina ägare genom att skapa mervärde för sina kunder. Volvokoncernen anser att en hållbar utveckling, miljömässigt såväl som i sociala termer, är en förutsättning för långsiktig lönsamhet och ett utökat kund- och aktieägarvärde.

Volvokoncernens vision är att bli värderad som en av världens ledande tillverkare av hållbara transportlösningar. Transporter är nödvändigt för utveckling, och som tillverkare har koncernen ett stort ansvar för både miljön och att bidra till en hållbar utveckling. Detta ansvar tas på största allvar.

Hållbar utveckling är en naturlig del av Volvo-koncernens dagliga arbete. I koncernens uppdrag anges att produkterna ska vara överlägsna vad gäller kvalitet, säkerhet och miljöhänsyn.

Aktivt hållbarhetsarbete

Volvokoncernen strävar efter att bedriva ett ansvarsfullt företagande utifrån koncernens uppförandekod, kärnvärden samt andra fastställda riktlinjer. Uppförandekoden antogs 2003 och lägger fast de etiska principer som styr förhållandet till medarbetare, affärspartners och andra intressenter. Den gäller för alla medarbetare och koncernens styrelse.

Dow Jones Sustainability Indexes

Volvokoncernen har i flera undersökningar listats högt bland de bolag som företräder en hållbar utveckling, bland annat i Dow Jones Sustainability Index.

The Global Compact

Volvokoncernen stödjer FN:s initiativ Global Compact, som ska främja ett ansvarsfullt företagande över

hela världen, och förbinder sig att förverkliga och integrera tio principer avseende mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och miljö i sin verksamhet.

Även leverantörer, återförsäljare, konsulter samt övriga affärspartners uppmanas att följa principerna i koden. Principerna i uppförandekoden är baserade på principerna i Förenta Nationernas initiativ Global Compact.

Det är av högsta vikt att alla anställda känner till koncernens uppförandekod och de principer som slås fast. Ett internetbaserat utbildningsprogram samt material för att diskutera i grupp har tagits fram för att öka medvetenheten kring värderingar. 81% av koncernens medarbetare anger att de fått information om uppförandekoden.

Volvokoncernens samhällsansvar

Volvokoncernen har en betydande påverkan på de samhällen som den verkar i. Bolagen i koncernen är stora arbetsgivare och skapar dessutom sysselsättning hos flertalet underleverantörer. Volvokoncernen ska vara en god samarbetspartner för kunder, leverantörer, övriga affärspartners och andra aktörer i samhället och en god arbetsgivare för sina anställda.

Volvokoncernen strävar efter att ta sitt ansvar genom att bland annat ställa krav på sina leverantörer. Sedan 2006 är sociala frågor en integrerad del av leverantörsutvärderingen och under 2008 har ett koncernövergripande projekt genomförts i syfte att ytterligare öka fokus inom detta område.

Hållbarhetsorganisation

Ansvar för Volvokoncernens arbete med frågor rörande företagens samhällsansvar samordnas på huvudkontoret och frågorna följer respektive verksamhetsansvar. Arbetet med

kärnvärdena samordnas av ett koncernråd för respektive kärnvärde. Rådets medlemmar består av ansvariga för respektive område från varje affärsområde och affärsenhet.

Aktivt intressentdialog

Volvokoncernen eftersträvar en rak och öppen kommunikation med omvärlden och har ett aktivt informationsutbyte med intressenter på många olika nivåer och i många olika sammanhang. Koncernen strävar efter att ta olika åsikter i beaktande och väga dessa mot interna strategier i syfte att åstadkomma hållbar utveckling.

I syfte att vara en aktiv del av samhällsutvecklingen samt för att hitta affärsmöjligheter är det nödvändigt att ha kunskap om omvärlden. Mot denna bakgrund analyserar Volvo-koncernen samhällstrender och följer utarbetandet av ny lagstiftning i de regioner där koncernen är verksam.

AB Volvo publicerade sin första miljöredovisning 1990. År 2002 och fram till och med 2006 ingick Hållbarhetsredovisningen i Årsredovisningen. Sedan 2007 publiceras en separat Hållbarhetsrapport, inspirerad av GRI (Global Reporting Initiative). Detaljerad miljödata redovisas årligen i en separat rapport.

Miljömässigt ansvar

Höga krav på produktion och produkter

Miljöarbetet är en av hörnstenarna i Volvokoncernens långsiktiga arbete med hållbar utveckling. Miljöarbetet har två tydliga inriktningar; dels att minska miljöpåverkan från tillverkningen av produkterna, dels att minska påverkan från användningen av produkterna.

Styrning och mål på miljöområdet

Ett av de viktigaste elementen för styrning av miljöfrågor i Volvokoncernen är den gemensamma miljöpolicyen. Policyen är grunden för koncernens miljöstyrningssystem, strategier och mål, revisioner och åtgärder.

Miljöpolicyen slår fast att miljöarbetet ska kännetecknas av helhetssyn, ständiga förbättringar, teknisk utveckling och effektivt resursutnyttjande. Policyen är i sin tur uppdelad i strategier och mål för organisationen.

Redan 1995 certifierades det första miljöstyrningssystemet. Vid slutet av 2008 arbetade 96% av de anställda vid produktionsenheterna i enlighet med certifierade miljöledningssystem, i huvudsak ISO 14001:2004. Även andra delar i värdekedjan, som produktutveckling och marknadsföring, har styrningssystem. De flesta medarbetare arbetar i verksamheter som har certifierade kvalitetsledningssystem enligt ISO 9001:2000.

Koncernens miljömål används för att följa upp hela organisationen, och de har ett nära samband med affärsplanerna. Miljömålen kan sammanfattas i följande utmaningar. I produktionen handlar det om att:

- Minska energiförbrukningen med 50% per producerad enhet till och med 2008, jämfört med 2003. Energiförbrukningen minskades med 43% per producerad enhet.
- Fördubbla användningen av koldioxidneutral energi till och med 2008 jämfört med 2003. Användningen av koldioxidneutral energi har

ökat från cirka 100 GWh till drygt 300 GWh.

- Avveckla all användning av olja och kol för uppvärmning av anläggningar. Användningen har minskats från 11 anläggningar till 5 anläggningar.

Vid användning av produkterna handlar det om att:

- Uppnå hög bränsleeffektivitet och låga emissioner genom hela livscykeln
- Jämföra sig med de bästa
- Konsekvent genomföra aktiviteter för att bli ledande i branschen
- Ta fram miljödata för uppföljning och kommunikation vid utvecklingen av varje ny produkt
- Genomdriva en strategi för framtidens bränslen
- Inkludera alternativa bränslen och alternativa drivlinor i produktplanerna.

Miljöprogrammet omfattar även samarbetspartners. Miljökrav används sedan 1996 som en integrerad del i leverantörsutvärderingen och uppföljningen av olika inköpsorganisationer.

Krav på anläggningarna

Samtliga produktionsenheter måste uppfylla koncerngemensamma minimikrav avseende användning av kemikalier, energiförbrukning, emissioner till luft och vatten, avfallshantering, miljöorganisation och förbättringsarbete. Om lokala lagar och regler är mera långtgående ska dessa följas. Sedan 1989 utförs miljörevisioner som säkerställer att miljöpolicyen följs, och vid förvärv görs en genomgång av bolag och fastigheter som beaktar miljöfaktorer och miljöriser.

Produktionsanläggningarna har nödvändiga miljötillstånd. I Sverige finns 16 tillståndspliktiga anläggningar, vars tillstånd omfattar avfall, buller samt utsläpp till luft, mark och vatten. Tre svenska miljötillstånd förnyades 2008 och inga tillstånd behöver förnyas 2009.

Varje år inventeras förekomsten av förorenad mark på fastigheterna. Förekomsterna har i allmänhet ett historiskt ursprung. Under 2008 pågick efterbehandlingsarbete på två fastigheter.

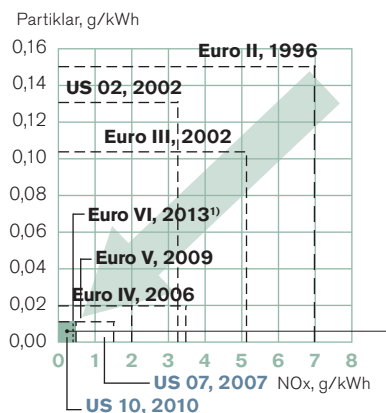
Under 2008 har inga större miljöincidenter inträffat och inga miljötvister pågått.

Volvokoncernens verksamhet genererar transporter till och från anläggningarna. Dessa flöden ses kontinuerligt över för att identifiera förbättringsåtgärder, som ska minska miljöpåverkan.

Det som är bra för miljön kan vara bra för ekonomin

Runt om i koncernen pågår det olika projekt med syfte att minska energiförbrukningen i våra anläggningar. Angreppssättet skiljer sig åt mellan olika anläggningar, beroende på de

Emissionslagstiftning för lastbilar och bussar

För närvarande gäller emissionskraven Euro IV och US 07 i Europa respektive Nordamerika. Skillnaden mellan Euro III och Euro IV är avsevärd. Emissionerna av partiklar har minskats med 80% och av NOx med 30%. Under 2009 kommer emissionskraven i Europa att skärpas ytterligare genom att Euro V införs. Euro V innebär en halvering av NOx-emissionerna jämfört med Euro IV.

1) NOx-värdet mäts enligt ECT.

lokala förutsättningarna. En sak är gemensamt och det är att det kräver en initial investering.

För ett par år sedan när Volvokoncernen bestämde sig för att skapa världens första koldioxid neutrala fabrik, så var inte huvudskälet att spara pengar, utan att reducera koncernens koldioxidutsläpp. Kortsiktigt så förväntades högre kostnader, men det stod ganska snabbt klart att detta är en bra ekonomisk investering och idag står det klart att långsiktigt så kommer detta att generera betydande kostnadsbesparingar.

Störst miljöpåverkan vid användning

Den största miljöpåverkan från produkterna uppkommer vid användning. Livscykelanalyser visar att 80–90% av den totala miljöpåverkan uppkommer vid användning.

Klimatförändringarna samt tillgången på och tillgängligheten till drivmedel kan komma att kraftigt påverka Volvokoncernen. Det är därför viktigt att förbereda sig för användningen av andra bränslen än råolja. En stor del av arbetet inriktas på utveckling av nya drivlinor, energieffektivitet och förnyelsebara bränslen.

Effektivare motorer ger minskade emissioner

Våra produkter använder i huvudsak dieselmotorer, eftersom dessa har hög energieffektivitet och ger låga utsläpp. Myndigheterna i många länder ställer allt hårdare krav på minskade emissioner av framför allt kväveoxider (NO_x) och partiklar (PM). För att leva upp till kraven utvecklar Volvokoncernen ny motorteknik som minskar förbrukningen och utsläppen.

Minskad bränsleförbrukning är en vinst för både miljön och kundernas lönsamhet, eftersom drivmedel svarar för en stor del av deras kostnader. Sedan 1975 har bränsleförbrukningen i Volvos lastbilar minskat med cirka 40% samtidigt som utsläppen av NO_x och PM har minskat kraftigt. De senaste trettio åren har dieselmotorerna sett en hundrafaldig minskning av de reglerade utsläppen NO_x och PM.

Volvokoncernen har världens modernaste program för tunga dieselmotorer.

Fordon med hybriddrivlina

Volvokoncernen är den ledande tillverkaren av hybridteknologi för tunga fordon. Volvokoncernens I-SAM koncept bygger på en dieselmotor och en elmotor och är en så kallad parallellhybrid. Volvokoncernen har en unik process som innebär att koncernen utvecklar och tillverkar hybridlösningen. Detta ger koncernen möjlighet att koordinera, optimera produkter och komponenter för att få den mest effektiva drivlinan.

Hybridteknologin passar bäst på ett fordon som har en körcykel som omfattar många starter och stopp. För en distributionslastbil i denna typ av körcykel bedöms bränslebesparingen kunna bli 15–20%. Ett omfattande arbete görs nu med att utveckla och testa hybridlösningarna.

Koldioxidneutrala transporter

Som ett led i arbetet med alternativa bränslen tog Volvokoncernen som första fordonstillverkare fram sju olika demonstrationslastbilar som alla kan köras utan nettoutsläpp av klimatpåverkande koldioxid. Fordonen kan köras

på biodiesel, biogas, biogas i kombination med biodiesel, etanol/metanol, dimetyleter (DME), syntetisk diesel samt vätgas kombinerat med biogas. Dessa bränslen är tillverkade av förnyelsebara råvaror och ger vid förbränning inga tillskott av koldioxid till kretsloppet. Därmed har Volvokoncernen visat att den är förberedd för framtidens bränslen, oavsett vilket alternativ som myndigheterna väljer att satsa på.

Denna aktivitet har nu resulterat i att projektet BioDME lanserades under 2008. Syftet med projektet är att involvera hela produktionskedjan för produktion och distribution av DME från biomassa tills dess att den används som bränsle i fordonen. Projektet är finansierat av EU samt Svenska Energimyndigheten. Volvos del i projektet är att vara projektkoordinator och att bygga 14 fordon för fälttest.

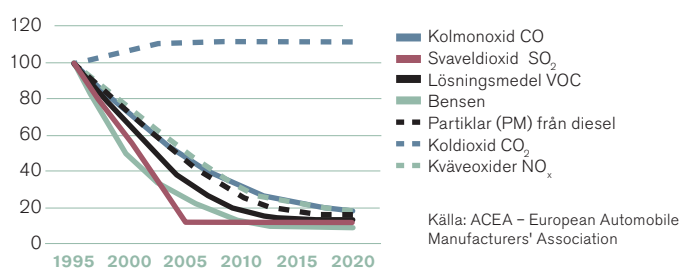
Socialt ansvar

En avgörande faktor för att förverkliga koncernens vision är insatserna från medarbetarna och deras kunskap och kompetens.

Volvokoncernen strävar efter att skapa en positiv arbetsmiljö som bidrar till utvecklingen av konkurrenskraft och attraktivitet. Som ett led certifieras allt fler verksamheter enligt den internationella standarden för arbetsmiljöledningssystem, OHSAS 18001. De senaste åren har satsningen ökat på hälsa och minskad sjukfrånvaro. Arbetet omfattar bland annat ergonomi på arbetsplatsen, hälsorisker, stödprogram och hälsoundersökningar.

Varje år genomförs en koncernövergripande undersökning Volvo Group Attitude Survey. I undersökningen får medarbetarna ge sin syn

Kraftigt minskade emissioner

Inom EU förväntas samtliga utsläpp från vägtransporter utom koldioxid minska i framtiden. Detta är resultatet av hårda emissionskrav.

Geografisk fördelning av anställda

på sitt arbete och vad som behöver förbättras. Resultaten sammanställs och diskuteras inom varje grupp för att identifiera förbättringar. Andelen nöjda medarbetare har ökat stadigt de senaste åren. Under 2008 angav 86% att de var nöjda jämfört med 84% året före.

Volvokoncernen som arbetsgivare

Koncernen strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare för nuvarande såväl som framtida anställda. Vid utgången av 2008 arbetade 101.380 personer i koncernen. Varje enskild medarbetare förväntas ta aktiv del i koncernens utveckling, förändringsarbete och framtid. Koncernen arbetar inom en rad olika områden exempelvis friskvård, kompetensutveckling, arbetsmiljö, ledarförskning i strävan att vara en attraktiv arbetsgivare.

Neddragningar i produktionen

De senaste åren har präglats av stark efterfrågan och försäljning på nya rekordnivåer, vilket lett till att koncernen haft ett stort anställningsbehov. Mot bakgrund av den snabba inbromsningen i världsekonomin och den därmed kraftigt minskade efterfrågan genomförs åtgärder för att sänka kostnadsnivån i koncernen. Åtgärderna omfattar en minskning av personalstyrkan och en översyn av samtliga omkostnader. Som en följd av den svaga efterfrågan meddelades 16.255 fast anställda, visstidsanställda och konsulter under 2008 och inledningen av 2009 att de skulle komma att lämna koncernen. Innan det gått så långt som till varsel har en rad andra åtgärder vidtagits, bland annat utnyttjandet av flexibla tid-

banker. Volvokoncernen följer nationell lagstiftning i samband med uppsägningar och har ett nära samarbete med fackföreningarna.

Ökad mångfald – ett strategiskt mål

Ett strategiskt mål är att öka medvetenheten om och ta tillvara på styrkan i koncernens mångfald. För en internationell koncern är det en förutsättning att organisationen speglar kunderna och har förståelse för förhållanden på lokala marknader, olika kulturer och framtida medarbetares krav. Mångfald bidrar till kreativitet, vilket ger upphov till innovation, som i sin tur är en förutsättning för framgång.

Produkternas kvalitet och säkerhet

Säkerhetsfrågor är en naturlig del vid utvecklingen av världsledande kommersiella transportlösningar.

Koncernen arbetar med att minimera riskerna för, och konsekvenserna av, olyckor, samt med att förbättra säkerheten och arbetsmiljön för förarna. Den mänskliga faktorn är en avgörande eller starkt bidragande orsak till flertalet av alla olyckor, vilket visar hur viktigt

det är med egenskaper som god sikt, goda köregenskaper och bra bromsar.

Koncernen ligger också långt framme när det gäller att konstruera fordon som skyddar förare och passagerare vid en kollision. Lösningarna omfattar bland annat välprovade hytter och karosser, frontalkollisionsskydd, deformationszoner, säkerhetsbälten, deformationerbar inredning och krockkuddar.

Koncernen är även ledande på att förbättra säkerheten för andra trafikanter. Till exempel introducerade koncernen redan 1996 det främre underkörningsskyddet, som förhindrar att personbilar kilar in under lastbilen vid en frontalkollision. Sedan 2001 är skyddet standard på Volvos lastbilar inom EU, och 2003 blev skyddet ett lagkrav inom EU.

Nyckeltal	2007	2008
Antal anställda vid årets slut	101.700	101.380
Andel kvinnor, %	17	17
Andel kvinnliga styrelseledamöter, %	11	10
Andel kvinnliga verkställande direktörer och andra högre chefer, %	15	17
Sjukfrånvaro i koncernens svenska bolag		
Total sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %	5,1	4,6
varav sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer utgör, %	46,2	39,1
Sjukfrånvaro (i procent av ordinarie arbetstid) fördelat efter kön		
Män, %	4,8	4,4
Kvinnor, %	6,3	5,4
Sjukfrånvaro (i procent av ordinarie arbetstid) fördelat efter ålderskategori		
29 år eller yngre, %	4,6	4,6
30-49 år, %	5,1	4,6
50 år eller äldre, %	5,5	4,8

Volvos hållbarhetsredovisning finns tillgänglig på www.volvokoncernen.se från mitten av april.

Volvokoncernens miljöprestanda
Information om Volvokoncernens miljöprestanda finns i 11-årsöversikten.

Resultatutveckling

Nettoomsättningen ökade med 6% till 303,7 miljarder kronor, rörelseresultatet sjönk dock med 29% till 15,9 miljarder kronor. Årets resultat uppgick till 10,0 miljarder kronor, en minskning med 33%. Resultatet per aktie före och efter utspädning var 4:90 kronor (7:37).

Nettoomsättning per affärsområde

Mkr	2007	2008	%
Lastbilar	187.892	203.235	8
Anläggningsmaskiner	53.633	56.079	5
Bussar	16.608	17.312	4
Volvo Penta	11.719	11.433	-2
Volvo Aero	7.646	7.448	-3
Övrigt och elimineringsringar	-703	-575	-18
Industriverksamheten¹	276.795	294.932	7
Kundfinansiering	7.705	8.485	10
Omklassificeringar och elimineringsringar	905	250	-
Volvokoncernen	285.405	303.667	6

¹ Justerat för ändrade valutakurser samt förvärvade och avyttrade enheter ökade nettoomsättningen med 4%.

Nettoomsättning per marknadsområde

Mkr	2007	2008	%
Västra Europa	124.239	123.881	0
Östra Europa	27.116	28.126	4
Nordamerika	49.435	47.600	-4
Sydamerika	15.638	19.553	25
Asien	42.429	55.641	31
Övriga marknader	17.938	20.131	12
Totalt Industriverksamheten	276.795	294.932	7

Rörelseresultat per affärsområde

Mkr	2007	2008
Lastbilar	15.193	12.167
Anläggningsmaskiner	4.218	1.808
Bussar	231	-76
Volvo Penta	1.173	928
Volvo Aero	529	359
Övrigt och elimineringsringar	-761	-732
Industriverksamheten	20.583	14.454
Kundfinansiering	1.649	1.397
Volvokoncernen	22.231	15.851

Volvokoncernen

Nettoomsättning

Volvokoncernens nettoomsättning ökade med 6% till 303.667 Mkr under 2008, jämfört med 285.405 Mkr 2007.

Rörelseresultat

Volvokoncernens rörelseresultat sjönk under 2008 med 29% till 15.851 Mkr (22.231).

Industriverksamhetens rörelseresultat sjönk med 30% till 14.454 Mkr, jämfört med 20.583 Mkr föregående år. Kundfinansieringsverksamhetens rörelseresultat minskade med 15% till 1.397 Mkr (1.649). Tack vare Volvokoncernens lönsamhet med en avkastning på eget kapital överstigande 12% under 2008 avsettes 150 Mkr av resultatet till koncernens vinstdelningsprogram för de anställda.

Finansnetto

Årets räntenetto var -764 Mkr, jämfört med -170 Mkr föregående år. De högre räntekostnaderna är delvis hänförliga till ökad skuldsättning och under sista delen av året påverkades räntenettet negativt med 200 Mkr huvudsakligen från en justering av pensionsskulder relaterad till stängningen av fabriken i Goderich i Kanada.

Under året påverkades Övriga finansiella intäkter och kostnader negativt med 1.029 Mkr (negativt med 384 Mkr) från marknadsvärdering av derivat som huvudsakligen används för kundfinansieringsportföljen. Den negativa påverkan beror främst på kraftigt sänkta långräntor under slutet av året, med en nedgång på 1,80 procentenheter för den tvååriga euroräntan och 2,07 procentenheter för den tvååriga

amerikanska räntan. Volvo avser att ha dessa derivat till förfall varför, över tid, marknadsvärderingen inte påverkar resultatet eller leder till något kassaflöde. Derivatet innehas huvudsakligen för att matcha utlåningen i kundfinansieringsportföljen. Det är dock inte praktiskt möjligt att tillämpa säkringsredovisning enligt IAS 39 beroende på den stora mängd kontrakt som innefattas i kundfinansieringsportföljen.

Inkomstskatter

Årets kostnad för inkomstskatter uppgick till 3.994 Mkr och skattesatsen var 29%. Under 2007 var kostnaden för inkomstskatter 6.529 Mkr och skattesatsen 30%.

Periodens resultat och resultat per aktie

Periodens resultat uppgick till 10.016 Mkr (15.028), vilket motsvarar en vinst per aktie före utspädning på 4:90 kronor (7:37). Vinsten per aktie efter utspädning var 4:90 kronor (7:37). Avkastningen på eget kapital var 12,1% (18,1).

Industriverksamheten

Nettoomsättningen i Volvokoncernens Industriverksamhet steg under 2008 med 7% till 294.932 Mkr (276.795). Justerat för förändrade valutakurser samt förvärvade och avyttrade enheter steg nettoomsättningen med 4%.

Den positiva utvecklingen fortsatte under större delen av året i Sydamerika, delar av Asien inklusive Mellanöstern och på Övriga marknader. Efter ett starkt första halvår var nedgången i Europa under hösten mycket snabbare än tidigare väntat, förstärkt av den finansiella krisen. I Nordamerika minskade

efterfrågan ytterligare jämfört med tidigare års redan svaga utveckling. Mot slutet av året var nästan samtliga marknader påverkade av den finansiella krisen och nedgången i den globala ekonomin.

Rörelseresultatet minskade

Under 2008 uppgick rörelseresultatet i Volvo-koncernens Industriverksamhet till 14.454 Mkr, vilket var 30% lägre än under 2007. Industriverksamhetens rörelsemarginal uppgick till 4,9% (7,4).

I Nordamerika försämrades lönsamheten kraftigt till följd av svagare efterfrågan och lägre utleveranser av lastbilar och anläggningsmaskiner i kombination med lågt kapacitetsutnyttjande och låg produktivitet i det industriella systemet.

Under året påverkades resultatet kraftigt av kostnadsinflation relaterad till ökade kostnader på råmaterial och komponenter, i storleksordningen 2,2 miljarder kronor jämfört med 2007, varav merparten påverkade Anläggningsmaskiner. De högre inköpskostnaderna har inte kunnat kompenseras fullt ut genom högre priser på koncernens produkter.

Som en effekt av den snabbt försvagade efterfrågan i framför allt Europa minskade leveranserna av produkter under de tredje och fjärde kvartalen. För att anpassa verksamheten till den lägre efterfrågan har produktions-takterna tagits ned med lägre kapacitetsutnyttjande som följd. Bemanningnivåerna i Europa ses över och omkostnaderna minskas för att parera minskad efterfrågan.

Produktionstakterna har sänkts snabbare än vad kostnadsstrukturen kunnat anpassas i tillverkningssystemet. Detta har lett till en lägre kostnadstäckning. Kostnadsstrukturen kommer successivt att anpassas till de lägre produktions-takterna, vilket kommer att leda till fortsatt låg kostnadstäckning under det första halvåret 2009. Under det fjärde kvartalet påverkade anpassningen av kostnadsstrukturen rörelseresultatet negativt med 750 Mkr hänförligt till kostnader relaterade till personalneddragningar.

Resultaträkning, Volvokoncernen

Mkr	2007	2008	Förändring i %
Nettoomsättning Volvokoncernen	285.405	303.667	6
Rörelseresultat Volvokoncernen	22.231	15.851	-29
<i>Rörelseresultat Industriverksamheten</i>	<i>20.583</i>	<i>14.454</i>	<i>-30</i>
<i>Rörelseresultat Kundfinansiering</i>	<i>1.649</i>	<i>1.397</i>	<i>-15</i>
Ränteintäkter och liknande resultatposter	952	1.171	23
Ränteutgifter och liknande resultatposter	-1.122	-1.935	72
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-504	-1.077	114
Resultat efter finansiella poster	21.557	14.010	-35
Inkomstskatter	-6.529	-3.994	-39
Periodens resultat	15.028	10.016	-33

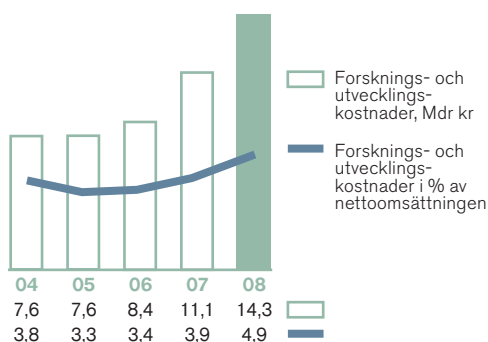
Resultaträkning, Industriverksamheten

Mkr	2007	2008	Förändring i %
Nettoomsättning	276.795	294.932	7
Kostnad för sålda produkter	-214.160	-232.247	8
Bruttoresultat	62.635	62.685	0
Bruttomarginal, %	22,6	21,3	
Forsknings- och utvecklingskostnader	-11.059	-14.348	30
Försäljningskostnader	-24.671	-25.597	4
Administrationskostnader	-7.092	-6.921	-2
Övriga rörelseintäkter och kostnader	249	-1.457	-
Resultat från innehav av intressebolag	428	23	-95
Resultat från övriga aktieinnehav	93	69	-26
Rörelseresultat Industriverksamheten	20.583	14.454	-30
Rörelsemarginal, %	7,4	4,9	

Resultaträkning, Kundfinansiering

Mkr	2007	2008	Förändring i %
Leasing och finansiella intäkter	7.705	8.485	10
Leasing och finansiella kostnader	-4.535	-5.082	12
Bruttoresultat	3.170	3.403	7
Försäljnings- och administrationskostnader	-1.437	-1.551	8
Kostnader för osäkra fordringar	-125	-483	286
Övriga rörelseintäkter och kostnader	41	28	-32
Rörelseresultat	1.649	1.397	-15
Inkomstskatter	-502	-356	-29
Periodens resultat	1.147	1.041	-9
Avkastning på eget kapital, rullande 12 månader	15,9%	12,6	

Forsknings- och utvecklingskostnader

Rörelsemarginal		
%	2007	2008
Lastbilar	8,1	6,0
Anläggningsmaskiner	7,9	3,2
Bussar	1,4	-0,4
Volvo Penta	10,0	8,1
Volvo Aero	6,9	4,8
Industriverksamheten	7,4	4,9
Volvokoncernen	7,8	5,2

Förändring av rörelseresultatet

Mdr kr	2008
Rörelseresultat 2007	22,2
Förbättrade bruttomarginaler	4,5
Lägre volymer	-0,6
Lägre kapacitetsutnyttjande, kostnader relaterade till personalneddragningar m.m.	-3,9
Resultat från förvärvade och avyttrade verksamheter	-0,4
Högre garantikostnader	-0,6
Avsättning för restvärdesåtaganden	-0,6
Effekt av valutakursförändringar	-0,9
Lägre aktivering av utvecklingskostnader	-0,1
Högre utgifter för forskning och utveckling	-2,0
Högre försäljnings- och administrationsomkostnader	-0,2
Högre omstruktureringskostnader	-0,5
Reavinst vid försäljning av Petro Stopping Centers samt Sörred Energi 2007	-0,5
Övrigt	-0,5
Rörelseresultat 2008	15,9

Valutakursernas inverkan på rörelseresultatet

Jämfört med föregående år, Mdr kr	
Nettoomsättning ¹	2,5
Kostnad för sålda produkter	-2,4
Forsknings- och utvecklingskostnader	0,0
Försäljnings- och administrationskostnader	-0,1
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	-0,9
Resultat från innehav av aktier och andelar	0,0

Sammanlagd effekt av valutakursförändringar på rörelseresultatet

-0,9

1 Koncernens försäljningsvärde redovisas till genomsnittliga avistakurser och effekten av gjorda valutasakringar redovisas bland "Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader".

Operativt nettoflöde per valuta

Mkr	2007	2008
USD	19.000	23.600
EUR	17.800	15.700
GBP	8.700	7.700
CAD	2.000	1.900
Övriga valutor	15.800	12.200
Totalt	63.300	61.100

Under 2008 uppgick forsknings- och utvecklingskostnaderna till 14.348 Mkr (11.059). Ökningen är huvudsakligen en effekt av högre kostnader inför kommande emissionslagstiftning i Europa, USA och Japan under 2009, 2010 och 2011 samt kostnader för projekt i samband med lansering av dieselelektriska hybrider de kommande åren. Nettot av aktiverade kostnader och avskrivningar påverkade resultatet negativt med 800 Mkr, jämfört med en negativ påverkan om 400 Mkr 2007.

Valutapåverkan på rörelseresultatet

Rörelseresultatet för 2008 påverkades negativt med cirka 900 Mkr till följd av förändrade valutakurser jämfört med 2007. Den främsta orsaken är att den amerikanska dollarn var svag under en stor del av året.

Kundfinansieringsverksamheten

Den totala nyfinansieringen uppgick under 2008 till 44,5 miljarder kronor (41,4). Totalt finansierades 47.986 enheter (46.686) under året. På de marknader där finansiering erbjuds var den genomsnittliga penetrationsgraden 25% (24).

De totala tillgångarna i Kundfinansieringsverksamheten uppgick den 31 december 2008 till 118 miljarder kronor (95). Exklusive de fordringar som tillfördes i samband med

Nyckeltal

Financial Services	2007	2008
Kreditportfölj, netto, Mdr kr	91,1	112,3
Rörelseresultat, Mkr	1.649	1.397
Avkastning på eget kapital, %	15,9	12,6
Penetrationsgrad, %	24,1	24,9
Penetrationsgrad per affärsområde, %		
Volvo CE	34	36
Volvo Lastvagnar	29	29
Renault Trucks	16	18
Bussar	13	14
Mack Trucks	18	16

förvärvet av Nissan Diesel och justerat för förändrade valutakurser växte kreditportföljen med 12,7% (12,6). Kreditportföljen är fullt matchad mot upplåning när det gäller löptider, räntenivåer och valutor.

Rörelseresultatet uppgick till 1.397 Mkr (1.649). Avkastningen på eget kapital var 12,6% (15,9). Vid årets slut uppgick soliditeten till 8,2% (8,1).

Bortskrivningarna motsvarade 0,54% (0,29) av kreditportföljen. Den sammanlagda andelen kreditreserver i förhållande till kreditportföljen var 1,37% (1,59).

Stabil tillväxt och lönsamhet

Oron på de finansiella marknaderna innebär en utmaning, men kundfinansieringsverksamheten inom Volvo Financial Services (VFS) fortsätter att tillhandahålla viktig finansiering till Volvokoncernens kunder och återförsäljare över hela världen med fokus på strikt kreditgivning och ett nära samarbete med återförsäljare, kunder och övriga affärsområden.

Samtidigt uppstår möjligheter i den här delen av konjunkturykeln. VFS har varit framgångsrikt i ett antal marknader, vilket avspeglar sig i goda volymer och bra penetration. VFS bidrar med finansiering till en större andel av Volvokoncernens kunder samtidigt som verksamheten utvecklas och de konservativa kreditvillkoren bibehålls.

I Nordamerika var konjunkturen fortsatt svag under 2008 och marknaderna i Europa uppvisar liknande svårigheter. Den globala finansiella krisen och den kreditåstramning som den fört med sig har förstärkt nedgången i ett antal marknader.

Finansiell ställning

Volvokoncernens totala tillgångar uppgick till 372,4 miljarder kronor den 31 december 2008, en ökning med 50,8 miljarder kronor jämfört med året före. Ökningen är framför allt ett resultat av förändrade valutakurser, som under 2008 ökade de totala tillgångarna med 39,7 miljarder.

Nettoskulden i koncernens Industriverksamhet uppgick till 29,8 miljarder kronor den 31 december 2008, motsvarande 39,7% av eget kapital. Exklusive pensioner och liknande långfristiga förpliktelser uppgick nettoskulden till 20,5 miljarder kronor, motsvarande 27,4% av eget kapital.

Koncernens likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick totalt till 23,6 miljarder kronor den 31 december 2008, varav 0,7 miljarder kronor inte var tillgängliga för användning av koncernen och 2,7 miljarder kronor utgjordes av likvida medel i länder där det råder valutarestriktioner eller andra legala restriktioner. Därutöver hade Volvokoncernen beviljade men outnyttjade kreditfaciliteter på 26,7 miljarder kronor.

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 43,9 miljarder kronor den 31 december 2008. Utvecklingskostnadernas nettovärde i slutet av året var 12,4 miljarder kronor. Koncernens totala goodwillvärde uppgick till 24,8 miljarder kronor den 31 december 2008, en ökning med 4,8 miljarder kronor jämfört med året före. Ökningen är framför allt ett resultat av förändrade valutakurser och konsolideringen av VE Commercial Vehicles, Ltd. från den 1 Augusti 2008.

Koncernens materiella anläggningstillgångar ökade under 2008 med 13,0 miljarder kronor. Fastigheter, maskiner och inventarier ökade med 10,1 miljarder kronor och tillgångar i operationell leasing med 2,9 miljarder kronor.

Aktier och andelar uppgick till 2,0 miljarder kronor den 31 december 2008, en minskning med 0,2 miljarder kronor jämfört med året före, hänförligt till en lägre marknadsvärdering av innehav av aktier och andelar.

Finansiell nettoställning

Mkr	Industriverksamheten		Volvokoncernen	
	2007	2008	2007	2008
Långfristiga räntebärande fordringar i kundfinansieringsverksamheten	-	-	40.486	50.432
Långfristiga räntebärande fordringar	1.808	149	1.019	694
Kortfristiga räntebärande fordringar i kundfinansieringsverksamheten	-	-	38.361	48.057
Kortfristiga räntebärande fordringar	9.773	3.476	1.380	1.965
Kortfristiga placeringar	16.488	5.901	16.490	5.902
Kassa och bank	13.538	16.674	14.544	17.712
Summa finansiella tillgångar	41.607	26.200	112.280	124.762
Räntebärande skulder	38.286	46.749	108.318	145.727
Finansiell nettoställning exkl pensioner och liknande förpliktelser	3.321	-20.549	3.962	-20.965
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, netto	7.626	9.246	7.643	9.263
Finansiell nettoställning inkl pensioner och liknande förpliktelser	-4.305	-29.795	-3.681	-30.228

Förändring av finansiell nettoställning Industriverksamheten

Mdr kr	2007	2008
Vid periodens början¹	23,1	-4,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24,4	9,7
Investeringar i anläggningar och leasingtillgångar	-10,3	-13,0
Avyttringar	1,1	0,6
Operativt kassaflöde	15,2	-2,7
Investeringar i aktier och andelar	0,4	0,0
Förvärv och avyttringar av aktier, netto	-25,9	-1,3
Kapitalöverföring från Kundfinansieringsverksamheten	2,1	-0,2
Valutaeffekt	1,0	-9,1
Utbetalning till AB Volvos aktieägare	-20,3	-11,1
Omvärdering av lån	-	-0,9
Övrigt	0,1	-0,2
Total förändring	-27,4	-25,5
Finansiell nettoställning vid periodens slut	-4,3	-29,8

¹ Med anledning av förändrad finansiell rapporteringsstruktur har den finansiella nettoställningen inom Industriverksamheten per den 31 december 2006 förändrats från 24,7 Mdr kr till 23,1 Mdr kr.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser uppgick till 11,7 miljarder kronor den 31 december 2008, en ökning med 1,9 miljarder kronor jämfört med årsskiftet 2007/2008, som bland annat genererats av förändrade valutakurser. Värdet av förutbetalda pensioner uppgick till 2,4 miljarder kronor, vilket är en

ökning med 0,3 miljarder kronor. Detta innebär att nettovärdet av tillgångar och skulder relaterade till pensioner och liknande förpliktelser den 31 december 2008 uppgick till 9,3 miljarder kronor. Pensioner och liknande förpliktelser till ett värde av 9,8 miljarder kronor redovisas utanför koncernens balansräkning, vilket

Koncernens balansräkning

Mkr	Industriverksamheten		Kundfinansiering		Elim. och omklassificeringar		Totalt	
	31 dec 2007	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2008	31 dec 2007	31 dec 2008
Tillgångar								
Anläggningstillgångar								
Immateriella anläggningstillgångar	36.441	43.909	67	49	0	0	36.508	43.958
Materiella anläggningstillgångar								
Fastigheter, maskiner och inventarier	47.132	57.185	78	86	0	0	47.210	57.270
Tillgångar i operationell leasing	13.850	16.967	288	330	8.364	8.132	22.502	25.429
Finansiella anläggningstillgångar								
Aktier och andelar	2.189	1.935	30	18	0	0	2.219	1.953
Långfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet	444	467	47.870	59.189	-7.828	-9.224	40.486	50.432
Uppskjutna skattefordringar	8.434	10.976	346	204	3	0	8.783	11.180
Övriga långfristiga fordringar	5.601	5.631	39	38	-861	489	4.779	6.159
Summa anläggningstillgångar	114.091	137.070	48.718	59.914	-322	-603	162.487	196.381
Omsättningstillgångar								
Varulager	43.264	54.084	381	961	0	0	43.645	55.045
Kortfristiga fordringar								
Kortfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet	789	508	42.695	52.436	-5.123	-4.887	38.361	48.057
Aktuell skattefordran	1.660	1.749	43	61	0	0	1.703	1.810
Övriga kortfristiga fordringar	53.976	48.286	1.713	1.902	-11.272	-2.677	44.417	47.512
Kortfristiga placeringar	16.488	5.901	2	2	0	0	16.490	5.902
Likvida medel	13.538	16.674	1.053	2.245	-47	-1.207	14.544	17.712
Summa omsättningstillgångar	129.715	127.202	45.887	57.607	-16.442	-8.771	159.160	176.038
Summa tillgångar	243.806	264.272	94.605	117.521	-16.764	-9.374	321.647	372.419
Eget kapital och skulder								
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	74.550	74.416	7.652	9.594	0	0	82.202	84.010
Minoritetsintresse	579	630	0	0	0	0	579	630
Summa eget kapital	75.129	75.046	7.652	9.594	0	0	82.781	84.640
Långfristiga avsättningar								
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9.746	11.677	28	28	0	0	9.774	11.705
Avsättning för uppskjutna skatter	7.868	6.557	1.259	1.703	0	0	9.127	8.260
Övriga långfristiga avsättningar	7.067	8.869	95	62	139	135	7.301	9.066
Långfristiga skulder	41.339	43.062	42.285	53.155	-11.895	-3.609	71.729	92.608
Kortfristiga avsättningar	10.437	11.589	129	83	90	78	10.656	11.750
Kortfristiga skulder								
Lån	40.539	56.178	4.382	6.501	-49	-48	44.872	62.631
Leverantörsskulder	52.376	50.622	287	404	0	0	52.663	51.025
Aktuell skatteskuld	0	1.044	451	160	0	0	451	1.204
Övriga kortfristiga skulder	-695	-372	38.037	45.831	-5.049	-5.930	32.293	39.530
Summa eget kapital och skulder	243.806	264.272	94.605	117.521	-16.764	-9.374	321.647	372.419
Eventualförpliktelser							8.153	9.427

är en ökning med 7,2 miljarder kronor jämfört med den 31 december 2007 bland annat som en effekt av förändrade valutakurser.

Värdet på varulagret ökade under 2008 med 11,4 miljarder kronor. Justerat för förändrade valutakurser var ökningen 5,8 miljarder kronor. Ökningen är framför allt relaterad till koncernens lastbilsverksamhet och anlägg-

ningsmaskiner och är en effekt av den snabbt vikande efterfrågan under det andra halvåret. Under året ökade färdiga produkter med 11,1 miljarder kronor medan produktionsmaterial m.m. ökade med 0,3 miljarder kronor.

Kundfinansieringsfordringar uppgick till 98,5 miljarder kronor per den 31 december 2008, en ökning med 19,6 miljarder kronor

under året som ett resultat av högre nivåer av finansiell leasing och avbetalningsköp. Justerat för förändrade valutakurser var ökningen 9,7 miljarder kronor.

Vid utgången av året uppgick soliditeten i industriverksamheten till 28,4% och i Volvo-koncernen till 22,7%. Eget kapital för koncernen uppgick till 84,6 miljarder kronor.

Kassaflödesanalys

Det operativa kassaflödet inom industriverksamheten minskade och var negativt på 2,7 miljarder kronor (positivt 15,2). Det lägre kassaflödet berodde främst på en ökad rörelsekapitalbinding samt ett lägre resultat.

Kassaflöde

Under 2008 uppgick industriverksamhetens operativa kassaflöde till -2,7 miljarder kronor jämfört med 15,2 miljarder kronor 2007. Det minskade kassaflödet är hänförligt till det lägre rörelseresultatet, ökade investeringar i anläggningstillgångar och en ökning av rörelsekapitalet. Ökningen är främst en konsekvens av lägre produktionsstakter och högre lagernivåer. För att minska det kapital som är bundet i lager togs ett stort antal stoppdagar i produktionen under slutet av året. Åtgärder som syftade till att sälja framför allt lastbilar och anläggningsmaskiner ur färdigvarulagret prioriterades. Dessa åtgärder har fortsatt under inledningen av 2009.

Finansiella poster och betalda inkomstskatter påverkade kassaflödet negativt med 5,0 miljarder kronor, huvudsakligen som en följd av skattebetalningar.

Som en konsekvens av den fortsatt ökande kreditportföljen var det operativa kassaflödet negativt om 11,3 miljarder kronor (-8,6) inom Kundfinansieringsverksamheten.

Investeringar

Industriverksamhetens investeringar i anläggningar inklusive kapitaliserade utvecklingskostnader uppgick under 2008 till 12,6 miljarder kronor (10,1).

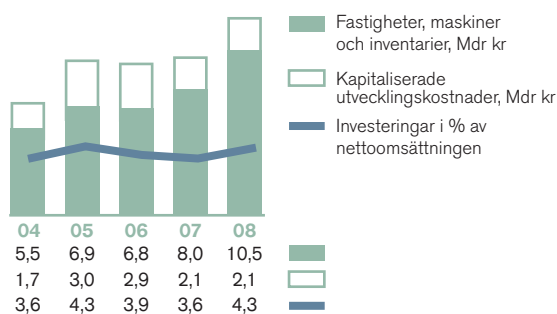
Lastbilers investeringar uppgick till 8,3 miljarder kronor (5,3). Investeringarna inom Lastbilar består av investeringar i hyttfabrikerna, montering i Umeå, Sverige, och montering och måleri i Blainville, Frankrike, i syfte att öka kapacitet, produktivitet och flexibilitet i anläggningarna. Det har också investerats avsevärda belopp i tillverkningen av motorer och växellådor, framför allt i Köping och Skövde, Sverige, för att möta långsiktiga kapacitetsbehov. Den nya anläggningen för montering av lastbilar i Ryskland har slutförts under året och expansionen av återförsäljarnätverk och nya verkstäder, främst i Europa, har fortsatt under 2008. Produktrelaterade investeringar är kopplade till emissionskraven EuroV och US10 så väl som introduktionen av den nya generationen Volvolastbilar som lanserats under året liksom andra produktförnyelser inom produktprogrammet.

Investeringar inom Anläggningsmaskiner minskade till 2,0 miljarder kronor från 2,6 miljarder kronor föregående år. Huvuddelen av investeringarna utgörs av produktivitets- och kapacitetsökande investeringar för tillverkning av dumptrar och grävmaskiner samt inom axel- och transmissionstillverkning. De inkluderar även ett nytt måleri för hyttillverkningen i Hallsberg, Sverige. Produktrelaterade investeringar under året utgörs huvudsakligen av de nya hjullastarna, L45F och L50F, samt expansion av C-Serien av grävmaskiner liksom grävmaskiner med kort svängradie.

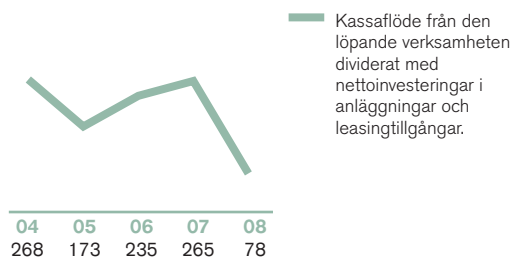
Volvo Aeros investeringar minskade under 2008 till 0,9 miljarder kronor (1,0). Merparten av investeringarna rör del två av den nya flygmotorn GENx, i samarbete med General Electric, tillsammans med investeringar i produktionsanläggningar för att säkra kapacitetsbehovet för GENx programmet.

Bussars investeringar var 0,2 miljarder kronor (0,3) och var huvudsakligen kopplade till olika produktrelaterade investeringar, så som installation av US07-motorn i turistbussen Volvo 9700 avsedd för den amerikanska marknaden.

Investeringar i anläggningstillgångar, industriverksamheten

Självfinansieringsgrad, industriverksamheten, %

Volvo Pentas investeringar låg kvar på nivån 0,4 miljarder kronor och relaterar huvudsakligen till kapacitetsökande investeringar i Varafabriken, Sverige, samt produktrelaterade investeringar i verktyg och andra utvecklingsaktiviteter.

Under 2009 prognosticeras investeringarna i fastigheter, maskiner och inventarier att ligga på nivån 7–8 miljarder kronor, vilket är lägre än 2008. I planeringen av kommande års investeringar vidtas aktiviteter i form av omprioriteringar och ombedömningar av redan godkända investeringar, kopplat till rådande marknadsläge.

Investeringar i leasingfordon uppgick till 0,4 miljarder kronor (0,2).

Förvärv och avyttringar

Investeringar och avyttringar i aktier och andelar påverkade kassaflödet med 0,0 miljarder kronor (positivt 0,4).

Förvärvade och avyttrade verksamheter påverkade kassaflödet negativt med 1,3 miljarder kronor (negativt 15,0).

Finansiering och utdelning

Nettoförändring av lån under 2008 ökade likvida medel med 18,2 miljarder kronor.

Under året betalades 11,1 miljarder kronor, vilket motsvarar 5:50 kronor per aktie, till AB Volvos aktieägare.

Förändring av likvida medel

Volvokoncernens likvida medel ökade under året med 3,2 miljarder kronor och uppgick till 17,7 miljarder kronor per den 31 december 2008.

Kassaflödesanalys i sammandrag

Mdr kr	Industriverksamheten		Kundfinansiering		Elim. och omklassificeringar		Totalt	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Den löpande verksamheten								
Rörelseresultat	20,6	14,5	1,7	1,4	-0,1	0,0	22,2	15,9
Avskrivningar	10,3	11,8	0,1	0,1	2,1	1,6	12,5	13,5
Övriga ej kassapåverkande poster	-0,4	-0,7	0,1	0,4	-0,2	0,1	-0,5	-0,2
Förändringar i rörelsekapital	-0,1	-10,9	-10,2	-12,8	0,4	0,4	-9,9	-23,3
Finansiella poster och betalda inkomstskatter	-6,0	-5,0	-0,4	-0,2	0,5	0,0	-5,9	-5,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24,4	9,7	-8,7	-11,1	2,7	2,1	18,4	0,7
Investeringsverksamheten								
Investeringar i anläggningstillgångar	-10,1	-12,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	-10,1	-12,7
Investeringar i leasingtillgångar	-0,2	-0,4	-0,3	-0,2	-4,3	-4,8	-4,8	-5,4
Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar	1,1	0,6	0,4	0,1	1,4	2,2	2,9	2,9
Operativt kassaflöde	15,2	-2,7	-8,6	-11,3	-0,2	-0,5	6,4	-14,5
Förvärv och avyttringar av aktier och andelar, netto							0,4	0,0
Förvärv och avyttringar av dotterföretag och andra affärsenheter, netto							-15,0	-1,3
Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto							3,6	10,9
Kassaflöde efter nettoinvesteringar							-4,6	-4,9
Finansieringsverksamheten								
Nettoförändring av lån							28,7	18,2
Utbetalning till AB Volvos aktieägare							-20,3	-11,1
Utbetalning till minoritet							-0,1	-0,1
Övrigt							0,1	0,1
Förändring av likvida medel exkl. omräkningsdifferenser							3,8	2,2
Omräkningsdifferenser på likvida medel							0,0	1,0
Förändring av likvida medel							3,8	3,2

Risker och osäkerhetsfaktorer

Affärsverksamhet inbegriper risker – ett kontrollerat risktagande är en förutsättning för att upprätthålla en uthålligt god lönsamhet.

Risk kan vara beroende av händelser i omvärlden och påverka en viss bransch eller marknad. Risken kan även vara rent företagsspecifik. Inom Volvo arbetas dagligen med att identifiera, mäta och hantera risker – i vissa fall kan koncernen påverka sannolikheten att en riskrelaterad händelse inträffar. I de fall händelsen ligger utom koncernens kontroll inriktas arbetet på att mildra konsekvenserna. Volvokoncernen är exponerad mot tre huvudkategorier av risker:

Omvärldsrisk – såsom fordonsbranschens cykliska natur, den hårda konkurrensen och prisförändringar samt ändrade krav till följd av regleringar.

Finansiell risk – som valutakursförändringar, ränteförändringar, marknadsvärde på aktier och andra finansiella instrument samt kredit- och likviditetsrisker.

Verksamhetsrisk – som produktförnyelse, beroende av leverantörer, skydd av immateriella tillgångar, rättstvister och humankapitalrisker.

Under året introducerades ett nytt koncernövergripande riskhanteringssystem enligt ERM (Enterprise Risk Management).

Risikfaktorer på kort sikt

Den rådande finanskrisen och kreditstämningen har lett till en stor försiktighet hos kunder när det gäller beslut om investeringar, vilket kan föranleda minskad efterfrågan på Volvos produkter.

Utvecklingen på finansmarknaderna under det andra halvåret har lett till att Volvos arbete med finansiella risker intensifierats. Kreditriskerna hanteras fortsatt genom aktiv kreditbevakning och fortlöpande sker en uppföljning av att erforderliga reserveringar görs för osäkra fordringar.

Vidare påverkar turbulensen på finansmarknaden tillgången till krediter och lånefinansiering, vilket kan påverka kunder, leverantörer, distributörer liksom Volvokoncernen negativt. Leverantörers finansiella instabilitet kan leda till leveransstörningar. En god balans mellan kort och lång upplåning, samt upplåningsberedskap i form av kreditfaciliteter, är avsedda att tillgodose Volvokoncernens långsiktiga finansieringsbehov.

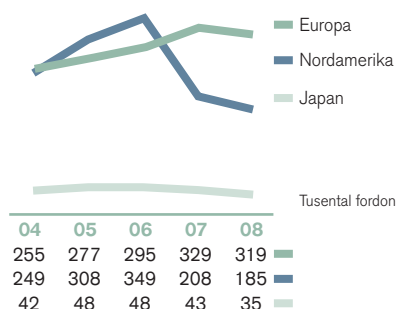
Volvokoncernen är genom upprättandet av operationella leasingkontrakt och försäljning

med återköpsavtal utsatt för restvärdesrisker i sin verksamhet. Produkternas nettoförsäljningsvärde följs kontinuerligt på individuell basis. Lägre priser för begagnade lastbilar och maskiner kan få en negativ påverkan på Volvos rörelseresultat. Höga lagernivåer i lastbils- respektive anläggningsmaskinsbranschen och låg efterfrågan kan få en negativ påverkan på priserna på begagnade lastbilar och maskiner.

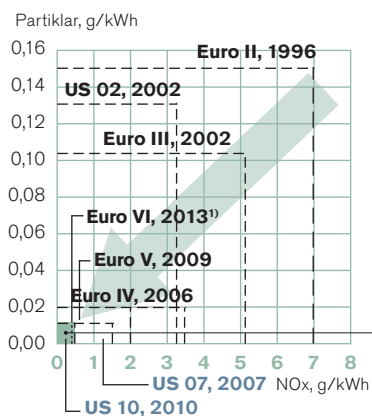
Rapporterade eventalförpliktelser återspeglar en del av Volvos riskexponering. Totala eventalförpliktelser uppgick den 31 december 2008 till 9,4 miljarder kronor, en ökning med 1,2 miljarder kronor jämfört med 31 december 2007. Här ingår en eventalförpliktelse om 0,6 miljarder kronor hänförlig till ett krav ställt på Volvo Powertrain från US Environmental Protection Agency (EPA) till följd av en tvist angående huruvida ett avtal som slutits mellan EPA och Volvo Powertrain om emissionskrav även skall inkludera Volvo Pentamotorer.

Det tidigare avtalet mellan Mack Trucks och det amerikanska bilindustriarbetarfacket United Auto Workers, UAW, löpte ut den 30 sep-

Registrering av tunga lastbilar > 16 ton

Emissionslagstiftning för lastbilar och bussar

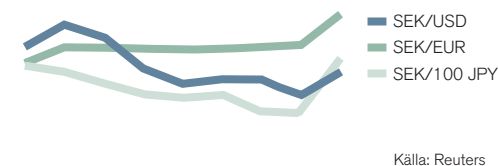
För närvarande gäller emissionskraven Euro IV och US 07 i Europa respektive Nordamerika. Skillnaden mellan Euro III och Euro IV är avsevärd. Emissionerna av partiklar har minskats med 80% och av NOx med 30%. Euro V kommer att innebära en halvering av NOx-emissionerna jämfört med Euro IV.

1) NOx-värdet mäts enligt ECT.

tember 2007. Avtalet har därefter förlängts på dag-för-dag basis och förhandlingar mellan Mack Trucks och UAW om ett nytt avtal pågår. Både Mack Trucks och UAW är parter i likartade rättsliga processer i USA rörande pensionerade medarbetares sjukvårdsförmåner. Den rättsliga process Mack Trucks initierat innebär en begäran om att domstolen skall fastställa att Mack Trucks har rätt att ensidigt förändra villkoren i de befintliga sjukvårdsförmånerna för pensionerade medarbetare. Den rättsliga process som UAW initierat mot Mack som svar på Macks talan innebär en begäran om att domstolen skall fastställa att den gällande förmånsplanen inte får förändras. På begäran av Mack har de båda fallen förenats för behandling i en rättegång. För närvarande kan utfallet av dessa förhandlingar och rättsliga processer inte bedömas, men det föreligger risk för att de kan ha en väsentlig negativ påverkan på koncernens rörelseresultat.

Volvo prövar årligen, eller oftare om behov föreligger, värdet på goodwill i sina affärsområden för eventuellt nedskrivningsbehov. Övervärden varierar mellan de olika verksamheterna och är således i olika grad känsliga för förändringar i antaganden och omvärldsfaktorer. Det årliga goodwilltest som har utförts för samtliga affärsområden under det fjärde kvartalet har inte föranlett någon nedskrivning. En fortsatt finanskris och volatilitet i räntor och valutor kan leda till indikation på nedskrivningsbehov för vissa affärsområden under kommande kvartal, vilket skulle innebära att nedskrivningstest skulle behöva göras för dessa affärsområden så länge indikationen kvarstår.

Valuta

År	SEK/USD	SEK/EUR	SEK/100 JPY
00	9,2	8,4	8,2
01	10,3	9,2	7,9
02	9,7	9,1	7,3
03	8,0	9,1	6,7
04	7,3	9,1	6,5
05	7,5	9,2	6,7
06	7,4	9,3	5,8
07	6,8	9,3	5,8
08	7,8	10,9	8,6

Allmänna risker

Omvärldsrisk

Fordonsbranschen är cyklisk

Det har skett kraftiga svängningar i efterfrågan på Volvokoncernens marknader i samband med förändringar av den allmänna konjunkturen. Investeringar i infrastruktur, anläggningsarbeten, gruvdrift och bostadsbyggande påverkar koncernens verksamhet då koncernens produkter utgör en viktig del av dessa sektorer. Den cykliska efterfrågan på koncernens produkter gör att det finansiella resultatet för verksamheten är beroende av koncernens förmåga att snabbt reagera på förändringar av efterfrågan, och i synnerhet att anpassa produktionsnivåer samt tillverknings- och rörelsekostnader.

Intensiv konkurrens

En fortsatt konsolidering i branschen väntas skapa färre men starkare konkurrenter. De främsta konkurrenterna är Daimler, Paccar, Navistar, MAN, Scania, Caterpillar, Komatsu, Cummins och Brunswick. Under senare år har även nya konkurrenter vuxit fram i Asien, framförallt i Kina. Dessa är idag i huvudsak aktiva på sina hemmarknader men förväntas öka sin närvaro också i andra delar av världen.

Priserna kan förändras

Priserna på kommersiella fordon har ibland ändrats avsevärt på kort tid på vissa marknader. Denna instabilitet orsakas av flera faktorer, bland annat kortvariga variationer i efterfrågan, brist på vissa insatsvaror, osäkerhet om

de bakomliggande ekonomiska förutsättningarna, förändringar av importregleringar, alltför stora lager och ökad konkurrens. Överkapacitet i branschen kan uppkomma vid minskad efterfrågan. Denna överkapacitet kan leda till ytterligare prispress.

Omfattande lagstiftningskrav

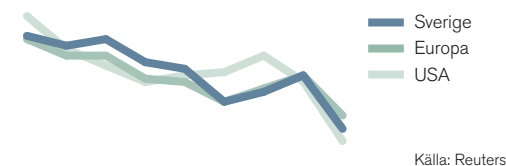
Bestämmelserna för utsläppsnivåer, buller, säkerhet och nivåer av föroreningar från produktionsanläggningar är omfattande inom branschen.

De största utmaningarna vad gäller produktlagstiftning rör minskade utsläpp från motorerna. Volvokoncernen är en stor aktör i fordonsbranschen och en av världens största tillverkare av tunga dieselmotorer. Koncernens resurser för produktutveckling är väl samordnade för att klara av den forskning och utveckling som behövs för att möta skärpta emissionskrav. Framtida produktbestämmelser är väl kända och koncernens strategi för produktutveckling är väl anpassad för införandet av dessa bestämmelser.

Finansiell risk

Volvokoncernen är i sin verksamhet exponerad för olika typer av finansiella risker. Koncerngemensamma riktlinjer, vilka uppdateras och fastställs årligen, ligger till grund för respektive koncernföretags hantering av dessa risker. Målen i koncernens riktlinjer avseende finansiell riskhantering är att optimera koncernens kapitalkostnader genom att tillvarata stor-driftsfördelar, att minimera negativa resultat-effekter till följd av ändrade valutakurser eller

Ränteutveckling i Sverige, Europa och USA

År	Sverige	Europa	USA
00	5,4	5,3	6,0
01	5,1	4,8	5,0
02	5,3	4,8	4,5
03	4,6	4,1	4,0
04	4,4	4,0	4,2
05	3,4	3,4	4,3
06	3,7	3,8	4,8
07	4,3	4,3	4,0
08	2,4	2,9	2,2

Avser 10-åriga statsobligationsräntor.

marknadsräntor, att optimera risktagande samt att klargöra ansvarsfördelningen. Uppföljning och kontroll av att fastställda riktlinjer efterlevs sker kontinuerligt. Huvuddelen av Volvokoncernens finansiella transaktioner utförs genom Volvos internbank, Volvo Treasury, som bedriver sin verksamhet inom fastställda riskmandat och limiter. Kreditrisker hanteras huvudsakligen på affärsområdesnivå.

Innebörden av olika finansiella risker samt mål och riktlinjer för hantering av dessa risker beskrivs utförligt i noterna 36 och 37. Volvos redovisningsprinciper avseende finansiella instrument beskrivs i not 1. Nedan beskrivs olika aspekter på finansiell risk var för sig. Den samlade effekten på ett företags konkurrenskraft påverkas dock av hur de olika makroekonomiska faktorerna interagerar.

Valutarisker

Mer än 90% av Volvokoncernens försäljning sker utanför Sverige. Förändringar i valutakurser har en direkt påverkan på Volvokoncernens rörelseresultat, balansräkning och kassaflöde samt en indirekt påverkan på koncernens konkurrenskraft, vilket över tid påverkar koncernens resultat. Valutarisker i Volvos verksamhet är relaterade till förändringar i värdet av kontrakterade och förväntade framtida betalningsflöden (kommersiell valutaexponering), förändringar i värdet av lån och placeringar (finansiell valutaexponering) samt förändringar i värdet av tillgångar och skulder i utländska dotterföretag (valutaexponering av eget kapital). Utöver detta kan valutakursförändringar påverka priserna på koncernens produkter och material som köps i utländsk valuta. Eftersom Volvokoncernen har en betydande del av tillverkningen i Sverige och genererar en väsentlig del av intäkterna i andra valutor än den svenska kronan, kan en försvagning av den svenska kronan mot andra valutor kortsiktigt ha en gynnsam påverkan på koncernens resultat i svenska kronor.

Målet för Volvokoncernens valutariskhantering är att kortsiktigt minimera negativa effekter. Volvokoncernen använder terminskontrakt och valutaoptioner i syfte att säkra värdet av framtida betalningsflöden i utländska valutor.

Ränterisker

Med ränterisker avses risker att ändrade räntenivåer påverkar koncernens resultat och kassaflöde (kassaflödesrisker) eller det verkliga värdet av finansiella tillgångar och skulder (prisrisker). Genom matchning av räntebindingstiden för finansiella tillgångar och skulder minskas exponeringen för ränterisker. Ränteswappar används för att förändra räntebindingstiden för koncernens finansiella tillgångar och skulder. Valutaränteswappar möjliggör upplåning i utländska valutor från olika marknader utan att tillföra valutarisk. Volvo innehar även standardiserade ränteterminskontrakt (futures) och FRA:s (forward rate agreement). Merparten av dessa kontrakt används för att säkra räntenivåer för kort upplåning eller placering.

Marknadsrisk avseende investeringar i aktier eller aktieliknande instrument

Volvokoncernen är indirekt exponerad för marknadsrisk avseende aktier och liknande instrument genom att förvaltningskapital, vilket har överförts till fristående pensionsplaner, delvis placeras i instrument av detta slag.

Kreditrisker

Volvos kreditgivning styrs av koncernövergripande riktlinjer och regler för kundklassificering. Kreditportföljen skall innehålla en sund fördelning mellan olika kundkategorier och branscher. Kreditriskerna hanteras genom aktiv kreditbevakning, rutiner för uppföljning och i förekommande fall återtagande av produkter. Vidare bevakas fortlöpande att erforderliga reserveringar sker för osäkra fordringar. En betydande del av koncernens kreditrisk är

relaterad till hur koncernens finansiella tillgångar placerats. Huvuddelen av dessa är placerade i svenska statsobligationer och räntebärande papper utgivna av bolåneinstitut i Sverige.

Likviditetsrisker

Volvo försäkras sig om att hålla en god finansiell beredskap genom att ständigt hålla en viss andel av omsättningen i likvida tillgångar. En god balans mellan kortfristig och långfristig upplåning samt upplåningsberedskap i form av kreditfaciliteter är avsedda att tillgodose det långsiktiga finansieringsbehovet.

Verksamhetsrisk

Lönsamheten beroende av nya framgångsrika produkter

Volvokoncernens långsiktiga lönsamhet är beroende av företagets förmåga att framgångsrikt utveckla och marknadsföra sina nya produkter. Produktlivscyklerna fortsätter att bli kortare och kortare, vilket gör det än viktigare att koncernen lyckas väl inom produktutveckling.

Beroende av leverantörer

Volvokoncernen köper råmaterial och komponenter från många utomstående leverantörer. En väsentlig del av koncernens behov av råmaterial och insatsvaror tillgodoses av leverantörer som ensamma täcker hela behovet. Effekterna av avbrott i leveranserna varierar beroende på artikel och komponent. Vissa artiklar och komponenter är standard för branschen, medan andra är egenutvecklade och kräver unika verktyg som tar tid att ersätta.

Volvokoncernens kostnad för råmaterial och komponenter kan variera kraftigt över konjunkturcykeln. Kostnadsvariationer kan orsakas av förändringar av världsmarknadspriser på råmaterial eller av våra leverantörers förmåga att leverera.

Beroende av att immateriella tillgångar skyddas och att skyddet upprätthålls

AB Volvo äger eller har på annat sätt rätt att använda patent och varumärken som avser de produkter företaget tillverkar och försäljer. Dessa har erhållits under en följd av år och är värdefulla för Volvokoncernens verksamhet. Volvo anser inte att någon av koncernens verksamheter är starkt beroende av något enskilt patent eller någon enskild grupp av patent.

Genom Volvo Trademark Holding AB äger AB Volvo och Volvo Personvagnar AB gemensamt varumärket Volvo. AB Volvo har ensamrätt att använda namnet och varumärket Volvo för sina produkter och tjänster. På liknande sätt har Volvo Personvagnar AB ensamrätt att använda namnet och varumärket Volvo för sina produkter och tjänster.

Volvokoncernens rättigheter att använda varumärket Renault är begränsade till enbart lastbilsverksamheten och regleras av ett licensavtal med Renault SA, som är ägare till varumärket Renault.

Varumärket Nissan ägs av Nissan Motor och Volvokoncernens rättigheter att använda varumärket Nissan Diesel är begränsade.

Klagomål och stämningar

Volvokoncernen kan bli föremål för klagomål och stämningar från kunder, anställda eller annan tredje part. De kan gälla hälso-, miljö-, säkerhets- eller verksamhetsfrågor eller underlåtenhet att följa gällande lagar och bestämmelser. Även om dessa tvister löses framgångsrikt, utan direkta negativa ekonomiska följder, kan de få negativa följder för koncernens rykte och ta resurser i anspråk.

Humankapitalrisk

En avgörande faktor för att förverkliga Volvokoncernens vision är våra medarbetare och deras kunskap och kompetens. Den framtida utvecklingen är beroende av att bolaget bibehåller sin position som en attraktiv arbetsgivare. För att stödja detta strävar Volvokoncernen efter ett arbetsklimat där energi, passion

och respekt för individen är ledstjärnor. Varje år genomförs en koncernövergripande undersökning, och enligt denna undersökning har antalet nöjda medarbetare stadigt ökat.

Avtalsvillkor relaterade till offentliga uppköpserbudanden

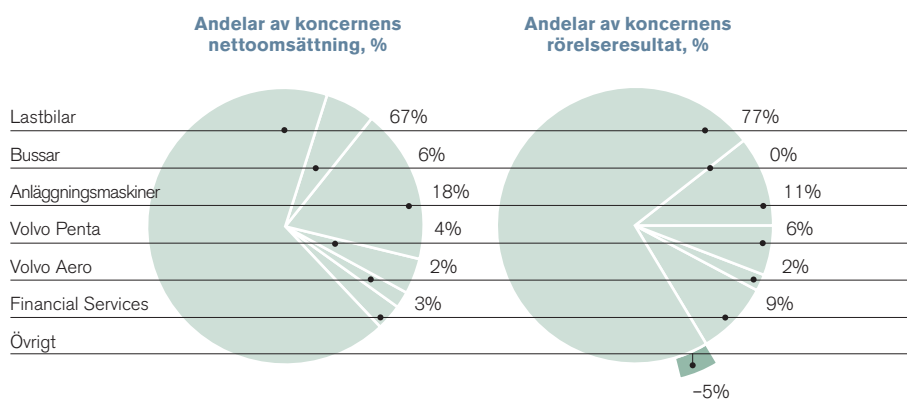
En del av AB Volvos långfristiga finansieringsavtal innehåller bestämmelser som innebär att långivaren i vissa fall har rätt att kräva förtida betalning om kontrollen över bolaget förändras. Det är Volvos bedömning att det har varit nödvändigt att acceptera dessa bestämmelser för att erhålla finansiering på i övrigt godtagbara villkor. Not 34 Personal innehåller information om avgångsvederlag som gäller för koncernledningen och vissa andra högre chefer inom Volvokoncernen.

Ytterligare information om risk återfinns i not 2, not 29 och not 36.

Koncernens affärsområden

– tillsammans är de världsledande inom kommersiella transportlösningar

Volvokoncernens affärsområden har i kraft av starka produktprogram och allt mer kompletta erbjudanden med helhetslösningar med reservdelar, verkstadstjänster, service, finansiering och leasing etablerat ledande positioner på en global marknad.

Volvokoncernen har en etablerad och stark position i västra Europa, Nordamerika och Sydamerika.

Efter förvärvet av den japanska lastbilstillverkaren Nissan

Diesel under 2007, den kinesiska hjullastartillverkaren Lingong och Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner samma år samt samarbetet inom lastbilar och bussar med indiska Eicher Motors som inleddes under 2008 har Volvokoncernen nu en betydande industriell närvaro också i Asien. Även

i östra Europa har koncernen vuxit snabbt de senaste åren, bland annat genom betydande investeringar i återförsäljar- och servicenätverket.

Under 2008 svarade lastbilsverksamheten för 67% av koncernens nettoomsättning och för 77% av koncernens rörelseresultat. Anläggningsmaskiner svarade för 18% av nettoomsättningen och för 11% av rörelseresultatet.

Den största marknaden under 2008 var Europa, som svarade för 52% av Volvokoncernens omsättning. Asien svarade för 18%, Nordamerika för 16%, Sydamerika för 7% och övriga marknader för 7%.

Affärsområdesöversikt

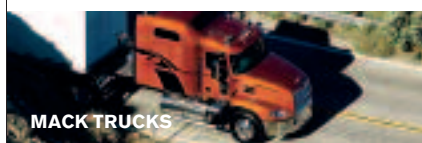
VOLVO LASTVAGNAR

RENAULT TRUCKS

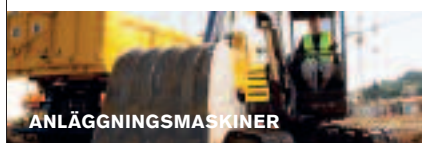
NISSAN DIESEL

MACK TRUCKS

BUSSAR

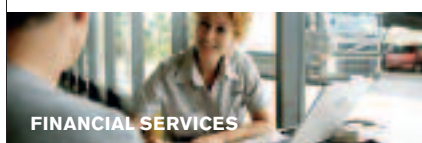
ANLÄGGNINGSMASKINER

VOLVO PENTA

VOLVO AERO

FINANCIAL SERVICES

Allmänt om Affärsområden

Volvo Lastvagnar tillverkar, säljer och servar medeltunga till tunga lastbilar för fjärr- och regionaltransporter samt anläggningsarbete.

Antal anställda: 20.472

Renault Trucks erbjuder flera typer av kommersiella fordon från lätta lastbilar för distribution till tunga lastbilar för fjärrtransporter.

Antal anställda: 10.100

Nissan Diesels produkter består av medeltunga till tunga lastbilar för fjärrtransporter, regionaltransporter och anläggningsarbete.

Antal anställda: 7.817

Mack Trucks tillverkar tunga lastbilar främst för anläggningssegmentet, avfallshantering och tunga regionala transporter.

Antal anställda: 2.663

Bussar har ett produktutbud som omfattar stadsbussar, linjebussar, turistbussar och chassier.

Antal anställda: 8.019

Anläggningsmaskiner tillverkar en rad olika typer av maskiner för anläggningsarbete och relaterade verksamhetsområden.

Antal anställda: 16.460

Volvo Penta erbjuder motorer och drivsystem för fritids- och yrkesbåtar samt för industriella applikationer såsom generatoraggregat och containerhantering.

Antal anställda: 1.595

Volvo Aero utvecklar och tillverkar avancerade komponenter till flygplansmotorer och rymdraketer med fokus på lättviktsteknologi som främjar minskad bränsleförbrukning.

Antal anställda: 3.262

Financial Services bedriver verksamhet inom kund- och återförsäljarfinansiering.

Antal anställda: 1.290

Position på världsmarknaden

Volvokoncernen är sammantaget Europas största och världens näst största tillverkare av tunga lastbilar.

Affärsområdet är en av världens största tillverkare av bussar.

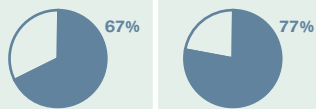
Anläggningsmaskiner är världens största tillverkare av dumprar och hjullastare samt en av världens ledande tillverkare inom grävmaskiner, väganläggningsmaskiner och kompakta anläggningsmaskiner.

Volvo Penta är störst i världen på dieselmotorer för fritidsbåtar och en ledande, oberoende tillverkare av industrimotorer.

Volvo Aero har en ledande ställning som oberoende tillverkare, med motorkomponenter i cirka 90% av alla större civila flygplan levererade under 2008.

Financial Services har ett nära samarbete med de övriga affärsområdena för att stärka koncernens konkurrenskraft.

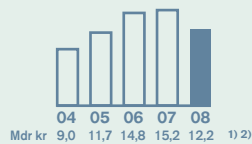
Andel av koncernens nettoomsättning | rörelseresultat

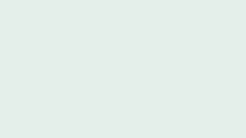
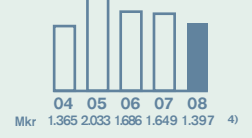
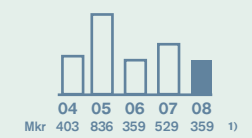
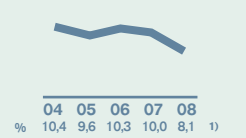
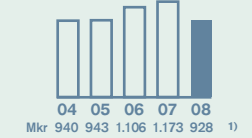
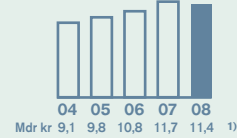
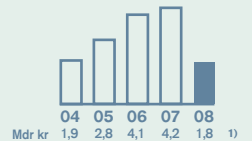
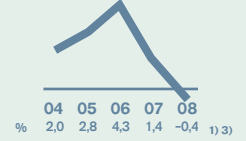
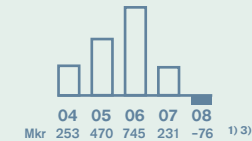
Nettoomsättning¹⁾

Rörelseresultat

Rörelsemarginal

1. Fr.o.m år 2006 enligt ny rapporteringsmodell. Se not 7.
 2. Exklusive justering av goodwill 2006.
 3. Exklusive nedskrivning av aktier i Henlys Group 2004.
 4. Fr.o.m år 2006 enligt ny rapporteringsmodell där Volvo Group Real Estate och Volvo Treasury ej ingår i VFS. Se not 7.

Volvokoncernen är sammantaget världens näst största tillverkare av tunga lastbilar.

Lastbilar

– avsevärd försvagning på samtliga marknader

Världsmarknaden för tunga lastbilar fortsatte att växa under större delen av året. Under det första halvåret var efterfrågan fortsatt stark i Europa, stora delar av Asien och Sydamerika men marknaden försvagades mycket kraftigt under det andra halvåret i spåren av en global lågkonjunktur som förvärrades av krisen på de finansiella marknaderna. Den nordamerikanska marknaden försvagades ytterligare från den redan låga nivån under 2007. Samma utveckling noterades på den japanska marknaden.

Totalmarknad

Under 2008 uppgick totalmarknaden för tunga lastbilar i EU:s 27 länder samt Norge och Schweiz till cirka 318.700 fordon vilket var en minskning med 3%. Samtliga lastbilstillverkare genomförde åtgärder för att anpassa produktionen efter den nya, mycket lägre efterfrågenivån. Den europeiska totalmarknaden för tunga lastbilar förväntas uppgå till 180.000–220.000 fordon under 2009.

I det medeltunga segmentet 10–15,9 ton i västra Europa minskade marknaden med 18% till 29.200 lastbilar i jämförelse med 2007.

Den fortsatt svaga utvecklingen i den nordamerikanska ekonomin påverkade marknaden där negativt. Totalmarknaden minskade med 11% till 184.900 lastbilar, jämfört med 208.000 lastbilar året före. Den nordamerikanska marknaden för 2009 förväntas att karaktäriseras av fortsatt svag efterfrågan under det första halvåret och förväntas uppgå till 165.000–185.000 fordon för helåret.

Även om de uppvisar tillväxt sett över hela året så försvagades efterfrågan markant under det andra halvåret även på övriga marknader. I Brasilien ökade totalmarknaden med 35% till 78.600 tunga lastbilar. Av de större marknaderna i Asien ökade Kina med 11% till en ny rekordnivå på cirka 550.000 lastbilar över 14 ton (490.000). Marknaden för tunga lastbilar i Indien uppgick till 159.600 fordon under 2008 (193.000). I Japan minskade totalmarknaden för tunga lastbilar med 18% till 34.900 fordon (43.000). Den japanska marknaden för tunga och medeltunga lastbilar förväntas under 2009 minska med 10–15%.

Marknadsandelar

Under 2008 ökade Volvo Lastvagnars marknadsandel för tunga lastbilar inom Europa 29 till 14,8% (14,6). Renault Trucks marknadsandel i Europa ökade till 10,8% (9,7) för tunga lastbilar. I segmentet för medeltunga lastbilar (10–15,9 ton) var Renault Trucks marknadsan-

Nyckeltal

Lastbilar	2007	2008
Andel av Volvokoncernens omsättning, %	66	67
Nettoomsättning, Mdr kr	187,9	203,2
Rörelseresultat, Mdr kr	15,2	12,2
Rörelsemarginal, %	8,1	6,0

Nettoomsättning per marknad

Lastbilar, Mkr	2007	2008
Europa	108.651	109.914
Nordamerika	27.255	26.588
Sydamerika	11.483	14.680
Asien	26.593	37.515
Övriga marknader	13.910	14.538
Totalt	187.892	203.235

Leveranser per marknad

Lastbilar	2007	2008
Västra Europa	100.106	95.969
Östra Europa	27.964	25.878
Nordamerika	33.280	30.146
Sydamerika	15.264	18.092
Asien	39.916	60.725
Övriga marknader	19.826	20.341
Totalt	236.356	251.151

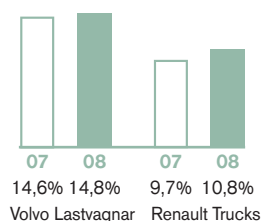
del i västra Europa 15,1% (12,5) och Volvo Lastvagnars 6,7% (5,7).

Under 2008 sjönk Volvo Lastvagnars marknadsandel i Nordamerika till 8,9% (9,3) medan Mack Trucks marknadsandel var oförändrad på 7,3% (7,3).

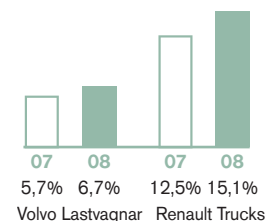
I Japan ökade Nissan Diesels marknadsandel för tunga lastbilar till 22,6% (21,6).

På den brasilianska marknaden minskade

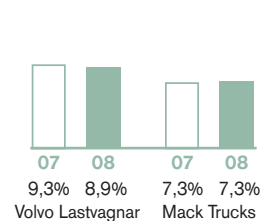
Marknadsandelar Europa, tunga lastbilar

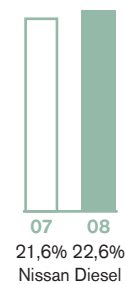
Marknadsandelar Europa, medeltunga lastbilar

Marknadsandelar Nordamerika, tunga lastbilar

Marknadsandelar Japan, tunga lastbilar

Volvo Lastvagnar lanserade under 2008 nya versioner av de tunga lastbilarna Volvo FH, Volvo FH16 och Volvo FM.

Volvos andel inom tunga lastbilar till 12,9% (13,6).

Resultat

Under 2008 ökade lastbilsverksamhetens nettoomsättning med 8% till 203.235 Mkr (187.892). Rörelseresultatet uppgick till 12.167 Mkr (15.193) medan rörelsemarginalen blev 6,0% (8,1).

Det lägre rörelseresultatet är en effekt av höga priser på råmaterial och komponenter under framför allt det andra halvåret, ökade kostnader för forskning och utveckling föranledda av nya emissionslagar samt avsevärt lägre kostnadstäckning efter den snabba neddragningen av produktionstakterna mot slutet av året. Därutöver påverkades resultatet negativt med cirka 450 Mkr av kostnader relaterade till minskningen av personalstyrkan under senare delen av året, av nedskrivningar av värdet på begagnade lastbilar i lager och av ökade avsättningar för restvärdesåtaganden.

Samriskbolag med Eicher Motors i Indien

Under året bildade AB Volvo och Eicher Motors samriskbolaget VE Commercial Vehicles (VECV). Från den 1 augusti 2008 konsolideras 50% av samriskbolaget i Volvokoncernen. VECV innehåller hela Eicher Motors lastbils- och bussverksamhet samtidigt som Volvokoncernen tillför sin indiska försäljningsverksam-

het på lastbilssidan samt serviceverksamhet på lastbils- och bussidan.

Eicher Motors grundades 1984 och utvecklar och säljer ett brett produktprogram bestående av lätta, medeltunga och tunga lastbilar och bussar liksom lastbilsschassier, motorer och motorkomponenter. Med en marknadsandel på nästan 30% i det medeltunga segmentet för lastbilar mellan 5 och 12 ton är Eicher Indiens tredje största tillverkare av kommersiella fordon. Eicher har sin tillverkning i Pithampur i centrala Indien och har återförsäljare över hela Indien och även på andra marknader.

Den indiska marknaden försvagades avsevärt under året och marknaden bedöms minska även under 2009. Under perioden den 1 augusti till och med den 31 december 2008 ingick leveranser uppgående till 2.744 lastbilar i Volvokoncernens räkenskaper. VECV fortsätter att investera i nya produkter, högre kvalitet och expansion till nya marknader.

Volvo Lastvagnar – ett rekordår på en allt svagare marknad

År 2008 var ett av Volvo Lastvagnars mest framgångsrika hittills med hög kundtillfredsställelse, en stark position på marknaden och ett nytt, konkurrenskraftigt produktbjudande.

Leveranser per modell

Volvo Lastvagnar	2007	2008
Volvo FL, FE, FM	31.570	32.379
Volvo FH, FH16	48.366	53.098
Volvo NH	24	0
Volvo VN, VHD, VT	16.565	15.788
Volvo VM	3.584	4.687
Totalt	100.109	105.952

Leveranser per marknad

Volvo Lastvagnar	2007	2008
Västra Europa	41.009	41.025
Östra Europa	18.456	17.162
Nordamerika	16.692	15.887
Sydamerika	10.166	12.890
Asien	9.002	13.440
Övriga marknader	4.784	5.548
Totalt	100.109	105.952

Emellertid ledde den kraftigt försvagade världsekonomin till en snabb minskning i orderingsgången under det andra halvåret.

Återförsäljarverksamheten en del av kärnan

Volvo Lastvagnars nya återförsäljarstrategi har ytterligare förbättrat kunskapen om kundernas behov. Volvo Lastvagnar har vidareutvecklat serviceaffären med ett bredare kunderbjudande och ännu bättre kompletta lösningar anpassade efter kundernas önskemål. Fokus ligger på att stödja kundernas produktivitet och lönsamhet genom att erbjuda service, leasing och underhållskontrakt. Reservdels- och

VOLVO LASTVAGNAR

Ambitioner 2008

- Fortsatt utbyggnad av leveranskapaciteten för att möta den starka efterfrågan på lastbilar på i stort sett alla marknader utanför Nordamerika.
- Hantera inflation och fortsatt kostnadsfokus. Hålla hög beredskap för hur konjunkturen och efterfrågan utvecklas.
- Lansera ny generation av lastbilarna Volvo FH och Volvo FM till sommaren.
- Hantera en fortsatt svag efterfrågan i Nordamerika.

Utfall 2008

- Rekordstarkt första halvår.
- Hanterade nedgången på marknaden. Snabb omställning från att eliminera flaskhalsar till att i stället dra ned produktionen, minska kostnaderna och frigöra bundet kapital i det tredje och fjärde kvartalet.
- Lansering av ny konkurrenskraftig produktportfölj med Volvo FH, Volvo FH16 och Volvo FM11 med fokus på säkerhet, förarmiljö och nya drivlinor. Fältprov med hybridsopbilar.
- Planerad omstrukturering i Nordamerika.
- Volvo do Brasil utsedd till bästa arbetsgivare i Brasilien.

Ambitioner 2009

- Hantera nedgången på marknaden så att positionen stärks och flexibiliteten ökas.
- Rulla ut den nya generationen produkter (Volvo FH, Volvo FH16 och Volvo FM11). Lansering av Volvo FH16 700.
- Fortsätta utveckla försäljningen av tilläggstjänster runt lastbilen i enlighet med kundsegmentstrategin.
- Öka effektiviteten i den nordamerikanska verksamheten.
- Fortsatt fokus på försäljnings- och administrationsomkostnaderna och på kassaflöde.
- Gradvis start av tillverkning i den nya fabriken i Kaluga i Ryssland.

eftermarknadsaffären bidrar till att förbättra Volvo Lastvagnars lönsamhet genom att dess utveckling är mer stabil än försäljningen av nya lastbilar.

Produktförnyelse med omfattande säkerhetslösningar

Under 2008 förnyade Volvo Lastvagnar sitt produktprogram. Fokus har varit på säkerhet, förarmiljö och nya drivlinor. Säkerhetsnyheterna har utvecklats för att hjälpa föraren att undvika olyckor i stressiga trafikmiljöer. Så många som 90% av alla olyckor i trafiken beror på den mänskliga faktorn. När man tittar på singelolyckor så visar det sig att 10–20% orsakas av trötta förare. Följaktligen introducerade Volvo Lastvagnar stödsystem såsom Driver Alert Support och Lane Changing Support för att hjälpa till med att minska dessa siffror. Volvo Lastvagnar inledde också fältprov med hybridsopbilar – ett exempel på ett teknologiskt genombrott.

Positiv trend för tilläggstjänster fortsätter

Helhetslösningar som stöder lastbils kunderna svarar för ungefär en fjärdedel av Volvo Lastvagnars totala försäljning. Andelen av omsättningen växer hela tiden. En positiv effekt är att eftermarknadsaffären är mindre konjunkturkänslig och den kan därför i viss utsträckning balansera

en nedgång i försäljningen av nya lastbilar.

Den svaga utvecklingen i världsekonomin påverkade Volvo Lastvagnars kunder på olika sätt. Brist på likviditet i det finansiella systemet och därpå följande svårigheter att få lån var en verklighet för många av dem. Volvo Lastvagnar arbetar nära tillsammans med Volvo Financial Services för att erbjuda kunderna finansieringslösningar i det svåra marknadsläget.

Tar aktiv del i samhällsutvecklingen

Volvo Lastvagnars ambition är att ta en aktiv del i debatten kring utvecklingen av transportlösningar för ett hållbart samhälle. Detta omfattar alla delar där transporter påverkar samhället. Ett exempel är arbetet med alternativa bränslen och hybrider. Ett annat är arbetet med att verksamheten ska uppfylla de senaste miljökraven. På detta område läggs stor vikt vid utvecklingen av nya motorer och på att alla större produktionsanläggningar ska vara koldioxidneutrala vid slutet av 2010.

Hantera den snabba nedgången

Efter flera år av stark tillväxt så började efterfrågan minska på de flesta av Volvo Lastvagnars marknader under hösten. Tillväxten i transportefterfrågan minskade och osäkerheten om världsekonomin utveckling tilltog.

Volvo Lastvagnar vidtog ett antal åtgärder

Under året inleddes fälttest av hybridsopbilen Renault Premium Distribution Hybris Tech.

Leveranser per modell

Renault Trucks	2007	2008
Renault Maxity	6.507	4.427
Renault Master	11.033	9.583
Renault Mascott	6.223	7.295
Renault Kerax	8.336	8.901
Renault Midlum	11.819	10.467
Renault Premium-serien	27.404	28.330
Renault Magnum	8.088	7.455
Övriga	32	21
Totalt	79.442	76.479

Leveranser per marknad

Renault Trucks	2007	2008
Västra Europa	59.097	54.944
Östra Europa	9.488	8.699
Nordamerika	517	494
Sydamerika	1.107	1.172
Asien	4.216	5.252
Övriga marknader	5.017	5.918
Totalt	79.442	76.479

för att minska kostnaderna och kapitalbindningen. Det krävdes snabba omställningar från högt kapacitetsutnyttjande med extra skift till en situation med kraftigt minskade volymer. Utvecklingen innebär en utmaning för samtliga inblandade och har medfört att omfattande personalneddragningar varit nödvändiga.

Nedgången gör det nödvändigt att öka effektiviteten och trimma interna processer samtidigt som den ger möjligheter för starka företag att flytta fram positionerna.

RENAULT TRUCKS

Ambitioner 2008

- Förbättra servicen gentemot samtliga kunder.
- Öka produktionskapaciteten.
- Framgångsrikt lansera nya modeller.
- Få igenom sänkta kostnader.

Utfall 2008

- Programmet för förbättrad servicekvalitet har kommit långt.
- Produktionskapaciteten ökade till rekordnivå, för att sedan anpassas till lägre efterfrågan.
- Nya modeller i anläggningssegmentet och Renault Magnum med ny hytt.
- Kostnaderna sänkta i linje med strategiska mål.

Ambitioner 2009

- Försvara lönsamheten genom att hantera konjunkturbedgången.
- Bibehålla hög produkt- och servicekvalitet.
- Optimera flexibiliteten i produktionen.
- Utveckla marknadsandelen.

Renault Trucks

– ett kontrasternas år

Under inledningen av 2008 nådde produktionstakten i Renault Trucks en högre nivå än någonsin tidigare och därpå följande leveransrekord, vilket väckte förhoppningar om ett år som till och med skulle bli starkare än rekordåret 2007.

Men under senvåren började de första tecknen på en förestående nedgång märkas när takten i orderingen började avta. Renault Trucks hade förutsett en nedgång i efterfrågan och beslutade därför vid halvårsskiftet att successivt sänka produktionstakten och minska antalet visstidsanställda under det andra halvåret.

Under det tredje och fjärde kvartalet, alltförst eftersom konjunkturen kraftigt försvagades påverkad av den globala, finansiella krisen, minskade orderboken som en effekt av svag ordergång och en ökning i antalet annullerade order från avvaktande kunder. Som en konsekvens rationaliserade Renault Trucks sin verksamhet och fortsatte att arbeta med åtgärder som syftar till att sänka kostnaderna.

Mot slutet av året aviserades fler åtgärder för att ytterligare anpassa verksamheten till den svagare efterfrågan. Bland åtgärderna fanns stoppdagar i produktionen under november och december och inledningen av 2009.

Nya produkter

Renault Trucks fortsatte med att arbeta aktivt med att ytterligare stärka produkterbjudandet och den egna konkurrenskraften. Under det första halvåret presenterade Renault Trucks en ny version av sin fjärtransportlastbil Renault Magnum med en högre och rymligare hytt och bättre förvaringsutrymmen.

I anläggningssegmentet kompletterades utbudet med en ny Renault Kerax med en 13-liters motor på 500 hk och en Renault Premium Lander 8x4.

Framtidens lösningar

I september utnyttjade Renault Trucks möjligheten att vid European Transport Forum i Bryssel presentera en vision för hållbar distribution i städer. Evenemanget gav också tillfälle att premiärvisa dragbilen Renault Optifuel Lab, som tack vare förbättrad aerodynamik siktar på att minska bränsleförbrukningen och utsläppen av koldioxid med mer än 10%.

Renault Trucks visade också:

- Renault Premium Distribution Hybrids Tech, som är en hybridsopbil som siktar på en bränslebesparing på upp till 30%. Sopbilen har börjat fälttestas i Lyonområdet.
- En Renault Maxity elektrisk konceptbil.
- Demonstrationslastbilen FIDEUS, som med sina låga utsläpp och tysta gång är perfekt för distribution av gods i städer nattetid.

Nissan Diesels tunga lastbil Quon leder utvecklingen med motorer som har låg bränsleförbrukning och låga emissioner.

Leveranser per segment

Nissan Diesel ¹⁾	2007	2008
Lätta lastbilar (under 7 ton)	12.338	18.661
Medeltunga lastbilar (7–15,9 ton)	12.342	15.095
Tunga lastbilar (över 16 ton)	13.504	15.607
Totalt	38.184	49.363

¹ Nissan Diesel konsoliderades i Volvokoncernen den 1 april 2007.

Leveranser per marknad

Nissan Diesel ¹⁾	2007	2008
Västra Europa	–	–
Östra Europa	20	9
Nordamerika	2.479	1.608
Sydamerika	808	933
Asien	26.455	39.089
Övriga marknader	8.422	7.724
Totalt	38.184	49.363

¹ Nissan Diesel konsoliderades i Volvokoncernen den 1 april 2007.

- Prototypen CVIS/SAFESPOT, som är ett intelligent fordon som kommunicerar med andra fordon och infrastruktur.

Nissan Diesel

– utvecklas tillsammans med kunderna

Nissan Diesel säljer lastbilar och tjänster som har utvecklats för att stödja kundernas affärsverksamhet. Inom såväl försäljning som utveckling så strävar Nissan Diesel mot att

NISSAN DIESEL

Ambitioner 2008

- Fokuserade försäljningsaktiviteter med Quon i Japan och aktiviteter som bidrar till att förbättra kundernas effektivitet.
- Genomföra fler eco-driving utbildningar och därigenom bidra till att minska kundernas kostnader och utsläppen av koldioxid.
- Öka försäljningen i Asien, som kärnverksamhet i Volvokoncernens strategi i regionen.
- Bibehålla en stark export av lastbilar till råvarurika länder som Sydafrika.
- Driva projekt för att skapa synergier med övriga Volvokoncernen.

Utfall 2008

- Nissan Diesel har bidragit till kundernas arbete med att öka effektiviteten genom försäljningen av den tunga lastbilen Quon med tilläggstjänster såsom UD Telematics och UD-TRUST.
- Utbildningar i eco-driving genomförda för att bidra till att minska kundernas kostnader och utsläpp av koldioxid.
- Försäljningen av lastbilar ökade i Asien.
- Lastbilserien Quon lanserades på den viktiga exportmarknaden Sydafrika.
- Nissan Diesel integrerades i Volvokoncernen.

Ambitioner 2009

- Utveckla det industriella systemet så att det med ökad flexibilitet kan anpassas till lägre efterfrågan.
- Förstärka servicenätverket i Japan och öka satsningen på eftermarknaden.
- Stärka verksamheten i övriga Asien.
- Öka försäljningen i länder med stora naturtillgångar.

förbättra lastbilarnas egenskaper och prestanda efter kundernas behov.

Nissan Diesel blev del i Volvokoncernen under 2007 och fungerar som en motor för att främja koncernens utveckling i Asien. Under mer än 70 år har Nissan Diesel utvecklat och marknadsfört ett brett utbud av lätta, medeltunga och tunga fordon, samt bussar och buschassier, motorer, fordonskomponenter och specialfordon.

Under 2008 försvagades efterfrågan i Japan ytterligare och, efter en stark inledning på året, var de flesta av Nissan Diesels exportmarknader påverkade av den globala ekonomiska nedgången under andra halvåret.

UD TRUST

Nissan Diesel erbjuder ett servicekoncept kallat UD-TRUST tillsammans med leasing av lastbilen. UD betyder Ultimate Dependability. I tjänsten ingår att Nissan Diesel hanterar all administration relaterad till försäkring, skatter och andra regler för enskilda lastbilar eller hela flottor. I UD-TRUST ingår även hantering av regelbunden kontroll och service såsom oljebytten och andra åtgärder.

Genom att använda tjänsten kan kunderna koncentrera sig på sin kärnverksamhet och lämna över administrationen av lastbilen till Nissan Diesel. Med UD-TRUST genomgår lastbilarna kontroller och får professionell service, vilket minskar risken för att lastbilarna ska gå sönder under körning.

Tjänsten UD-TRUST lanserades 2004 och 26.795 leasade lastbilar ingår för närvarande i tjänsten.

UD Telematics

Nissan Diesel säljer UD Telematics, som är ett komplett fordonsinformationssystem. UD Telematics utnyttjar tvåvägskommunikation och realtidsinformation för att öka effektiviteten i

lastbilstransporter. Systemet innehåller också Nissan Diesels funktion NENPIOH som hjälper föraren att köra miljövänligt genom att med hjälp av en röst ge realtidsinformation om åtgärder i körningen som bidrar till att minska bränsleförbrukningen.

UD Telematics har även funktioner som sammanställer rapporter över eco-driving och säker körning samt funktioner som sammanställer den data som behövs för att följa upp fordonet och planera serviceintervallerna. Systemet gör det också möjligt för trafikplaneringen att följa fordonen i realtid, med information om fordonets status, uppdragsbeskrivning, nuvarande position, loggböcker och annan information som behövs för att öka effektiviteten i verksamheten.

Sedan UD Telematics lanserades under 2006 har 5.476 enheter installerats i lastbilar från Nissan Diesel.

Förbättrad servicekunskap

Kunderna vill att deras lastbilar ska kontrolleras och underhållas så att oplanerade stillestånd kan undvikas. Att erbjuda service som motsvarar kundernas förväntningar kräver stort tekniskt kunnande. Nissan Diesel anordnar sedan 1970 en tävling för återförsäljarnas reservdelspersonal och servicetekniker för att öka deras tekniska kunnande och förmåga att möta kunder. Den 34:e tävlingen hölls den 9 november 2008. Utöver tävlande från samtliga av Nissan Diesels återförsäljare i Japan fanns även representanter från försäljningsbolagen i Australien, Hongkong och Sydafrika.

Nissan Diesel kom på första plats i både 2008 Japan Heavy-Duty Truck Ownership Satisfaction Study och 2008 Light-Duty Truck Ownership Satisfaction Study som genomfördes av J.D. Power and Associates.

Nissan Diesels grundläggande ambition att prioritera ett nära samarbete med kunderna

genomsyrar hela verksamheten. Nissan Diesel kommer att arbeta hårdare än någonsin tidigare inom försäljning, utveckling och service för att Nissan Diesels produkter och tjänster ska stödja kundernas verksamhet.

Mack Trucks

– svag nordamerikansk lastbilsmarknad

Den låga efterfrågan på tunga lastbilar som rådde under andra halvåret 2007 fortsatte under det första halvåret 2008 som en effekt av den fortsatt svaga utvecklingen i den amerikanska ekonomin och en nedgång i bostadsbyggandet. Efterfrågan försämrades ytterligare av en aldrig förut skadad ökning av drivmedelspriserna.

En förväntad början på en återhämtning under det andra halvåret kom aldrig till stånd eftersom den amerikanska ekonomin fortsatte att gå kräftgång och därefter försvagades ytterligare när den globala finans- och likviditetskrisen slog till. Lastbilflottan är i ett historiskt perspektiv gammal, och därför finns ett uppdämt ersättningsbehov på marknaden.

Efter flera år med stadig tillväxt så sjönk försäljningsvolymerna på Macks internationella marknader något, huvudsakligen på grund av svårigheter på två huvudmarknader – Australien och Venezuela. Exporten till marknader utanför dessa två länder ökade med ca 37%, men osäkerheten om utvecklingen framöver är stor mot bakgrund av kreditåstramningens påverkan på den globala ekonomin.

Ökat fokus på affärer inom statlig och militär verksamhet gav ett antal nya avtal med den amerikanska armén på totalt ca 300 Mkr de närmaste tre åren.

Förhandlingarna med det amerikanska bilarbetarfacket UAW som inleddes det tredje

Uttrycket "Built like a Mack truck" (Byggt som en Macklastbil) är ofta använt och ett kvitto på lastbilarnas styrka och hållbarhet.

kvartalet 2007 var ännu inte avslutade vid utgången av 2008.

Omstrukturering

I augusti presenterades en plan som syftar till att effektivisera Volvokoncernens nordamerikanska lastbilsverksamhet. Planen omfattar bland annat en flytt av Macks huvudkontor och alla stödfunktioner, inklusive produktplanering, produktutveckling och inköp, från Allentown i Pennsylvania till Volvokoncernens anläggning i Greensboro i North Carolina och en koncentration av Macks lastbilsproduktion till Macungie i Pennsylvania.

Starka återförsäljare

Macks återförsäljare har de senaste åren blivit starkare delvis tack vare betydande investeringar i nya anläggningar. Mack kom på första plats i kundtillfredsställelse i J.D. Power Associates 2008 Heavy-Duty Truck Customer Satisfaction Study. De flesta av återförsäljarna fortsätter att klara sig bra tack vare eftermarknadsaffären med reservdelar och service.

Produktutveckling

I början av 2008 introducerades en ny prestigelastbil, Titan by Mack. Modellen är särskilt framtagen för att klara tunga transporter och anläggningsarbeten och är utrustad med den

nya 16-litersmotorn Mack MP10, som är godkänd enligt avgaskraven US07. Lastbilen sätter förarmiljö och komfort i fokus och är konstruerad för att klara de tuffa förhållanden som råder vid exempelvis gruvor, skogsarbeten och byggarbetsplatser. Leveranserna av Titan by Mack påbörjades i slutet av 2008.

Kundernas gensvar på alla nya produkter från Mack fortsätter att vara positivt, särskilt med motorerna i MP-serien i allmänhet och med den lägre bränsleförbrukningen i synnerhet.

Mack ligger väl till inom alla områden inför införandet av de nya emissionskraven 2010. Under 2008 levererades ett betydande antal lastbilar utrustade med SCR-teknologi (Selective Catalytic Reduction) till kunder för tester, med utmärkta resultat.

Kapacitetsanpassningar

Under det första kvartalet 2008 stoppade en strejk av UAW nästan all produktion under två månader vid New River Valley-fabriken. När ett nytt avtal slutits och den tillverkning som gick förlorad under strejken hämtats hem så anpassades kapaciteten i fabriken liksom vid anläggningarna i Macungie i Pennsylvania och i Hagerstown i Maryland till nivåer i linje med efterfrågan på marknaden. Ungefär 1.300 anställda i det nordamerikanska produktionssystemet sades upp mot slutet av det andra kvartalet med ytterligare neddragningar mot slutet av året.

Leveranser per modell

Mack Trucks	2007	2008
Mack CH / CHN	149	1.144
Mack Vision	1.885	1.370
Mack Granite	8.888	6.469
Mack Pinnacle	4.210	3.906
Mack LE	608	1.289
Mack MR	1.689	1.689
Övriga	1.192	746
Totalt	18.621	16.613

Leveranser per marknad

Mack Trucks	2007	2008
Europa	0	8
Nordamerika	13.592	12.157
Sydamerika	3.183	3.097
Asien	243	200
Övriga marknader	1.603	1.151
Totalt	18.621	16.613

Bussar

– framtidens stadsbuss redan här

Volvo Bussar tog ett stort steg mot en renare stadsmiljö när företaget under året lanserade två bussmodeller med Volvokoncernens nya hybridteknik. Hybridbussar förväntas om några år dominera marknaden för stadsbussar.

Kravet på rejält sänkt bränsleförbrukning inom transportbranschen växer sig allt starkare och det av flera skäl. Ett av de viktigaste är behovet av att minska utsläppen av koldioxid som påverkar klimatet. Ett annat skäl är olje-

MACK TRUCKS

Ambitioner 2008

- Förbereda för introduktionen av US'10 och marknadsföra SCR-tekniken.
- Öka lönsamheten på eftermarknaden.
- Utveckla tjänsteerbjudandet.
- Fortsätta expandera den internationella verksamheten utanför Nordamerika.
- Lansera ett projekt för att minska produktkostnader i syfte att möta och dämpa effekterna av ökade råmaterialpriser och kostnader för utsläppsrelaterad teknik.

Utfall 2008

- Långt framme inom alla områden inför US'10, resultatet av SCR-test väldigt positivt.
- Lägre utnyttjande av lastbilflottorna och fortsatt svag byggkonjunktur påverkade eftermarknaden.
- Tillväxten i den internationella verksamheten påverkades av sämre utveckling på två nyckelmarknader.
- Genomgripande omstruktureringsplan i Nordamerika för att förbättra effektiviteten.
- Macks återförsäljare fortsätter att ha en stark finansiell ställning trots lägre försäljning av nya lastbilar.

Ambitioner 2009

- Genomföra kostnadsbesparingar och anpassa produktionen för att säkerställa lagernivåer som motsvarar efterfrågan.
- Fokus på att optimera kassaflödet.
- Bibehålla aggressiv inställning till prisrealisering.
- Genomföra stora delar av omstruktureringsplanen för långsiktiga effektivitetsförbättringar.
- Säkerställa en bra övergång till US'10 och dra fördel av helt nya, bränsleeffektiva produkter.

Volvo 7700 Hybrid finns tillgänglig från 2009. Hybriddriften innebär bränslebesparingar på upp till 30%.

priset som förväntas bli betydligt högre i framtiden. Volvo Bussar har tack vare katalytisk avgasrening med SCR-tekniken lyckats med att kraftigt minskat emissionsnivåerna samtidigt som bränsleförbrukningen sänkts med 5–10%. Men det är bara början.

Ledande på hybridbussar

Tack vare hybridtekniken kan kunderna förvänta sig en bränslebesparing på ända upp till 30%. Under 2008 lanserade Volvo Bussar låggolvsbussen Volvo 7700 Hybrid och dubeldäckaren Volvo B5L Hybrid. Företaget fick direkt sina första order på den nya modellen som börjar serietillverkas vid årsskiftet 2009/2010. Volvo har utvecklat en parallell-hybrid där en liten dieselmotor och en elmotor samverkar och bromsenergin återvinns. Vid hållplatser stängs dieselmotorn av och bussen startar enbart med elmotorn. Tack vare att Volvo till stor del använder egenutvecklade komponenter gemensamma för bussar, lastbilar och anläggningsmaskiner, kan priset hållas nere. För första gången finns nu en kommersiellt gångbar hybridbuss på marknaden.

Begränsad påverkan av finanskrisen

Totalmarknaden för bussar i världen var fortsatt stabil under större delen av 2008, trots finanskrisen och lågkonjunkturen. I slutet av

året märktes dock en avmattning i efterfrågan på vissa marknader och vissa segment. Det handlar främst om turistbussmarknaden där det skedde en minskning i ordergången i såväl Europa, som Nordamerika och Asien. Samtidigt var stadsbussmarknaden fortsatt stark på de flesta håll i världen.

Ökade leveranser

Volvo levererade 9.937 (9.916) bussar och busschassier under 2008. Försäljningen ökade i viktiga länder som Storbritannien, Tyskland, Mexiko och Indien medan försäljningen minskade något i bland annat Kina och de nordiska länderna. Volvo Bussar är fortsatt marknadsledare i bland andra Storbritannien och de nordiska länderna.

Ökad omsättning

Nettoomsättningen ökade 2008 till 17.312 Mkr (16.608 Mkr).

Rörelseresultatet sjönk från 231 Mkr till en förlust på 76 Mkr. I resultatet ingår en engångskostnad på 110 Mkr i samband med nedläggningen av fabriken i Tammerfors, Finland. En viktig förklaring till förlusten är en ofördelaktig valutamix. Volvo Bussar har tillverkning i länder som Kanada, Brasilien och Polen vars valutor stärkts i förhållande till de valutor som försäljningen sker i, främst amerikanska dollar, en

Nyckeltal

Bussar	2007	2008
Andel av Volvokoncernens omsättning, %	6	6
Nettoomsättning, Mdr kr	16,6	17,3
Rörelseresultat, Mkr	231	-76
Rörelsemarginal, %	1,4	-0,4

Leveranser per marknad

Bussar	2007	2008
Västra Europa	3.377	3.140
Östra Europa	371	173
Nordamerika	1.547	1.884
Sydamerika	1.318	995
Asien	2.757	3.033
Övriga marknader	546	712
Totalt	9.916	9.937

Nettoomsättning per marknad

Bussar, Mkr	2007	2008
Europa	7.767	7.321
Nordamerika	4.630	5.355
Sydamerika	1.623	1.571
Asien	1.802	2.094
Övriga marknader	786	971
Totalt	16.608	17.312

valuta som under en stor del av året var svag. Företaget hade också höga forsknings- och utvecklingskostnader på grund av utvecklingen av hybrider.

Det globala lönsamhetsprogrammet med inriktning på kostnadsreduktion fortsatte med oförminskad kraft och började visa positiva resultat.

BUSSAR

Ambitioner 2008

- Ett starkt fokus på kostnadskontroll och minskade produktkostnader.
- Ytterligare stärka eftermarknadsstödet till kunderna.
- Säkerställa en framgångsrik introduktion av bussar med hybridteknik.
- Fokuserad strategi för expansion i Nordamerika.

Utfall 2008

- Effektivare produktionssystem i Europa när en fabrik stängts och en sålts. Rationaliseringsprojekt har sänkt produktkostnaden på flera modeller.
- Busskompetensen i koncernens nät av serviceverkstäder har stärkts genom utbildningsinsatser. Reservdelstillgängligheten har höjts, såväl geografiskt som i antal artiklar.
- Volvo 7700 Hybrid och Volvo B5L Hybrid lanserades. Första ordern tagen och leveranserna startar 2009.
- Nova Bus har startat byggnation av stadsbussfabrik i USA för introduktion 2009. Volvo 9700 från Mexiko klar för lansering i USA/Kanada 2009.

Ambitioner 2009

- Ett starkt fokus på kassaflöde.
- Säkerställa en framgångsrik introduktion av Euro V-motorer och hybridbussar.
- En ökad satsning på mjuka produkter.
- Fortsatt arbete med lönsamhetsprogrammet fokuserat på selektiv expansion och sänkta kostnader.

Volvo CE:s lansering av grävmaskiner anpassade för rörläggning var bara en av flera viktiga produktlanseringar.

Nedläggning och nybygge av fabriker

Som ett led i arbetet med att förstärka företagets lönsamhet, anpassades produktionskapaciteten i det europeiska produktionssystemet. Fabriken i Tammerfors, Finland stängdes och fabriken i Åbo, Finland såldes.

Under våren 2008 togs det första spadtaget till en ny fabrik i Plattsburgh i staten New York i USA. Där ska Nova Bus under 2009 starta tillverkning för att på så sätt kunna sälja stadsbussar i USA.

I början på året invigdes företagets nya karosfabrik i Indien vilket har bidragit till en ökad försäljning i landet.

Anläggningsmaskiner

– betydande avmattning i global efterfrågan

Efter ett första och andra kvartal med rekordförsäljning och rekordresultat så minskade Volvo Construction Equipments (Volvo CE) försäljning snabbt under det tredje och fjärde kvartalet 2008.

Den fortsatt svaga marknaden i Nordamerika och en kraftig nedgång i Europa vägdes delvis upp av tillväxt på andra marknader, som Asien i allmänhet och Kina i synnerhet. Detta bidrog till att Volvo CE kunde öka försäljningen

och rörelseresultatet under det första halvåret, trots att höga råmaterialkostnader, ofördelaktig valutakursutveckling och integrationskostnader för förvärvade verksamheter satte press på rörelsemarginalen.

Mot slutet av året förvärrades lågkonjunkturen i branschen kraftigt av den globala finansiella krisen. För att dämpa effekten av den lägre efterfrågan, fokuserade Volvo CE på att undvika lageruppbyggnad genom att sänka produktionskapaciteten, minska personalstyrkan och sänka omkostnaderna. Volvo CE beslutade också att flytta tillverkningen av väghyvlar från Kanada till en befintlig anläggning i USA för att förbättra kostnadsstrukturen.

Totalmarknadens utveckling

Den globala anläggningsmaskinsbranschen noterade en skarp nedgång under det tredje och fjärde kvartalet 2008 i takt med att den finansiella krisen slog mot realekonomin runt om i världen, vilket resulterade i att världsmarknaden för anläggningsmaskiner minskade med 11% under 2008.

Leveranser och försäljning

Under 2008 sålde Volvo CE 64.000 maskiner, vilket var i stort sett oförändrat jämfört med 2007. Nettoomsättningen steg med 5% till 56.079 Mkr (53.633). Rörelseresultatet upp-

Nyckeltal

Anläggningsmaskiner	2007	2008
Andel av Volvokoncernens omsättning, %	19	18
Nettoomsättning, Mdr kr	53,6	56,1
Rörelseresultat, Mdr kr	4,2	1,8
Rörelsemarginal, %	7,9	3,2

Nettoomsättning per marknad

Anläggningsmaskiner, Mkr	2007	2008
Europa	25.294	25.192
Nordamerika	11.170	10.159
Sydamerika	2.155	2.913
Asien	12.179	13.738
Övriga marknader	2.835	4.077
Totalt	53.633	56.079

gick till 1.808 Mkr (4.218) och rörelsemarginalen var 3,2% (7,9).

Det lägre rörelseresultatet är en effekt av kraftigt fallande volymer under det andra halvåret, vilket påverkade bruttomarginalen negativt. De lägre volymerna innebar också en sämre kostnadstäckning när tillverkningen i fabriken var på låga nivåer. Därutöver påverkades resultatet negativt av högra kostnader för råmaterial och komponenter, kostnader på cirka 100 Mkr relaterade till neddragningar i personalstyrkan samt en ofördelaktig valutakursutveckling.

Fokus på integration

Integrationen av den kinesiska hjullstarttillver-

ANLÄGGNINGSMASKINER

Ambitioner 2008

- Integrera och utveckla produkterbjudandet för väganläggningsmaskiner.
- Optimera möjligheterna för Lingongs verksamhet i Kina.
- Fokuserad strategi för Indien, Ryssland och Kina.
- Stärka produkterbjudandet inom kompaktmaskiner.
- Fortsatt forskning inom biobränsle och hybridteknik.
- Fortsatt utveckling av specialanpassade maskiner för vissa segment.
- Genomföra kapacitets- och produktivitetshöjande investeringar.

Utfall 2008

- Planenlig utveckling av produkterbjudandet inom väganläggningsmaskiner.
- Strategisk plan för Lingong på plats.
- Utvecklad distributionsstruktur i tillväxtmarknader.
- Utökat erbjudande till olje- och gasindustrin med rörläggingsmaskiner liksom till skogsbranschen med skördare.
- Ökad produktionskapacitet inom komponenter.
- Nya kompaktmaskiner lanserade.
- Prototyp av hybridhjulstartare lanserad.

Ambitioner 2009

- Anpassa produktionskapaciteten till marknadens efterfrågan.
- Fokus på kassaflöde.
- Förbättra intern effektivitet.
- Fortsätta att leda utvecklingen inom bränsleeffektiva lösningar.
- Fortsatt fokus på möjligheter i tillväxtmarknader.
- Fortsätta att integrera Lingong och verksamheten inom väganläggning.

karen Lingong och verksamheten inom väg-anläggningsmaskiner utvecklas enligt plan.

Produktportföljen inom väganläggningsmaskiner säljs nu helt och hållet under varumärket Volvo.

Investeringar

Det investeringsprogram som påbörjades 2007 för att eliminera flaskhalsar i komponenttillverkningen i Eskilstuna började få effekt under 2008.

Under året meddelades också att tillverkningen av grävlastare för den nordamerikanska marknaden kommer att flyttas från Polen till Mexiko. Detta kommer att förkorta leveranstiden till både Nordamerika och Latinamerika och minska påverkan från valutakursförändringar.

Därutöver presenterades investeringar i nya målerier vid dumpertillverkningen i Braås och vid hyttfabriken i Hallsberg. Investeringarna kommer att innebära minskad miljöpåverkan och högre kvalitet.

Produktportföljen

Volvo CE fortsätter sin utveckling som leverantör av kompletta lösningar och med att segmentera erbjudandet så att det anpassas mot olika kundgrupper och applikationer. Mot bakgrund av Volvokoncernens strategi att växa inom så kallade mjuka produkter, fortsätter Volvo CE att expandera erbjudandet inom mjuka produkter,

bland annat med system för distansövervakning och olika typer av serviceavtal.

Uthyrningsverksamheten har expanderat med 15 nya uthyrningsställen i Nordamerika, Europa och övriga världen.

Bland produktlanseringarna återfanns:

- Hybridhullastaren L220F (prototyp)
- De medeltunga hullastarna L45F och L50F
- De medelstora grävmaskinerna EC60C och EW210C
- L180F HL – höglyftshullastare
- Skördare för skogsindustrin.

Bränsleeffektiv teknologi

På mässan ConExpo, som hölls i Las Vegas i USA i mars 2008, visade Volvo CE upp branschens första prototyp av en hybridhullastare, Volvo L220F Hybrid. Den dieselektriska drivlinan ger förbättrad prestanda samtidigt som bränsleförbrukning och utsläpp sänks. För att möta framtida miljökrav och utsläppsregler, utvecklar Volvo CE en serie nya motorer för att möta kommande ökade miljökrav i Nordamerika och Europa. Volvo CE har dessutom teknik framme som klarar av att möta förväntade krav på biobränslen.

Ny VD

Olof Persson utsågs i september till ny VD för Volvo Construction Equipment. Han har lång internationell erfarenhet från ABB, Bombar-

Kalmar Industries är världsledande tillverkare av olika maskiner för materialhantering och en av Volvo Pentas enskilt största industrimotorkunder.

Nyckeltal

Volvo Penta	2007	2008
Andel av Volvokoncernens omsättning, %	4	4
Nettoomsättning, Mdr kr	11,7	11,4
Rörelseresultat, Mkr	1.173	928
Rörelsemarginal, %	10,0	8,1

Nettoomsättning per marknad

Volvo Penta, Mkr	2007	2008
Europa	6.798	6.554
Nordamerika	2.674	1.947
Sydamerika	274	364
Asien	1.624	2.082
Övriga marknader	349	486
Totalt	11.719	11.433

Försäljning av motorer

Volvo Penta, antal	2007	2008
Marinmotorer	67.333	51.270
Industrimotorer	23.728	26.061
Totalt	91.061	77.331

dier och DaimlerChrysler och var närmast VD för Volvo Aero.

Volvo Penta – fortsätter att ta marknadsandelar

Volvo Penta erbjuder kompletta drivsystem för fritids- och yrkesbåtar samt för industriella applikationer som exempelvis dieseldrivna generatoraggregat och containertruckar.

Ambitioner 2008

- Fokus på leveranskapacitet för att säkerställa produktleveranserna till marknaden.
- Intensifiera arbetet med att säkerställa en positiv produktkostnadsutveckling.
- Etablera en ny struktur för det globala återförsäljarnätet.
- Att fortsätta introducera nya tjänster och serviceprogram.

Utfall 2008

- Fortsatta investeringar i nytt globalt logistiksystem.
- Ny europeisk återförsäljarstruktur genomförd.
- Breddat kunderbjudande av mjuka produkter.

Ambitioner 2009

- Säkra god lönsamhet även under sämre marknadsförutsättningar.
- Säkerställa framgångsrik implementering av ny global logistikstruktur.
- Fortsätta att expandera industrimotoraffären för att uppnå bättre balans mellan affärssegmenten.

Volvo Penta bidrar med betydande synergier och skalfördelar till Volvokoncernens totala dieselmotortillverkning. Under 2008 sålde Volvo Penta cirka 30.000 marin- och industrimotorer baserade på koncernens dieselmotorplattformar.

Den största delen av dessa volymer utgörs av industrimotorer – en verksamhet som Volvo Penta expanderat kraftigt under senare år. Med unika prestanda och låga emissioner skapar Volvo Pentas drivsystem stärkt konkurrenskraft för industrimotorkunder som exempelvis Kalmar Industries, Sandvik och Atlas Copco. Denna typ av kunder med verksamhet över hela världen kan genom att utnyttja styrkan i koncernens totala produkt- och serviceerbjudande få globalt stöd för sin verksamhet.

På marinsidan utvecklar och levererar Volvo Penta motorer och drivsystem till världsledande båtbyggare som exempelvis Fairline, Sunseeker, Riviera, Four Winns, Jeanneau/Beneteau och Cranchi. Med innovativa tekniska lösningar och integrerade drivsystem skapar Volvo Penta betydande kundfördelar i form av bland annat lägre bränsleförbrukning och minskade installationstider.

Under året har Volvo Penta fortsatt lanseringen av Volvo Penta IPS – det uppmärksammade drivsystemet med framåtriktade propellrar och styrbara drivenheter. Med nya och större drivenheter kopplade till Volvokoncernens 11-litersmotor, breddades IPS-erbjudandet med två nya effektklasser – IPS800 och IPS900. Med multiinstallationer av systemen kan Volvo Penta erbjuda drivsystem för båtar upp till storleksklassen 100 fot.

För segelbåtar lanserade Volvo Penta under året en ny serie dieselmotorer med mycket låga emissioner och ljudnivåer. Standardmotorer från samma motorfamilj sitter i samtliga tävlingsbåtar i Volvo Ocean Race.

Totalmarknad

Totalmarknaden för marinmotorer försvagades kraftigt i Europa, medan efterfrågan på industrimotorer var relativt stabil.

I Nordamerika fortsatte de senaste årens försvagning av marinmotormarknaden. I spåren av finanskrisen under andra halvåret minskade båtförsäljningen i Nordamerika till historiskt låga nivåer.

I Asien och på många marknader i övriga världen, exempelvis Mellanöstern och i Sydamerika, noterades fortsatt god efterfrågan på industrimotorer och marinmotorer.

Marknadsandelsutveckling

Med offensiva satsningar på produktutveckling och produktförnyelse har Volvo Penta skapat ett modernt och komplett produktprogram som efterfrågas av allt fler båtbyggare och industrimotorkunder över hela världen.

Volvo Penta har befäst och förstärkt sina andelar inom de flesta delar av marknaden, inte minst tack vare fortsatt stora framgångar med Volvo Penta IPS som i allt större utsträckning ersätter traditionella axelinstallationer i det så kallade inombordssegmentet.

Resultatutveckling

Försäljningen uppgick till totalt 11.433 Mkr jämfört med 11.719 Mkr föregående år. Rörelseresultatet blev 928 Mkr jämfört med 1.173 Mkr föregående år. Rörelsemarginalen uppgick till 8,1% (10,0).

Resultatet påverkades negativt av kraftigt minskade volymer under det andra halvåret, försämrade kostnadstäckning i produktionen och engångskostnader på cirka 100 Mkr relaterade till genomförda anpassningar av verksamheten till lägre efterfrågan.

Produktion och investeringar

Volvo Penta investerade under året ca 100 Mkr i ett nytt logistiksystem som fullt genomfört kommer att möjliggöra betydande effektiviseringar av hela kedjan från order till leverans.

Produktionen i fabriken i Vara och i Lexington minskades successivt till allt lägre efterfrågan på marinmotorer. Mot slutet av året tvingades Volvo Penta att genomföra personalminskningar i såväl produktionsanläggningar som i centrala staber för att anpassa företaget till väsentligt minskad efterfrågan till följd av vikande världsmarknad.

Volvo Aero

– ledande inom lättviktskonstruktion

Sedan många år har Volvo Aero en viktig roll som tillverkande partner i flygmotorbranschen. Denna roll har på senare år förändrats, i takt med att Volvo Aero tagit ett större ansvar som utvecklande partner i nya flygmotorprogram.

Volvo Aero utvecklar egna teknologier som är betydelsefulla för partners och andra kunder inom flyg- och raketmotorbranschen. Teknologisatsningen sker huvudsakligen kring lättviktskonstruktioner.

Högintressanta teknologier

Lättviktsdesign har stor betydelse för motorernas bränsleförbrukning – och därmed för utsläppen. Detta gör Volvo Aeros teknologier högintressanta, eftersom oljepriset fått allt större påverkan på flygbolagens totala kostnader, samtidigt som klimat- och miljöfrågorna också ökat efterfrågan på motorer som ger mindre utsläpp.

Genom att använda Volvo Aeros kompetens inom lättviktskonstruktion, simulering och nya,

Komponenter från Volvo Aero finns i många flygplan världen över.

patenterade tillverkningsmetoder kan motortillverkarna korta ledtiderna för utveckling av nya motorer, samtidigt som motorerna blir både tystare och lättare.

Genom förvärvet av ACAB 2007 kunde Volvo Aero komplettera lättviktskompetensen med kompositteknologier, som väntas få stor betydelse för framtidens flygmotorer.

Största kontrakten hittills

Sänkt vikt och sänkta tillverkningskostnader var framgångsfaktorer när Volvo Aero tecknade sina hittills två största motorkontrakt med flygmotortillverkarna Pratt & Whitney och Rolls-Royce. Deltagandet i de två nya motorprogrammen beräknas leda till en omsättning för Volvo Aeros del på ca 90 miljarder kronor under 40 år. Avtalen är viktiga framgångar för Volvo Aeros lättviktsteknologi, eftersom kontrakten tecknats i hård konkurrens med komponenter byggda på konventionella teknologier.

Under året passerades en viktig milstolpe för en annan ny och viktig flygmotor: GENx, som certifierades av den amerikanska luftfartsmyndigheten. Volvo Aero har stått för produktutveckling av tre viktiga komponenter men tillverkar totalt sex delar till motorn.

En fläktstruktur i Volvo Aeros nya kompositteknik klarade ett mycket viktigt test i EU:s miljöprojekt Vital. Testet, som simulerade att

ett stort fläktblad gick sönder vid motorns maxvarvtal, är avgörande för att kontrollera om komponenterna klarar maximala påfrestningar.

Volvo Aero och Boeing förlängde under året sitt marknadsförings- och distributionssamarbete med ytterligare tio år. Volvo Aeros eftermarknadsbolag i USA ska fortsätta att tillhandahålla tjänster för att stärka distributionen av ett brett sortiment av reservdelar för Boeings olika flygplan.

Flygresandet vände nedåt

Världens flygpasagerartrafik ökade svagt under årets första elva månader. I princip alla regioner noterade dock en klar minskning under slutet av året. I synnerhet hade den amerikanska inrikestrafiken en betydande nedgång.

Enligt IATA ökade flygbolagens ekonomiska problem under 2008. Trots detta växte orderböckerna för stora civila flygplan. Orderböckerna växte från 6.848 plan vid början av 2008 till 7.429 i slutet av året. Airbus och Boeing fick 1.586 nya order, samtidigt som de levererade 858 nya plan.

Minskad lönsamhet

2008 var Volvo Aeros försäljning 7.448 Mkr, mot 7.646 Mkr året före, en minskning med 3%.

Nyckeltal

Volvo Aero	2007	2008
Andel av Volvokoncernens omsättning, %	3	2
Nettoomsättning, Mdr kr	7,6	7,4
Rörelseresultat, Mkr	529	359
Rörelsemarginal, %	6,9	4,8

Nettoomsättning per marknad

Volvo Aero, Mkr	2007	2008
Europa	3.462	3.497
Nordamerika	3.723	3.534
Sydamerika	127	58
Asien	234	234
Övriga marknader	100	125
Totalt	7.646	7.448

Rörelseresultatet blev 359 Mkr, en nedgång med 32%, jämfört med 2007 års resultat, 529 Mkr. Rörelsemarginalen minskade från 6,9% till 4,8%. Det försämrade resultatet är främst hänförligt till minskad försäljning och lägre marginaler i den amerikanska eftermarknadsaffären, samtidigt som förseningar av nya flygplansprogram, både hos Boeing och Airbus, påverkat lönsamheten genom lägre produktionsvolym och minskat kapacitetsutnyttjande.

För att anpassa sig till en väntad konjunktur nedgång med lägre volymer genomfördes under 2008 personalminskningar i Kongsberg, Norge, och Boca Raton, Florida, USA. I

VOLVO AERO

Ambitioner 2008

- Utveckla kompositerbjudanden för kalla strukturer inom ramen för förvärvet av ACAB.
- Möta ökade volymer med en förbättrad produktivitet och sänkt produktkostnad.
- Fortsatt förbättring av volymer och lönsamhet inom eftermarknadsaffären.

Utfall 2008

- Utvecklingen av kompositstrukturer har gått enligt plan.
- Lyckat FBO-test (Fan Blade Out) utfördes i Derby tillsammans med Rolls-Royce.
- Arbetet med att möta ökade volymer med en förbättrad produktivitet och sänkt produktkostnad går enligt plan, men kommer att fortsätta under 2009.
- Framgångsrikt arbete inom underhållsaffären, medan den kraftiga nedgången bland flygbolagen medförde att den amerikanska eftermarknadsaffären inte nådde målen.

Ambitioner 2009

- Anpassa verksamheten till den väntade nedgången med lägre volymer.
- Fortsätta arbetet med förbättrad produktivitet och sänkt produktkostnad.
- Klara utvecklingsåtagandet av komponenter till de nya motorprogrammen Trent XWB och PW1000G.
- Öka volymer och lönsamhet inom eftermarknadsaffären.
- Fortsätta utveckla kompositerbjudanden för kalla strukturer.

Volvo Financial Services erbjuder finansiering till både återförsäljare och slutkunder och bidrar till att stärka relationen med kunderna.

januari 2009 inleddes förhandlingar om uppsägningar av 250 verkstadsanställda i Trollhättan. Samtidigt kommer minst 100 tjänster på tjänstemannasidan att försvinna genom att pensionsavgångar inte ersätts och antalet konsulter minskas. Genom dessa neddragningar kommer Volvo Aeros personalstyrka att minska med totalt cirka 420 tjänster.

Ny VD

Staffan Zackrisson tillträdde den 1 november som ny VD för Volvo Aero. Staffan Zackrisson har arbetat i många år på Volvo Aero i en rad ledande befattningar och har de senaste åren suttit i affärsområdets ledning.

Financial Services

– en viktig och betrodd partner

Volvo Financial Services (VFS) stödjer Volvokoncernens produktbjudande med finansieringslösningar och tilläggstjänster som hjälper kunderna att köpa de produkter de behöver. Det breddade tjänsteerbjudandet och den utökade finansieringsverksamheten stärker samarbetet, stimulerar återköp och skapar mervärde för koncernens kunder.

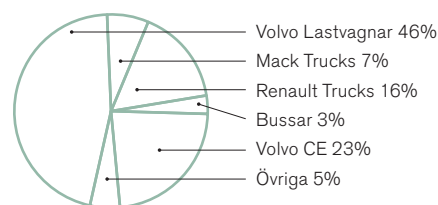
Året innebar en utmaning då de finansiella marknaderna led av extremt begränsad likvidi-

tet under det fjärde kvartalet. VFS fortsatte att tillhandahålla viktig finansiering till Volvokoncernens kunder och återförsäljare runt om i världen med fokus på strikt kreditgivning och ett nära samarbete med återförsäljare, kunder och övriga affärsområden i koncernen.

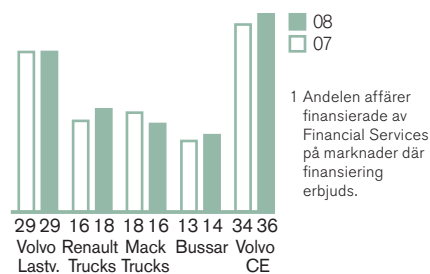
Under 2008 fortsatte VFS strategi med geografisk expansion då VFS startade kundfinansieringsverksamhet i Chile och Ungern. Den organiska tillväxten fortsatte med en nyfinansieringsvolym på 44,5 miljarder kronor (41,4) och en penetrationsnivå på årsbasis på 25% (24).

VFS passerade en milstolpe under året när de tillgångar som finns i portföljen passerade 100 miljarder kronor. VFS har varit framgångsrikt på ett antal marknader, vilket avspeglar sig i goda volymer och bra penetration, samtidigt som de strikta kreditvillkoren bibehållts. De senaste åren har VFS fokuserat på att förbättra kreditstrukturen i portföljen, bredden på produkter som finansieras och den geografiska spridningen på tillgångarna i portföljen.

Kundportfölj per affärsområde, %

Penetrationsgrad per affärsområde¹, %

FINANCIAL SERVICES

Ambitioner 2008

- Bredda och integrera kunderbjudandet.
- Kontrollerad tillväxt på nya marknader.
- Öka kännedomen om varumärket.
- Vaksamhet på utvecklingen under konjunkturcykeln.
- Rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

Utfall 2008

- Utvecklade gemensamma kunderbjudanden tillsammans med övriga affärsområden.
- Började erbjuda kundfinansiering i Chile, Ungern, Slovakien och Australien.
- Fortsatt integration av väganläggningsprodukterna.
- Förstärkte varumärkena genom marknadsföring.
- Bibehöll stabiliteten och kontrollen i ett svårt konjunkturläge.
- Förbättrade aktiviteter inom rekrytering och personalutveckling samt genomfört utbildning inom nyckelkunskaper.

Ambitioner 2009

- Säkerställa uthållig lönsamhet i den globala lågkonjunkturen.
- Säkra konkurrenskraftig finansiering och genomföra strategier inom kapitalhantering.
- Fortsätta kontrollerad tillväxt genom fler kundanpassade lösningar.
- Säkra nyckelkompetens och global rörlighet bland medarbetarna.

Bolagsstyrningsrapport

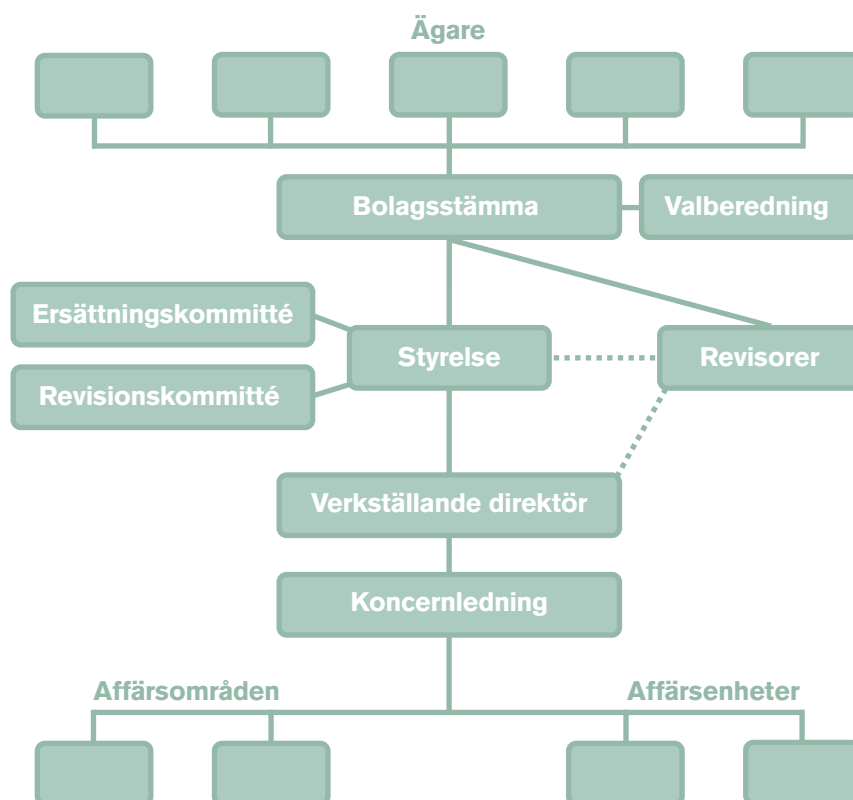
Under 2008 fokuserade styrelsen särskilt på frågor relaterade till en anpassning av koncernens verksamhet efter rådande marknadsförhållanden; initialt till en mycket stark efterfrågan på koncernens produkter och under andra halvåret till en kraftigt försvagad utveckling. Styrelsen har vidare fokuserat särskilt på den fortsatta integrationen av nyligen förvärvade verksamheter och på frågor relaterade till den ständigt pågående förnyelsen av koncernens produktprogram.

Organ för koncernens styrning

Styrning av Volvokoncernen sker via ett antal organ. På årsstämman utövar aktieägarna sin rösträtt med avseende på bland annat sammansättningen av Volvos styrelse och valet av externa revisorer. En valberedning föreslår kandidater till styrelseledamöter, styrelseordförande och externa revisorer. Styrelsen ansvarar för koncernens långsiktiga utveckling och strategi samt för att fortlöpande kontrollera och utvärdera bolagets verksamhet. Styrelsen utser vidare verkställande direktör i AB Volvo, tillika koncernchef. Styrelsens arbetsuppgifter bereds delvis av dess revisionskommitté och dess ersättningskommitté. Koncernchefen leder koncernens löpande verksamhet i enlighet med styrelsens riktlinjer.

Koncernchefen leder koncernens löpande verksamhet genom i huvudsak två olika organ, koncernledningen, respektive styrelserna i affärsområdena och affärsenheterna. Koncernledningen består av de personer som rapporterar direkt till koncernchefen. Koncernledningsmötena leds av koncernchefen och vid dessa behandlas bland annat koncernövergripande frågor och frågor som berör mer än ett affärsområde eller en affärsenhet samt förmedlas information kring koncernens utveckling. Koncernchefen eller annan medlem i koncernledningen är styrelseordförande i styrelserna för affärsområdena och affärsenheterna och dessa består i övrigt till största delen av andra medlemmar ur koncernledningen. Genom affärsområdes- och affärsenhetsstyrelserna sker styrning och uppföljning av affärsområdenas och affärsenheternas finan-

Volvokoncernens bolagsstyrningsmodell

siella utveckling, affärsplaner och mål samt fattas beslut om bland annat investeringar.

Svensk kod för bolagsstyrning

Volvo tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning, reviderad per den 1 juli 2008, (Koden), enligt vilken denna bolagsstyrningsrapport är upprättad. Styrelsens beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen ingår som ett särskilt avsnitt i denna bolagsstyrningsrapport.

Under perioden den 1 januari 2008 till och med den 31 december 2008 har Volvo inte avvikit från någon av reglerna i Koden.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisorer.

Valberedning

Valberedningens uppgift är att på aktieägarnas uppdrag till årsstämman framlägga förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode och annan ersättning för styrelseuppdrag. De år då val av revisor för Volvo skall äga rum skall valberedningen lämna förslag till val av revisor samt till arvode till revisor med utgångspunkt i den beredning av frågan som skett av Volvos revisionskommitté.

Valberedningens förslag skall meddelas Volvo i så god tid att förslaget kan presenteras i kallelsen till årsstämman och samtidigt presenteras på Volvos hemsida. I samband med att kallelse utfärdas skall valberedningen bland annat uttala sig om huruvida de personer som föreslås väljas till styrelseledamöter är att anse som oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen respektive större aktieägare i bolaget, har andra väsentliga uppdrag och deras innehav av aktier i Volvo. Vid Volvos årsstämma 2007 antogs en ny instruktion för Volvos valberedning. Enligt denna instruktion skall årsstämman välja fem ledamöter till valberedningen, varav fyra skall representera de röstmässigt största aktieägarna i bolaget som uttalat sin vilja att delta i valberedningen. Därutöver skall en av ledamöterna vara styrelseordföranden i AB Volvo.

Vidare kan valberedningen erbjuda andra större aktieägare att utse en representant till ledamot i valberedningen. Om ett sådant erbjudande lämnas skall det gå i turordning till de röstmässigt största aktieägare som inte redan är representerade i valberedningen. Antalet ledamöter i valberedningen får dock vara högst sju.

Volvos årsstämma 2008 beslutade enligt den nya instruktionen att till ledamöter i valberedningen utse Volvos styrelseordförande Finn Johnsson, Carl-Olof By, representerande AB Industrivärden, Lars Förberg, representerande Violet Partners LP, Anders Oscarsson, representerande SEB Fonder / Trygg Försäkring och Thierry Moulouguet, representerande Renault. Valberedningen utsåg Thierry Moulouguet till ordförande. Senare under 2008 erbjöd valberedningen Svenska Handelsbanken tillsammans med SHB Pension Fund, SHB Pensionskassa, SHB Employee Fund och Oktogonen samt AMF Pension att utse varsin ledamot till valberedningen. Handelsbanken m fl utsåg Håkan Sandberg och AMF Pension utsåg Christer Elmehegen. När Christer Elmehegen lämnade AMF Pension i december 2008 lämnade han också sitt uppdrag i valberedningen.

Valberedningen har beslutat att föreslå stämman 2009 omval av Peter Bijur, Leif Johansson, Finn Johnsson (styrelseordförande), Louis Schweitzer, Ravi Venkatesan, Lars Westerberg och Ying Yeh som medlemmar av AB Volvos styrelse. Valberedningen föreslog även nyval av Jean-Baptiste Duzan och Anders Nyrén. Tom Hedelius och Philippe Klein har meddelat att de inte ställer upp för omval.

Styrelsen

Under 2008 bestod AB Volvos styrelse av nio stämموvalda ledamöter. Därutöver hade styrelsen tre ordinarie ledamöter och två suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationen. Volvos koncernchef, Leif Johansson, var styrelseledamot.

Under 2008 hölls sex ordinarie möten, ett konstituerande och ett extraordinarie möte.

Styrelsens sammansättning samt närvaro under möten 1 januari 2008-31 december 2008

	Styrelse	Revisionskommittén	Ersättningskommittén
Finn Johnsson	8		4
Peter Bijur	7	3	
Per-Olof Eriksson ¹	3	1	
Tom Hedelius	7		3
Leif Johansson	8		
Philippe Klein	5		
Louis Schweitzer	7		3
Ravi Venkatesan ²	2		
Lars Westerberg	8	3	
Ying Yeh	7	3	
Martin Linder, arbetstagarrepresentant	8		
Olle Ludvigsson, arbetstagarrepresentant	8		
Johnny Rönkvist, arbetstagarrepresentant	7		
Totalt antal möten	8	3	4

¹ Lämnade styrelsen i samband med årsstämman 2008.

² Invaldes i styrelsen vid årsstämman 2008.

Styrelsen har antagit en arbetsordning för sitt arbete som innehåller regler om hur arbetet skall fördelas mellan styrelsens ledamöter, antalet ordinarie styrelsemöten, ärenden som skall behandlas vid ordinarie styrelsemöten samt styrelseordförandens åligganden. Vidare innehåller arbetsordningen riktlinjer för revisionskommitténs respektive ersättningskommitténs arbete. Styrelsen har även utfärdat skriftliga anvisningar, där det anges hur den finansiella rapporteringen till styrelsen skall ske och hur arbetet mellan styrelse och verkställande direktören är fördelat.

Årsstämman beslutar om de stämموvalda styrelseledamöternas arvoden. Vid årsstämman den 9 april 2008 beslutades att för tiden intill nästa årsstämma hållits skulle till styrelsen utgå ett arvode om totalt 5.725.000 kronor att fördelas mellan ledamöterna enligt följande. Styrelsens ordförande skulle tillerkännas 1.500.000 kronor och envar av övriga ledamöter 500.000 kronor med undantag av VD. Ordföranden i revisionskommittén skulle vidare tillerkännas 250.000 kronor och övriga två ledamöter i revisionskommittén 125.000 kronor var samt ledamöterna i ersättningskommittén 75.000 kronor vardera.

Under året gick styrelsen igenom affärsplaner och strategiska mål för Volvokoncernens olika verksamheter. Styrelsen granskade vidare regelbundet AB Volvos och koncernens ekonomiska ställning och verkade för att säkerställa att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av Volvokoncernens verksamhet och ekonomiska ställning. I samband härmed svarade revisionskommittén för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering genom att granska delårsrapporter och årsredovisning. I samband därmed sammanträffade styrelsen också under 2008 med bolagets revisorer. Vidare utvärderade styrelsen fortlöpande verkställande direktörens arbete.

Under 2008 fokuserade styrelsen särskilt på frågor relaterade till en anpassning av koncernens verksamhet efter rådande marknadsförhållanden; initialt till en mycket stark efterfrågan på koncernens produkter och under andra halvåret till en kraftigt försvagad utveckling. Styrelsen har vidare fokuserat särskilt på den fortsatta integrationen av nyligen förvärvade verksamheter och på frågor relaterade till den ständigt pågående förnyelsen av koncernens produktprogram.

Styrelsens arbete bedrivs i första hand inom ramen för formella styrelsemöten samt möten i styrelsens kommittéer. Därutöver upprätthålls en löpande kontakt mellan koncernchefen och styrelsens ordförande för att diskutera den pågående verksamheten och säkerställa att styrelsens beslut verkställs. På sidan Styrelse och revisorer redovisas varje styrelseledamots ålder, huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet, uppdrag i bolaget och andra väsentliga uppdrag, eget och närståendes aktieinnehav i Volvo per den 4 mars 2009 samt antal år som ledamot i Volvos styrelse.

Styrelsen genomförde under 2008 den årliga utvärderingen av sitt arbete. Styrelseordföranden har informerat valberedningen om resultatet av utvärderingen.

Oberoendefrågor

Styrelsen i Volvo är föremål för de oberoendekrav som följer av OMX Nordic Exchange

Stockholms ("Stockholmsbörsen") regelverk och Koden. Nedan följer en kort redogörelse för Stockholmsbörsens respektive Kodens regelverk. Oberoendekraven innebär i huvudsak att endast en person från bolagets ledning får ingå i styrelsen, att en majoritet av de stämmodvalda ledamöterna i styrelsen skall vara oberoende från bolaget och bolagsledningen samt att åtminstone två av de stämmodvalda ledamöter som är oberoende från bolaget och bolagsledningen också skall vara oberoende från bolagets större aktieägare. Koden uppställer dessutom krav på att en majoritet av ledamöterna i revisionskommittén skall vara oberoende från bolaget och bolagsledningen samt att åtminstone en ledamot skall vara oberoende från bolagets större aktieägare. Styrelseledamot som ingår i bolagsledningen skall inte vara ledamot av revisionskommittén. Beträffande ersättningskommittén uppställer Koden kravet att ledamöterna i ersättningskommittén, med undantag för styrelseordföranden om denne är ledamot i ersättningskommittén, skall vara oberoende från bolaget och bolagsledningen.

Mot bakgrund av ovanstående krav på styrelsens oberoende har valberedningen, avseende de styrelseledamöter som valdes på årsstämman 2008, för bolaget redovisat följande uppfattning om deras oberoende från bolaget och bolagsledningen samt från bolagets större aktieägare:

Finn Johnsson, Peter Bijur, Tom Hedelius, Philippe Klein, Louis Schweitzer, Ravi Venkatesan, Lars Westerberg och Ying Yeh är samtliga oberoende från bolaget och bolagsledningen.

Leif Johansson är, såsom Volvos koncernchef, inte oberoende från bolaget och bolagsledningen.

Louis Schweitzer är styrelseordförande i Renault och representerar Renault i bolagets styrelse. Philippe Klein är anställd av Renault och representerar Renault i bolagets styrelse. Då Renault kontrollerar mer än 10 procent av aktierna och rösterna i Volvo är dessa personer således enligt Koden och Stockholmsbörsens regelverk inte att anse som oberoende i

förhållande till en av bolagets större aktieägare.

Även valberedningen är föremål för oberoendekrav som uppställs i Koden. Enligt Koden skall majoriteten av valberedningens ledamöter vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Verkställande direktör eller annan person från bolagsledningen skall inte vara ledamot av valberedningen. Minst en av valberedningens ledamöter skall vara oberoende i förhållande till den i bolaget röstmässigt största aktieägaren eller grupp av aktieägare som samverkar om bolagets förvaltning. Samtliga av valberedningens ledamöter har bedömts vara oberoende i förhållande till Volvo och Volvos bolagsledning. Samtliga av valberedningens ledamöter förutom Thierry Moulouguet har bedömts vara oberoende i förhållande till Volvos röstmässigt största aktieägare, eftersom Thierry Moulouguet representerar Renault i valberedningen och Renault är Volvos röstmässigt största aktieägare.

Revisionskommittén

I december 2002 inrättade styrelsen en revisionskommitté, främst i syfte att utöva tillsyn över koncernens ekonomiska redovisning och rapportering samt revisionen av bokslutet. Revisionskommittén svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering genom att granska delårsrapporter och årsredovisning. Revisionskommittén har vidare till uppgift att fastställa riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som bolaget får upphandla av bolagets revisor samt att ge riktlinjer för transaktioner med till Volvo närstående bolag och personer. Ansvaret för att utvärdera såväl interna som externa revisorers arbete, liksom att biträda valberedningen med resultatet av utvärderingen samt vid framtagandet av förslag till revisorer åvilar revisionskommittén. Slutligen skall revisionskommittén utvärdera kvaliteten, relevansen och effektiviteten i koncernens system för internkontroll, internrevision och riskhantering.

Vid det konstituerande styrelsemötet efter årsstämman 2008 utsågs Peter Bijur, Lars Westerberg och Ying Yeh till ledamöter i revi-

sionskommittén. Lars Westerberg utsågs till ordförande i revisionskommittén.

Revisionskommittén har träffat de externa revisorerna samt chefen för internrevisionen i samband med revisionskommittémötena. Revisionskommittén har även haft separata möten med de externa revisorerna respektive chefen för internrevision utan närvaro av representanter från bolagsledningen. Revisionskommittén och de externa revisorerna har bl a gått igenom den externa revisionsplanen och synen på hantering av risker. Under 2008 hade revisionskommittén tre möten.

Ersättningskommittén

I april 2003 inrättade styrelsen en ersättningskommitté i syfte att bereda och besluta i frågor om ersättning till högre chefer i koncernen. Kommittén skall lämna rekommendationer till styrelsen avseende styrelsens beslut om anställnings- och ersättningsvillkor för verkställande direktören i AB Volvo, principerna för ersättningar, inklusive pensioner och avgångsvederlag, till övriga koncernledningen, samt principerna för rörlig lön, aktiebaserade incitamentsprogram, pensioner och avgångsvederlag för andra högre chefer i koncernen. Ersätt-

ningskommittén beslutar även om individuella anställningsvillkor för övriga ledamöter i koncernledningen i enlighet med de av styrelsen fastställda principerna.

Under 2008 bestod ersättningskommittén av styrelseledamöterna Tom Hedelius, Louis Schweitzer och Finn Johnsson, ordförande. Under 2008 hade ersättningskommittén fyra möten.

Koncernledningen

Avsnittet Koncernledning innehåller uppgifter om koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen med avseende på ålder, huvudsaklig utbildning, väsentliga uppdrag utanför Volvo, eget och närståendes aktieinnehav i Volvo per den 4 mars 2009 och tidpunkt för anställning i Volvo.

Extern revision

Volvos revisorer väljs av årsstämman för en period av tre eller fyra år. Nuvarande revisorer är PricewaterhouseCoopers AB (PwC) som valdes på årsstämman 2007 för en mandatperiod om tre år. Nästa val av revisorer kommer således att äga rum på årsstämman 2010. Två delägare i PwC, Göran Tidström och Olov

Karlsson, ansvarar för revisionen av Volvo. Göran Tidström är huvudansvarig revisor.

De externa revisorerna diskuterar den externa revisionsplanen och hantering av risker med revisionskommittén. Revisorerna genomför en översiktlig granskning av halvårsrapporten samt granskar årsredovisningen. Revisorerna rapporterar resultatet av sin granskning av årsredovisningen till aktieägarna genom revisionsberättelsen, som de framlägger för årsstämman. Därtill avger revisorerna detaljerade redogörelser över utförda granskningar inför revisionskommittén två gånger om året samt till styrelsen i dess helhet en gång om året.

När PwC anlitas för att tillhandahålla andra tjänster än den ordinarie revisionen, sker det i enlighet med de av revisionskommittén beslutade reglerna för godkännande i förväg av tjänsternas art och omfattning samt ersättning för dessa.

Disclosure Committee

Under 2004 inrättades en så kallad Disclosure Committee. Kommittén bidrar till att säkerställa att Volvo uppfyller sina skyldigheter enligt såväl tillämplig lagstiftning som tillämpliga börsregler att i god ordning offentliggöra kurspåverkande information till de finansiella marknaderna.

I kommittén ingår cheferna för avdelningarna Finans, Internrevision, Investerarrelationer, Juridik, Ekonomistyrning samt Redovisning och rapportering. Koncernens informationsdirektör är ordförande i Disclosure Committee.

Utestående aktie- och aktiekursrelaterade incitamentsprogram

En redogörelse för utestående aktie- och aktiekursrelaterade incitamentsprogram återfinns i not 34 Personal i koncernens noter.

Styrelsens beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen

Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) för den interna kontrollen. Syftet med denna beskrivning är att ge aktieägarna och övriga intressenter en förståelse för hur den interna kontrollen är organiserad i Volvo vad beträffar den finansiella rapporteringen. Beskrivningen har utformats i enlighet med Koden samt den vägledning som har givits ut av Svenskt Näringsliv och FAR SRS och är därmed begränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Beskrivningen ingår som ett särskilt avsnitt i bolagsstyrningsrapporten men utgör inte en del i den formella årsredovisningen. Beskrivningen är inte granskad av bolagets externa revisorer.

Inledning

Fram till mars 2008 var AB Volvos B-aktier registrerade hos Securities and Exchange Commission (SEC) i USA. Under tiden Volvoaktien var registrerad hos SEC omfattades

Volvo av Sarbanes Oxley Act (SOX), vilken bland annat inkluderar omfattande bestämmelser om utvärderingen av den interna kontrollen över den finansiella rapporteringen. Även efter avregistreringen från SEC har Volvo bibehållit många principer för sin interna kontroll av den finansiella rapporteringen som infördes då koncernen var underkastad SOX-reglerna. Volvo följer i stort internkontrollprinciper framtagna av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). COSO-principerna består av fem sammanhängande komponenter. Komponenterna är kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Sedan 2005 har Volvo haft en särskild avdelning för intern kontroll. Funktionen för intern kontroll har till syfte att ge stöd åt ledningsgrupperna inom affärsområdena och affärsenheterna, så att de löpande kan tillse god och förbättrad intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet som bedrivs genom denna funktion grundar sig i huvudsak på en utvärderingsmetodik som tagits fram i syfte att följa SOX-lagstiftningen. Metodiken syftar till att säkerställa både efterlevnad av direktiv och riktlinjer men också till att skapa goda förutsättningar för specifika kontrollaktiviteter i väsentliga processer relaterade till den finansiella rapporteringen. Revisionskommittén informeras om resultatet av det arbete som funktionen för intern kontroll inom Volvo bedriver rörande risker, kontrollaktiviteter och uppföljning i den finansiella rapporteringen.

Volvo har vidare en internrevisionsfunktion där en väsentlig uppgift är att oberoende verifiera att bolag i koncernen efterlever de principer och regler som återfinns i koncernens direktiv, riktlinjer och instruktioner för finansiell rapportering. Chefen för internrevisionsfunktionen rapporterar direkt till koncernchefen och till koncernens finansdirektör samt till styrelsens revisionskommitté.

Kontrollmiljö

Grundläggande för Volvos kontrollmiljö är den företagskultur som är etablerad i koncernen och som ledare och anställda verkar i. Volvo jobbar aktivt med kommunikation och utbildning avseende bolagets värdegrunder som beskrivs i bland annat The Volvo Way, ett internt dokument om Volvos företagskultur, och koncernens Uppförandekod, för att säkerställa att god moral, etik och integritet genomryras organisationen.

Grundstommen i den interna kontrollen över den finansiella rapporteringen byggs upp kring koncernens direktiv, riktlinjer och instruktioner samt den ansvars- och befogenhetsstruktur som anpassats till koncernens organisation för att skapa och bibehålla en tillfredställande kontrollmiljö. Principer för Volvos interna kontroll samt direktiv och riktlinjer för den finansiella rapporteringen finns samlade i Volvo Financial Policies & Procedures (FPP), en bok som innehåller alla koncernens viktigare instruktioner, regler och principer.

Riskbedömning

Risker avseende den finansiella rapporteringen utvärderas och övervakas av styrelsen genom dess revisionskommitté, bland annat på så sätt att man försöker identifiera vilken sorts risker som typiskt sett kan anses väsentliga och var de typiskt sett uppstår. De årliga utvärderingsaktiviteter av den interna kontrollen som bedrivs av funktionerna intern kontroll och intern revision baseras på en riskbaserad modell. Bedömningen av vilken grad av risk som föreligger för att det skall uppstå felaktigheter i den finansiella rapporteringen sker utifrån en rad kriterier. Komplexa redovisningsprinciper kan till exempel innebära att den finansiella rapporteringen riskerar att bli felaktig för de poster som omfattas av sådana principer. Värdering av en viss tillgång eller skuld utifrån olika bedömningskriterier kan också utgöra en risk. Detsamma gäller komplexa och/eller förändrade affärsförhållanden.

Kontrollaktiviteter

Förutom styrelsen för AB Volvo och dess revisionskommitté utgör styrelserna och ledningsgrupperna i koncernbolagen övergripande kontrollorgan.

Flera kontrollaktiviteter tillämpas i de löpande affärsprocesserna för att säkerställa att eventuella felaktigheter eller avvikelser i den finansiella rapporteringen förebyggs, upptäcks och korrigeras. Kontrollaktiviteter spänner från allt mellan granskning av resultatutfall på ledningsgruppsmöten till specifika kontoavstämningar och analyser i de löpande processerna för den finansiella rapporteringen. Ekonomicheferna i koncernbolagen är ytterst ansvariga för att kontrollaktiviteterna i de finansiella processerna är ändamålsenliga och i enlighet med koncernens riktlinjer och instruktioner. De är också ansvariga för att befogenhetsstrukturer är utformade så att inte en och samma person kan utföra en aktivitet och sedan kontrollera samma aktivitet. Även kontrollaktiviteter inom IT-säkerhet och underhåll är en väsentlig del av Volvos interna kontroll över den finansiella rapporteringen.

Information och kommunikation

Riktlinjer och instruktioner avseende den finansiella rapporteringen uppdateras och kommuniceras löpande från ledningen till samtliga berörda anställda. Vidare finns ett antal kommittéer och nätverk inom Volvo som bland annat utgör forum för information och diskussion kring frågeställningar rörande den finansiella rapporteringen och tillämpliga interna regler. I dessa kommittéer och nätverk återfinns representanter från affärsområden och koncernens stabsfunktioner som är ansvariga för finansiell rapportering. Arbetet i dessa kommittéer och nätverk syftar bland annat till att säkerställa en likformig tillämpning av koncernens riktlinjer, principer och instruktioner för den finansiella rapporteringen samt att identifiera och kommunicera brister eller förbättringsområden i processer för den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Det löpande ansvaret för uppföljning ligger inom affärsområdenas ledningsgrupper och redovisnings- och controllerfunktioner. Därutöver genomför funktionerna för internrevision och intern kontroll uppföljning och övervakning i enlighet med vad som anges i inledningen av denna rapport. Resultat av utvärderingsaktiviteter rapporteras till koncernens ledning.

Koncernledning

Leif Johansson

Verkställande direktör och koncernchef

Född 1951. Civ ing. Verkställande direktör i AB Volvo och koncernchef sedan 1997. Verksam inom Volvo sedan 1997. **Styrelseledamot:** Bristol-Myers Squibb Company, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, Svenskt Näringsliv samt Teknikföretagen. Ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 1997. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 540.810 aktier, varav 349.023 B-aktier.

Stefano Chmielewski

Verkställande direktör i Renault Trucks

Född 1952. Civ ing. Verkställande direktör i Renault Trucks sedan 2003. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2003. Verksam inom Volvo sedan 2001. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** Inga.

Satoru Takeuchi

Verkställande direktör i Nissan Diesel

Född 1946. Verkställande direktör i Nissan Diesel sedan 2007. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2007. Verksam inom Volvo sedan 2007. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** Inga.

Olof Persson

Verkställande direktör i Volvo Anläggningsmaskiner

Född 1964. Civ ek. Verkställande direktör i Volvo Aero 2006-2008. Verkställande direktör i Volvo Anläggningsmaskiner sedan den 1 november 2008. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2006. Verksam inom Volvo sedan 2006. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 42.250 B-aktier.

Staffan Zackrisson

Verkställande direktör i Volvo Aero

Född 1953. Civ ing. Verkställande direktör i Volvo Aero sedan den 1 november 2008. Har haft ett antal befattningar inom Volvo Aero sedan 1979, med undantag av 1987-89 då han var verksam inom Uddevalla Invest AB. Medlem av Volvos koncernledning sedan den 1 november 2008. Verksam inom Volvo 1979-87 och sedan 1989. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 10.333 B-aktier.

Staffan Jufors

Verkställande direktör i Volvo Lastvagnar

Född 1951. Civ ek. Verkställande direktör i Volvo Lastvagnar sedan 2004. Verkställande direktör i Volvo Penta 1998-2004. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1998. Verksam inom Volvo sedan 1975. **Styrelseledamot:** Seco Tools AB. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 40.457 aktier, varav 34.687 B-aktier.

Dennis Slagle

Verkställande direktör i Mack Trucks

Född 1954. Fil kand. Verkställande direktör i Mack Trucks sedan 2008. Verkställande direktör i Volvo Anläggningsmaskiner Nordamerika 2003-2008. Tidigare verkställande direktör i L.B. Smith, Inc. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2008. Verksam inom Volvo sedan 2000. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 8.838 B-aktier.

Håkan Karlsson

Verkställande direktör i Volvo Bussar

Född 1961. Civ ing. Verkställande direktör i Volvo Bussar sedan 2003. Verkställande direktör i Volvo Logistics 2000-2003. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2003. Verksam inom Volvo sedan 1986. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 37.177 aktier, varav 35.842 B-aktier.

Göran Gummesson

Verkställande direktör i Volvo Penta

Född 1947. Verkställande direktör i Volvo Penta sedan 2004. Har innehaft ett antal befattningar inom Volvo Penta sedan 1991, chef för Volvo Pentas europeiska verksamhet 1998-2004. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2004. Verksam inom Volvo sedan 1991. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 108.862 B-aktier.

Salvatore L Mauro

Verkställande direktör i Volvo Financial Services

Född 1960. Civ ek. Verkställande direktör i Volvo Financial Services sedan 2001. Verkställande direktör i Volvo Car Finance Europe 1999-2001. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2001. Verksam inom Volvo sedan 1985. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 22.015 B-aktier.

Peter Karlsten
Verkställande direktör i Volvo Powertrain

Född 1957. Civ. ing. Verkställande direktör i Volvo Powertrain sedan 2007. Teknisk direktör i Volvo-koncernen sedan 2007. Chef för Volvo Lastvagnar i Brasilien 2001–2003 och chef för Volvos nordamerikanska lastvagnsverksamhet 2003–2007. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2007. Verksam inom Volvo sedan 2001. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 142,250 B-aktier.

Stefan Johansson
Direktör

Född 1959. Civ ek. Direktör i AB Volvo med ansvar för affärsenheter och personalfrågor. Direktör i AB Volvo och finansdirektör för Volvokoncernen 1998–2005. Verkställande direktör i Volvo Group Finance Sweden 1994–1998. Verksam inom Volvo sedan 1987. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1998. **Styrelseledamot:** Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 149,042 aktier varav 148,667 B-aktier.

Eva Persson
Direktör

Född 1953. Jur kand. Direktör i AB Volvo och chefsjurist i Volvokoncernen. Ansvar för juridik, skatter och säkerhet. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1997. Verksam inom Volvo sedan 1988. Sekreterare i AB Volvos styrelse sedan 1997. **Styrelseledamot:** Handelsbanken Region Väst och Andra AP-fonden. Ledamot i Näringslivets Börskommitté. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 74,667 aktier, varav 73,407 B-aktier.

Tony Helsham
Direktör

Född 1954. Civ ing. Direktör i AB Volvo med ansvar för s.k. soft products. Verkställande direktör i Volvo Anläggningsmaskiner 2000–2008. Verkställande direktör och koncernchef i Euclid Hitachi Heavy Equipment 1995–1998. Verkställande direktör i Volvo Construction Equipment, Korea, 1998–2000. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2000. Verksam inom Volvo sedan 1985. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** Inga.

Pär Östberg
Direktör med ansvar för Trucks Asia

Född 1962. Civ ek. Direktör i AB Volvo sedan 2005. Har innehaft ett flertal befattningar inom finansområdet, senast som finansdirektör för Volvokoncernen 2005–2008. Dessförinnan finansdirektör för Renault Trucks 2004–2005. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2005. Verksam inom Volvo sedan 1990. **Styrelseordförande:** Nissan Diesel. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 165,667 B-aktier.

Mikael Bratt
Finansdirektör

Född 1967. Direktör i AB Volvo och finansdirektör för Volvokoncernen sedan februari 2008. Ansvarig för finans, koncernstrategi och affärsutveckling. Har innehaft ett flertal befattningar inom finansområdet, senast som chef för Corporate Finance inom AB Volvo. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2008. Verksam inom Volvo sedan 1988. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 73,802 aktier, varav 72,967 B-aktier.

Per Löjdquist
Direktör

Född 1949. Direktör i AB Volvo med ansvar för information och varumärkesfrågor. Medlem av Volvos koncernledning sedan 1997. Verksam inom Volvo sedan 1973. **Styrelseledamot:** Nilörngruppen AB. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 194,142 aktier, varav 177,362 B-aktier.

Jan-Eric Sundgren
Direktör

Född 1951. Civ ing, teknisk doktor och professor i materialfysik. Direktör i AB Volvo med ansvar för omvärlds- och miljöfrågor. Medlem av Volvos koncernledning sedan 2006. Verksam inom Volvo sedan 2006. **Styrelseledamot:** Hogia AB, Lindholmen Science Park AB, Meritea AB, SAFER. Ledamot i Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 25,202 B-aktier.

Förändringar i koncernledningen

Pär Östberg, Volvokoncernens finansdirektör tog över ansvaret för koncernens asiatiska lastbilsverksamhet efter **Jorma Halonen**, vice verkställande direktör och ställföreträdande koncernchef, som gick i pension den 30 april 2008.

Den 15 januari utsågs **Dennis Slagle** att efterträda **Paul Vikner** som VD för Mack Trucks och som medlem i koncernledningen. Dennis Slagle tillträdde som VD för Mack Trucks och som medlem i koncernledningen den 1 april 2008. Paul Vikner blev den 1 april 2008 vice ordförande i Mack Trucks och kvarstod i koncernledningen till den 1 juli 2008.

Mikael Bratt utsågs den 11 februari 2008 att efterträda **Pär Östberg** som finansdirektör för Volvokoncernen. Han tillträdde tjänsten omgående och inträdde även i Volvos koncernledning. **Mikael Bratt** har varit chef för Corporate Finance på AB Volvo sedan 2002 och har arbetat inom Volvokoncernen sedan 1988. Han har bland annat innehaft chefsbefattningar på Volvo Treasury North America och inom Volvo Lastvagnar i Brasilien.

Olof Persson, VD för Volvo Aero, utsågs att efterträda Tony Helsham som VD för Volvo Construction Equipment från och med den 1 november 2008. **Tony**

Helsham kvarstår inom koncernledningen där han fått ansvar för koncernens satsning på så kallade soft products. **Staffan Zackrisson** tillträdde som ny VD för Volvo Aero den 1 november 2008 då han också tillträdde som medlem av Volvos koncernledning. Staffan Zackrisson var ansvarig för Marketing, Programs and Sales inom Volvo Aero då han utsågs till VD för bolaget.

Styrelse och revisorer

Styrelseledamöter valda vid årsstämman

Finn Johnsson

Styrelseordförande
Ordförande i ersättningskommittén

Född 1946. Civ ek. **Styrelseordförande:** Västsvenska Industri- och Handelskammaren, Luvata Oy, Thomas Concrete Group AB, KappAhl AB, City Airline samt EFG European Furniture Group AB. **Styrelseledamot:** Skanska AB och AB Industrivärden. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 1998. **Styrelseordförande** sedan 2004. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 60.000 aktier, varav 40.000 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Maskindivisionen på Swedish Match, verkställande direktör Arenco Machine Co., USA, verkställande direktör Swedish Match Europe och Swedish Match Asia, verkställande direktör Tarkett AB, vice verkställande direktör Stora AB, verkställande direktör Industri AB Euroc, verkställande direktör United Distillers, Storbritannien, verkställande direktör i Mölnlycke Health Care AB.

Ravi Venkatesan

Född 1963. MBA och M Sc Industrial Engineering. **Styrelseordförande** i Microsoft Corporation (India) Pvt. Ltd, och ansvarig för bolagets marknadsföring, verksamhet och affärsutveckling i Indien. **Styrelseordförande:** Junior Achievement India, Non profit organisation. **Styrelseledamot:** Non Profit Advisory Board Harvard Business School, Advisory Board Indian Institute of Technology. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2008. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 700 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Ett flertal ledande befattningar inom den amerikanska motortillverkaren Cummins.

Leif Johansson

Född 1951. Civ ing. Verkställande direktör i AB Volvo och koncernchef sedan 1997. Verksam inom Volvo sedan 1997. **Styrelseledamot:** Bristol-Myers Squibb Company, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, Svenskt Näringsliv samt Teknikföretagen. Ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 539.477 aktier, varav 347.690 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Projektkonsult Indevo, vd-assistent Centro Maskin Morgårdshammar, verkställande direktör Husqvarna Motorcyklar, divisionschef Office Machine Facit Sweden, verkställande direktör Facit, divisionschef AB Electrolux, Vitvaror, verkställande direktör AB Electrolux, Vitvaror, vice verkställande direktör AB Electrolux, verkställande direktör AB Electrolux, koncernchef Electrolux.

Louis Schweitzer

Ledamot i ersättningskommittén

Född 1942. Jur kand. **Styrelseordförande:** Renault och AstraZeneca Plc. Ordförande i Le Monde Supervisory Board. **Styrelseledamot:** BNP-Paribas, Véo-lia, L'Oréal. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2001. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 10.000 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Tjänsteman vid franska budgetdepartementet, stabschef hos Laurent Fabius (budgetminister, sedan industri- och forskningsminister och slutligen premiärminister), ordförande i franska kommissionen för jämställdhet (sedan 2005), ett flertal befattningar inom Renault (finansdirektör och vice verkställande direktör, verkställande direktör och Chief Operating Officer, koncernchef, styrelseordförande).

Peter Bijur

Ledamot i revisionskommittén

Född 1942, MBA Marketing, BA Political Science **Styrelseledamot:** Gulfmark Offshore Inc. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2006. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 3.000 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Ett flertal befattningar inom oljebolaget Texaco Inc., gick i pension 2001 som ordförande och koncernchef.

Tom Hedelius

Ledamot i ersättningskommittén

Född 1939. Civ ek., ekon dr h c. **Styrelseordförande:** AB Industrivärden, B&B Tools AB, Anders Sandrews Stiftelse samt Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse. **Hedersordförande:** Svenska Handelsbanken. **Vice styrelseordförande:** Addtech AB och Lagercrantz Group AB. **Styrelseledamot:** Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA och Lundbergs AB. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 1994. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 13.465 aktier, varav 3.465 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: AB Industriredit, ett flertal befattningar inom Svenska Handelsbanken (kreditchef, vice verkställande direktör, verkställande direktör och koncernchef, styrelseordförande).

Philippe Klein

Född 1957. Vice verkställande direktör, Planning, Programs and Control, Renault. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2006. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** 2.250 B-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Ett flertal befattningar inom Renault (från motoringenjör till vice verkställande direktör, CEO's Office, Renault SA och medlem av Renaults ledningsgrupp). Direktör, CEO's Office Nissan, vice verkställande direktör, verkställande direktör/COO Office and Corporate Administration, Nissan Motor Company Ltd.

Ying Yeh

Ledamot i revisionskommittén

Född 1948. BA, Literature & International Relations. Verkställande direktör och styrelseordförande för Kodak North Asia Region. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2006. **Innehav i Volvo, eget och närstående:** Inga

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Journalist NBC, New York. Ett flertal olika befattningar på USA's utrikesdepartement i Burma, Hongkong, Taiwan och Beijing. Ett flertal befattningar på Eastman Kodak-koncernen i Kina.

Lars Westerberg
Ordförande i revisionskommittén

Född 1948. Civ ing, civ ek. **Styrelseordförande:** Autoliv Inc., Husqvarna AB och Vattenfall AB.

Styrelseledamot: SSAB och Plastal AB.

Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2007.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: 60.000 A-aktier.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Verkställande direktör och koncernchef i Gränges, ESAB och Autoliv Inc.

Styrelseledamöter och suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationer

Martin Linder

Representant för de anställda. Född 1973. Verksam inom Volvo sedan 1994. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 2004.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: Inga.

Olle Ludvigsson

Representant för de anställda. Född 1948. Verksam inom Volvo sedan 1968. Suppleant i AB Volvos styrelse 1983–1988, ledamot sedan 1988.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: 775 aktier, varav 525 B-aktier.

Johnny Rönnkvist

Representant för de anställda. Född 1947. Verksam inom Volvo sedan 1965. Ledamot i AB Volvos styrelse sedan 1999.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: 915 aktier, varav 250 B-aktier.

Berth Thulin

Representant för de anställda. Född 1951. Verksam inom Volvo sedan 1975.

Suppleant i AB Volvos styrelse sedan 1999.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: 1.175 B-aktier.

Margareta Öhlin

Representant för de anställda. Född 1947. Verksam inom Volvo sedan 1983. Suppleant i AB Volvos styrelse sedan 2005.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: 250 B-aktier.

Styrelsens sekreterare

Eva Persson

Född 1953, Jur kand. Direktör i AB Volvo och chefsjurist i Volvokoncernen. Sekreterare i AB Volvos styrelse sedan 1997.

Innehav i Volvo, eget och närståendes: 74.667 aktier, varav 73.407 B-aktier.

Revisorer

PricewaterhouseCoopers AB

Göran Tidström

Auktoriserad revisor
Huvudsansvarig revisor

Revisor i bolaget sedan 2006.

Övriga uppdrag: Revisor i Securitas, Telia Sonera och Trelleborg. Styrelseordförande i EFRAG (European Financial Reporting Group) och styrelseledamot i IFAC (International Federation of Accountants).

Född 1946

Olov Karlsson

Auktoriserad revisor

Revisor i bolaget sedan 1998.

Övriga uppdrag: Revisor i Trelleborg AB.

Född 1949

Finansiell information 2008

	sid	Not	Volvokoncernen	sid	Not	Moderbolaget
75 Resultaträkning						
76 Balansräkning	79	1	Redovisningsprinciper	130	1	Redovisningsprinciper
77 Förändringar i eget kapital	85	2	De viktigaste källorna till osäkerheter i uppskattningarna	130	2	Administrationskostnader
78 Kassaflödesanalys	87	3	Omräkning av 2008 för jämförelsesiffror	130	3	Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader
79 Koncernens noter				131	4	Resultat från aktier och andelar i koncernföretag
126 Moderbolaget AB Volvo	89	4	Förvärv och avyttringar av aktier och andelar i dotterföretag	131	5	Resultat från aktier och andelar i intresseföretag
140 Förslag till ersättningspolicy	91	5	Joint ventures	131	6	Resultat från övriga aktier och andelar
141 Förslag till vinstfördelning	91	6	Intresseföretag	131	7	Ränteintäkter och räntekostnader
142 Revisionsberättelse för AB Volvo	92	7	Segmentrapportering	131	8	Övriga finansiella intäkter och kostnader
143 11-årsöversikt	95	8	Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	131	9	Bokslutsdispositioner
	95	9	Resultat från andelar i intresseföretag	132	10	Inkomstskatter
	95	10	Resultat från övriga aktier och andelar	132	11	Immateriella och materiella anläggningstillgångar
	95	11	Övriga finansiella intäkter och kostnader	133	12	Aktier och andelar
	96	12	Inkomstskatter	134	13	Övriga kortfristiga fordringar
	97	13	Minoritetsandelar i periodens resultat och eget kapital	134	14	Obeskattade reserver
	97	14	Immateriella och materiella anläggningstillgångar	134	15	Avsättningar för pensioner
	100	15	Aktier och andelar	135	16	Långfristiga skulder
	101	16	Långfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet	135	17	Övriga kortfristiga skulder
	102	17	Övriga långfristiga fordringar	135	18	Eventualförpliktelser
	102	18	Varulager	135	19	Kassaflöde
	102	19	Kortfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet	136	20	Finansiella risker och instrument
	103	20	Övriga kortfristiga fordringar	136	21	Personal
	103	21	Kortfristiga placeringar			
	103	22	Likvida medel			
	103	23	Eget kapital			
	105	24	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			
	109	25	Övriga avsättningar			
	109	26	Långfristiga skulder			
	110	27	Kortfristiga skulder			
	111	28	Ställda pantar			
	111	29	Eventualförpliktelser			
	112	30	Kassaflöde			
	112	31	Leasing			
	113	32	Transaktioner med närstående			
	113	33	Statliga stöd			
	114	34	Personal			
	118	35	Ersättning till revisorer			
	118	36	Mål och policy med avseende på finansiell risk			
	122	37	Finansiella instrument			

Resultaträkning

Mkr		2007	2008
Nettoomsättning	not 7	285.405	303.667
Kostnad för sålda produkter		-219.600	-237.578
Bruttoresultat		65.805	66.089
Forsknings- och utvecklingskostnader	not 7	-11.059	-14.348
Försäljningskostnader		-26.068	-27.129
Administrationskostnader		-7.133	-6.940
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	not 8	163	-1.915
Resultat från andelar i intresseföretag	not 7, 9	430	25
Resultat från övriga aktier och andelar	not 10	93	69
Rörelseresultat	not 7	22.231	15.851
Ränteintäkter och liknande resultatposter		952	1.171
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1.122	-1.935
Övriga finansiella intäkter och kostnader	not 11	-504	-1.077
Resultat efter finansiella poster		21.557	14.010
Inkomstskatter	not 12	-6.529	-3.994
Periodens resultat		15.028	10.016
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		14.932	9.942
Minoritetsandelens resultat	not 13	96	74
		15.028	10.016
Resultat i kronor per aktie före utspädning	not 23	7:37	4,90
Resultat i kronor per aktie efter utspädning	not 23	7:37	4,90

Balansräkning

Mkr		31 december 2007	31 december 2008
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	not 14	36.508	43.958
Materiella anläggningstillgångar	not 14		
Fastigheter, maskiner och inventarier		46.054	56.248
Förvaltningsfastigheter		1.156	1.022
Tillgångar i operationell leasing		22.502	25.429
Finansiella anläggningstillgångar			
Intressebolag	not 15	657	652
Övriga aktier och andelar	not 15	1.562	1.301
Långfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet	not 16	40.486	50.432
Uppskjutna skattefordringar	not 12	8.783	11.180
Övriga långfristiga fordringar	not 17	4.779	6.159
Summa anläggningstillgångar		162.487	196.381
Omsättningstillgångar			
Varulager	not 18	43.645	55.045
Kortfristiga fordringar			
Fordringar i kundfinansieringsverksamhet	not 19	38.361	48.057
Aktuell skattefordran		1.703	1.810
Övriga fordringar	not 20	44.417	47.512
Kortfristiga placeringar	not 21	16.490	5.902
Likvida medel	not 22	14.544	17.712
Summa omsättningstillgångar		159.160	176.038
Summa tillgångar		321.647	372.419
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	not 23		
Aktiekapital		2.554	2.554
Övrigt tillskjutet kapital		-	-
Reserver		2.146	5.078
Balanserade vinstmedel		62.570	66.436
Periodens resultat		14.932	9.942
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		82.202	84.010
Minoritetsintresse		579	630
Summa eget kapital		82.781	84.640
Långfristiga avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 24	9.774	11.705
Avsättning för uppskjutna skatter	not 12	9.127	8.260
Övriga långfristiga avsättningar	not 25	7.301	9.066
Summa långfristiga avsättningar		26.202	29.031
Långfristiga skulder			
Obligationslån	not 26	42.298	35.798
Övriga lån		21.149	47.299
Övriga långfristiga skulder		8.282	9.511
Summa långfristiga skulder		71.729	92.608
Kortfristiga avsättningar			
	not 25	10.656	11.750
Kortfristiga skulder			
Lån	not 27	44.872	62.631
Leverantörsskulder		52.663	51.025
Aktuell skatteskuld		451	1.204
Övriga kortfristiga skulder		32.293	39.530
Summa eget kapital och skulder		321.647	372.419
Ställda panter	not 28	1.556	1.380
Eventualförpliktelser	not 29	8.153	9.427

Förändringar i Eget kapital

Mkr	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Minoritets- intresse	Totalt eget kapital
	Aktie- kapital	Övriga reserver ²	Omräknings- differenser	Balanserade vinstmedel	Totalt		
Enligt balansräkning 31 december, 2006	2.554	987	677	82.686	86.904	284	87.188
Omräkningsdifferenser	-	-	1.163	-	1.163	3	1.166
Omräkningsdifferenser avseende säkrings- redovisning för nettoinvesteringar i utlands- verksamhet	-	-	-123	-	-123	-	-123
Investeringar i noterade bolag: not 15, 23							
Vinst/förlust vid omvärdering bokad mot eget kapital	-	-222	-	-	-222	-	-222
Förändring av säkringsreserv not 23	-	-338	-	-	-338	-	-338
Resultat netto redovisat direkt över eget kapital		-560	1.040	0	480	3	483
Periodens resultat	-	-	-	14.932	14.932	96	15.028
Periodens totala intäkter och kostnader		-560	1.040	14.932	15.412	99	15.511
Indragning av aktier	-426	-	-	426	0	-	0
Fondemission	426	-	-	-426	0	-	0
Utdelning och likvid för inlösen av aktier till AB Volvos aktieägare	-	-	-	-20.255	-20.255	-78	-20.333
Aktierelaterade ersättningar not 34	-	-	-	176	176	-	176
Förändring i konsolidering av Nissan Diesel ¹	-	-	-	-44	-44	-	-44
Minoritet avseende nya förvärv	-	-	-	-	-	267	267
Övriga förändringar	-	8	-6	7	9	7	16
Enligt balansräkning 31 december, 2007	2.554	435	1.711	77.502	82.202	579	82.781
Omräkningsdifferenser	-	-	6.126	-	6.126	23	6.149
Omräkningsdifferenser avseende säkrings- redovisning för nettoinvesteringar i utlands- verksamhet	-	-	-414	-	-414	-	-414
Akkumulerade kursdifferenser återförda till resultatet	-	-	-82	-	-82	-	-82
Investeringar i noterade bolag: not 15, 23							
Vinst/förlust vid omvärdering bokad mot eget kapital	-	-459	-	-	-459	-	-459
Förändring av säkringsreserv not 23	-	-2.239	-	-	-2.239	-10	-2.249
Resultat netto redovisat direkt över eget kapital		-2.698	5.630	-	2.932	13	2.945
Periodens resultat	-	-	-	9.942	9.942	74	10.016
Periodens totala intäkter och kostnader	-	-2.698	5.630	9.942	12.874	87	12.961
Kontantutdelning	-	-	-	-11.150	-11.150	-54	-11.204
Aktierelaterade ersättningar not 34	-	-	-	73	73	-	73
Minoritet avseende nya förvärv	-	-	-	-	-	-62	-62
Övriga förändringar	-	-	-	11	11	80	91
Enligt balansräkning 31 december, 2008	2.554	-2.263	7.341	76.378	84.010	630	84.640

1 Avser förändring av konsolideringsmetod (-25 Mkr) samt förändringen i minoriteten för Nissan Diesel mellan AB Volvos förvärvstidpunkt och inlösen av minoriteten (-19 Mkr).

2 Specifikation av övriga reserver återfinns i not 23.

Kassaflödesanalys

Mkr		2007	2008
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		22.231	15.851
Avskrivningar som belastat detta resultat	not 14	12.474	13.524
Övriga ej kassapåverkande poster	not 30	-458	-133
Förändringar i rörelsekapital:			
Ökning (-)/minskning (+) av fordringar		-2.692	3.209
Ökning (-)/minskning (+) av fordringar i kundfinansieringsverksamhet		-10.031	-10.174
Ökning (-)/minskning (+) av varulager		-4.436	-6.664
Ökning (+)/minskning (-) av skulder och avsättningar		7.166	-9.675
Erhållna räntor och liknande poster		1.077	1.100
Erlagda räntor och liknande poster		-832	-1.302
Övriga finansiella poster		-139	109
Betalda inkomstskatter		-5.970	-5.076
Kassaflöde från den löpande verksamheten		18.390	769
Investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningar		-10.150	-12.664
Investeringar i leasingtillgångar		-4.800	-5.440
Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar		2.945	2.905
Aktier och andelar, netto	not 30	436	-29
Förvärvade och avyttrade dotterföretag och andra affärsenheter, netto	not 4, 30	-15.013	-1.317
Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto		3.554	10.882
Återstår efter nettoinvesteringar		-4.638	-4.894
Finansieringsverksamheten			
Ökning (+)/minskning (-) av obligationslån och övriga lån		28.746	18.230
Kontantutbetalning till AB Volvos aktieägare		-20.255	-11.150
Utdelning till minoritetsägare		-78	-54
Övrigt		-3	8
Förändring av likvida medel exklusive omräkningsdifferenser		3.772	2.140
Omräkningsdifferenser på likvida medel		15	1.028
Förändring av likvida medel		3.787	3.168
Likvida medel vid årets början	not 22	10.757	14.544
Likvida medel vid årets slut	not 22	14.544	17.712

I kassaflödesanalysen har effekterna av större förvärv och avyttringar av koncernföretag för respektive år exkluderats från övriga förändringar i balansräkningen. Även effekten av valutakursförändringar vid

omräkning av utländska koncernföretag har exkluderats eftersom dessa effekter inte påverkar kassaflödet. I likvida medel ingår Kassa och bank.

Noter och kommentarer

Belopp i miljoner kronor (Mkr) där annat ej anges. Beloppen inom parentes anger 2007 års värden.

Not 1 Redovisningsprinciper

Koncernredovisningen för AB Volvo och dess dotterföretag är upprättad i enlighet med IFRS, International Financial Reporting Standards, utgivna av IASB, International Accounting Standard Board, sådana de antagits av Europeiska Unionen, EU. De delar av IFRS som ej antagits av EU har ingen materiell påverkan på denna rapport. Denna årsredovisning är upprättad i enlighet med IAS 1, Utformning av finansiella rapporter samt i enlighet med den svenska Årsredovisningslagen. Vidare har RFR 1.1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats, utgiven av Rådet för finansiell rapportering.

I samband med upprättandet av denna finansiella rapport har företagsledningen gjort uppskattningar och antaganden vilka påverkar det redovisade värdet av tillgångar och skulder samt eventalförpliktelser vid bokslutstidpunkten och redovisade intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet i framtiden avseende vissa transaktioner kan avvika från det uppskattade utfallet då denna finansiella rapport upprättades. Avvikelser av detta slag kommer att påverka utfallet i finansiella rapporter för kommande redovisningsperioder. De viktigaste källorna till osäkerheter i uppskattningarna redogörs för i Not 2.

Förändrade redovisningsprinciper

Volvo har från och med 2005 tillämpat IFRS för sin finansiella rapportering. Detta har skett i enlighet med övergångsreglerna i IFRS 1 med retroaktiv omräkning från övergången, den 1 januari 2004. Beskrivning av övergången från svenska redovisningsprinciper till IFRS finns i Not 3 i 2005 och 2006 års årsredovisningar. För beskrivning av tidigare svenska redovisningsprinciper som Volvo har tillämpat, hänvisas till 2004 års årsredovisning.

Nya redovisningsprinciper 2008

Under 2008 har två nya tolkningsuttalanden från IFRIC trätt i kraft: IFRIC 11 'IFRS 2 Återköp av egna aktier och transaktioner mellan koncernbolag' och IFRIC 14 'IAS 19 Begränsningar i förvaltningstillgångars värde, minifonderingskrav och samspelet mellan dessa'. Tillämpningen av dessa har inte fått någon väsentlig inverkan på koncernens räkenskaper.

Tilläggen till IAS 39 och IFRS 7 avseende omklassificering av finansiella instrument, som publicerades och antogs av EU i oktober 2008 och tillämpas från och med 1 juli 2008, har inte fått någon väsentlig inverkan på koncernens räkenskaper.

Nya redovisningsprinciper 2009 och 2010

Vid upprättandet av koncernredovisningen per den 31 december 2008 har ett flertal standarder och tolkningar publicerats vilka ännu inte trätt i kraft. Nedan följer en preliminär bedömning av den påverkan som införandet av dessa standarder och uttalanden kan få på Volvokoncernens finansiella rapporter:

IFRS 8 Rörelsesegment

Standarden träder i kraft den 1 januari 2009 och gäller för räkenskapsår som påbörjas från och med detta datum. Standarden behandlar indelningen av företagens verksamhet i olika segment. Enligt standarden ska företaget ta utgångspunkt i den interna rapporteringsstruktur och

bestämna rapporteringsbara segment efter denna struktur. Volvo gör bedömningen att implementeringen av IFRS 8 inte kommer att medföra någon förändring av segmentsindelningen. Volvo kommer dock, i samband med implementeringen av IFRS 8, att upphöra med omklassificeringen av leasing från operationell leasing till finansiell leasing i segmentet Kundfinansiering. Dessutom kommer de valutaeffekter som nu redovisas i rörelseresultatet att redovisas inom bruttoresultatet från och med den 1 januari 2009. Se not 3 för ytterligare detaljer.

IAS 23 tillägg Lånekostnader

Tillägget träder i kraft den 1 januari 2009 och gäller för räkenskapsår som påbörjas från och med detta datum. Tillägget innebär att lånekostnader skall inräknas i en tillgångs anskaffningsvärde i de fall de är direkt hänförliga till tillgångar som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning. Koncernen kommer att tillämpa tillägget till IAS 23 från och med den 1 januari 2009. Enligt nuvarande redovisningsprincip kostnadsförs lånekostnader i Volvokoncernen. Tillägget, med den förändring av redovisningsprincip det innebär för Volvokoncernen, kommer dock inte att få en väsentlig inverkan på koncernens räkenskaper.

IAS 1 tillägg Utformning av finansiella rapporter

Tillägget träder i kraft den 1 januari 2009 och gäller för räkenskapsår som påbörjas från och med detta datum. Tillägget behandlar presentationsformen för balansräkning, resultaträkning och kassaflöde och innehåller krav på tillkommande uppställningsformat för förändringar i periodens resultatet hänförliga till icke ägarrelaterade transaktioner. Koncernen kommer att tillämpa tillägget till IAS 1 från och med den 1 januari 2009, vilket inte kommer att medföra en inverkan på koncernens räkenskaper, utan endast i begränsad omfattning påverka presentationsformen för koncernens räkenskaper.

Reviderad IFRS 3 Rörelseförvärv*

Standarden träder i kraft den 1 juli 2009 och gäller för räkenskapsår som påbörjas från och med detta datum. Standarden innehåller förändringar av hur framtida förvärv kommer att redovisas bland annat vad avser redovisning av transaktionskostnader, eventuella villkorade köpeskillingar och successiva förvärv. Koncernen kommer att tillämpa standarden från och med den 1 januari 2010. Tillämpningen kommer framåtriktat att påverka redovisningen av förvärv som görs efter tidpunkten för ikraftträdandet.

IAS 27 tillägg Koncernredovisning och separata finansiella rapporter*

Tillägget träder i kraft den 1 juli 2009 till följd av den nya IFRS 3 och gäller för räkenskapsår som påbörjas från och med detta datum. Tillägget medför följändringar i IAS 27 vad gäller exempelvis hur förändringar i innehav skall redovisas för de fall när moderbolaget behåller respektive förlorar bestämmande inflytande över det ägda bolaget. Koncernen kommer att tillämpa tillägget från och med den 1 januari 2010. Tillämpningen kommer framåtriktat att påverka redovisningen av förändringar i innehav som görs efter tidpunkten för ikraftträdandet.

Noter och kommentarer

Utöver ovanstående är nedanstående standarder samt uttalanden från IFRIC tillämpliga för Volvokoncernen framöver, men förväntas inte ha någon väsentlig påverkan på koncernens räkenskaper. Inte heller ändringar till följd av IASBs årliga förbättringsprojekt bedöms påverka koncernens räkenskaper väsentligt.

Tillämpas av Volvo från den 1 januari 2009:

*IFRIC 12 Servicekoncessionsarrangemang**

IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram

*IFRIC 15 Agreements for the construction of Real Estate**

*IFRIC 16 Hedges of a net investment in a foreign operation**

IFRS 2 tillägg Aktierelaterade ersättningar: Vesting conditions and cancellations

*IAS 32 och IAS 1 tillägg Puttable financial instruments and obligations arising on liquidation**

*IFRS 1 och IAS 27 tillägg Cost of an investment in a subsidiary, jointly-controlled entity or associate on a first time adoption**

Tillämpas av Volvo från den 1 januari 2010:

*IFRIC 17 Distribution of non-cash assets to owners**

*IAS 39 tillägg Finansiella instrument: Redovisning och värdering: Eligible Hedged items**

Koncernredovisning

Konsolideringsprinciper

Koncernredovisningen utarbetas enligt de principer som anges i IAS 27, Koncernredovisning och separata finansiella rapporter. Eliminering sker därmed av koncerninterna transaktioner samt vinster vid transaktioner med intressebolag. Koncernredovisningen omfattar moderföretaget, dotterföretag, joint ventures och intresseföretag:

- Dotterföretag avser de företag i vilka Volvo innehar mer än 50% av aktiernas röstvärde eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över.

- Joint ventures avser företag över vilka Volvo har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med ett eller flera utomstående företag. Joint ventures redovisas enligt klyvningsmetoden.

- Intresseföretag avser de företag över vilka Volvo har ett betydande inflytande, i normalfallet när Volvos innehav motsvarar mer än 20% fast mindre än 50% av röstvärdet. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. I koncernens resultaträkning utgörs Resultat från andelar i intresseföretag av koncernens andel av intresseföretagens redovisade resultat, i förekommande fall reducerat med nedskrivning på övervärden samt effekten av tillämpning av olika redovisningsprinciper. Resultat från andelar i intresseföretag redovisas i rörelseresultatet då Volvos investeringar av detta slag är av rörelsekaraktär. Flertalet av intresseföretagen intas av praktiska skäl i Volvokoncernens bokslut med en viss tidsförskjutning, normalt ett kvartal. Utdelning från intresseföretagen ingår inte i koncernens resultat. I koncernens balansräkning förändras det redovisade värdet på aktieinnehaven med Volvos andel av respektive företags resultat efter skatt minskat med nedskrivning på övervärden och erhållna utdelningar.

Volvo tillämpar IFRS 3, Rörelseförvärv, för förvärv efter den 1 januari 2004, i enlighet med IFRS 1 övergångsbestämmelser. Samtliga företagsförvärv har redovisats enligt förvärvsmetoden. Volvo har valt att inte räkna om tidigare förvärv. Volvo värderar förvärvade identifierbara tillgångar, såväl materiella som immateriella, och skulder till verkligt värde. Överskjutande belopp jämfört med köpeskillingen redovisas som goodwill, eventuellt understigande belopp, så kallad negativ goodwill, redovisas över resultaträkningen. Transaktioner med minoriteten hanteras som transaktioner med externa parter till koncernen. Avyttringar till minoritetsintressen kan resultera i vinst eller förlust i resultaträkningen. Förvärv från minoritetsintressen kan resultera i

goodwill som motsvarar skillnaden mellan betald köpeskillning och förvärvat del av nettotillgångarnas redovisade värde i dotterbolaget. Företag som förvärvats under löpande år ingår i koncernens redovisning från och med förvärvstidpunkten. Avyttrade företag ingår i koncernens redovisning till och med tidpunkten för avyttringen.

Omräkning till kronor vid konsolidering av bolag i utländsk valuta

AB Volvos funktionella valuta är svenska kronor. Varje koncernbolags redovisning för koncernändamål sker i den valuta där bolaget har majoriteten av sina intäkter och kostnader; normalt är detta valutan i det land där bolaget är beläget. AB Volvos och Volvokoncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Vid upprättandet av koncernens bokslut omräknas samtliga poster i resultaträkningarna för utländska dotterföretag och joint ventures (med undantag för företag i höginflationsländer) till svenska kronor enligt de genomsnittliga valutakurserna under räkenskapsåret (genomsnittskurser). Samtliga tillgångs- och skuldposter i balansräkningarna omräknas till valutakurserna vid respektive årsskiftet (balansdagens kurser). De förändringar av koncernens eget kapital som uppstår genom variationer i balansdagskurserna jämfört med kurserna vid föregående årsskifte redovisas direkt i eget kapital som en särskild komponent.

De ackumulerade omräkningsdifferenser som är hänförliga till ett visst dotterföretag, joint venture respektive intressebolag återförs till resultatet som en del av det resultat som uppkommer vid avyttring eller likvidation av sådant bolag.

För dotterföretag som är verksamma i länder med hög inflation, tillämpas IAS 29, Redovisning i höginflationsländer. Volvo tillämpar redovisning baserad på anskaffningsvärdena. Inflationsdifferenser påverkar årets resultat. Volvo har för närvarande inga dotterbolag med en funktionell valuta som betraktas som höginflationsvaluta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs, såväl i de enskilda koncernföretagen som i koncernens bokslut. Omräkningsdifferenser på operationella tillgångar och skulder hänförs till rörelseresultatet, medan omräkningsdifferenser på finansiella tillgångar och skulder hänförs till övriga finansiella intäkter och kostnader. Finansiella tillgångar och skulder är de poster som ingår i beräkning av Volvokoncernens finansiella nettoställning (se Definitioner sist i denna rapport). Valutaswapavtal marknadsvärderas, realiserade valutakursvinster redovisas som kortfristiga fordringar och realiserade valutakursförluster redovisas som kortfristiga skulder. Valutakursdifferenser på lån och andra finansiella instrument i utländsk valuta, vilka valutasäkrar nettotillgångar i utländska dotterföretag och intresseföretag, redovisas mot omräkningsdifferenser på dessa företags egna kapital. Valutakursvinster och förluster avseende övriga tillgångar och skulder i utländsk valuta, såväl på årets betalningar som på värderingen vid årets slut, påverkar resultatet det år de uppkommer. Viktigare valutakurser använda i koncernbokslutet anges i vidstående tabell.

Nettoomsättning och intäktsredovisning

Koncernens redovisade nettoomsättning avser i huvudsak intäkter från försäljning av varor och tjänster. Nettoomsättningen har i förekommande fall reducerats med värdet av lämnade rabatter samt varuretur.

Intäkter från försäljning av varor redovisas i samband med att väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till utomstående parter, normalt i samband med leverans till kunder. Om försäljningen av varor är kombinerad med en återköpsöverenskommelse eller en restvärdesgaranti redovisas trans-

* Dessa standarder/tolkningar är ej antagna av EU vid denna tidpunkt. Angivna datum för tillämpning kan därmed komma att ändras till följd av beslut i samband med EUs godkännandeprocess.

Valutakurser

Land	Valuta	Genomsnittskurs		Kurs 31 december	
		2007	2008	2007	2008
Brasilien	BRL	3,4724	3,6152	3,6800	3,2490
Danmark	DKK	1,2423	1,2895	1,2716	1,4691
Euro	EUR	9,2564	9,6142	9,4828	10,9448
Japan	JPY	0,0575	0,0641	0,0573	0,0861
Kanada	CAD	6,3098	6,1723	6,5960	6,3060
Kina	CNY	0,8876	0,9464	0,8900	1,1300
Norge	NOK	1,1555	1,1716	1,1885	1,1045
Storbritannien	GBP	13,5369	12,0975	12,9113	11,2538
Sydkorea	KRW	0,0073	0,0060	0,0069	0,0061
USA	USD	6,7631	6,5821	6,4688	7,7538

aktionen som en operationell leasing under förutsättning att väsentliga risker förknippade med varan kvarstår hos Volvo. Intäkter periodiseras då över perioden för riskåtagandet. I de fall riskåtagandet inte bedöms vara väsentligt och försäljning sker till oberoende part eller i kombination med utfästelse från kunden att vid ett eventuellt återköp köpa en ny Volvoprodukt, redovisas dock intäkten huvudsakligen vid försäljningstidpunkten och en avsättning görs för restvärdesrisken (se Avsättningar nedan).

Intäkter från försäljning av verkstadsjänster och dylikt redovisas i samband med att tjänsten utförs. Ränteintäkter i samband med finansiell leasing eller avbetalningskontrakt redovisas utfördelat över underliggande kontraktperiod. Intäkter för servicekontrakt fördelas över kontraktens löptid med hänsyn tagen till hur kostnaderna förknippade med kontrakten fördelas över tiden.

Ränteintäkter redovisas löpande och utdelningsintäkter när de erhålls.

Leasing

Volvo som leasegivare

Leasingavtal definieras i två kategorier, operationella och finansiella, beroende på avtalens finansiella innebörd. De operationella leasingavtalen redovisas som anläggningstillgångar, under Tillgångar i operationell leasing. Intäkter från operationell leasing redovisas jämnt fördelat över leasingperioden. För dessa tillgångar tillämpas linjär avskrivning enligt villkoren i åtagandet och avskrivningsbeloppet anpassas för att överensstämja med beräknat försäljningsvärde då åtagandet löper ut. Bedömt nedskrivningsbehov belastar resultaträkningen omgående. Produkternas bedömda försäljningsvärde vid åtagandets upphörande följs kontinuerligt på individuell basis.

Finansiella leasingavtal redovisas som långfristiga respektive kortfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet. Inbetalningar från ett finansiellt leasingavtal fördelas mellan ränteintäkt och amortering av fordran i kundfinansieringsverksamheten.

Enligt IAS 14, Segmentsrapportering, ska operationella leasingkontrakt omklassificeras till finansiella i segmentet Kundfinansieringsrapportering om restvärdet i dessa kontrakt är garanterade av något annat av Volvos affärsområden till Kundfinansiering. I Volvokoncernens konsoliderade balansräkning redovisas dessa leasingavtal fortfarande som operationella leasingkontrakt. Omklassificeringen från operationella till finansiella leasingkontrakt påverkar resultaträkningen vad avser försäljning och avskrivningar. Kundfinansierings försäljning reduceras på grund av omklassificeringen likväl som avskrivningarna, vilket påverkar kassaflödet från den löpande verksamheten. Volvo-koncernens konsoliderade balans- och resultaträkning redovisar dock fortfarande leasingkontrakten som operationella och redovisar därmed högre såväl försäljning som avskrivningar jämfört med försäljning och avskrivningar redovisade i segmentet Kundfinansiering.

Volvo som leasetagare

Volvo utvärderar leasingavtal enligt IAS 17, Leasingavtal. I det fall Volvo har väsentligen de risker och fördelar som är förknippade med ägandet, så kallad finansiell lease, redovisar Volvo tillgången med tillhörande åtagande i balansräkningen till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde eller nuvärdet av minimileaseavgifterna. Åtagande för framtida leasingavgifter redovisas som lån. Leasingobjektet skrivs av enligt Volvos principer för respektive anläggningstillgång. Leasingavgifterna fördelas mellan amortering och räntekostnader.

I det fall leasingavtalet bedöms vara så kallad operationell lease belastar leaseavgifterna resultaträkningen löpande över kontraktstiden.

Redovisning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar som hanteras inom ramen för IAS 39 klassificeras antingen som

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen,
- Finansiella tillgångar som hålles till förfall,
- Lånefordringar och kundfordringar, eller som
- Tillgångar som är tillgängliga för försäljning.

Finansiella skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar och skulder redovisas på affärsdagen. En finansiell tillgång avförs balansräkningen när väsentligen alla risker och förmåner förknippade med tillgången har överförts till en extern part. Motsvarande principer tillämpas avseende finansiella tillgångar i Volvos segmentredovisning.

Verkligt värde för tillgångar fastställs utifrån gällande marknadspriser i de fall sådana finns. Om marknadspriser inte finns tillgängligt fastställs det verkliga värdet för enskilda tillgångar med hjälp av olika värderingstekniker. Transaktionskostnader inkluderas i tillgångarnas verkliga värden förutom i de fall då värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Transaktionskostnader i samband med upptagande av finansiella skulder amorteras över lånets löptid som en finansiell kostnad.

Inbäddade derivat skiljs från tillhörande huvudkontrakt i tillämpliga fall. Kontrakt innehållande inbäddade derivat värderas till sina verkliga värden över resultaträkningen om kontraktets inneboende risk och övriga egenskaper visar på en nära relation till det inbäddade derivatet.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Samtliga Volvos finansiella instrument som värderats till verkligt värde via resultaträkningen är klassificerade som att de innehas för handel. Här ingår även derivat som inte utgör part i en bevisligen effektiv säkringsredovisning enligt IAS 39. Vinster och förluster på dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen. Kortfristiga placeringar vilka värderas till verkligt värde består huvudsakligen av räntebärande finansiella instrument och redovisas i not 21. Derivat som används för

Noter och kommentarer

att säkra ränteexponering i kundportföljen ingår här då det inte är praktiskt möjligt att tillämpa säkringsredovisning enligt IAS 39 beroende på den stora mängd kontrakt som innefattas i kundportföljen. Volvo avser att ha dessa derivat till förfall varför marknadsvärderingen, över tid, inte påverkar resultat eller kassaflöde till följd av matchning av räntebindning på in- och utlåning i kundfinansieringsverksamheten.

Finansiella tillgångar som hålles till förfall

Finansiella tillgångar som hålles till förfall utgör icke-derivata tillgångar med fasta betalningar och förfallotid för vilka Volvo har en intention och förmåga att inneha tillgången till förfall. Efter initial redovisning värderas dessa tillgångar till upplupet anskaffningsvärde i enlighet med effektivräntemetoden med justering för eventuella nedskrivningar. Vinster och förluster redovisas i resultaträkningen när tillgången avyttras eller skrivs ned samt i takt med att den upplupna räntan redovisas. Volvo har för närvarande inga placeringar klassificerade i denna kategori.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar utgör icke-derivata finansiella tillgångar med fasta eller fastställbara betalningsplaner och som inte handlas med på en aktiv marknad. Lånefordringar och kundfordringar redovisas efter initial redovisning till upplupet anskaffningsvärde i enlighet med effektivräntemetoden. Vinster och förluster redovisas i resultaträkningen när lånen eller fordringarna avyttras eller skrivs ned samt i takt med att den upplupna räntan redovisas.

Kundfordringar redovisas initialt till verkligt värde, vilket i normalfallet motsvarar nominellt belopp. I det fall betalningsvillkor överstiger ett år upptas fordran till det diskonterade nuvärdet.

Bedömning av nedskrivningsbehov – lånefordringar och kundfordringar

Volvo genomför regelbundna kontroller för att säkerställa att redovisat värde av tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde ej har sjunkit vilket skulle föranleda en nedskrivning redovisad i resultaträkningen. Reservering för osäkra fordringar görs löpande efter genomförd bedömning rörande om kundernas betalningsförmåga har förändrats.

Nedskrivningen utgörs av differensen mellan redovisat värde och nuvärdet av uppskattade framtida betalningsflöden hänförliga till den enskilda tillgången med beaktande av verkligt värde på eventuell säkerhet. Diskonteringen av framtida kassaflöden genomförs utifrån den effektivränta som användes initialt. Inledningsvis bedöms nedskrivningsbehovet för respektive enskild tillgång. Om det på objektiva grunder inte kan fastställas att en eller flera tillgångar behöver skrivas ned, grupperas tillgångarna i enheter utifrån exempelvis likartad kreditrisk för en kollektiv bedömning av nedskrivningsbehovet. Enskilt nedskrivna tillgångar eller tillgångar som under tidigare perioder skrivits ned inkluderas inte i den kollektiva bedömningen.

Om förutsättningarna för en genomförd nedskrivning vid ett senare tillfälle inte längre visar sig föreligga och detta kan relateras till en inträffad händelse efter nedskrivningstillfället, reverseras nedskrivningen i resultaträkningen så länge som det redovisade värdet inte överstiger det upplupna anskaffningsvärdet vid reverseringstillfället.

Volvo särredovisar olika lånefordringar och kundfordringar i noterna 16, 17, 19 och 20.

Tillgångar som är tillgängliga för försäljning

Kategorin inkluderar tillgångar som är tillgängliga för försäljning eller som inte har klassificerats som någon av de övriga tre kategorierna. De värderas initialt till sina verkliga värden inkluderat transaktionskostnader. Värdeförändringar redovisas direkt mot eget kapital. När tillgången säljs återförs de ackumulerade värdeförändringarna till resultaträkningen. Orealiserade värdenedgångar redovisas i eget

kapital om inte värdenedgången är väsentlig eller har varat under en längre tid. Då ska värdet skrivas ned över resultaträkningen. Om händelsen som föranledde nedskrivningen inte längre föreligger kan den reverseras över resultaträkningen om det inte rör sig om eget kapital-instrument.

Intjänad eller betald ränta hänförlig till dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen som en del av finansnettot i enlighet med effektivräntemetoden. Erhållen utdelning hänförlig till dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen som Resultat från övriga aktier och andelar.

Volvo redovisar aktier och andelar i noterade bolag till marknadsvärde på balansdagen, med undantag av de investeringar som kan klassas som intressebolag och joint ventures. Innehav i onoterade bolag för vilka marknadsvärde ej är tillgängligt redovisas till anskaffningsvärde. Volvo klassificerar denna typ av investeringar som tillgångar som är tillgängliga för försäljning. Se not 15 för Volvos innehav i aktier och andelar i börsnoterade företag.

Bedömning av nedskrivningsbehov – tillgångar som är tillgängliga för försäljning

Om en tillgång som är tillgänglig för försäljning behöver skrivas ned görs det med skillnaden mellan tillgångens anskaffningsvärde (eventuellt justerat för upplupen ränta om det rör sig om denna typ av tillgång) och dess verkliga värde. Rör det sig istället om eget kapital instrument såsom aktier skall en jord nedskrivning inte reverseras över resultaträkningen. Däremot skall nedskrivningar som har gjorts på skuld – instrument (räntebärande instrument) helt eller delvis återföras i resultaträkningen, i det fall en händelse som bevisligen har inträffat efter det att nedskrivningen genomfördes identifieras och som påverkar värderingen av tillgången.

Säkringsredovisning

För att få tillämpa säkringsredovisning i enlighet med IAS 39 måste följande kriterier vara uppfyllda: positionen som säkras är identifierad och exponerad för marknadsvärdeförändringar, till exempel kurs- eller ränteförändringar, avsikten med lånet/instrumentet är att utgöra en säkring samt att säkringen effektivt skyddar den underliggande positionen mot förändringar i marknadsvärdet. Finansiella instrument som används i syfte att skydda framtida valutaflöden betraktas som en säkring om flödet med stor sannolikhet bedöms inträffa.

– Volvo tillämpar säkringsredovisning för säkring av valuta- och ränterisker relaterade till kommersiella tillgångar och skulder. För de finansiella instrument som används för säkring av prognostiserade interna kassaflöden och prognostiserad elkonsumention sker marknadsvärdering. En separat del av det egna kapitalet debiteras eller krediteras, förutsatt att de uppställda villkoren för kassaflödessäkrad redovisning är uppfyllda. I den omfattning som villkoren inte är uppfyllda, kommer orealiserade vinster och förluster omgående redovisas i resultaträkningen. Orealiserade och realiserade vinster och förluster avseende säkringar redovisas i rörelseresultatet under Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader.

– Volvo tillämpar säkringsredovisning för finansiella instrument som används för säkring av ränte- och valutarisk på lån endast i de fall då kraven för säkringsredovisning anses vara uppfyllda. För de fall kraven inte anses vara uppfyllda belastar orealiserade vinster och förluster fram till det finansiella instrumentets förfallodag finansnettot i resultaträkningen.

– Volvo tillämpar säkringsredovisning för vissa nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Det löpande resultatet från en sådan säkring redovisas i en separat del i eget kapital. Vid en eventuell avyttring redovisas det ackumulerade resultatet från säkringen i resultaträkningen.

Se not 37 för värdering av Volvokoncernens samtliga finansiella instrument samt vidare beskrivning av redovisningsprinciper och detaljer kring säkringsredovisning.

Forsknings- och utvecklingskostnader

Volvo tillämpar IAS 38, Immateriella tillgångar, för redovisningen av forskning och utveckling. I enlighet med denna standard skall utgifter för utveckling av nya produkter, produktionssystem och programvaror redovisas som immateriella tillgångar om sådana utgifter med hög säkerhet kommer att leda till framtida ekonomiska fördelar för företaget. Anskaffningsvärdet för sådan immateriell tillgång ska skrivas av över dess bedömda nyttjandeperiod. Reglerna innebär att höga krav ställs för att utgifter för utveckling skall redovisas som tillgång. Till exempel skall en ny produkts eller programvaras tekniska funktionalitet kunna påvisas innan utgifter för dess utveckling börjar redovisas som tillgång. Detta innebär i normalfallet att utgifter aktiveras endast under industrialiseringsfasen av ett produktutvecklingsprojekt. Övriga utgifter avseende forskning och utveckling belastar rörelsens resultat när de uppstår.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Volvo tillämpar anskaffningsvärden för värdering av immateriella- och materiella anläggningstillgångar. Lånekostnader under anskaffningsperioden för en anläggningstillgång kostnadsförs.

Upplysningar om förvaltningsfastigheters värde beräknas enligt direktavkastningsmetoden. Beräkningen utförs av koncernens fastighetsförvaltande affärsenhet. Avkastningskravet är baserat på faktiska förhållanden på fastighetsmarknaden för jämförbara fastigheter med jämförbart läge.

Vid deltagande i industriella projekt i samarbete med andra företag, t ex flygmotorprojekt inom Volvo Aero, erlagger Volvo i vissa fall en inträdesavgift för att delta i projekten. Dessa inträdesavgifter aktiveras som en immateriell tillgång.

Avskrivning och nedskrivning

Avskrivningar sker linjärt och bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärden, i förekommande fall reducerade med nedskrivningar, och bedömda nyttjandeperioder. Prövning av ett eventuellt nedskrivningsbehov för avskrivningsbara tillgångar sker om det vid bokslutstidpunkten föreligger en indikation på att en anläggningstillgång har minskat i värde.

Goodwill redovisas som en immateriell anläggningstillgång med obestämbar nyttjandeperiod. För ej avskrivningsbara tillgångar såsom goodwill sker, utöver vid indikation, en årlig prövning av ett eventuellt nedskrivningsbehov genom en beräkning av tillgångens återvinningsvärde. Om det beräknade återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet görs en nedskrivning till tillgångens återvinningsvärde. Se not 14 för Goodwill.

Avskrivningstid

Typbundna verktyg	2–8 år
Tillgångar i operationell leasing	3–5 år
Maskiner	5–20 år
Byggnader och förvaltningsfastigheter	25–50 år
Markanläggningar	20 år
Varumärken	20 år
Distributionsnätverk	10 år
Produkt- och programvaruutveckling	3–8 år

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Volvo tillämpar IFRS 5, Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter. Det pågår ständigt processer avseende försäljningar av tillgångar eller grupper av tillgångar till mindre värden. I de fall kriterierna för klassificering som en anläggningss-

tillgång som innehas för försäljning är uppfyllda och tillgången eller gruppen av tillgångar är av annat än mindre karaktär redovisas tillgången, gruppen av tillgångar, och till dem hörande skulder på en separat rad i balansräkningen. Tillgången eller gruppen av tillgångar, prövas om nedskrivningsbehov föreligger och värderas, om så är fallet, till verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärde enligt den så kallade först in- först ut-principen respektive nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet bygger på en standardkostnadsmetod inkluderande kostnader för alla direkta tillverkningskostnader samt hänförlig andel av kapacitets- och andra tillverkningsrelaterade omkostnader. Omprövning sker regelbundet av standardkostnaden och anpassning sker efter aktuella förhållanden. Kostnader för forskning och utveckling, försäljning, administration, samt för lånekostnader ingår ej. Nettoförsäljningsvärdet beräknas som försäljningspris reducerat med till försäljningen hänförliga kostnader.

Aktierelaterade ersättningar

Volvo tillämpar IFRS 2, Aktierelaterade ersättningar för aktiebaserade incitamentsprogram. IFRS 2 gör skillnad på ersättningar som regleras med kontanter och ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument, i Volvos fall aktier. Volvos program omfattar både kontant- och aktieersättning. För aktiebaserad ersättning skall marknadsvärdet bestämmas vid tilldelningsdagen och bokföras som kostnad över intjänandeperioden med eget kapital som motbokning. Marknadsvärdet beräknas enligt börskurs reducerat med utdelning som är förknippad med aktien före det att aktien kommer att delas ut. Tillkommande sociala avgifter redovisas som skuld, med löpande omvärdering, enligt UFR 7 (Uttalande från Rådet för finansiell rapportering). Kontantbaserad ersättning omvärderas löpande vid varje bokslutstillfälle och redovisas som kostnad över intjänande perioden samt som en kortfristig skuld. Löpande görs en bedömning om de villkor som ska uppfyllas för att utskiftning ska ske väntas uppfyllas. Vid en ändrad bedömning justeras kostnaden. Personaloptionsprogrammet redovisas i enlighet med övergångsreglerna i IFRS 2, vilket innebär att ersättningen redovisas till marknadsvärde och som en upplupen kostnad över intjäningsperioden med en uppdatering vid varje rapporteringsperiod. Se not 34.

Avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse föreligger till följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Pensioner och liknande förpliktelser

För pensioner och liknande förpliktelser tillämpar Volvo IAS 19 Ersättningar till anställda. I enlighet med IAS 19 skall aktuariella beräkningar upprättas för samtliga förmånsbestämda planer i syfte att fastställa nuvärdet av förpliktelser avseende oantastbara förmåner för nuvarande och tidigare anställda. Aktuariella beräkningar upprättas årligen och baseras på aktuariella antaganden vilka fastställs i anslutning till bokslutstidpunkten. Förändringar av förpliktelsernas nuvärde till följd av förändrade aktuariella antaganden samt erfarenhetsbaserade justeringar utgör aktuariella vinster eller förluster. Dessa resultatförs funktionsuppdelade över de anställdas genomsnittliga återstående tjänstgöringsperiod i den mån de överstiger det så kallade korridorgränsvärdet för respektive plan.

Avvikelse mellan förväntad avkastning på förvaltningstillgångar och verklig avkastning behandlas även de som aktuariella vinster eller

Noter och kommentarer

förluster. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser i Volvo-koncernens balansräkning motsvarar förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar, oredovisade aktuariella vinster eller förluster samt oredovisade antastbara kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder. Se Not 24.

Som tillägg till IAS 19 har Volvo tillämpat UFR 4, i enlighet med uttalande från Rådet för finansiell rapportering, för fastställande av svenska pensionskulder.

För avgiftsbaserade planer redovisas kostnaderna för premierna löpande i resultaträkningen uppdelade per funktion.

Avsättningar för restvärdesrisker

Restvärdesrisker är hänförliga till operationella leasingavtal eller försäljningstransaktioner kombinerade med återköpsavtal eller restvärdesgarantier. Restvärdesrisker avser att Volvo i framtiden kan tvingas avyttra begagnade produkter med förlust, om värdeutvecklingen för dessa produkter är sämre än vad som förutsågs vid avtalens ingång. Avsättningar för restvärdesrisker sker löpande utifrån bedömning av de begagnade produkternas framtida nettoförsäljningsvärden. Vid bedömning av framtida nettoförsäljningsvärden beaktas nuvarande priser, förväntad framtida prisutveckling, förväntad lagerhållningstid samt förväntade direkta och indirekta försäljningskostnader. I fall där restvärdesrisker avser produkter vilka redovisas som anläggningstillgångar i Volvos balansräkning beaktas riskerna genom avskrivningar eller nedskrivningar på värdet av dessa tillgångar. I fall där restvärdesrisker avser produkter vilka ej redovisas som tillgångar i Volvos balansräkning beaktas riskerna under rubriken kortfristiga avsättningar.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas vid en möjlig förpliktelse för vilken det återstår att få bekräftat om företaget har en befintlig förpliktelse som skulle kunna leda till ett utflöde av resurser, alternativt, vid en befintlig förpliktelse som inte uppfyller kriterierna att redovisas i balansräkningen som avsättning eller annan skuld då det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelserna eller då inte en tillräckligt tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Garantikostnader

Beräknade kostnader för produktgarantier belastar rörelsens kostnader i samband med att produkterna säljs. Beräknade kostnader omfattar såväl förväntade kontraktuella förpliktelser samt så kallad goodwill-åtaganden och fastställs utifrån historisk statistik med hänsyn till kända förändringar avseende produktkvalitet, åtgärdandekostnad eller dylikt. Kostnader för kampanjer i samband med specifika kvalitetsproblem belastar rörelsens kostnader i samband med att kampanjen beslutas.

Strukturkostnader

Strukturkostnader redovisas som en separat post i resultaträkningen om dessa är hänförliga till en väsentlig förändring av koncernens struktur. I andra fall redovisas strukturkostnader som en del av Övriga

rörelseintäkter och rörelsekostnader. En avsättning för beslutade strukturåtgärder redovisas när en detaljerad plan för åtgärdernas genomförande föreligger samt när denna plan kommunicerats till dem som berörs.

Inkomstskatter

Skattelagstiftningen i Sverige och andra länder har ibland andra regler än vad som följer av god redovisningssed vad gäller tidpunkt för beskattning och mätning av vissa affärshändelser. Uppskjuten skatt redovisas på skillnader vilka härigenom uppstår mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet av tillgångar och skulder, så kallade temporära skillnader, samt även på skattemässiga under-skottsavdrag. Vad beträffar värderingen av uppskjutna skattefordringar, det vill säga värdet av framtida skattereduktioner, gäller att uppskjutna skattefordringar redovisas om det är sannolikt att beloppet kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

Uppskjutna skatter på temporära skillnader på andelar i dotterbolag och intresseföretag redovisas endast där det är sannolikt att skillnaden kommer att återföras inom en nära framtid.

Skattelagarna i Sverige och i vissa andra länder ger företag möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. I koncernens balansräkning behandlas dessa såsom temporära skillnader, det vill säga uppdelning sker mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital. I koncernens resultaträkning fördelas skatteeffekten av en avsättning till eller upplösning av en obeskattad reserv mellan uppskjuten skatt och årets resultat.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt IAS 7, Kassaflödesanalys, indirekt metod. Utländska koncernföretags kassaflöden omräknas till genomsnittskurser. Förändringar i koncernstruktur, förvärv och försäljningar, redovisas netto exkluderande likvida medel, under Förvärv och avyttringar av dotterföretag och andra affärsenheter och ingår i kassaflödet från investeringsverksamheten.

Likvida medel utgörs av Kassa och bank samt delar av Kortfristiga placeringar, vars förfallodag infaller inom tre månader vid tidpunkten för investeringen. Kortfristiga placeringar utgörs av räntebärande värdepapper, till övervägande del med längre löptid än tre månader. Dessa placeringar avser dock värdepapper med hög likviditet vilka lätt kan omvandlas till kassamedel. Enligt IAS 7 är vissa investeringar i marknadsnoterade värdepapper undantagna från definitionen för likvida medel i kassaflödesanalysen om ett sådant instruments förfallodag infaller senare än tre månader efter att investeringen gjordes.

Resultat per aktie

Resultat per aktie beräknas som periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt utestående antal aktier per rapporteringsperiod. För beräkning av resultat efter utspädning per aktie justeras antal genomsnittligt utestående aktier i nämnaren med det genomsnittliga antal aktier som skulle emitteras som en effekt av pågående aktierelaterade ersättnings- och personaloptionsprogram samt aktier som har lösts in eller förfallit under perioden. Se Not 23.

Not 2 De viktigaste källorna till osäkerheter i uppskattningarna

Volvos viktigaste redovisningsprinciper finns beskrivna i Not 1 Redovisningsprinciper och är förenliga med IFRS sådana de antagits av EU. Upprättandet av Volvos konsoliderade bokslut kräver att ett antal uppskattningar och antaganden görs vilka kan påverka värdet på rapporterade tillgångar, skulder och avsättningar vid tidpunkten för bokslutet. Därutöver påverkas också det rapporterade värdet på försäljning och kostnader under de presenterade perioderna. För att upprätta bokslutet har Volvo tvingats göra bästa möjliga bedömning av ett antal belopp i bokslutet med hänsyn tagen till dess relevans och betydelse. Användandet av ovan nämnda redovisningsprinciper kräver att ett antal uppskattningar och antaganden görs, men då framtida resultat idag är okända kan dessa bedömningar resultera i att verkligt utfall inte stämmer med gjorda uppskattningar. I enlighet med IAS 1 ska företaget upplysa särskilt om vilka av redovisningsprinciperna som kan komma att beröras av gjorda uppskattningar och antaganden och som, om utfallsdata inte stämmer med gjorda uppskattningar, kan ha en betydande inverkan på bokslutet. De redovisningsprinciper som används av Volvo och som anses uppfylla dessa kriterier presenteras nedan.

Nedskrivning av goodwill, övriga immateriella tillgångar och övriga långfristiga tillgångar

Fastigheter, maskiner och inventarier, immateriella tillgångar undantaget goodwill och särskilda övriga långfristiga tillgångar ska amorteras över uppskattad nyttjandeperiod. Uppskattad nyttjandeperiod är baserad på en uppskattning av tidsperioden som tillgången kommer att generera intäkter. Om det vid bokslutstidpunkten föreligger indikation på att en materiell eller immateriell anläggningstillgång har minskat i värde beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre beloppet av tillgångens nettoförsäljningspris och dess värde vid brukande, vilket baseras på företagsledningens uppskattning av framtida kassaflöden. Om det beräknade värdet understiger det redovisade värdet görs en nedskrivning till tillgångens återvinningsvärde. För att bestämma värdet vid brukande används som tidigare nämnts uppskattade framtida kassaflöden, vilka baseras på interna affärsplaner och prognoser. Även om företagsledningen anser att uppskattade framtida kassaflöden är rimliga kan andra antaganden gällande kassaflöden i hög grad påverka gjorda värderingar. Immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgår till 126.657 (106.220) varav 24.813 (19.969) utgörs av goodwill. Nedskrivningsbehovet för goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod undersöks årligen genom beräkning av värdet. Dessa beräkningar kräver att företagsledningen fastställer det verkliga värdet av Volvos kassagenererande enheter baserat på prognosticerade kassaflöden och interna affärsplaner och prognoser. Volvo har sedan 2002 genomfört liknande beräkningar. Inget nedskrivningsbehov har identifierats för perioden 2002 till 2008. Se not 14 för allokering och nedskrivningsbedömning av goodwill.

Intäktsredovisning

Intäkter från försäljning av varor redovisas i samband med att väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till utomstående parter, normalt i samband med leverans till kunder. Om försäljningen av varor är kombinerad med en återköpsöverenskommelse eller en restvärdesgaranti, såsom redogörs för i nedanstående avsnitt avseende restvärdesrisker, redovisas transaktionen som en operationell leasing under förutsättning att väsentliga risker förknippade med varan kvarstår hos Volvo. I vissa fall påtar sig Volvo återköpsöverenskommelse eller restvärdesgarantier efter det

att Volvo har sålt produkten till en oberoende part eller i kombination med en utfästelse från kunden att vid ett eventuellt återköp köpa en ny Volvoprodukt. I sådana fall kan det föreligga bedömningsfrågor avseende om väsentliga risker och förmåner har överförts till kunden eller inte. Om sådan bedömning skulle visa sig felaktig kommer Volvos redovisade intäkter samt resultat för perioden att minska och istället fördelas över flera rapportperioder.

Restvärdesrisker

Volvo är genom upprättandet av operationella leasingkontrakt och försäljning med återköpsavtal utsatt för restvärdesrisker i sin verksamhet. Volvos totala restvärdesåtagande uppgår till 16.422 Mkr per den 31 december, 2008. Restvärdesrisken avspeglas på olika sätt i Volvos redovisning beroende av i vilken utsträckning risken bedöms kvarstå hos Volvo. I de fall väsentliga risker förknippade med varan kvarstår hos Volvo, är produkterna, främst lastbilar, upptagna i balansräkningen som tillgångar i operationell leasing. För dessa produkter tillämpas linjär avskrivning enligt villkoren i åtagandet och avskrivningsbeloppet anpassas för att överensstämma med beräknat försäljningsvärde då åtagandet löper ut. Produkternas bedömda försäljningsvärde vid åtagandets upphörande följs kontinuerligt på individuell basis. Vid bedömning av framtida nettoförsäljningsvärde beaktas produkternas nuvarande begagnatpris, värdet av tilläggsutrustning, antal körda mil, nuvarande skick, förväntad framtida prisutveckling, alternativa distributionskanaler, ledtider för lager, reparations- och renoveringskostnader, hanteringskostnader och indirekta kostnader i samband med försäljning av begagnade produkter. Tillkommande avskrivningar och bedömt nedskrivningsbehov belastar resultaträkningen omgående.

Den totala restvärdesexponeringen för tillgångar i operationell leasing redovisas som kortfristiga och långfristiga restvärdeskulder. Se noterna 26 och 27.

I de fall Volvos riskåtagande inte bedöms vara väsentligt och försäljning sker till oberoende part eller i kombination med utfästelse från kunden att vid ett eventuellt återköp köpa en ny Volvoprodukt, redovisas inte tillgången på balansräkningen. Istället reflekteras Volvos riskåtagande genom en avsättning motsvarande den bedömda restvärdesrisken. Se not 25.

Till den del restvärdesexponeringen inte uppfyller definitionen för avsättning redovisas återstående riskexponering under eventalförpliktelser. Se not 29.

Uppskjuten skatt

Enligt IFRS ska temporära skillnader av uppskjuten skatt redovisas. Förändringarna kan dels bero på skillnader mellan det skattepliktiga värdet och det rapporterade värdet av tillgångar och skulder, dels på outnyttjade uppskjutna underskottsavdrag. Volvo redovisar värderingsreserv för uppskjutna skattetillgångar som inte bedöms kunna realiseras baserat på gällande prognos. I händelse av att utfallsiffror inte stämmer med prognos eller att kommande tidsperioder justeras i prognoserna kan förändringar behövas göras i värderingsreserven som väsentligt kan påverka företagets finansiella position och resultat för perioden. Per den 31 december 2008 uppgick värderingsreserven till 245 (156) av värdet på uppskjutna skatter. Efter värderingsreserven, har 16.003 (12.208) tagits upp i Volvokoncernens balansräkning som uppskjutna skattetillgångar.

Inkuransreserv

Varulagret är upptaget till det lägre beloppet av anskaffningsvärde enligt den så kallade först in- först ut-principen och nettoförsäljnings-

Noter och kommentarer

värde. Verkligt värde är justerat med bedömd värdeminskning för utgångna artiklar, överdimensionerat lager, fysiska skador, ledtider för lager samt hanterings- och försäljningsomkostnader. Om verkligt värde är lägre än anskaffningskostnaden upprättas en värdereserv för lagerinkurs. Det totala lagervärdet, efter gjorda inkursreserveringar, var per den 31 december 2008 55.045 (43.645).

Avsättning för kreditförluster

Upprättandet av reserver för kreditförluster på fordringar från kundfinansieringsverksamheten är avhängigt de antaganden som görs för förfallna betalningar, antalet återtagna produkter och återvunna fordringar på underliggande säkerheter. Per den 31 december, 2008, uppgick reserven för kreditförluster inom segmentet Kundfinansiering till 1,37% (1,59) av den totala kreditportföljen inom segmentet. Se not 36 för beskrivning av kreditrisk.

Pensioner och liknande förpliktelser

Avsättningar och kostnader för ersättningar efter avslutad anställning, huvudsakligen pensioner och sjukvårdsförmåner, är avhängiga de antaganden som görs när beloppen räknas fram. Särskilda antaganden och aktuariella beräkningar görs för varje land där Volvo har verksamhet. Antagandena avser diskonteringsräntor, kostnadstrender för sjukvård, inflation, löneökningstakt, förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, avgångsintensitet, mortalitet och andra faktorer. Enligt IAS 19 skall finansiella antaganden såsom diskonteringsräntan utgå från marknadens förväntningar på balansdagen beträffande den tidsperiod under vilken förpliktelserna skall regleras och återspegla pengars tidsvärde men inte investeringsrisken. Den rådande marknadssituationen vid räkenskapsårets utgång gör att diskonteringsräntan är särskilt svårbedömd. Volvos antaganden gällande diskonteringsränta framgår av not 24. Kostnadstrender för sjukvårdskostnader är baserade på historiska data samt kort- och långtidsprognoser. Inflationstantaganden är baserade på analyser av externa marknadsindikatorer. Antaganden om löneökningstakt avspeglar historisk lönekostnadsutveckling, kortsiktiga framtidsutsikter och förväntad inflation. Takten på pensionsavgångar och mortalitet baseras främst på officiell mortalitetsstatistik. Volvo ser årligen över aktuariella antaganden och gör justeringar av dessa när detta anses lämpligt. Utfall som avviker från prognos ackumuleras och amorteras över framtida tidsperioder. För mer information gällande kostnader och antaganden för ersättningar efter avslutad anställning se not 24. Per den 31 december 2008 uppgick avsättningarna för ersättningar efter avslutad anställning till 9.264 (7.643).

Kostnader för produktgarantier

Beräknade kostnader för produktgaranti belastar rörelsens kostnader i samband med att produkterna säljs. Beräknade kostnader omfattar såväl förväntade kontraktuella förpliktelser samt så kallade goodwill-åtaganden (garantiåtaganden utöver kontraktuell garanti eller kampanjer som genomförs enligt bestämd policy eller för att upprätthålla en god affärsrelation med kunden). Avsättningar för produktgarantier fastställs utifrån historisk statistik med hänsyn till kända förändringar avseende garantianspråk, garantiperioder, genomsnittlig tid från att fel uppstår till att garantikrav inkommer till företaget och förväntade förändringar i kvalitetsindex. Skillnader mellan verklig och beräknad garantikostnad påverkar redovisade kostnader och avsättningar under kommande tidsperioder. Återbetalning från leverantörer, vilka minskar kostnaderna för garantiåtaganden, redovisas när de anses vara säkra. Per den 31 december 2008 uppgick avsättningarna för garantikostnader till 10.354 (9,373).

Rättsliga processer

Volvo redovisar förpliktelser i koncernens redovisning i form av avsättningar eller andra skulder endast i de fall företaget har en förpliktelse från tidigare inträffade händelser där ett ekonomiskt ansvar är troligt och Volvo kan göra en rimlig bedömning av beloppets storlek. I de fall då villkoren för redovisning av avsättning eller skuld inte uppfylls kan eventalförpliktelserna komma att redovisas i för detta avsedda noter.

Volvo granskar löpande utvecklingen av väsentliga tvister som bolag i koncernen är part i, såväl civil- som skatterättsliga, för att uppskatta behovet av att redovisa avsättningar och eventalförpliktelser i koncernens redovisning. Volvo tar hänsyn till ett antal faktorer när bedömning görs av om en avsättning eller en eventalförpliktelse skall redovisas, bland annat vilken typ av rättstvist som är aktuell, storleken på eventuella ersättningsanspråk, utvecklingen av tvisten, uppfattningar från juridiska ombud och andra rådgivare, erfarenheter från liknande fall och beslut fattade av Volvos ledning angående företagets planerade agerande avseende tvisten i fråga. Den faktiska utgången av en rättstvist kan avvika från den förväntad utgången av tvisten. Skillnader mellan faktiskt och förväntat utfall av en tvist kan väsentligt påverka företagets finansiella ställning och ha en ofördelaktig inverkan på rörelseresultat och likviditet. Se not 29 för Volvo-koncernens bruttoexponering avseende eventalförpliktelser.

Not 3 Omräkning av 2008 för jämförelsesiffror

Såsom anges i not 1 Redovisningsprinciper, kommer Volvokoncernen att tillämpa den reviderade segmentstandarden IFRS 8, Rörelsesegment, från den 1 januari 2009. IFRS 8 betonar att identifiering och redovisning av verksamhetens rörelsesegment skall baseras på företagsledningens syn på verksamheten. Rapporterad segmentsinformation skall baseras på den information som används av företagets högste verkställande beslutsfattare, vilken för Volvo i detta hänseende är koncernledningen. Enligt den nu gällande standarden IAS 14, vilken tillämpas för sista gången i denna rapport, skall redovisning på segmentsnivå ske strikt enligt IFRS.

Volvo kommer inte att ändra sin segmentsindelning till följd av den reviderade standarden. Se not 7 för identifiering av segment i Volvokoncernen. Volvo kommer dock att i samband med implementeringen av IFRS 8 den 1 januari 2009, upphöra med omklassificering av ope-

rationella leasar på koncernnivå till finansiella leasar i segmentet Kundfinansiering (se not 1 för förklaring). Omklassificeringen har skett i syfte att i segmentet Kundfinansiering reflektera en strikt IFRS-tolkning för när risk och förmåner övergår vid interna transaktioner. I tillägg kommer Volvo att från 1 januari 2009 redovisa valutaomräkningseffekter inom bruttoresultatet, vilka för närvarande redovisas inom rörelseresultatet.

Med anledning av dessa förändringar kommer Volvo att räkna om jämförande information för räkenskapsåret 2008 i de finansiella rapporterna under 2009 och framöver. Se nedanstående tabeller för omräknade belopp att använda som jämförande information under 2009. Detaljerad segmentsinformation samt omräknade siffror för isolerade och ackumulerade kvartal under 2008 kommer att publiceras på www.volvogroup.com.

Resultaträkning

Volvo-koncernen

Mkr	Industriverksamheten			Kundfinansiering			Elim. och omklassificeringar			Volvokoncernen		
	Rapporterad	Justering	Omräknad	Rapporterad	Justering	Omräknad	Rapporterad	Justering	Omräknad	Rapporterad	Justering	Omräknad
Nettoomsättning	294.932	904	295.836	8.485	2.588	11.073	250	-2.518	-2.268	303.667	975	304.642
Kostnad för sålda produkter	-232.247	-1.267	-233.514	-5.082	-2.601	-7.683	-250	2.518	2.268	-237.578	-1.350	-238.928
Bruttoresultat	62.685	-363	62.322	3.403	-13	3.390	0	0	0	66.089	-376	65.713
Forsknings- och utvecklingskostnader	-14.348	0	-14.348	0	0	0	0	0	0	-14.348	0	-14.348
Försäljningskostnader	-25.597	0	-25.597	-1.532	0	-1.532	0	0	0	-27.129	0	-27.129
Administrationskostnader	-6.921	0	-6.921	-19	0	-19	0	0	0	-6.940	0	-6.940
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	-1.457	363	-1.094	-457	13	-444	0	0	0	-1.915	376	-1.539
Resultat från andelar i intresseföretag	23	0	23	2	0	2	0	0	0	25	0	25
Resultat från övriga aktier och andelar	69	0	69	0	0	0	0	0	0	69	0	69
Rörelseresultat	14.454	0	14.454	1.397	0	1.397	0	0	0	15.851	0	15.851
Ränteintäkter och liknande resultatposter	1.297	0	1.297	0	0	0	-126	0	-126	1.171	0	1.171
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2.061	0	-2.061	0	0	0	126	0	126	-1.935	0	-1.935
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-1.077	0	-1.077	0	0	0	0	0	0	-1.077	0	-1.077
Resultat efter finansiella poster	12.612	0	12.612	1.397	0	1.397	0	0	0	14.010	0	14.010
Inkomstskatter	-3.638	0	-3.638	-356	0	-356	0	0	0	-3.994	0	-3.994
Periodens resultat	8.974	0	8.974	1.041	0	1.041	0	0	0	10.016	0	10.016

Noter och kommentarer

Balansräkning

Volvokoncernen

Mkr	Industriverksamheten			Kundfinansiering			Elim. och omklassificeringar			Volvokoncernen		
	Rappor- terad	Justering	Omräknad	Rappor- terad	Justering	Omräknad	Rappor- terad	Justering	Omräknad	Rappor- terad	Juste- ring	Omräknad
Tillgångar												
Anläggnings- tillgångar												
Immateriella anläggningstillgångar												
	43.909	0	43.909	49	0	49	0	0	0	43.958	0	43.958
Materiella anläggningstillgångar												
Fastigheter, maskiner och inventarier												
	57.185	0	57.185	86	0	86	0	0	0	57.270	0	57.270
Tillgångar i operationell leasing												
	16.967	0	16.967	330	12.908	13.238	8.132	-12.908	-4.776	25.429	0	25.429
Finansiella anläggningstillgångar												
Aktier och andelar												
	1.935	0	1.935	18	0	18	0	0	0	1.953	0	1.953
Långfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet												
	467	0	467	59.189	-8.729	50.460	-9.224	8.729	-495	50.432	0	50.432
Uppskjutna skattefordringar												
	10.976	0	10.976	204	0	204	0	0	0	11.180	0	11.180
Övriga långfristiga fordringar												
	5.631	0	5.631	38	0	38	489	0	489	6.159	0	6.159
Summa anläggningstillgångar	137.070	0	137.070	59.914	4.179	64.093	-603	-4.179	-4.782	196.381	0	196.381
Omsättnings- tillgångar												
Varulager												
	54.084	0	54.084	961	0	961	0	0	0	55.045	0	55.045
Kortfristiga fordringar												
Fordringar i kundfinansieringsverksamhet												
	508	0	508	52.436	-4.054	48.382	-4.887	4.054	-833	48.057	0	48.057
Aktuell skattefordran												
	1.749	0	1.749	61	0	61	0	0	0	1.810	0	1.810
Övriga fordringar												
	48.286	0	48.286	1.902	0	1.902	-2.677	0	-2.677	47.512	0	47.512
Kortfristiga placeringar												
	5.901	0	5.901	2	0	2	0	0	0	5.902	0	5.902
Likvida medel												
	16.674	0	16.674	2.245	0	2.245	-1.207	0	-1.207	17.712	0	17.712
Summa omsättningstillgångar	127.202	0	127.202	57.607	-4.054	53.553	-8.771	4.054	-4.717	176.038	0	176.038
Summa tillgångar	264.272	0	264.272	117.521	125	117.646	-9.374	-125	-9.499	372.419	0	372.419
Eget kapital och skulder												
Eget kapital												
Aktiekapital												
	74.416	0	74.416	9.594	0	9.594	0	0	0	84.010	0	84.010
Minoritetsintresse												
	630	0	630	0	0	0	0	0	0	630	0	630
Summa eget kapital	75.046	0	75.046	9.594	0	9.594	0	0	0	84.640	0	84.640
Långfristiga avsättningar												
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser												
	11.677	0	11.677	28	0	28	0	0	0	11.705	0	11.705
Avsättning för uppskjutna skatter												
	6.557	0	6.557	1.703	0	1.703	0	0	0	8.260	0	8.260
Övriga långfristiga avsättningar												
	8.869	0	8.869	62	85	147	135	-85	50	9.066	0	9.066
Långfristiga skulder												
	43.062	0	43.062	53.155	0	53.155	-3.609	0	-3.609	92.608	0	92.608
Kortfristiga avsättningar												
	11.589	0	11.589	83	40	123	78	-40	38	11.750	0	11.750
Kortfristiga skulder												
	107.472	0	107.472	52.896	0	52.896	-5.978	0	-5.978	154.390	0	154.390
Summa eget kapital och skulder	264.272	0	264.272	117.521	125	117.646	-9.374	-125	-9.499	372.419	0	372.419

Not 4 Förförv och avyttringar av aktier och andelar i dotterföretag

AB Volvos innehav av aktier och andelar i koncernföretag per den 31 december 2008 framgår av uppgifter i AB Volvos innehav av aktier. Nedan specificeras viktigare förvärf, etableringar och avyttringar inom koncernen

Förförv under 2008

VE Commercial Vehicles Ltd

Volvo koncernen slutförde under det tredje kvartalet 2008 affären med Eicher Motors gällande etableringen av ett nytt indiskt samriskbolag, VE Commercial Vehicles Ltd. Samriskbolaget innehåller hela Eicher Motors lastbils- och bussverksamhet och Volvokoncernen är i färd med att tillföra sin indiska försäljningsverksamhet på lastbilsidan samt serviceverksamhet på lastbils- och bussidan till samriskbolaget.

Volvokoncernen betalade motsvarande 1.845 för det direkta och indirekta ägandet i samriskbolaget samt tillförde till samriskbolaget sitt återförsäljarnätverk värderat till 530, varav 234 motsvarande 50% av övertärdet, redovisades som en vinst i Volvokoncernen i det tredje kvartalet.

I samband med förvärfvet upprättades en preliminär förvärfvbalans som inkluderar goodwill om 855, övriga immateriella tillgångar om 564 och övertärdet på land, byggnader och maskiner om totalt 157. Den månatliga negativa effekten på rörelseresultatet av avskrivningar på förvärfvsjusteringarna uppgår till ca 7.

Affären har fått godkännande från berörda myndigheter och 50% av samriskbolaget konsolideras enligt klyvningsmetoden i Volvokoncernen från 1 augusti 2008. Affären förväntas på kort sikt bara ge marginell påverkan på Volvokoncernens lönsamhet, finansiella ställning och vinst per aktie.

Därutöver har endast mindre förvärfv och avyttringar gjorts som inte har haft någon väsentlig påverkan på koncernen.

Förförv under 2007

I jämförelsesiffror för 2007 ingår bland annat förvärfvsbalanser för förvärfven Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner, Nissan Diesel och Shandong Lingong Construction Machinery Co.

Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner

Den 30 april 2007 slutförde Volvo förvärfvet av amerikanska Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner, med undantag för verksamheten i Indien som följde den 4 maj 2007. Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner är en världsledande tillverkare av tunga anläggningsmaskiner för väg- och markarbete och affären innebar i huvudsak förvärfv av tillgångar, bl.a. kundfordringar, lager samt maskiner och inventarier. Köpeskillingen uppgick till 9,2 miljarder kronor. Goodwill som uppkom vid förvärfvet är huvudsakligen hänförlig till synergier på rörelseresultat nivå varav merparten kan hänföras till försäljnings- och distributionssynergier. Förvärfvets totala påverkan på koncernens likvida medel uppgick till -9,2 miljarder kronor. Divisionen konsoliderades i Volvokoncernen från den 1 maj 2007. Verksamheten i Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner redovisas inom segmentet Anläggningsmaskiner.

Nissan Diesel

Nissan Diesel förvärfvades successivt under 2006 och 2007. Vid ingången av 2007 uppgick det redovisade värdet för Nissan Diesel till 5.445, vilket motsvarade ett innehav om 19%. Innehavet redovisades då som ett intressebolag eftersom Volvo bedömde att betydande inflytande förelåg. Den 29 mars 2007 förvärfvade Volvo ytterligare aktier i Nissan Diesel till ett värde av 7,4 miljarder kronor. Det totala innehavet uppgick därmed till 96% av de utestående aktierna vid det första kvartalets utgång 2007. Minoriteten förvärfvades under det fjärde kvartalet 2007.

Nissan Diesel konsolideras som ett dotterbolag i Volvokoncernens balansräkning enligt förvärfvmetoden från och med utgången av första kvartalet 2007. Då värdet också den tidigare redovisningen av andel i intressebolag. Försäljning och resultat redovisas från och med början av det andra kvartalet 2007. Verksamheten i Nissan Diesel redovisas inom segmentet Lastbilar. Goodwill som uppkom vid förvärfvet är främst hänförlig till samordningsvinster som följer av ökade inköpsvolym, men även inom produktutveckling, motorer och drivlinor beräknas uppstå positiva effekter.

Förvärfvets totala påverkan på koncernens likvida medel uppgick till -11,9 miljarder kronor.

Shandong Lingong Construction Machinery Co

I januari 2007 slutfördes förvärfvet av 70% av aktierna i den kinesiska tillverkaren av anläggningsmaskiner, Shandong Lingong Construction Machinery Co (Lingong), efter att ha erhållit alla nödvändiga godkännanden från de kinesiska myndigheterna. Lingong är Kinas tredje största tillverkare av hjullastare med ett omfattande återförsäljarnätverk i landet. Volvo Construction Equipment betalade 328 miljoner yuan, motsvarande drygt 300 Mkr, för 70% av aktierna i Lingong. Affären hade marginell påverkan på Volvos finansiella ställning. Volvo har genom ett aktieägartillskott under det fjärde kvartalet 2008 ökat sitt innehav till 85%.

Övriga avyttringar och förvärfv

Under det fjärde kvartalet 2007 förvärfvade Volvo Aero kompositföretaget Applied Composites AB, ACAB, som ett led i affärsområdets satsning på lättviktsteknologier. Affären har en marginell påverkan på Volvokoncernen.

Under det andra kvartalet 2007 avyttrade Volvokoncernen sitt innehav i den amerikanska kedjan Petro Stopping Centers samt det tidigare dotterbolaget Sörred Energi. De båda affärerna genererade en realisationsvinst om totalt 516.

Därutöver förvärfvades och avyttrade endast ett fåtal återförsäljningsbolag under 2007. Dessa affärer hade inte någon materiell påverkan på Volvokoncernen.

Noter och kommentarer

Förvärv

I tabellen nedan specificeras effekterna på Volvokoncernens balansräkning och kassaflödesanalys, beräknade på värderingar för respektive förvärvstidpunkter, i samband med förvärv av dotterföretag och andra affärsenheter:

	2007	2008
Immateriella tillgångar		
Utveckling av produkter	3.356	201
Varumärken	2.587	0
Distributionsnätverk	803	302
Övriga immateriella tillgångar	107	82
Övriga tillgångar och skulder		
Fastigheter, maskiner och inventarier	11.226	898
Aktier och andelar	939	-113
Varulager	4.885	278
Kortfristiga fordringar	7.205	186
Likvida medel	2.090	819
Övriga tillgångar	6.285	261
Avsättningar	-6.215	-284
Lån	-12.099	-347
Övriga skulder	-8.909	-499
Minoritet	-179	95
	12.081	1.879
Goodwill	11.418	1.028
Totalt nettotillgångar	23.499	2.907
Avgår minoritet	-82	-
Totalt förvärvade nettotillgångar	23.417	2.907
Erlagda likvida medel	-22.957	-2.672
Likvida medel enligt förvärvsanalys	2.090	819
Påverkan på koncernens likvida medel under perioden¹	-20.867	-1.853
Ännu ej erlagda likvida medel	-460	0
Påverkan på koncernens likvida medel under perioden	-21.327	-1.853

Förvärvsanalyserna för förvärv gjorda under 2008 är preliminära och beräknas fastställas senast tolv månader efter förvärvstidpunkten.

¹ Varav kassaflödespåverkan från förvärv under räkenskapsåret 2007 uppgår till 15,4 miljarder kronor.

Förvärv efter periodens slut

Volvo har inte genomfört något förvärv med väsentlig påverkan på koncernen efter periodens slut.

Avyttringar

I tabellen nedan specificeras effekterna på Volvokoncernens balansräkning och kassaflödesanalys i samband med avyttringar av dotterföretag och andra affärsenheter:

	2007	2008
Avyttringar		
Immateriella tillgångar	-	-3
Fastigheter, maskiner och inventarier	-96	-445
Tillgångar i operationell leasing	-11	0
Varulager	-79	-513
Övriga fordringar	-48	-90
Likvida medel	0	-41
Övriga avsättningar	17	21
Övriga skulder	42	644
Avyttrade nettotillgångar	-175	-427
Erhållna likvida medel	408	577
Likvida medel i avyttrade företag	0	-41
Påverkan på koncernens likvida medel	408	536

Anläggningstillgångar för försäljning

Volvokoncernen redovisar inga anläggningstillgångar för försäljning för 2008 eller för jämförelseåret 2007.

Not 5 Joint ventures

Joint ventures är företag över vilka Volvo har gemensamt bestämmande inflytande, tillsammans med en eller flera externa parter. Joint ventures redovisas enligt klyvningsmetoden, i överensstämmelse med IAS 31 Joint ventures. Volvos innehav av aktier i joint ventures framgår enligt nedan.

	31 dec 2008
	Procentuellt innehav
Andelar i joint ventures	
Shanghai Sunwin Bus Corp., Kina	50
Xian Silver Bus Corp., Kina	50
Dong Feng Nissan Diesel Motor Co., Ltd., Kina	50
VE Commercial Vehicles, Ltd., Indien	50

Dong Feng Nissan Diesel Motor Co., Ltd. konsolideras enligt klyvningsmetoden från och med 1 Juli 2008. Det direkta och indirekta ägandet i VE Commercial Vehicles, Ltd. konsolideras från och med 1 augusti 2008.

Volvos andel av joint ventures redovisade resultat	2007	2008
Nettoomsättning	654	1.326
Rörelseresultat	3	-71
Resultat efter finansiella poster	-3	-60
Inkomstskatter	-	14
Periodens resultat	-3	-46

Volvos andel av joint ventures balansräkningar	2007	2008
Anläggningstillgångar	121	2.207
Omsättningstillgångar	454	1.794
Summa tillgångar	575	4.001
Eget kapital	167	2.681
Avsättningar	12	304
Långfristiga skulder	2	78
Kortfristiga skulder	394	938
Summa eget kapital och skulder	575	4.001

Per den 31 december 2008 uppgår garantier utgivna av AB Volvo till förmån för joint ventures till 110 (88). Vid samma tidpunkt uppgår Volvos andel av eventalförpliktelser, utgivna av joint ventures till 5 (0).

Medelantal anställda	2007		2008	
	Antal	varav kvinnor, %	Antal	varav kvinnor, %
Shanghai Sunwin Bus Corp.	473	21	470	21
Xian Silver Bus Corp.	245	8	212	17
Dong Feng Nissan Diesel Motor Co., Ltd.	-	-	142	12
VE Commercial Vehicles, Ltd.	-	-	765	2
Totalt antal anställda	718	17	1.589	11

Not 6 Intresseföretag

Nedan följer summerad finansiell information om Volvos intresseföretag. Volvo konsoliderar intressebolag i enlighet med kapitalandelsmetoden. För mer information om Volvos andelar, se noterna 9 och 15.

Resultaträkning	2007	2008
Nettoomsättning	7.401	6.479
Kostnad för sålda produkter	-7.293	-6.439
Finansiella intäkter och kostnader	-18	-22
Resultat efter finansiella poster	90	18
Inkomstskatter	-24	-6
Periodens resultat	66	12

Balansräkning	31 dec 2007	31 dec 2008
Fastigheter, maskiner och inventarier	1.460	1.474
Övriga långfristiga tillgångar	130	198
Kortfristiga tillgångar	4.904	5.147
Summa tillgångar	6.494	6.819
Eget kapital	1.462	1.525
Avsättningar	44	59
Långfristiga skulder	236	160
Kortfristiga skulder	4.752	5.075
Summa eget kapital och skulder	6.494	6.819

Noter och kommentarer

Not 7 Segmentrapportering

Redovisning per affärsområde

Volvokoncernens verksamhet utgörs av nio affärsområden, Volvo Trucks, Renault Trucks, Mack Trucks, Trucks Asia, Bussar, Anläggningsmaskiner, Volvo Penta, Volvo Aero samt Kundfinansiering. Förutom de nio affärsområdena ingår övrig verksamhet, som i huvudsak utgörs av affärsenheter vilkas syfte är att stödja affärsområdenas verksamhet. Bland affärsenheterna ingår Volvo Powertrain, Volvo 3P, Volvo IT, Volvo Logistics samt Volvo Parts. Eftersom de fyra lastbilsvarumärkena har gemensam produktutveckling, produktion och andra aktiviteter inom affärsenheter såsom Volvo 3P och Volvo Powertrain, och även viss infrastruktur inom distributionsområdet såsom återförsäljare, så rapporteras de fyra lastbilsvarumärkena som ett segment. Således rapporteras Volvokoncernen uppdelad på sex segment där försäljning och rörelseresultat följs upp per produktområde.

Varje affärsområde, förutom Kundfinansiering, har totalt ansvar för rörelseresultat, operativt kapital samt operativt kassaflöde. Volvo

Financial Services inom affärsområdet Kundfinansiering ansvarar för sitt nettoresultat och balansräkning, där dock vissa restriktioner och principer fastställs centralt. I syfte att erhålla samordningsfördelar sker styrning och koordinering av treasuryverksamhet och skatter centralt. Volvokoncernens legala struktur grundar sig på en optimal hantering av treasury, skatter och administration och skiljer sig därför från den operativa strukturen.

Affärsenheterna är avsedda att stödja affärsområdenas verksamhet och är därför inte rapporterade affärsområden. Från och med den 1 januari 2007 återförs resultaten från samordningsfördelarna i affärsenheterna till de olika produktområdena. Återföringen baseras på respektive produktområdes utnyttjande av affärsenheternas tjänster. Posten Övrigt innehåller i huvudsak resultat kopplat till huvudkontorsfunktioner inklusive koncernens treasuryverksamhet. Koncernens fastigheter, vilka finns i Volvo Real Estate, rapporteras inom den industriella verksamheten och resultatet återförs till affärsområdena.

Nettoomsättning	2007	2008
Lastbilar	187.892	203.235
Anläggningsmaskiner	53.633	56.079
Bussar	16.608	17.312
Volvo Penta	11.719	11.433
Volvo Aero	7.646	7.448
Övrigt och eliminerings	-703	-575
Industriverksamheten	276.795	294.932

Kundfinansiering	7.705	8.485
Omklassificeringar och eliminerings	905	250
Volvokoncernen totalt	285.405	303.667

Ovanstående försäljningsciffror inkluderar internförsäljning med följande belopp:

Försäljning till koncernbolag	2007	2008
Lastbilar	1.584	1.830
Anläggningsmaskiner	247	483
Bussar	549	447
Volvo Penta	41	73
Volvo Aero	93	35
Övrigt och eliminerings	-1.261	-976
Industriverksamheten	1.253	1.892

Kundfinansiering	383	376
Eliminering	-1.636	-2.268
Volvokoncernen	0	0

Internförsäljning mellan affärsområden görs vanligtvis till standard-självkostnad inklusive kalkylränta och utvecklingskostnader. Internförsäljning från serviceföretag görs vanligtvis till marknadspris.

Rörelseresultat	2007	2008
Lastbilar	15.193	12.167
Anläggningsmaskiner	4.218	1.808
Bussar	231	-76
Volvo Penta	1.173	928
Volvo Aero	529	359
Övrigt	-761	-732
Industriverksamheten	20.583	14.454

Kundfinansiering	1.649	1.397
Volvokoncernen	22.231	15.851

Avskrivningar	2007	2008
Lastbilar	7.601	8.575
Anläggningsmaskiner	1.502	1.927
Bussar	385	393
Volvo Penta	417	454
Volvo Aero	346	387
Övrigt	-465	-707
Industriverksamheten	9.786	11.029

Kundfinansiering	147	86
Omklassificering mellan Koncernen och segmentet Kundfinansiering	2.541	2.409
Volvokoncernen totalt¹	12.474	13.524

¹ Varav nedskrivning 57 (0).

Forsknings- och utvecklingskostnader	2007	2008
Lastbilar	7.799	10.253
Anläggningsmaskiner	1.588	2.134
Bussar	739	953
Volvo Penta	645	695
Volvo Aero	290	269
Övrigt	-2	44
Volvokoncernen totalt	11.059	14.348

Resultat från andelar i intresseföretag	2007	2008
Lastbilar	403	40
Anläggningsmaskiner	0	0
Bussar	11	8
Volvo Penta	0	0
Volvo Aero	0	0
Övrigt	14	-25
Industriverksamheten	428	23

Kundfinansiering	2	2
Volvokoncernen totalt	430	25

Totala tillgångar	2007	2008
Operativa tillgångar Industriverksamheten: ¹		
Lastbilar	116.599	140.225
Anläggningsmaskiner	42.693	47.914
Bussar	11.477	12.073
Volvo Penta	5.973	6.222
Volvo Aero	10.177	11.973
Övrigt	1.405	1.831
Operativa tillgångar totalt		
Industriverksamheten	188.324	220.238

Räntebärande finansiella tillgångar	43.727	28.631
Skattefordringar	10.094	12.725
Totala tillgångar i		
Kundfinansieringsverksamheten	94.605	117.521
Övrigt och eliminerings	-15.103	-6.696
Volvokoncernen totalt	321.647	372.419

¹ Definieras som Totala tillgångar minus Räntebärande finansiella tillgångar och Skattefordringar.

Noter och kommentarer

Eget kapital och skulder	2007	2008
Operativa skulder, Industriverksamheten ¹ :		
Lastbilar	77.975	85.366
Anläggningsmaskiner	18.310	18.137
Bussar	6.072	6.531
Volvo Penta	3.254	3.517
Volvo Aero	4.137	4.975
Övrigt	372	869
Operativa skulder totalt Industriverksamheten	110.120	119.395
Finansiella skulder	48.032	58.426
Skatteskulder	8.519	8.242
Skulder totalt i Kundfinansieringsverksamheten	86.953	107.927
Övrigt och eliminerings	-14.758	-6.211
Summa skulder	238.866	287.779
Eget kapital	82.781	84.640
Volvokoncernen totalt	321.647	372.419

1 Definieras som Totala skulder minus Eget kapital, Finansiella skulder och Skatteskulder.

Andelar i intresseföretag	2007	2008
Lastbilar	292	266
Anläggningsmaskiner	-	-
Bussar	55	64
Volvo Penta	-	-
Volvo Aero	1	1
Kundfinansiering	25	18
Övriga bolag	284	303
Volvokoncernen totalt	657	652

Investeringar i anläggningstillgångar	2007	2008
Lastbilar	5.816	7.998
Anläggningsmaskiner	2.795	2.503
Bussar	405	386
Volvo Penta	510	656
Volvo Aero	824	1.304
Övrigt	31	359
Industriverksamheten	10.381	13.206
Kundfinansiering	291	246
Omklassificering mellan Koncernen och segmentet Kundfinansiering	4.266	4.840
Volvokoncernen totalt	14.938	18.292

Redovisning per marknadsområde

Nettoomsättning	2007	2008
Europa	158.019	158.857
Nordamerika	50.651	48.514
Sydamerika	16.237	20.301
Asien	42.513	55.797
Övriga marknader	17.985	20.198
Volvokoncernen totalt*	285.405	303.667

* varav:

Sverige	13.987	13.855
USA	39.697	36.681
Frankrike	31.327	33.707

Totala tillgångar	2007	2008
Sverige	76.832	77.591
Europa exklusive Sverige	110.806	129.325
Nordamerika	61.218	71.007
Sydamerika	13.521	15.704
Asien	51.879	70.439
Övriga marknader	7.391	8.353
Volvokoncernen totalt	321.647	372.419

Investeringar i anläggningstillgångar	2007	2008
Sverige	3.444	5.358
Europa exklusive Sverige	6.991	9.071
Nordamerika	2.806	2.147
Sydamerika	220	182
Asien	1.365	1.264
Övriga marknader	112	270
Volvokoncernen totalt	14.938	18.292

Not 8 Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

	2007	2008
Vinster/förluster på valutarelaterade termins- och optionskontrakt	587	-1.375
Valutakursdifferenser på kundfordringar och leverantörsskulder	-38	999
Vinster/förluster på försäljning av koncernbolag	324	471
Förändring av reserv för, samt bortskrivningar av osäkra fordringar, kundfinansiering	-121	-484
Förändring av reserv för, samt bortskrivningar av osäkra fordringar, övrigt	18	-282
Kostnader för stängning av Volvo Aeros fabrik i Bromma, Sverige	-62	-
Skador och tvister	-61	-269
Omstruktureringskostnader	-44	-554
Volvos vinstdelningsprogram	-436	-109
Övriga intäkter och kostnader	-4	-312
Summa	163	-1.915

Not 9 Resultat från andelar i intresseföretag

Volvos resultatandel i intresseföretagen framgår enligt nedan.

Resultatandelar	2007	2008
Nissan Diesel Niigata Sales Co	-	13
JV Fonderie Venissieux	7	10
Merkavim Metal Works, Ltd.	11	8
Thomas Hardie Commercials, Ltd.	3	0
Nissan Diesel till 1 april 2007	76	-
Övriga företag	11	-16
Delsumma	108	15
Omvärdering och nedskrivning av aktier		
Övriga företag	-3	0
Delsumma	-3	0
Resultat vid försäljning av aktier och andelar i intresseföretag		
Petro Stopping Centers Holdings LP	325	10
Delsumma	325	10
Summa resultat från andelar i intresseföretag	430	25

Not 11 Övriga finansiella intäkter och kostnader

Mkr	2007	2008
Finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	-389	-1.027
Valutakursförluster på finansiella balansposter	-15	-12
Finansiella intäkter och kostnader hänförliga till skatter	-42	24
Kostnader för Treasuryfunktion, kreditfaciliteter, m.m.	-58	-62
Summa	-504	-1.077

För ytterligare information avseende finansiella instrument se not 37.

Not 10 Resultat från övriga aktier och andelar

Erhållen utdelning	2007	2008
Deutz AG	0	30
Innehav i Nissan Diesel	8	12
Övrigt	5	15
Delsumma	13	57
Omvärdering och nedskrivning av aktier		
Vindic Holding AB	-	-20
Innehav i Volvo Technology Transfer ¹	-11	-4
Övrigt	-2	-9
Delsumma	-13	-33
Resultat vid avyttring av aktier		
Volverkinvest AB	-	23
Innehav i Volvo Technology Transfer ¹	44	17
Småföretagarinvest	46	-
Övrigt	3	5
Delsumma	93	45
Summa	93	69

¹ Volvos riskkapitalbolag.

Noter och kommentarer

Not 12 Inkomstskatter

Inkomstskatter fördelades enligt följande:

	2007	2008
Aktuella skatter för perioden	-5.203	-4.349
Justering av aktuella skatter för tidigare perioder	-20	-45
Uppskjutna skatter som uppkommit eller återförts under perioden	-1.548	352
Omvärdering av uppskjutna skattefordringar	242	48
Summa inkomstskatter	-6.529	-3.994

Avsättning har skett för beräknade skattekostnader som bedöms kunna uppkomma till följd av tidigare taxeringsrevisioner i Volvokoncernen. Volvo utvärderar skatteprocesser regelbundet och reserverar för eventuellt utfall när det är sannolikt att Volvo kommer få betala mer skatt och det är möjligt att göra en rimlig bedömning av eventuellt utfall. Yrkanden för vilka reservering ej bedöms erforderlig redovisas bland eventalförpliktelser.

Uppskjutna skatter avser inkomstskatter som skall betalas eller reduktioner av inkomstskatt i framtiden avseende skattepliktiga temporära skillnader, avdragsgilla temporära skillnader, utnyttjade underskottsavdrag eller andra utnyttjade skatteavdrag. Uppskjutna skattefordringar redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Den 31 december 2008 uppgick värderingsreserven avseende avdragsgilla temporära skillnader, utnyttjade underskottsavdrag och andra utnyttjade skatteavdrag för vilka skattefordringar inte redovisats i balansräkningen till 245 (156).

Uppskjutna skatter på 899 (-70) har per den 31 december 2008 redovisats direkt som en ökning av eget kapital. Skatten är hänförlig till marknadsvärdering av derivat.

Vid utgången av 2008 uppgick koncernens utnyttjade underskottsavdrag till cirka 5.600 (3.900). Dessa underskott förfaller enligt nedanstående tabell.

Förfallotid	2007	2008
Inom 1 år	500	100
Inom 2 år	200	100
Inom 3 år	0	400
Inom 4 år	100	100
Inom 5 år	100	100
Efter 6 år	3.000	4.800
Summa	3.900	5.600

Svensk inkomstskatt uppgår till 28%. De främsta orsakerna till skillnaden i skattesats mellan svensk inkomstskattesats och koncernens skattesats med utgångspunkt från resultat efter finansiella poster framgår av nedanstående tabell.

	2007, %	2008, %
Svensk inkomstskattesats	28	28
Skillnad i olika verksamhetsländers skattesats	4	4
Realisationsvinster	0	-1
Övriga ej skattepliktiga intäkter	-2	0
Övriga ej avdragsgilla kostnader	1	0
Skatter hänförliga till tidigare år	-1	0
Omvärdering av uppskjutna skattefordringar	-1	0
Övrigt, netto	1	-2
Inkomstskattesats för koncernen	30	29

Specifikation av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder	2007	2008
Uppskjutna skattefordringar:		
Outnyttjade underskottsavdrag	1.257	1.839
Andra outnyttjade skatteavdrag	97	100
Internvinster i lager	666	810
Reserv för osäkra fordringar	589	689
Avsättningar för garantiåtaganden	1.510	1.596
Avsättningar för restvärderisker	371	407
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2.876	3.197
Avsättningar för strukturåtgärder	23	123
Justering till verkligt värde vid företagsförvärv	1.782	13
Marknadsvärdering av derivat	127	1.108
Övriga avdragsgilla temporära skillnader	3.066	6.366
Uppskjutna skattefordringar före avdrag för värderingsreserv	12.364	16.248
Värderingsreserv	-156	-245
Uppskjutna skattefordringar efter avdrag för värderingsreserv	12.208	16.003

	2007	2008
Uppskjutna skatteskulder:		
Överavskrivningar fastigheter, maskiner och inventarier	2.660	3.885
Överavskrivningar leasingtillgångar	1.368	1.902
LIFO-värdering varulager	185	263
Aktiverad produkt- och programvaruutveckling	2.021	4.244
Justering till verkligt värde vid företagsförvärv	2.885	503
Obeskattade reserver	1.008	300
Marknadsvärdering av derivat	197	26
Övriga skattepliktiga temporära skillnader	2.228	1.960
Uppskjutna skatteskulder	12.552	13.083
Uppskjutna skattefordringar/ skatteskulder, netto¹	-344	2.920

1 Ovanstående uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas i Volvos balansräkning delvis netto efter beaktande av kvittningsmöjligheter. Förändringar av skattesatser under 2008 och 2009 har beaktats vid värdering av uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder och har därmed påverkat årets skattekostnad. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats efter de skattesatser som förväntas gälla för den period då tillgången realiserar eller skulden regleras enligt de skattesatser och skatteregler som har beslutats eller aviserats per balansdagen. Förändringar av skattesatser avser främst Sverige, vilket har haft en positiv effekt om cirka 200.

Det ansamlade belopp avseende outdelade vinstmedel i utländska dotterbolag för vilket Volvo för närvarande har för avsikt att på obestämd tid återinvestera utanför Sverige och för vilka uppskjutna skatter ej har beaktats är vid årets slut cirka 45 miljarder kronor (43). Skattereglerna varierar beroende på land, i vissa länder är utdelningen skattefri i andra föreligger kupongskatt.

Se not 36 avseende hur Volvo hanterar valutaexponering av eget kapital.

Not 13 Minoritetsandelar i periodens resultat och eget kapital

Minoritetsandelar i periodens resultat och eget kapital avsåg främst minoritetens andelar i Volvo Aero Norge A/S (22%), Wuxi da Hao Power Co, Ltd (30%), Berliet Maroc S.A (30%), Shandong Lingong Construction Machinery Co, Ltd (15%) samt Nissan Diesel South Africa (Pty) Ltd (20%).

Not 14 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar anskaffningsvärden	Goodwill ¹	Inträdesavgifter industriprojekt	Kapitaliserade utvecklingskostnader	Övriga immateriella tillgångar	Summa immateriella anläggningstillgångar
Värde enligt balansräkning 2007	19.969	3.168	19.123	5.387	47.647
Investeringar	0	399	2.150	326	2.875
Försäljningar/utrangeringar	0	0	-549	-14	-563
Förvärvade och avyttrade verksamheter ³	1.028	0	185	381	1.594
Ömräkningsdifferenser	3.634	2	2.386	1.287	7.309
Omklassificeringar	182	0	-5	-380	-203
Värde enligt balansräkning 2008	24.813	3.569	23.290	6.987	58.659

Noter och kommentarer

Akkumulerade avskrivningar	Goodwill	Inträdesavgifter industriprojekt	Kapitaliserade utvecklings- kostnader	Övriga immateriella tillgångar	Summa immateriella anläggnings- tillgångar
Värde enligt balansräkningen 2007	-	1.639	7.954	1.546	11.139
Avskrivningar	-	60	2.864	362	3.286
Nedskrivningar	-	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	0	-547	-12	-559
Förvärvade och avyttrade verksamheter ³	-	0	-16	0	-16
Omräkningsdifferenser	-	0	633	209	842
Omklassificeringar och övrigt	-	0	21	-12	9
Värde enligt balansräkningen 2008	0	1.699	10.909	2.093	14.701
Nettovärde enligt balansräkning 2008⁴	24.813	1.870	12.381	4.894	43.958

Materiella anläggningstillgångar, anskaffningsvärde	Byggnader	Mark och mark- anläggningar	Maskiner och inventarier ²	Anläggningar under upp- förande inklusive förskotts- betalningar	Summa förvaltnings- fastigheter, fastigheter, maskiner och inventarier	Tillgångar i operationell leasing	Summa materiella anläggnings- tillgångar
Värde enligt balansräkning 2007	25.903	9.544	58.992	3.166	97.605	32.975	130.580
Investeringar	1.504	328	4.410	3.735	9.977	5.440	15.417
Försäljningar/utrangeringar	-319	-118	-2.567	-3	-3.007	-5.397	-8.404
Förvärvade och avyttrade verksamheter ³	66	196	532	-239	555	0	555
Omräkningsdifferenser	4.218	2.603	8.055	297	15.173	3.359	18.532
Omklassificeringar	525	148	-278	-1.609	-1.214	1.205	-9
Värde enligt balansräkning 2008	31.897	12.701	69.144	5.347	119.089	37.582	156.671

Akkumulerade avskrivningar	Byggnader	Mark och mark- anläggningar	Maskiner och inventarier ²	Anläggningar under upp- förande inklusive förskotts- betalningar	Summa förvaltnings- fastigheter, fastigheter, maskiner och inventarier	Tillgångar i operationell leasing	Summa materiella anläggnings- tillgångar
Värde enligt balansräkningen 2007	11.831	559	38.005	-	50.395	10.473	60.868
Avskrivningar ⁵	983	65	4.670	-	5.718	4.520	10.238
Försäljningar/utrangeringar	-192	-8	-2.288	-	-2.488	-2.993	-5.481
Förvärvade och avyttrade verksamheter ³	-13	0	115	-	102	0	102
Omräkningsdifferenser	2.270	50	5.994	-	8.314	1.158	9.472
Omklassificeringar och övrigt	-75	5	-152	-	-222	-1.005	-1.227
Värde enligt balansräkningen 2008	14.804	671	46.344	-	61.819	12.153	73.972
Nettovärde enligt balansräkning 2008⁴	17.093	12.030	22.800	5.347	57.270	25.429	82.699

1 Inkluderar från dagen för övergången till IFRS, anskaffningskostnad 14.184 och ackumulerade avskrivningar 3.863.

2 Maskiner och inventarier avser i allt väsentligt produktionsutrustning.

3 Inkluderar dotterbolag och joint ventures som tidigare var redovisade enligt kapitalandelsmetoden.

4 Anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

5 Varav nedskrivningar 57 (0).

"Omklassificeringar och övrigt" består till stora delar av "tillgångar i operationell leasing", relaterade till försäljningstransaktioner med uppskjutna intäkter, vilka redovisas som operationella leasingintäkter. Tillgångar klassificerade som lager kommer, när den operationella leasingmodellen appliceras, att omklassificeras från "lager" till "tillgångar i operationell leasing", när försäljningstransaktionen äger rum. Om produkten returneras efter leasingperioden kommer tillgången

åter att omklassificeras från "tillgångar i operationell leasing" till "lager". När ett återköpsavtal löpt ut, utan att produkten returnerats, kommer anskaffningsvärdet och den ackumulerade avskrivningen att reverseras i "omklassificeringar och övrigt", under rubriken "tillgångar i operationell leasing". Merparten av övriga omklassificeringar och övrigt består av "anläggningar under uppförande", som klassificerats till respektive kategori inom "byggnader, maskiner och inventarier".

Avskrivningar per typ av anläggningstillgång	2007	2008
Immateriella anläggningstillgångar	2.719	3.286
Byggnader, markanläggningar, maskiner och inventarier	5.385	5.718
Tillgångar i operationell leasing	4.370	4.520
Summa	12.474	13.524

Investeringar per typ av anläggningstillgång	2007	2008
Immateriella anläggningstillgångar	2.202	2.875
Fastigheter, maskiner och inventarier	7.936	9.977
Tillgångar i operationell leasing	4.800	5.440
Summa	14.938	18.292

Goodwill

Volvo prövar årligen, eller oftare om behov föreligger, värdet på sina verksamheter för att säkerställa att dessa inte understiger det bokförda värdet. Skulle detta vara fallet ska det bokförda värdet, och då i första hand goodwilltillgångar, skrivas ned. Volvos modell för värdering är baserad på en diskonterad kassaflödesmodell med en prognosperiod om huvudsakligen fyra år. Värderingen görs på kassagenererande enheter, identifierade som Volvos affärsområden.

Goodwilltillgångarna är allokterade till dessa kassagenererande enheter utifrån den förväntade framtida nyttan. Värderingen baseras på ledningens bästa bedömning om verksamhetens utveckling och har gjorts med försiktighet i rådande finansiella läge. Långsiktiga prognoser om marknadens tillväxt, två till fyra procent, och den egna verksamhetens utveckling i förhållande till denna ligger till grund för bedömningen. Volvo förväntas i modellen bibehålla en stabil kapital-effektivitet över tid. Värderingen görs på nominella värden och en generell inflationstakt i linje med den europeiska målsättningen används. Volvo använder en diskonteringsränta som för 2008 är beräknad till 12% före skatt.

Under 2008 har värdet på Volvos verksamheter överstigit det bokförda värdet på goodwill för alla verksamhetsområden varför inget nedskrivningsbehov har förelagat. De positiva marginalerna i värde-

ringarna har minskat för vissa affärsområden, vilket gör dem, i olika grad, känsliga för förändringar i ovanstående antaganden. Följaktligen följer Volvo löpande utvecklingen för de affärsområden vars övervärde är beroende av att Volvos bedömningar infrias. En fortsatt finanskris och volatilitet i räntor och valutor kan leda till indikation på nedskrivningsbehov för vissa affärsområden under kommande perioder, vilket skulle innebära att nedskrivningstest skulle behöva göras för dessa affärsområden så länge indikationer kvarstår och kunna ha en negativ inverkan på rörelseresultatet för dessa affärsområden. Redogörelse över de viktigaste faktorerna som påverkar Volvos framtida resultatutveckling framgår av beskrivningen över Volvos affärsområden samt i avsnittet om Riskhantering.

Goodwill per affärsområde	2007	2008
Volvo Lastvagnar	4.307	4.356
Renault Trucks	2.331	2.723
Trucks Asia	3.397	6.243
Mack Trucks	824	985
Anläggningsmaskiner	7.592	9.007
Bussar	1.148	1.124
Övriga affärsområden	370	375
Totalt goodwillvärde	19.969	24.813

Förvaltningsfastigheter

Med förvaltningsfastighet avses fastighet som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller värdestegring. Förvaltningsfastigheternas anskaffningsvärde på balansdagen uppgick till 1.603 (1.755) och årets investeringar till 99 (80). De ackumulerade avskrivningarna uppgick på balansdagen till 582 (599) varav årets avskrivningar 50 (57). Förvaltningsfastigheternas verkliga värde på balansdagen uppgick till ca 1,9 miljarder kronor (2,0). Värdet har beräknats enligt direktavkastningsmetoden. Avkastningskravet är baserat på faktiska förhållanden på fastighetsmarknaden för jämförbara fastigheter med jämförbart läge. Samtliga förvaltningsfastigheter har under året varit uthyrda. Årets resultat har påverkats av hyresintäkter från förvaltningsfastigheterna om 275 (295) samt direkta kostnader om 50 (50).

Noter och kommentarer

Not 15 Aktier och andelar

Koncernens innehav av aktier och andelar i utomstående företag	Organisationsnummer	Procentuellt innehav	31 dec 2007 Redovisat värde	31 dec 2008 Redovisat värde
Aktier och andelar i intresseföretag redovisade enligt kapitalandelsmetoden				
Blue Chip Jet II HB, Sverige	969717-2105	50	266	286
Nissan Diesel Doto Sales Co.,Ltd., Japan	-	38	57	88
Nissan Diesel Niigata Sales Co.,Ltd., Japan	-	50	42	82
Merkavim Metal Works Ltd, Israel	-	27	46	54
JV Fonderie Venissieux, Frankrike	-	49	25	38
PK-UD Axle Co.,Ltd. (HangZhou), Kina	-	45	20	21
Diamond Finance Ltd, USA	-	40	25	18
Blue Chip Jet II HB, Sverige	969639-1011	40	19	17
Thomas Hardie Commercials Ltd, Storbritannien	-	24	15	13
Quingdao Sunwin Bus Corp, Kina	-	21	9	9
Arabian Vehicle & Truck Industry Ltd, Saudiarabien	-	25	9	9
Dong Feng Nissan Diesel Motor Co.,Ltd., Kina	-	-	116	-
Övriga innehav	-	-	8	17
Redovisat värde i aktier och andelar i intresseföretag¹			657	652
Aktier och andelar i övriga företag				
Deutz AG, Tyskland	-	7	536	212
Nippon Express Co.,Ltd., Japan	-	1	140	138
Nishi-Nippon Railroad Co., Ltd, Japan	-	-	36	57
Sankyu Inc., Japan	-	1	60	48
Iron Planet.com Inc., USA	-	4	34	34
TBK Co.,Ltd., Japan	-	7	68	25
Vantage Equipment. LLC, USA	-	16	16	19
Scott Van Keppel, USA	-	40	13	16
Övriga innehav	-	-	659	752
Redovisat värde i aktier och andelar i övriga företag¹			1.562	1.301
Summa innehav i aktier och andelar i utomstående företag			2.219	1.953

¹ Volvos andel av intresseföretagens egna kapital inklusive obeskattade reserver uppgick till 652 (657). Övervärdet var 0 (54).

Redovisat värde av Volvos innehav av aktier och andelar i börsnoterade företag per den 31 december 2008 framgår i tabellen nedan. Redovisat värde och marknadsvärde är samma i börsnoterade företag.

	Redovisat värde
Deutz AG, Tyskland	212
Nippon Express Co.,Ltd., Japan	138
TBK Co.,Ltd., Japan	25
Sankyu Inc., Japan	48
Nishi-Nippon Railroad Co.,Ltd., Japan	57
Nippon Konpo Unyu Soko Co.,Ltd.	25
Fukuyama Transporting Co.,Ltd., Japan	16
Senko Co.,Ltd, Japan	42
Tonami Transportation Co.,Ltd., Japan	21
Yamato Holdings Co.,Ltd., Japan	21
Innehav i övriga noterade företag	56
Summa innehav i börsnoterade övriga företag	661
Innehav i onoterade företag ¹	640
Summa aktier och andelar i övriga bolag	1.301

¹ För onoterade aktier och andelar, där inte verkligt värde kan fastställas på ett tillförlitligt sätt, värderas dessa till anskaffningsvärde reducerat för eventuell nedskrivning.

Dong Feng Nissan Diesel Motor Co., Ltd

Bolaget konsolideras i Volvokoncernen från och med den 1 juli 2008, enligt klyvningsmetoden.

Petro Stopping Centers

Volvos innehav i bolaget avyttrades under 2007.

Småföretagarinvest AB

Volvos innehav i bolaget avyttrades under 2007.

Nissan Diesel

Nissan Diesel konsolideras i Volvokoncernens balansräkningar från och med utgången av det första kvartalet 2007.

Förändringar av Volvokoncernens innehav av aktier och andelar:	2007	2008
Enligt balansräkning den 31 december föregående år	6.890	2.219
Förändring i koncernstrukturen	-5.535	-88
Förvärv och avyttringar, netto	907	16
Omvärderingar	-15	-33
Kapitaltillskott	155	56
Resultatandelar i intresseföretag	108	15
Marknadsvärdering av aktieinnehav	-204	-546
Omräkningsdifferenser	-39	325
Utdelningar	0	-7
Övrigt	-48	-4
Enligt balansräkning den 31 december	2.219	1.953

Not 16 Långfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet

	2007	2008
Avbetalningsköp	19.836	23.029
Finansiell leasing	20.298	26.874
Övriga fordringar	352	529
Summa	40.486	50.432

Effektiv ränta för långfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet var 7,20% per den 31 december 2008.

De långfristiga fordringarna i kundfinansieringsverksamhet förfaller enligt följande:

2010	20.643
2011	15.653
2012	9.243
2013	3.552
2014 eller senare	1.341
Summa	50.432

Se även not 36 och 37 för finansiella instrument samt mål och policy med avseende på finansiell risk.

Noter och kommentarer

Not 17 Övriga långfristiga fordringar

	2007	2008
Övriga lån till utomstående	177	219
Förutbetalda pensioner	2.131	2.442
Övriga finansiella fordringar	1.088	1.857
Övriga fordringar	1.383	1.641
Summa	4.779	6.159

Not 18 Varulager

	2007	2008
Färdiga produkter	28.077	39.137
Produktionsmaterial m.m.	15.568	15.908
Summa	43.645	55.045

Varulager som redovisats som kostnad för sålda produkter under perioden uppgick till 223.986 (204.881).

Förändring av inkuransreserv	2007	2008
Enligt balansräkning den 31 december föregående år	2.015	2.837
Förändring av inkuransreserv redovisad över resultaträkningen	757	1.229
Utrangeringar	-239	-325
Effekt av ändrade valutakurser	2	305
Omklassificeringar etc. ¹	302	-524
Enligt balansräkning den 31 december	2.837	3.522

1 -567 avser upplösning av inkuransreserv hänförlig till försäljning av varulager i Volvo Aeros verksamhet i Bromma under 2008.

Not 19 Kortfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet

	2007	2008
Avbetalningsköp	13.620	16.747
Finansiell leasing	10.494	14.324
Återförsäljarfinansiering	13.191	16.135
Övriga fordringar	1.056	851
Summa	38.361	48.057

Effektiv ränta för kortfristiga fordringar i kundfinansieringsverksamhet var 6,89% per den 31 december 2008.

Se även not 36 och 37 för finansiella instrument samt mål och policy med avseende på finansiell risk.

Not 20 Övriga kortfristiga fordringar

	2007	2008
Kundfordringar	30.504	30.523
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2.855	3.032
Mervärdesskatt	2.884	3.348
Lån till externa parter	403	121
Övriga finansiella fordringar ¹	2.903	4.791
Övriga fordringar	4.868	5.697
Summa efter avdrag för reserver för osäkra fordringar	44.417	47.512

1 Avser marknadsvärde finansiella derivat.

Förändring av reserv för osäkra kundfordringar	2007	2008
Enligt balansräkning den 31 december föregående år	939	923
Nya reserver redovisade över resultaträkningen	152	357
Vändning av reserver redovisade över resultaträkningen	-231	-149
Upplösning av reserv hänförlig till konstaterade kundförluster	-70	-172
Förvärvade och avyttrade bolag	114	3
Effekt av ändrade valutakurser	16	287
Omklassificeringar etc.	3	500
Enligt balansräkning den 31 december	923	1.749

Se även not 36 och 37 för finansiella instrument samt mål och policy med avseende på finansiell risk.

Not 21 Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar består huvudsakligen av räntebärande värdepapper och fördelar sig enligt nedan:

	2007	2008
Statliga värdepapper	778	298
Bank och finansinstitut	6.293	504
Fastighetsfinansierande institut	9.419	5.100
Summa	16.490	5.902

Not 22 Likvida medel

	2007	2008
Bankräkningar och kassa	10.262	10.889
Placeringslån i bank	4.282	6.823
Summa	14.544	17.712

Likvida medel per den 31 december 2008 inkluderar 0,7 miljarder kronor som inte är tillgängliga för användning av koncernen samt 2,7 miljarder kronor i likvida medel i länder där det råder valutarestriktioner eller andra legala restriktioner.

Not 23 Eget kapital

Moderbolagets aktier är uppdelade i två serier, A och B. Båda serierna ger samma rättigheter, förutom att innehav av aktier i serie A berättigar till en röst per aktie medan innehav av aktier i serie B berättigar till en tiondels röst per aktie. Aktiens kvotvärde är 1:20 kronor.

Vid utgången av 2006 var aktiekapitalet 2.554 och baserades på 425.684.044 registrerade aktier. Under 2007 genomfördes en av årsstämman beslutad aktiesplit på 6:1, med automatisk inlösen, där var sjätte aktie inlöstes av AB Volvo för 25 kronor per aktie. Tillsammans med ordinarie utdelning överfördes till aktieägarna totalt

20.255. Beslutet innefattade även en fondemission utan utgivande av nya aktier genom överföring av 426 från fritt eget kapital till aktiekapitalet som därvid återställdes till samma nivå som före inlösenförfarandet. Efter dessa transaktioner har AB Volvo totalt 2.128.420.220 registrerade aktier.

Kontantutdelning beslutad av bolagsstämman 2008 uppgick till 5:50 kronor(25:00) per aktie eller totalt 11.149,6 (10.127,5).

Fritt eget kapital i moderbolaget uppgick till 27.678 (22.254) per den 31 december 2008.

Noter och kommentarer

Information avseende aktier	2007	2008
Egna A-aktier	20.728.135	20.728.135
Egna B-aktier	82.054.652	80.310.082
Totalt egna aktier	102.782.787	101.038.217
Egna aktier i % av totalt registrerade aktier	4,80	4,75
Utestående A-aktier	656.873.495	656.873.495
Utestående B-aktier	1.368.763.938	1.370.508.508
Totalt utestående aktier	2.025.637.433	2.027.382.003
Totalt registrerade A-aktier	677.601.630	677.601.630
Totalt registrerade B-aktier	1.450.818.590	1.450.818.590
Totalt registrerade aktier	2.128.420.220	2.128.420.220
Genomsnittligt utestående aktier	2.025.279.790	2.026.977.937

Förändring av utestående Volvoaktier

31 december 2007	2.025.637.433
Aktierelaterat incitamentsprogram	1.744.570
	2.027.382.003

Förändring av övriga reserver

	Säkringsreserv	Verkligt värde-reserv	Totalt
Ingående balans 2008	182	253	435
Ökning av marknadsvärde på valutariskkontrakt under året	-3.671	-	-3.671
Skatt på ökat marknadsvärde	967	-	967
Ökning av marknadsvärde redovisat via resultaträkningen	792	-	792
Skatt på poster redovisade via resultaträkningen	-222	-	-222
Förändring av marknadsvärde på råvarukontrakt	-105	-	-105
Årets omvärdering avseende innehav Deutz	-	-324	-324
Årets omvärdering avseende aktier som innehas av Nissan Diesel	-	-110	-110
Årets omvärdering avseende innehav Vindic AB	-	-25	-25
Övrigt	-	-	-
Utgående balans 2008	-2.057	-206	-2.263

Resultat per aktie

Resultatet per aktie är beräknat genom att periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med moderbolagets genomsnittliga antal utestående aktier för räkenskapsåret. Utspätt resultat per aktie är beräknat genom att periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med det genomsnittliga antalet utestående aktier adderat med det genomsnittliga antalet aktier som skulle emitteras som en effekt av pågående aktierelaterade ersättnings- och personaloptionsprogram. Om det under året funnits potentiella aktier som lösts in eller förfallit under perioden inräknas även dessa i det genomsnittliga antalet aktier som används för att beräkna resultat per aktie efter utspädning.

Det aktierelaterade ersättningsprogrammet skapar en utspädningseffekt då de icke marknadsbaserade finansiella målen är uppfyllda för räkenskapsåret. Personaloptionsprogrammet ger likaså upphov till en utspädningseffekt genom att det tas hänsyn till skillnaden mellan lösenpris och aktiens genomsnittliga marknadspris för att beräkna hur många aktier som antas emitteras utan någon ersättning, det är enbart denna mängd aktier som har en effekt på det beräknade utspädda resultatet. Den mängd aktier som detta värde symboliserar understiger det totala potentiella antalet aktier hänförligt till personaloptionsprogrammet.

	2007	2008
Antalet aktier 31 december, i miljoner	2.026	2.027
Genomsnittligt antal aktier före utspädning i miljoner	2.025	2.027
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning i miljoner	2.026	2.027
Genomsnittligt aktiepris, kr	118:39	73:80
Nettoresultat hänförligt till moderbolagets ägare	14.932	9.942
Resultat per aktie före utspädning, kr	7:37	4:90
Resultat per aktie efter utspädning, kr	7:37	4:90
Utspädningseffekt, antal aktier		
Aktierelaterat ersättningsprogram	143.073	-
Personaloptionsprogram	462.477	188.822
Antal potentiella aktier 31 december	605.550	188.822

Det aktierelaterade ersättningsprogrammet faller ut om vissa ej marknadsbaserade ekonomiska mål uppfylls helt eller delvis. Till följd av aktiekursens utveckling mellan tilldelningsdagen och balansdagen 2008 uppstår ingen utspädningseffekt. Personaloptionsprogrammet ger upphov till en utspädningseffekt uppgående till 188.822 aktier. Hänsyn har i detta fall tagits till differensen mellan lösenpris och aktiens genomsnittliga värde under den aktuella perioden. Utöver ovan beskrivna ersättningsprogram har inte några andra transaktioner ägt rum som påverkar sammansättningen av det redovisade aktiekapitalet.

Not 24 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Ersättningar efter avslutad anställning, såsom pensioner, sjukvårdsförmåner och andra ersättningar, erläggs till övervägande delen genom fortlöpande betalningar till fristående myndigheter eller organ som därmed övertar förpliktelserna mot de anställda, det vill säga genom så kallade avgiftsbestämda planer. Resterande del fullgörs genom så kallade förmånsbestämda planer där förpliktelserna kvarstår inom Volvokoncernen eller tryggas av egna stiftelser. Beträffande förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet av utestående förpliktelser per balansdagen med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser. Förmånsbestämda planer förekommer inom Volvokoncernen framförallt i dess amerikanska dotterföretag där de omfattar både pensioner och andra förmåner, till exempel sjukvårdsförmåner. Andra väsentliga förmånsbestämda planer omfattar tjänstemän i den svenska verksamheten (främst ITP-planen) samt anställda i Frankrike och Storbritannien. Ytterligare information avseende redovisningsprinciper lämnas i not 1.

Sammandrag av avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2007	2008
Förpliktelser	35.984	41.171
Förvaltningstillgångar	25.768	22.105
Förvaltningstillgångar i förhållande till förpliktelser	-10.216	-19.066
Oredovisade aktuariella vinster (-) och förluster (+)	2.220	9.320
Oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	353	482
Avsättningar netto för pensioner och liknande förpliktelser	-7.643	-9.264

I tabellerna nedan lämnas upplysningar om förmånsbestämda planer inom Volvokoncernen. Volvo redovisar skillnaden mellan utestående förpliktelser och förvaltningstillgångarnas värde justerat för oredovisade aktuariella vinster eller förluster i balansräkningen. Upplysningarna avser tillämpade antaganden i aktuariella beräkningar, redovisade kostnader under räkenskapsperioden samt värdet av förpliktelser och förvaltningstillgångar vid periodens utgång. Dessutom specificeras förändringar av värden på förpliktelser och förvaltningstillgångar under perioden samt förhållandet mellan verkliga värden och redovisade värden per balansdagen. Enligt IAS 19 skall finansiella antaganden såsom diskonteringsräntan utgå från marknadens förväntningar på balansdagen beträffande den tidsperiod under vilken förpliktelserna skall regleras och återspegla pengars tidsvärde men inte investeringsrisken. Den rådande marknadssituationen vid räkenskapsårets utgång gör att diskonteringsräntan är särskilt svårbedömd.

Tillämpade antaganden i aktuariella beräkningar, %	31 december 2007	31 december 2008
Sverige		
Diskonteringsränta	4,50	4,50
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar ¹	6,00	6,00
Förväntad löneökningstakt	3,20	3,50
Inflation	2,00	2,00
USA		
Diskonteringsränta	5,75–6,25	5,75–6,25
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar ¹	7,65	7,65
Förväntad löneökningstakt	3,50	3,50
Inflation	2,50	2,50
Frankrike		
Diskonteringsränta	5,25	5,25
Förväntad löneökningstakt	3,00	3,00
Inflation	2,00	2,00
Storbritannien		
Diskonteringsränta	5,75	5,75
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar ¹	5,30–6,10	4,60–5,50
Förväntad löneökningstakt	4,20–4,90	3,60–4,90
Inflation	3,40	3,00

¹ Tillämpas för påföljande räkenskapsperiod. Dessa antaganden återspeglar den förväntade långfristiga avkastningen på förvaltningstillgångarna baserat på den historiska avkastningen för olika kategorier av investeringar och vägt enligt stiftelsens investeringspolicy. Den förväntade avkastningen har beräknats netto efter administrativa kostnader och tillämpliga skatter.

Noter och kommentarer

Årets pensionskostnader	2007	2008
Förmåner intjänade under året	877	864
Räntekostnader	1.380	1.557
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-1.653	-1.655
Aktuariella vinster och förluster ¹	68	81
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder:		
- antastbara	15	14
- oantastbara	25	39
Reduceringar och regleringar	-4	167
Förmåner i samband med uppsägningar	147	21
Årets kostnader avseende förmånsbestämda pensionsplaner	855	1.088
Årets kostnader avseende avgiftsbestämda pensionsplaner	3.080	3.462
Årets pensionskostnader	3.935	4.550

¹ Aktuariella vinster och förluster redovisas för varje plan som intäkt eller kostnad, då det ackumulerade beloppet överstiger den så kallade korridoren. I sådana fall fördelas intäkten eller kostnaden över de anställdas genomsnittliga återstående tjänstgöringstid.

Årets kostnader avseende förmånsbestämda planer utöver pensionsplaner	2007	2008
Förmåner intjänade under året	129	284
Räntekostnader	319	336
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-11	-3
Aktuariella vinster och förluster ¹	4	1
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder:		
- antastbara	5	-1
- oantastbara	0	1
Reduceringar och regleringar	-2	0
Förmåner i samband med uppsägningar	32	0
Årets kostnader	476	618

¹ Aktuariella vinster och förluster redovisas för varje plan som intäkt eller kostnad, då det ackumulerade beloppet överstiger den så kallade korridoren. I sådana fall fördelas intäkten eller kostnaden över de anställdas genomsnittliga återstående tjänstgöringstid.

En ökning av sjukvårdskostnader med en procentenhet varje år skulle öka värdet av ackumulerade förpliktelser per den 31 december 2008 med cirka 200 samt årets kostnader med cirka 13. En minskning med en procentenhet skulle minska värdet på ackumulerade förpliktelser med cirka 169 samt minska årets kostnader med cirka 11. Beräk-

ningar gjorda per den 31 december 2008 visar en årlig ökning av det vägda genomsnittet för sjukvårdsförmåner per capita med 9%. Ökningstakten antas sjunka gradvis till 5% och därefter kvarstå på den nivån.

Förpliktelser i förmånsbestämda planer	Sverige Pensioner	USA Pensioner	Frankrike Pensioner	Storbritannien Pensioner	USA Övriga förmåner	Övriga planer	Summa
Förpliktelser, 1 januari 2007	7.142	12.017	1.571	4.987	6.199	2.824	34.740
Förvärvade och avyttrade bolag samt övriga förändringar	57	688	-8	-	216	1.949	2.902
Förmåner intjänade under året	259	267	47	90	89	211	963
Räntekostnader	295	653	60	251	311	115	1.685
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder:							
- antastbara	-	2	457	-	-	-10	449
- oantastbara	-	7	-	-	-	26	33
Förmåner i samband med uppsägningar	165	-	-	-	-	36	201
Reduceringar och regleringar	7	-1	-1	-	-	-34	-29
Tillskjutna medel från arbetstagare	-	-	-	33	-	-	33
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	822	-923	-143	-402	-308	-156	-1.110
Omräkning av utländska valutor	-	-706	76	-206	-354	131	-1.059
Utbetalda ersättningar	-296	-797	-259	-145	-571	-756	-2.824
Förpliktelser, 31 december 2007	8.451	11.207	1.800	4.608	5.582	4.336	35.984
varav							
Fonderade förmånsbestämda planer	7.847	10.928	-	4.050	3.617	1.884	28.326

Förpliktelser i förmånsbestämda planer	Sverige Pensioner	USA Pensioner	Frankrike Pensioner	Storbritannien Pensioner	USA Övriga förmåner	Övriga planer	Summa
Förvärvade och avyttrade företag samt övriga förändringar	-13	-226	-2	116	-	22	-103
Förmåner intjänade under året	265	224	55	72	269	263	1.148
Räntekostnader	383	672	93	250	327	168	1.893
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder:							
- antastbara	1	-	-	-	-	-	1
- oantastbara	6	27	-	-	-	6	39
Förmåner i samband med uppsägningar	14	-	-	-	-	7	21
Reduceringar och regleringar	-34	65	-2	-	-42	-11	-24
Tillskjutna medel från arbetstagare	-	-	-	29	-	-2	27
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	336	257	47	-304	261	205	802
Omräkning av utländska valutor	-	2.212	281	-593	1.151	891	3.942
Utbetalda ersättningar	-312	-790	-185	-143	-577	-552	-2.559
Förpliktelser, 31 december 2008	9.097	13.648	2.087	4.035	6.971	5.333	41.171
varav							
Fonderade förmånsbestämda planer	8.675	13.322	-	4.035	3.224	2.179	31.435

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde i fonderade planer	Sverige Pensioner	USA Pensioner	Frankrike Pensioner	Storbritannien Pensioner	USA Övriga förmåner	Övriga planer	Summa
Förvaltningstillgångar, 1 januari 2007	6.394	12.226	-	4.880	139	1.588	25.227
Förvärvade och avyttrade verksamheter samt övriga förändringar	-	643	-	-	-	49	692
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	384	849	-	275	1	97	1.606
Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-182	13	-	-45	4	-12	-222
Tillskjutna medel från arbetsgivare	52	-	-	135	54	144	385
Tillskjutna medel från arbetstagare	-	-	-	33	-	26	59
Omräkning av utländska valutor	-	-751	-	-222	-7	115	-865
Utbetalda ersättningar	-	-785	-	-145	-55	-129	-1.114
Förvaltningstillgångar, 31 december 2007	6.648	12.195	-	4.911	136	1.878	25.768
Förvärvade och avyttrade verksamheter samt övriga förändringar	-	-180	-	95	-	1	-84
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	397	886	-	275	3	97	1.658
Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-1.578	-3.695	-	-715	-	-220	-6.208
Tillskjutna medel från arbetsgivare	-	-	-	147	10	147	304
Tillskjutna medel från arbetstagare	-	-	-	29	-	33	62
Omräkning av utländska valutor	-	2.226	-	-609	18	64	1.699
Utbetalda ersättningar	-	-760	-	-141	-63	-130	-1.094
Förvaltningstillgångar, 31 december 2008	5.467	10.672	-	3.992	104	1.870	22.105

Noter och kommentarer

Avsättningar netto för pensioner och liknande förpliktelser	Sverige Pensioner	USA Pensioner	Frankrike Pensioner	Storbritannien Pensioner	USA Övriga förmåner	Övriga planer	Summa
Förvaltningstillgångar i förhållande till förpliktelser, 31 december 2007	-1.803	988	-1.800	303	-5.446	-2.458	-10.216
Oredovisade aktuariella vinster (-) och förluster (+)	1.616	-111	115	255	67	278	2.220
Oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	-	-1	422	-	-66	-2	353
Avsättningar netto för pensioner och liknande förpliktelser, 31 december 2007	-187	876	-1.263	558	-5.445	-2.182	-7.643
varav redovisade under rubriken							
Förutbetalda pensioner (fordringar)	12	1.226	-	558	242	93	2.131
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-199	-350	-1.263	-	-5.687	-2.275	-9.774
Förvaltningstillgångar i förhållande till förpliktelser, 31 december 2008	-3.630	-2.976	-2.087	-43	-6.867	-3.463	-19.066
Oredovisade aktuariella vinster (-) och förluster (+)	3.476	4.021	207	604	382	630	9.320
Oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	-	-1	464	-	-8	27	482
Avsättningar netto för pensioner och liknande förpliktelser, 31 december 2008	-154	1.044	-1.416	561	-6.493	-2.806	-9.264
varav redovisade under rubriken							
Förutbetalda pensioner (fordringar)	14	1.422	0	561	320	124	2.441
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-168	-378	-1.416	0	-6.813	-2.930	-11.705
Förvaltningstillgångarnas fördelning på tillgångsslag				2007	%	2008	%
Aktier, Volvo				313	1	138	1
Aktier och aktiefonder				12.422	48	9.046	41
Obligationer och värdepapper				10.578	41	10.564	48
Anläggningar				427	2	732	3
Övrigt				2.028	8	1.625	7
Summa				25.768	100	22.105	100
Aktuariella vinster och förluster						2007	2008
Erfarenhetsbaserade justeringar av förpliktelsen						151	-871
Erfarenhetsbaserade justeringar av förvaltningstillgångarna						-222	-6.208
Effekter av ändrade aktuariella antaganden						959	69
Aktuariella vinster (+) och förluster (-), netto						888	-7.010

Volvos pensionsstiftelse i Sverige bildades 1996 för tryggnad av förpliktelser rörande ålderspension till tjänstemän i Sverige enligt ITP-planen. I samband med bildandet tillfördes stiftelsen ett förvaltningskapital uppgående till 2.456 vilket motsvarade värdet på pensionsförpliktelserna vid denna tidpunkt. Sedan bildandet har ytterligare kapital om netto 1.472 tillförts stiftelsen. Förvaltningskapitalet i Volvos svenska pensionsstiftelse placeras i svenska och utländska aktier och fonder samt i räntebärande värdepapper enligt en fördelning som beslutas av stiftelsens styrelse. Den 31 december 2008 uppgick värdet av stiftelsens förvaltningskapital till 5.467 (6.648), varav 35% (43) var placerat i aktier eller aktiefonder. Värdet av utfärdade pensionsförpliktelser hänförliga till ITP-planen uppgick vid samma tidpunkt till 8.675 (7.847). Vid värdering av Volvos pensionsskuld för de svenska bolagen har livslängdsantagandena ändrats under 2007. Män antas leva ungefär två år längre än tidigare antaganden. För kvinnor är ökningen cirka ett år. De förändrade livslängdsantagandena ökade 2007 förpliktelserna med cirka 14%. Denna ökning påverkade inte Volvokoncernens bokförda skuld 2007 momentant eftersom Volvo tillämpar korridor metoden för aktuariella vinster och förluster. Svenska företag kan trygga nya pensionsförpliktelser genom avsättningar i balansräkningen eller genom överföring av medel till pensionsstiftelsen. En kreditförsäkring måste dessutom tecknas avseende värdet av utfärdade förpliktelser. Utöver förmåner beträffande ålderspension omfattar ITP-planen även till exempel kollektiv familjepension vilken

Volvo finansierar genom en försäkring hos försäkringsbolaget Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2008 har Volvo inte haft tillgång till information från Alecta som möjliggjort redovisning av denna plan såsom en förmånsbestämd plan. Planen har således redovisats som en avgiftsbestämd plan. Alectas konsolideringsgrad uppgår till 112% (152,0). Alectas nuvarande konsolideringsgrad ligger under målkonsolideringen på 140%.

Pensionsförpliktelser för Volvos dotterföretag i USA tryggs i huvudsak genom överföringar av medel till fristående pensionsplaner. Vid utgången av 2008 uppgick det sammanlagda värdet av pensionsförpliktelser i sådana fristående planer till 13.322 (10.928). Det sammanlagda värdet av förvaltningskapital i dessa planer uppgick vid samma tidpunkt till 10.672 (12.195), varav 50% (58) var placerat i aktier eller aktiefonder. Enligt regelverket för tryggnad av pensionsförpliktelser föreskrivs vissa minimivärden avseende värdet på förvaltningstillgångar i förhållande till värdet på förpliktelser. Under 2008 överförde Volvo medel uppgående till 0 (0) till pensionsplanerna.

Under 2008 har Volvo därutöver överfört extra medel till pensionsplanerna i Storbritannien med 147 (135).

Volvo beräknar att under 2009 överföra ett belopp ej överstigande 1 miljard kronor till pensionsplaner.

Not 25 Övriga avsättningar

	Värde enligt balansräkning 2007	Avsättningar och återföringar	lansspråktaganden	Förvärvade och avyttrade bolag	Omräkningsdifferenser	Omklassificeringar	Värde enligt balansräkning 2008	Varav förfall inom 12 månader	Varav förfall efter 12 månader
Garantiåtaganden	9.373	6.201	-5.982	45	828	-111	10.354	5.681	4.673
Avsättningar i försäkringsverksamhet	387	135	-98	-	77	8	509	9	500
Strukturåtgärder ¹	214	360	-207	5	15	-19	368	280	88
Avsättningar för restvärderisker ²	670	483	-321	-	76	-10	898	356	542
Avsättningar för servicekontrakt	1.911	943	-827	-	114	134	2.275	1.147	1.128
Återförsäljare bonus	1.802	2.778	-2.791	-1	87	22	1.897	1.749	148
Övriga avsättningar	3.600	3.461	-3.034	-18	354	152	4.515	2.528	1.987
Summa	17.957	14.361	-13.260	31	1.551	176	20.816	11.750	9.066

1 Varav återförda ej utnyttjade avsättningar 65.

2 Varav återförda ej utnyttjade avsättningar 52.

Not 26 Långfristiga skulder

Nedanstående uppställning visar koncernens långfristiga skulder där de största lånen är fördelade per valuta. Merparten är emitterade av Volvo Treasury AB. Uppgifter om lånevillkor avser den 31 december

2008. Volvo säkrar valuta- och ränterisker med hjälp av derivatinstrument. Se vidare not 36.

Obligationslån	Faktisk ränta per 31 dec 2008, %	Effektiv ränta per 31 dec 2008, %	2007	2008
EUR 2002-2008/2010-2017	3,18-6,14	3,22-6,23	27.070	21.903
SEK 2006-2008/2010-2017	3,59-6,33	3,64-6,43	13.378	12.183
JPY 2001/2011	2,90	2,90	1.203	86
USD 2007/2010	3,62-4,68	3,67-4,73	647	1.626
Summa¹			42.298	35.798

1 Varav lån avsedda för finansiering av kreditportföljen i kundfinansieringsverksamheten 17.787 (26.311).

Noter och kommentarer

Övriga lån	Faktisk ränta per 31 dec 2008, %	Effektiv ränta per 31 dec 2008, %	2007	2008
USD 2004-2008/2010-2018	2,15-5,17	2,17-5,27	3.522	10.134
EUR 2003-2008/2010-2017	3,45-6,50	3,48-6,50	4.076	5.419
GBP 2005-2008/2010-2012	2,63-6,72	2,66-6,89	520	1.952
SEK 2007-2008/2010-2017	2,69-7,98	2,72-8,22	1.228	3.778
CAD 2004-2008/2010-2013	2,84-4,07	2,87-4,13	1.518	2.712
MXN 2005-2007/2010-2012	8,81-9,33	9,17-9,74	1.239	1.197
JPY 2005-2008/2010-2016	1,22-2,07	1,22-2,08	4.631	17.076
CHF 2006/2011	2,53	2,55	1.141	735
BRL 2003/2017	8,42	8,89	2.085	2.994
Övriga lån	4,85-6,73	4,94-7,89	1.189	1.302
Summa övriga långfristiga lån ²			21.149	47.299
Förutbetalda leasingintäkter			2.894	2.508
Restvärdesskulder			4.440	4.350
Övriga långfristiga finansiella skulder			523	1.658
Övriga långfristiga skulder			425	995
Summa			71.729	92.608

2 Varav lån avsedda för finansiering av kreditportföljen i kundfinansieringsverksamheten 34.955 (13.449) samt finansiella derivat 198 (74).

Säkerheter är ställda för 374 (541) av ovanstående lån.

De långfristiga lånen förfaller till betalning enligt följande:

2010	23.951
2011	17.359
2012	6.703
2013	9.594
2014	4.500
2015 eller senare	20.990
Summa	83.097

Se not 16 för förfallostruktur hos de långfristiga fordringarna i kundfinansieringsverksamheten.

Den övervägande delen av övriga långfristiga skulder förfaller till betalning inom fem år.

Vid årets slut uppgick beviljade men ej utnyttjade kreditfaciliteter, vilka kan utnyttjas utan förbehåll, till cirka 26,7 miljarder kronor (23,2). Dessa faciliteter var så kallade stand-by-faciliteter för upplåning med varierande löptider fram till slutet av 2013. Det utgår en avgift för beviljade kreditfaciliteter vilken redovisas under övriga finansiella intäkter och kostnader i resultaträkningen.

Not 27 Kortfristiga skulder

Balansräkningens belopp för lån omfattar:

	2007	2008
Banklån	12.979	15.222
Övriga lån	31.893	47.409
Summa¹	44.872	62.631

1 Varav lån avsedda för finansiering av kreditportföljen i kundfinansieringsverksamheten 47.180 (32.797) samt finansiella derivat 604 (242).

Banklån innefattar kortfristig del av långfristiga skulder med 4.701 (2.975). Övriga lån innefattar kortfristig del av långfristiga skulder med 26.336 (22.554) samt commercial papers med 17.876 (6.547).

Av koncernens kortfristiga skulder utgjorde 91.759 (85.406) eller 59% (66) ej räntebärande skulder.

Balansräkningens belopp för övriga kortfristiga skulder omfattar:

	2007	2008
Förskott från kunder	3.321	3.352
Löner och källskatter	6.703	6.978
Mervärdesskatt	1.524	1.455
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12.161	13.440
Förutbetalda leasingintäkter	1.864	2.203
Restvärdesskulder	1.928	2.138
Övriga finansiella skulder	982	5.430
Övriga skulder	3.810	4.534
Summa	32.293	39.530

I övriga kortfristiga skulder ingår även leverantörsskulder som uppgick till 51.025 (52.663) och aktuell skatteskuld som utgjorde 1.204 (451). Banklån för vilka säkerheter har ställts uppgick vid årets utgång till 312 (264). Motsvarande belopp för andra kortfristiga skulder utgjorde 416 (590).

Not 28 Ställda panter

	2007	2008
Inteckningar i fast egendom	202	190
Tillgångar i operationell leasing	265	155
Företagsinteckningar	364	369
Fordringar	600	569
Bankräkningar, lån och placeringar	125	97
Summa	1.556	1.380

Skulder för vilka ovanstående panter ställts som säkerhet uppgick vid årets utgång till 1.102 (1.395).

Not 29 Eventualförpliktelser

	2007	2008
Kreditgarantier utfärdade för kunder och övriga	1.884	2.687
Skatteanspråk	783	931
Övriga eventualförpliktelser	5.486	5.809
Summa	8.153	9.427

Redovisade belopp avseende eventualförpliktelser avser Volvokoncernens riskexponering brutto. De redovisade beloppen har således inte reducerats med hänsyn till värdet av erhållna motgarantier eller andra säkerheter i fall då en legal kvittningsrätt saknas. Den 31 december 2008 uppgick det beräknade värdet av erhållna motgarantier eller andra säkerheter, till exempel i form av beräknade nettoförsäljningsvärden avseende begagnade produkter till 4.172 (3.934).

Skatteanspråk uppgående till 931 (783) avser framställda eller förväntade yrkanden mot Volvokoncernen, för vilka reservering ej bedömts erforderlig. Övriga eventualförpliktelser avser huvudsakligen återköpsgarantier.

Rättsliga processer

Det tidigare avtalet mellan Mack Trucks och det amerikanska bilindustriarbetsfacket United Auto Workers, UAW, löpte ut den 30 september 2007. Avtalet har därefter förlängts på dag-för-dag basis och förhandlingar mellan Mack Trucks och UAW om ett nytt avtal pågår. Både Mack Trucks och UAW är parter i likartade rättsliga processer i USA rörande pensionerade medarbetares sjukvårdsförmåner. Den rättsliga process Mack Trucks initierat innebär en begäran om att domstolen skall fastställa att Mack Trucks har rätt att ensidigt förändra villkoren i de befintliga sjukvårdsförmånerna för pensionerade

medarbetare. Den rättsliga process som UAW initierat mot Mack som svar på Mack's talan innebär en begäran om att domstolen skall fastställa att den gällande förmånsplanen inte får förändras. På begäran av Mack har målen förenats i en rättegång. För närvarande kan utfallet av dessa förhandlingar och rättsliga processer inte bedömas, men det föreligger risk för att de kan ha en väsentlig negativ påverkan på koncernens rörelseresultat.

I juli 1999 träffade Volvo Lastvagnar (VTC) och Volvo Anläggningsmaskiner (VCE) ett avtal med den amerikanska miljöskyddsmyndigheten, US Environmental Protection Agency (EPA). Avtalet innebär bland annat skyldighet för VTC och VCE att tillämpa de strängare amerikanska lagkrav om utsläppsnivåer för motorer som skulle träda i kraft den 1 januari 2006 redan från och med den 1 januari 2005. Avtalet överfördes senare från VTC och VCE till Volvo Powertrain. EPA har under 2008 framställt krav mot Volvo Powertrain på vite jämte ränta om 72.006.337 USD under påståendet att de strängare kraven som avtalet stipulerade skulle ha tillämpats av Volvo Penta under 2005. Volvo Powertrain har tillbakavisat EPA:s krav baserat främst på att Volvo Penta motorerna inte omfattades av avtalet med EPA. Tvisten har i januari 2009 hänskjutits till amerikansk domstol. Det krävda beloppet ingår i det belopp som redovisats som övriga eventualförpliktelser.

Globala företag som Volvo är emellanåt involverade i skatteprocesser av varierande omfattning och i olika stadier. Volvo utvärderar löpande dessa skatteprocesser. När det är sannolikt att man kommer att få betala mer och det är möjligt att göra en rimlig bedömning av utfallet sker erforderlig reservering.

Volvo är vidare inblandat i ett antal andra rättegångar. Volvo bedömer inte att dessa sammantaget medför någon risk för betydande påverkan på koncernens finansiella ställning.

Noter och kommentarer

Not 30 Kassaflöde

Övriga ej kassapåverkande poster	2007	2008
Riskreserveringar och förluster avseende osäkra kund- och kundfinansieringsfordringar	90	729
Resultat vid försäljning av dotterföretag och andra affärsenheter	-558	-395
Orealiserade valutakurseffekter på kundfordringar och leverantörsskulder	-68	-241
Incitamentsprogram	210	17
Övriga förändringar	-132	-243
	-458	-133

Investeringar i aktier och andelar	2007	2008
Nyemissioner	-24	-13
Kapitaltillskott	14	-43
Förvärv	0	-94
Avyttringar	106	78
Omvärderingar	15	-
Övrigt	325	43
	436	-29

Förvärvade och avyttrade dotterföretag och andra affärsenheter	2007	2008
Förvärvade dotterföretag och affärsenheter	-15.421	-1.853
Avyttrade dotterföretag och affärsenheter	408	536
	-15.013	-1,317

Not 31 Leasing

Volvo som leasegivare

Framtida inbetalningar från ej annullerbara finansiella och operationella leasingkontrakt (minimileaseavgifter) vid årets slut uppgick till 63.233 (49.435). De framtida inbetalningarna fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2009	16.742	5.772
2010-2013	29.902	9.809
2014 och senare	783	225
Summa	47.427	15.806
Reserv för osäkra fordringar avseende framtida inbetalningar	-459	
Ej intjänade finansiella intäkter	-5.766	
Nuvärde av framtida inbetalningar från ej annullerbara leasingkontrakt	41.202	

Volvo som leasetagare

Framtida hyresutbetalningar (minimileaseavgifter) avseende ej annullerbara hyreskontrakt vid årets slut uppgick till 4.206 (3.705).

De framtida hyresutbetalningarna fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2009	481	935
2010-2013	611	1.606
2014 och senare	107	466
Summa	1.199	3.007

Hyreskostnader fördelas enligt följande:

	2007	2008
Finansiell leasing:		
Variabla avgifter	0	-4
Operationell leasing:		
Variabla avgifter	-10	-19
Hyresutbetalning	-1.053	-959
Leasingavgifter avseende objekt som vidareuthyrs	13	8
Summa	-1.050	-970

Redovisat värde på tillgångar under finansiella leasingavtal:

	2007	2008
Anskaffningsvärde:		
Byggnader	139	131
Mark och markanläggningar	69	65
Maskiner och inventarier	675	2.609
Tillgångar i operationell leasing	403	392
Summa	1.286	3.197

Akkumulerade avskrivningar:

Byggnader	-45	-40
Mark och markanläggningar	-	-
Maskiner och inventarier	-207	-1.769
Tillgångar i operationell leasing	-200	-127
Summa	-452	-1.936

Redovisat värde enligt balansräkning:

Byggnader	94	91
Mark och markanläggningar	69	65
Maskiner och inventarier	468	840
Tillgångar i operationell leasing	203	265
Summa	834	1.261

Not 32 Transaktioner med närstående

Volvokoncernen har mellanhavanden med vissa intresseföretag. Mellanhavandena består huvudsakligen av försäljning av fordon till återförsäljare. Affärsmässiga villkor och marknadspris används vid köp och försäljning av varor och tjänster till/från intresseföretag.

	2007	2008
Försäljning till intresseföretag	1.096	1.222
Köp från intresseföretag	98	116
Fordringar hos intresseföretag den 31 december	397	273
Skulder till intresseföretag den 31 december	19	63

Koncernens innehav av aktier i intresseföretag visas i not 15, Aktier och andelar.

Volvokoncernen har också mellanhavanden med Renault och dess dotterbolag. Försäljning till och köp från Renault uppgick till 113 (151) och 2.833 (2.950). Fordringar hos och skulder till Renault uppgick till 31 (40) och 539 (1.089) vardera per den 31 december 2008. Försäljningen var huvudsakligen från Renault Trucks till Renault och utgjordes av komponenter och reservdelar. Inköpen gjordes huvudsakligen av Renault Trucks från Renault och bestod till största delen av lätta lastbilar. Renault Trucks har en licens från Renault för användandet av varumärket Renault.

Not 33 Statliga stöd

Under 2008 har statliga stöd uppgående till 492 (469) erhållits och 465 (365) har redovisats i resultaträkningen. Skattelättnader relaterade till produktutveckling ingår med 237 (210). Stöden har huvudsakligen erhållits från EU-kommissionen och svenska staten. Under 2007

har Volvo Bussar erhållit 116 från Energimyndigheten i Sverige för utveckling av hybridteknik. Av de 116 har 48 (14) redovisats under 2008.

Not 34 Personal

Ersättningspolicy beslutad på årsstämman 2008

Årsstämman 2008 beslutade om principer för ersättning och övriga anställningsvillkor för medlemmarna i Volvos koncernledning ("Ersättningspolicy"). De beslutade principerna kan sammanfattas enligt följande.

Den övergripande principen är att ersättningar och andra anställningsvillkor för bolagsledningen skall vara konkurrenskraftiga för att säkerställa att Volvo kan attrahera och behålla kompetenta personer i koncernledningen. Den fasta lönen skall vara konkurrenskraftig och återspegla individens ansvarsområde och prestation.

Utöver fast lön kan rörlig lön utgå. Den rörliga lönen får, såvitt avser den verkställande direktören, uppgå till högst 65% av den fasta lönen och såvitt avser övriga ledningspersoner, högst 50% av den fasta lönen och vara baserad på Volvokoncernens och/eller befattningshavarens Affärsområdes/Affärsenhets uppfyllande av vissa finansiella mål. Dessa mål beslutas av styrelsen i AB Volvo och kan hänföra sig till exempelvis rörelseresultat och/eller kassaflöde.

Utöver fast och rörlig lön utgår normalt andra sedvanliga förmåner såsom tjänstebil och företagshälsovård. I individuella fall kan även bostadsförmån och andra förmåner utgå.

De medlemmar av koncernledningen som är bosatta i Sverige erbjuds, utöver pensionsförmåner som följer av lag eller av kollektivavtal, ett premiebestämt pensionsavtal innebärande att storleken på individens pension utgörs av summan av inbetalade premier och eventuell avkastning. De medlemmar av koncernledningen som är bosatta utanför Sverige erbjuds pensionslösningar som är konkurrenskraftiga i det land där personen är bosatt.

För de medlemmar av koncernledningen som är bosatta i Sverige gäller beträffande uppsägning och avgångsvederlag att uppsägningstiden från företagens sida är tolv månader samt sex månader från den anställdes sida. Därutöver är den anställda berättigad till ett avgångsvederlag om tolv månadslöner om uppsägningen gjorts av Volvo. De medlemmar som är bosatta utanför Sverige erbjuds i denna del villkor som är konkurrenskraftiga i det land där personen är bosatt.

Styrelsens arvode

I enlighet med årsstämmans beslut 2008 skall styrelsens arvode utgöra 5.725.000 kronor att fördelas mellan ledamöterna enligt följande: Styrelsens ordförande erhöll enligt årsstämmans beslut 1.575.000 kronor, inklusive arvode i egenskap av ledamot i ersättningskommittén, och envar av övriga ledamöter 500.000 kronor; därutöver 250.000 kronor till ordföranden i revisionskommittén och 125.000 kronor till övriga ledamöter i revisionskommittén samt 75.000 kronor till envar av ledamöterna i ersättningskommittén. Utöver styrelsearvodet utgår ingen annan ersättning till styrelsemedlemmarna.

VDs anställningsvillkor och ersättningar

Leif Johansson, VD i AB Volvo och koncernchef för Volvokoncernen, har en ersättning som består av en fast årslön och en rörlig lönedel. Den rörliga lönedelen baseras på koncernens rörelseresultat och kassaflöde och är maximerad till 65% av den fasta lönen. Leif Johansson deltar även i koncernens långsiktiga incitamentsprogram och kan erhålla aktier i den mån de finansiella målen för verksamhetsåret uppfylls.

För verksamhetsåret 2008 erhöll Leif Johansson en fast lön om 12.331.236 kronor och en rörlig lön om 3.432.043 kronor. Den rörliga lönedelen utgjorde 27,8% av den fasta årslönen och var främst hänförlig till det första halvåret 2008. Leif Johansson erhöll ingen rörlig

lön från september till december 2008. Tilldelningen i incitamentsprogrammet som baseras på de finansiella mål som har upprättats för 2008, skedde under 2009 och innebar att VD och koncernchef tilldelades aktier motsvarande ett värde om 48.255 kronor. Övriga förmåner, bestående främst av bil- och bostadsförmån, uppgick till 628.045 kronor under 2008.

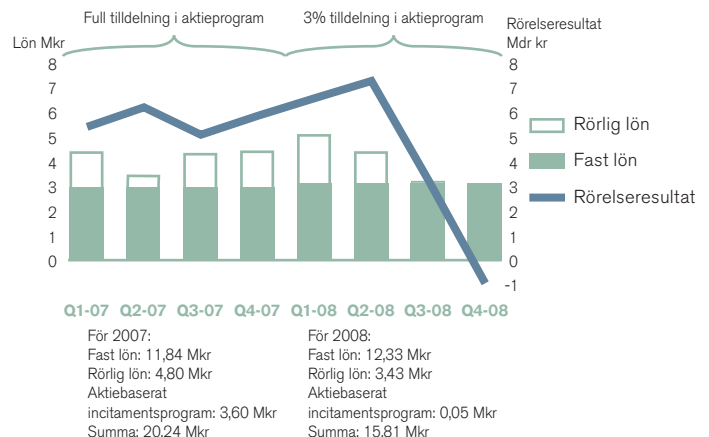
För verksamhetsåret 2007, erhöll Leif Johansson 40.000 aktier eftersom vissa finansiella mål för 2007 var uppfyllda. Tilldelningen skedde i februari 2008 och motsvarade ett värde om 3.600.000 kronor.

För verksamhetsåret 2002 tilldelades personaloptioner 2003 baserade på det finansiella utfallet 2002. Tilldelningen rapporterades i Volvokoncernens årsredovisning 2003 och innehavet har rapporterats i årsredovisningen varje år sedan dess. Kostnaden för programmet har redovisats under tidigare perioder. De optioner som löstes in av VD och koncernchef vid lösenperiodens utgång motsvarar ett förmånsvärde om 16.493.896 kronor och medförde en intäkt i Volvokoncernen under 2008 om 6.471.842 kronor till följd av en lägre aktiekurs vid inlösendatum jämfört med redovisat värde av åtagandet vid räkenskapsårets ingång.

Leif Johansson omfattas av Volvos chefspensionsplaner, Volvo Management Pension (VMP) och Volvo Executive Pension (VEP). Ålderspensionen är premiebestämd med återbetalningsskydd. Sjukpensionen är förmånsbestämd. För VMP och VEP är premier till företagsägd kapitalförsäkring ej avdragsgilla, utfallande förmån från försäkringen ej skattepliktig för bolaget, men utbetald pensionsförmån blir avdragsgill. Leif Johansson har ingen bestämd tidpunkt för pensionering. Den pensionsmedförande lönen utgörs av årslönen och genomsnittet av den rörliga lönedelen under de senaste fem kalenderåren. Premien för VMP är 30.000 kronor med tillägg för 20% av pensionsmedförande lön över 30 inkomstbasbelopp och för VEP 10% av pensionsmedförande lön. Några ytterligare utfästelser utöver att betala premier finns ej. Sjukpension är 70% av pensionsmedförande lön upp till 30 inkomstbasbelopp och 40% av pensionsmedförande lön mellan 30 och 50 inkomstbasbelopp. Rätten till sjukpension är villkorad av anställning och upphör vid avgång ur tjänst.

Pensionspremier för VD och koncernchef uppgick till 4.903.292 kronor under 2008.

Lön och aktieprogram till VD Leif Johansson för 2007 och 2008

Leif Johansson har sex månaders uppsägningstid från sin sida och tolv månaders uppsägningstid från AB Volvos sida. Leif Johansson har inte någon rätt till avgångsvederlag.

Ersättning till övriga ledande befattningshavare

Fast och rörlig lön

Medlemmarna av koncernledningen och ett antal högre chefer erhåller rörlig lön utöver den fasta lönen. Den rörliga lönen baseras i de flesta fall på uppfyllande av vissa finansiella mål. Förbättringsmålen beslutas av styrelsen i AB Volvo och kan hänföra sig till exempelvis rörelseresultat och/eller kassaflöde. Rörlig lön kunde under 2008 uppgå till högst 50% av den fasta lönen.

För verksamhetsåret 2008 uppgick fast lön till 55.249.098 kronor och rörlig lön uppgick till 11.721.674 kronor för övriga koncernledningen, exklusive VD och koncernchef. Koncernledningen bestod, utöver VD och koncernchef, av 17 medlemmar vid årets början och årets slut. Tilldelningen i incitamentsprogrammet som baseras på de finansiella målen som uppställts för 2008 skedde under 2009 och innebar att övriga koncernledningen tilldelades aktier motsvarande ett sammanlagt värde om 391.358 kronor. Övriga förmåner, bestående främst av bil- och bostadsförmån, uppgick till 3.584.993 kronor under 2008.

För verksamhetsåret 2007 erhöll övriga koncernledningen 19.874.970 kronor avseende tilldelade aktier samt 8.487.861 kronor avseende kontantersättning, för de koncernledningsmedlemmar som ej är bosatta i Sverige, relaterat till det aktiebaserade incitamentsprogrammet 2007. Denna tilldelning, som skedde 2008, baserades på att vissa finansiella mål för 2007 var uppfyllda.

Avgångsvederlag

Anställningsavtalen för medlemmar av koncernledningen samt vissa andra högre chefer innehåller regler om avgångsvederlag vid uppsägning från företagets sida. Reglerna innebär att den anställda vid uppsägning från företagets sida, är berättigad till avgångsvederlag motsvarande 12 eller 24 månadslöner beroende på ålder vid uppsägningen.

För avtal ingångna efter våren 1993 avräknas, om den anställda påbörjar annat arbete, 75% av inkomsten från det nya arbetet från avgångsvederlaget. För avtal ingångna efter våren 2004 avräknas hela inkomsten från det nya arbetet från avgångsvederlaget. Dessutom har åldersgränsen vid uppsägningen tagits bort, och med få undantag är avgångsvederlaget tolv månadslöner.

Pension

Enligt äldre avtal kan vissa högre chefer erhålla förtida ålderspension från 60 års ålder. Pensionen intjänas successivt fram till pensionsåldern och är fullt intjänad vid 60 års ålder. Fram till ordinarie pensionsålder utgår då 70% av den pensionsmedförande lönen. Några nya 60-årsavtal skrivs inte längre utan denna förmånsbaserade pensionsplan har ersatts av en premiebestämd pensionsplan, utan bestämd tidpunkt för pensionering. Premien utgör 10% av den pensionsmedförande lönen.

Även tidigare förmånsbestämda pensionsplaner från ordinarie pensionsålder med 50% av den pensionsmedförande lönen har ersatts av ett premiebestämt system. Premien utgör 30.000 kronor + 20% av den pensionsmedförande lönen över 30 inkomstbasbelopp. Pensionsmedförande lön utgörs av tolv gånger den aktuella månadslönen, Volvos interna förmånsvärde för tjänstebil samt av en genomsnittligt intjänad rörlig lönedel, under de senaste fem kalenderåren. För övriga koncernledningen uppgick premier för pensioner till 46.183.160 kronor under 2008.

Kostnader för ersättning till ledande befattningshavare

Totala kostnader för den totala ersättningen till koncernledningen under 2008 fördelar sig enligt följande: fast lön 87 Mkr (86); rörlig lön 19 Mkr (28); övriga förmåner och ersättning inkluderat tilldelade aktier i aktieincitamentsprogram 49 Mkr (58); personaloptioner intäkt om 6 Mkr (kostnad om 17) och pensioner 61 Mkr (66). De totala kostnaderna för ledande befattningshavare inkluderar sociala avgifter på löner och förmåner, särskild löneskatt på pensioner samt tillkommande kostnader för övriga förmåner. Volvos ersättningsmodell är till stor del konstruerad att följa förändringar i koncernens lönsamhet, varför kostnaden för koncernledningens ersättningar minskade väsentligt under det andra halvåret 2008.

Incitamentsprogram

AB Volvo hade under 2008 två utestående incitamentsprogram för vissa högre chefer: ett personaloptionsprogram (med lösen 2006–2008) samt ett aktierelaterat program (tilldelning 2009).

Personaloptionsprogram

Lösenperiod pågick från den 2 maj 2006 till och med den 1 maj 2008, varmed personaloptionsprogrammet nu är avslutat. Kursen för Volvos B-aktie, för optioner som lösts in under 2008, har i genomsnitt varit 91 kronor med ett spann från 88 kronor till 96 kronor. Kursen för Volvos B-aktie, för optioner som lösts in under 2007, har i genomsnitt varit 116 kronor med ett spann från 110 kronor till 148 kronor.

Aktierelaterat incitamentsprogram

Bolagsstämman fattade 2006 beslut om ett aktierelaterat incitamentsprogram för vissa högre chefer i Volvokoncernen. Tilldelning skedde i mars 2007 med motsvarande 480.000 aktier och baserades på att vissa av styrelsen fastlagda finansiella mål för bolaget var uppfyllda för räkenskapsåret 2006. Tilldelningen skedde med Volvos egna aktier, 263.667, samt i kontantersättning, motsvarande 216.333 aktier. Börskursen vid tilldelning var 560 kronor. Den totala kostnaden för det aktiebaserade incitamentsprogrammet 2006/2007 uppgick till 276 Mkr, varav 110 Mkr under 2007 och 166 Mkr under 2006, och avser kostnader för ersättning både i aktier och i kontanter.

Årsstämman fattade 2007 beslut om ett liknande program med tilldelning 2008. Tilldelningen skedde i februari 2008, med motsvarande 2.443.333 aktier och baserades på att vissa av styrelsen fastlagda finansiella mål för bolaget var uppfyllda för räkenskapsåret 2007. Tilldelningen skedde med Volvos egna aktier, 1.333.333, samt i kontantersättning, motsvarande 1.110.000 aktier. Börskursen vid tilldelning var 90,00 kronor. Den totala kostnaden för det aktiebaserade incitamentsprogrammet 2007/2008 uppgick till 304 Mkr, varav 249 Mkr under 2007 och 55 Mkr under 2008, och avsåg kostnader för ersättning både i aktier och i kontanter.

Årsstämman fattade 2008 beslut om ett aktierelaterat incitamentsprogram för vissa högre chefer i Volvokoncernen. Tilldelning skedde under 2009 då avkastningen för 2008 låg över den nivå som krävdes för tilldelning enligt villkoren i programmet. Volvos kostnad, inklusive sociala avgifter, för incitamentsprogrammet uppgick till cirka 7 Mkr då kursen för Volvo B-aktien, vid årsstämman 2008, exklusive utdelning 5,50 kronor, för 2008 var 91,50 kronor, samt att kursen beräknades uppgå till 35,50 kronor per tilldelningstidpunkten. Årsstämman 2008 beslutade att bolagets egna aktier kunde användas vid tilldelning under detta program.

Styrelsen avser föreslå årsstämman 2009 att fatta beslut om ett aktiebaserat incitamentsprogram för ledande befattningshavare i Volvokoncernen avseende räkenskapsåret 2009. Under programmet kan maximalt 2.950.000 Volvoaktier av serie B tilldelas maximalt 275

Noter och kommentarer

ledande befattningshavare, inklusive medlemmarna i koncernledningen och andra befattningshavare som styrelsen utser. Koncernchef och VD kan erhålla högst 40.000 aktier och envar av övriga deltagare högst 10.000-20.000 aktier. Deltagare som inte är bosatta i Sverige vid tidpunkten för tilldelning kan, om AB Volvo anser det fördelaktigt i kostnads- eller administrativt hänseende, istället för aktier, erhålla ett belopp i kontanter som motsvarar marknadsvärdet på aktierna vid tilldelningstidpunkten.

En förutsättning för tilldelning av aktier är att Volvokoncernens avkastning på eget kapital ("ROE"), beräknat på basis av Volvokon-

nens årsredovisning för 2009 är högre än 12%. Maximal tilldelning kommer att ske om ROE når 15% och inom intervallet sker proportionell tilldelning enligt styrelsens instruktioner. Tilldelning skall ske inom sex månader efter utgången av 2009.

Vid maximal tilldelning av aktier (2.950.000 aktier) kommer bolagets kostnader för programmet att uppgå till högst 123 Mkr, inklusive sociala avgifter, beräknat på en kurs om 35,50 kronor vid implementering av programmet. Förslaget innefattar att av AB Volvo innehavda egna aktier skall få användas för att fullgöra bolagets förpliktelser under programmet.

Utfall av aktierelaterat incitamentsprogram beslutat av årsstämman 2008

	Aktier ¹
VD och koncernchef	1.333
Övriga koncernledningen	10.811
Högre chefer	73.441
Totalt	85.585

1 Av 85.585 aktier har 45.022 aktier tilldelats och en kontantersättning har utbetalats motsvarande värdet av 40.563 aktier vid tilldelningstidpunkten.

Sammanfattning av 2002 års optionsprogram, som löpte ut i maj, 2008

	Tilldelningsdatum	Totalt antal utestående optioner		Lösenkurs	Lösenperiod	Värde/option	Intjänandetid, år
		31 dec 2007	31 dec 2008				
2002, personaloptioner ¹	2 maj 2003	137.195	-		2 maj 2006- 1 maj 2008	-	3

1 I januari 2000 togs ett beslut att införa ett incitamentsprogram för vissa högre chefer inom Volvokoncernen i form av så kallade personaloptioner. Beslutet avsåg tilldelning av optioner för år 2000, 2001 och 2002. Befattningshavarna har inte erlagt någon betalning för optionerna. Personaloptionerna ger innehavaren rätt att lösa in sina optioner alternativt erhålla det värde som utgörs av skillnaden mellan den då aktuella aktiekursen och fastställd lösenkurs vid tilldelning. Det teoretiska optionsvärdet vid tilldelning är baserat på Black & Scholes optionsvärderingsmodell. För de optioner som tilldelades under 2003 har bolagsstämman beslutat att Volvos egna aktier kan användas för programmet. Omräkning skedde av lösenkurs och det antal aktier som varje option berättigade till. Lösenkursen uppgick tidigare

till 163 kronor per aktie och varje option berättigade till förvärv av en aktie. Enligt villkoren för optionsprogrammet skulle omräkning ske under vissa omständigheter, såsom extrautdelningar, nyemissioner och utdelningar av aktier. Vid 2004 års bolagsstämma i AB Volvo beslutades om en utdelning till Volvos aktieägare av aktier i Ainax AB. Till följd härav skedde, i enlighet med optionsvillkoren, en omräkning skett av lösenkursen och av antalet aktier som varje option berättigar innehavaren att förvärva. Den 26 april 2007 genomförde Volvo en aktiesplit 6:1 där var sjätte aktie inlöstes av AB Volvo för 25 kronor per aktie, vilket innebar att antalet aktier femfaldigades. Lösenkursen uppgick till 30 kronor per aktie och varje option berättigade optionsinnehavaren till att förvärva 5,43041 B-aktier i Volvo.

Förändring av antalet utestående optioner

Antal optioner	
31 december 2007	137.195
Förfallna	-
Utnyttjade	-137.195
31 december 2008	-

Årets kostnad för incitamentsprogram

Förändringar i åtaganden redovisas i resultaträkningen. Årets intäkter för personaloptionsprogrammet uppgick till 19 Mkr, orsaken var en kurs på 108,50 kronor i december 2007 och en lägre kurs vid utnyttjandet under 2008 på 88 kronor till 96 kronor. Årets kostnader för det aktierelaterade incitamentsprogrammet för 2007/2008 uppgick till 55

Mkr och för det aktierelaterade incitamentsprogrammet 2008/2009 till 5 Mkr. Den totala kostnaden för de tre programmen uppgick till totalt 41 Mkr (396). Kostnaderna för incitamentsprogrammen avser både kontantersättning samt kostnader för ersättning i aktier inklusive sociala avgifter. Per den 31 december 2008 uppgick skulden för det aktiebaserade incitamentsprogrammet till 5 Mkr (216).

	2007		2008	
	Antal	Varav kvinnor, %	Antal	Varav kvinnor, %
Medelantal anställda				
AB Volvo				
Sverige	178	51	196	47
Dotterföretag				
Sverige	27.826	20	28.126	21
Västra Europa	27.340	15	27.584	18
Östra Europa	5.027	18	5.694	20
Nordamerika	11.716	19	10.625	19
Sydamerika	4.664	13	4.328	13
Asien	12.824	10	17.924	11
Övriga marknader	2.685	20	2.553	13
Koncernen totalt	92.260	17	97.030	17

	2007		2008	
	Antal på balansdagen	Varav kvinnor, %	Antal på balansdagen	Varav kvinnor, %
Styrelseledamöter och andra befattningshavare				
AB Volvo				
Styrelseledamöter	11	9	11	9
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	18	6	18	6
Koncernen				
Styrelseledamöter	954	11	885	10
Verkställande direktörer och andra högre chefer	1.678	15	1.701	17

	2007			2008		
	Styrelse och VD ¹	Varav tantiem	Övriga anställda	Styrelse och VD ¹	Varav tantiem	Övriga anställda
Löner och ersättningar						
AB Volvo						
Sverige	37,9	14,0	165,4	31,0	9,8	195,7
Dotterföretag						
Sverige	79,2	30,6	10.426,3	78,3	30,7	11.550,3
Västra Europa	495,9	24,3	10.482,3	514,3	10,2	10.628,7
Östra Europa	56,8	7,3	863,5	50,1	11,8	1.087,2
Nordamerika	189,5	23,2	5.800,1	163,0	34,4	4.808,9
Sydamerika	15,3	1,7	766,7	26,5	16,5	974,1
Asien	168,3	13,0	3.564,5	125,3	16,6	4.840,1
Övriga marknader	49,8	6,3	543,8	59,3	3,3	614,8
Koncernen totalt	1.092,7	120,4	32.612,6	1.047,8	133,3	34.699,8

	2007			2008		
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader
Löner och ersättningar och sociala kostnader						
AB Volvo²	203,3	106,9	66,0	226,7	107,1	62,1
Dotterbolag	33.502,0	10.638,0	3.868,8	35.520,9	11.632,9	4.487,9
Koncernen totalt³	33.705,3	10.744,9	3.934,8	35.747,6	11.740,0	4.550,0

- 1 Inklusive nuvarande och tidigare styrelseledamöter, VD och vice VD.
- 2 Moderbolagets pensionskostnader för styrelse och VD framgår av not 21 moderbolagets redovisning.
- 3 Av koncernens pensionskostnader avser 170,8 (288,4) styrelse och VD, inklusive nuvarande och tidigare styrelseledamöter, VD och vice VD. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 246,4 (183,3).

Kostnaden för icke-monetära förmåner uppgick i koncernen till 1.615,0 (1.500,9) varav till styrelser och verkställande direktörer i koncernbolag 43,9 (41,0).

Kostnaden för icke-monetära förmåner i moderbolaget uppgick till 13,0 (11,2) varav till bolagets styrelse och VD 1,8 (1,0).

Noter och kommentarer

Not 35 Ersättning till revisorer

Revisionsarvoden	2007	2008
Revisionsarvoden till PricewaterhouseCoopers	109	105
Revisionsarvoden till övriga revisionsbyråer	3	2
Totalt	112	107
Övriga ersättningar till PricewaterhouseCoopers		
Revisionsnära tjänster	97	12
Ersättning för skattetjänster	12	17
Totalt	109	29
Arvoden och övriga ersättningar till externa revisorer	221	136

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Not 36 Mål och policy med avseende på finansiell risk

Volvos finansiella instrument består, förutom av derivat, av banklån, finansiella leasingavtal, leverantörsskulder, kundfordringar, aktier och andelar samt kassa och kortfristiga placeringar.

De huvudsakliga finansiella riskerna som uppstår som en effekt av hanteringen av finansiella instrument utgörs av ränterisk, valutarisk, likviditetsrisk samt kreditrisk. Samtliga dessa risker hanteras i enlighet med fastställd finansiell policy.

Ränterisker

Med ränterisker avses risker för att ändrade räntenivåer påverkar koncernens resultat och kassaflöde (kassaflödesrisker) eller det verkliga värdet av finansiella tillgångar och skulder (prisirisker). Genom att matcha räntebindningstiden för finansiella tillgångar och skulder minskas exponeringen. Ränteswapar används för att förändra/påverka räntebindningstiden för koncernens finansiella tillgångar och skulder. Valutaränteswapar möjliggör upplåning i utländska valutor från olika marknader utan att tillföra valutarisk. Volvo innehar även standardiserade ränteterminskontrakt (futures) och FRA:s (forward rate agreements). Merparten av dessa kontrakt används för att säkra räntenivåer för kort upplåning eller placering.

Kassaflödesrisker

Påverkan av ändrade räntenivåer på framtida valuta- och ränteflöden avser främst koncernens kundfinansieringsverksamhet och finansnetto. Inom kundfinansieringsverksamheten mäts matchningsgraden för räntebindning på in- och utlåning. Beräkningen av matchningsgraden exkluderar eget kapital som i kundfinansieringsverksamheten uppgår till mellan 8% och 10%. Enligt policy skall matchningsgraden i kundfinansieringsverksamheten överstiga 80%. Vid utgången av 2008 var denna matchningsgrad 100% (100). En del av den kortfristiga finansieringen till kundfinansieringsverksamheten kan dock utgöras av interna lån från industriverksamheten varför matchningsgraden i koncernen då kan vara något lägre. Volvos räntebärande tillgångar, vid sidan av tillgångar i kundfinansieringsverksamheten, bestod vid utgången av 2008 främst av likvida medel samt likvida tillgångar placerade i räntebärande värdepapper med korta löptider. Målsättningen är att genom användningen av derivatinstrument nå en räntebindningstid på sex månader för de likvida tillgångarna i Volvos industriella verksamhet. Den 31 december 2008 var, efter beaktande av derivatinstrumentet, den genomsnittliga räntan på dessa tillgångarna 2,9%

(4,4). Utestående lån hade, efter hänsyn taget till derivatinstrument, räntevillkor motsvarande en räntebindningstid på sex månader och den genomsnittliga räntan vid årsskiftet uppgick till 4,1% (4,5).

Prisirisker

Exponering för prisrisker till följd av ändrade räntenivåer avser finansiella tillgångar och skulder med längre räntebindningstid ("fast ränta"). En jämförelse mellan redovisade värden och verkliga värden av Volvos samtliga finansiella tillgångar och skulder samt derivatinstrument framgår av not 37 Finansiella instrument. Efter övergången till IFRS 2005 överensstämmer bokförda värden med marknadsvärden.

Vid ett antagande att marknadsräntorna för samtliga valutor plötsligt steg en procentenhet (100 räntepunkter) från räntenivån den 31 december 2008 skulle Volvos räntenetto, med alla andra variabler oförändrade, under den närmaste tolv månadersperioden påverkas med -88 (-25) beaktat en räntebindningstid på sex månader för tillgångar och skulder. Vid ett antagande om att marknadsräntorna på motsvarande sätt sjönk med en procentenhet (100 räntepunkter), skulle Volvos räntenetto påverkas positivt med motsvarande belopp.

Av tabellen nedan framgår resultatteffekt av nettopositioner i för Volvo viktiga finansieringsvalutor, obeaktat räntebindningstid, om räntenivån stiger med 1 procentenhet.

Belopp i Mkr	Resultateffekt
SEK	62
USD	-17
EUR	-130
CAD	-12
JPY	-125
KRW	8

Ovanstående känslighetsanalyser baseras på förenklade antaganden. Det är inte orimligt att marknadsräntorna förändras med 100 räntepunkter på årsbasis. Däremot stiger eller sjunker de i verkligheten oftast inte vid en tidpunkt. I känslighetsanalysen antas vidare en parallellförskjutning av avkastningskurvan samt att räntor på både tillgångar och skulder påverkas på samma sätt av ändrade marknadsräntor. Effekten av verkliga ränteförändringar kan därför avvika från ovanstående analys. Volvo säkrar valuta- och ränterisker med hjälp av derivatinstrument.

Valutarisker

Innehållet i den redovisade balansräkningen kan påverkas av förändringar i olika valutakurser. Valutarisker i Volvos verksamhet är relaterade till förändringar i värdet av kontrakterade och förväntade framtida betalningsflöden (kommersiell valutaexponering), förändringar i värdet av lån och placeringar (finansiell valutaexponering) samt förändringar i värdet av tillgångar och skulder i utländska dotterföretag (valutaexponering av eget kapital). Målet för Volvos valutariskhantering är att kortsiktigt minimera negativa effekter på Volvos resultat och finansiella ställning till följd av valutakursförändringar.

Kommersiell valutaexponering

I syfte att säkra värdet av framtida betalningsflöden i utländska valutor använder Volvo terminskontrakt och valutoptioner. Prognosticerade nettoflöden i respektive valuta för de kommande sex månaderna säkras till 75%, för månad sju till tolv skall säkring ske till 50% och för avtalade flöden efter tolv månader skall säkring normalt ske. Till följd av den globala finanskrisen kommer Volvo successivt och tills vidare flytta fokus från att valutasäkra prognostiserade flöden till att endast säkra avtalade flöden.

Nominellt belopp avseende samtliga utestående termins- och optionskontrakt den 31 december 2008 uppgick till 73,8 miljarder kronor (63,1). Verkligt värde för dessa kontrakt uppgick vid samma tidpunkt till -2.936 Mkr (266).

Nedanstående tabell visar vilken effekt en förändring av den svenska kronans värde i förhållande till andra valutor skulle få på det verkliga värdet av utestående kontrakt. I verkligheten förändras normalt inte valutakurser vid en tidpunkt och i samma riktning och den verkliga effekten av valutakursförändringar kan därför avvika från nedanstående känslighetsanalys.

Förändring SEK mot samtliga utländska valutor, %	Verkligt värde av utestående kontrakt
-10	-6.245
0	-2.936
10	373

Finansiell valutaexponering

Lån och placeringar i koncernens dotterföretag sker huvudsakligen genom Volvo Treasury i lokala valutor och därigenom minimeras finansiell valutaexponering i respektive företag. Volvo Treasury använder olika derivatinstrument för att kunna tillhandahålla ut- och inlåning i olika valutor utan att öka företagets egen risk. Volvokoncernens finansiella nettoställning påverkas av förändrade valutakurser eftersom finansiella tillgångar och skulder är fördelade mellan koncernföretag vilka bedriver sin verksamhet i olika valutor.

Valutaexponering av eget kapital

Det koncernmässiga värdet av tillgångar och skulder i utländska dotterföretag påverkas av gällande valutakurser i samband med att omräkning av tillgångar och skulder sker till svenska kronor. För att minimera valutaexponering av eget kapital optimeras fortlöpande storleken på eget kapital i utländska dotterföretag med hänsyn till kommersiella och legala förutsättningar. Kurssäkring av eget kapital kan förekomma i fall då ett utländskt dotterföretag bedöms som överkapitaliserat. Nettotillgångar i utländska dotter- och intresseföretag uppgick vid utgången av 2008 till 66,0 miljarder kronor (61,1). Av detta belopp var 4,3 miljarder kronor (3,8) kurssäkrat genom lån i utländska valutor. Av de lån som använts som säkringsinstrument förfaller 3,3 miljarder kronor till betalning under 2010 och resterande 1,0 miljarder kronor under 2011. Kurssäkringsbehov avseende investeringar i intresseföretag och övriga företag avgörs från fall till fall.

Kreditrisker

Volvos kreditgivning styrs av koncernövergripande policier och regler för kundklassificering. Kreditportföljen skall innehålla en sund fördelning mellan olika kundkategorier och branscher. Kreditriskerna hanteras genom aktiv kreditbevakning, rutiner för uppföljning och i förekommande fall återtagande av produkter. Vidare bevakas fortlöpande att erforderliga reserveringar sker för osäkra fordringar. I nedanstående tabeller presenteras åldersanalyser av förfallna kundfordringar och kundfinansieringsfordringar i relation till gjorda reserveringar. Det är inte ovanligt att en fordran regleras ett par dagar efter förfalldatum, vilket påverkar omfattningen av åldersintervallet 1-30 dagar.

Kreditportföljen inom Volvos kundfinansieringsverksamhet uppgick den 31 december 2008 till cirka 98 miljarder kronor (79) för hela koncernen och till cirka 112 miljarder kronor (91) i segmentet Kundfinansiering. Skillnaden avser den omklassificering som sker i segmentsredovisningen för Kundfinansiering då operationella leasingavtal klassificeras som finansiella leasingavtal i enlighet med IAS 14 Segmentsrapportering. Se not 1 för detaljer kring den redovisningsmässiga hanteringen. Kreditrisken inom denna portfölj fördelas mellan ett stort antal enskilda kunder och återförsäljare. Säkerheter finns i form av de finansierade produkterna. I kreditgivningen eftersträvas en balans mellan riskexponering och förväntad avkastning. Volvokoncernens finansiella tillgångar förvaltas till största delen av Volvo Treasury och placeras på penning- och kapitalmarknaderna. Alla placeringar måste uppfylla kraven på låg kreditrisk och hög likviditet. Motparter för både placeringar och derivattransaktioner bör enligt Volvos kreditpolicy erhållit en rating om A eller bättre hos något av de väletablerade kreditrating-instituten.

Vid användning av derivatinstrument uppkommer en motpartsrisk vilket innebär att en potentiell vinst inte blir realiserad om motparten inte fullföljer sin del av kontraktet. När det är möjligt tecknas kvittningsavtal (så kallade master netting agreements) med respektive motpart för att reducera exponeringen. Motpartsriske exponeringen för futures-kontrakt begränsas genom daglig eller månatlig kontantöverföring motsvarande värdeförändringen på öppna kontrakt. Beräknad bruttoexponering för motpartsrisiker avseende valutaterminskontrakt, ränteswappar och ränteterminskontrakt, optioner och råvarukontrakt uppgick den 31 december 2008 till 3.798 (3.424), 2.763 (2.527), 229 (48) samt 38 (113).

Kreditportfölj – Kundfordringar och kundfinansieringsfordringar

Kundfordringar	2007	2008
Kundfordringar brutto	31.427	32.272
Reserv för osäkra kundfordringar	-923	-1.749
Kundfordringar efter avdrag för reserv	30.504	30.523

För detaljer avseende kundfordringar och reserv för osäkra kundfordringar se även not 20.

Kundfinansieringsfordringar	2007	2008
Fordringar i kundfinansieringsverksamhet	80.210	99.931
Reserv för osäkra fordringar i kundfinansieringsverksamhet	-1.363	-1.442
Kundfinansieringsfordringar efter avdrag för reserv	78.847	98.489

Noter och kommentarer

Förändring av reserv för osäkra kundfinansieringsfordringar

	2008
Enligt balansräkning den 31 december föregående år	1.363
Nya reserver redovisade över resultaträkningen	483
Vändning av reserver redovisade över resultaträkningen	-39
Upplösning av reserv hänförlig till konstaterade kundförluster	-475
Effekt av ändrade valutakurser	110
Enligt balansräkning den 31 december	1.442

För detaljer avseende långfristiga och kortfristiga kundfinansieringsfordringar se även noterna 16 och 19.

Förfallostruktur för kundfordringar och kundfinansieringsfordringar

Kundfordringar	2007					2008				
	Ej förfallna	1-30	31-90	>90	Totalt	Ej förfallna	1-30	31-90	>90	Totalt
Kundfordringar brutto	27.520	1.930	704	1.273	31.427	27.045	2.008	1.266	1.953	32.272
Reserv för osäkra kundfordringar	-214	-39	-71	-599	-923	-400	-63	-79	-1.207	-1.749
Kundfordringar ej nedskrivna	27.306	1.891	633	674	30.504	26.645	1.945	1.187	746	30.523

Kundfinansieringsfordringar, förfallna betalningar	2007					2008				
	Ej förfallna	1-30	31-90	>90	Totalt	Ej förfallna	1-30	31-90	>90	Totalt
Förfallet belopp	-	597	173	126	896	-	955	497	387	1.839
Reserv för osäkra kundfinansieringsfordringar	-159	-46	-70	-115	-390	-82	-65	-149	-146	-442
Kundfinansieringsfordringar, ej nedskrivna	-159	551	103	11	506	-82	890	348	241	1.397

Ovanstående tabell visar förfallna betalningar inom kundfinansieringsverksamheten i relation till specifika reserver. Det totala kontraktbelopp till vilka de förfallna betalningarna är relaterade framgår av nedanstående tabell. I syfte att bemöta inträffade men ännu ej identifierade osäkra kundfinansieringsfordringar, finns tillkommande reserver om 1.000 (973). Resterande utestående risk bemöts av

säkerheter i de finansierade produkterna och, i särskilda fall, genom andra kreditgarantier såsom borgensåtaganden, kreditförsäkringar, säkerheter på annan egendom som tillhör låntagaren etc.

Säkerheter tagna i anspråk och som uppfyller kriterierna för redovisning uppgår till 748 (130) per den 31 december 2008.

Kundfinansieringsfordringar, total exponering	2007					2008				
	Ej förfallna	1-30	31-90	>90	Totalt	Ej förfallna	1-30	31-90	>90	Totalt
Kundfinansieringsfordringar	66.812	10.527	2.162	709	80.210	83.618	9.237	4.129	2.947	99.931

Omförhandlade finansiella tillgångar

Redovisat värde för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats uppgår till 2.826 (937) och avser främst omförhandlade kundkontrakt i kundfinansieringsverksamheten.

Koncentration av risk

Kundkoncentration

De tio största kunderna i verksamheten för kundfinansiering står för 4,7% (4,7) av den totala kundfinansieringsportföljen. Resterande del av portföljen är hänförlig till ett stort antal kunder. Därigenom bedöms kreditrisken vara utspridd både på ett flertal marknader och på ett flertal kunder.

Koncentration på geografiska marknader

Tabellen nedan visar kundkoncentrationen för kundfinansieringsportföljen uppdelad på geografiska marknader.

Geografisk marknad	Andel av kundfinansieringsportföljen (%)
Europa	56,9
Nordamerika	29,7
Asien	6,1
Övriga marknader	7,3

Likviditetsrisker

Volvo försäkras sig om att hålla en god finansiell beredskap genom att ständigt hålla en viss andel av omsättningen i likvida tillgångar. En god balans mellan kort och lång upplåning samt upplåningsberedskap i form av kreditfaciliteter är avsedda att tillgodose det långsiktiga finansieringsbehovet.

Nedanstående tabell visar förväntade framtida kassaflöden inklusive derivat relaterade till finansiella skulder. Förväntat kapitalflöde avser in- och utbetalningar på lån och derivat, att särskilja från förfallostruktur på lån exklusive derivat som redogörs för i not 26. Förväntat ränteflöde baseras på marknadens förväntade framtida räntor och avser in- och utbetalningar av räntor på lån och derivat. Ränteflödet redovisas inom kassaflödet från den löpande verksamheten.

Se även not 26 för förfallostruktur avseende obligationslån och övriga lån samt beviljade men ej utnyttjade kreditfaciliteter samt not 31 för kontraktssänlig löptidsanalys av Volvos framtida hyresutbetalningar av ej annullerbara finansiella och operationella leasekontrakt.

Framtida kassaflöden inklusive derivat relaterade till finansiella skulder

	Kapitalflöde	Ränteflöde
2009	-60.475	-4.735
2010	-23.946	-2.533
2011	-19.318	-1.827
2012	-6.691	-1.325
2013	-9.804	-1.094
2014	-4.922	-832
2015-	-19.335	-1.768

Noter och kommentarer

Not 37 Finansiella instrument

Finansiella tillgångar som hanteras inom ramen för IAS 39 klassificeras antingen som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, som lånefordringar och kundfordringar, som tillgångar som hålles till förfall eller som tillgångar som är tillgängliga för

försäljning. Finansiella skulder klassificeras antingen som värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som värderade till upplupet anskaffningsvärde. Se not 1 för en beskrivning av hur de olika kategorierna redovisas i Volvokoncernen.

Upplysning om redovisade respektive verkliga värden

I nedanstående tabell jämförs de redovisade värdena och de verkliga värdena avseende finansiella instrument.

	31 december 2007		31 december 2008	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Volvokoncernens utestående valutarisk kontrakt – kommersiell exponering	1.192	1.192	2.280	2.280
Volvokoncernens utestående råvarukontrakt	113	113	38	38
Volvokoncernens utestående ränterisk kontrakt – finansiell exponering	2.685	2.685	4.510	4.510
Kortfristiga placeringar	16.490	16.490	5.902	5.902
	20.480	20.480	12.730	12.730
Lånefordringar och kundfordringar				
Kundfordringar	30.504	–	30.523	–
Kundfinansieringsfordringar ³	78.847	–	98.489	–
Lån till utomstående och övriga räntebärande fordringar	525	–	384	–
Conduit lån och övriga räntebärande skulder	106	102	10	6
	109.982	102	129.406	6
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Aktier och andelar för vilka:				
ett marknadsvärde kan beräknas ¹	1.030	1.030	661	661
ett marknadsvärde ej kan beräknas ²	1.189	–	1.292	–
	2.219	1.030	1.953	661
Likvida medel	14.544	14.544	17.712	17.712
Skulder				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Volvokoncernens utestående valutarisk kontrakt – kommersiell exponering	924	924	5.216	5.216
Volvokoncernens utestående råvarukontrakt	20	20	93	93
Volvokoncernens utestående ränterisk kontrakt – finansiell exponering	876	876	2.978	2.978
	1.820	1.820	8.287	8.287
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Långfristiga obligationslån och övriga lån	63.470	66.338	82.948	84.712
Kortfristiga banklån och övriga lån	44.630	44.161	62.027	62.148
	108.100	110.499	144.975	146.860
Leverantörsskulder	52.663	–	51.025	–

1 Avser Volvos ägande i Deutz AG samt noterade aktier som innehas av Nissan Diesel.

2 Onoterade innehav, värderas till anskaffningsvärde. Ingen enskild av dessa aktieposter representerar något väsentligt belopp.

3 Under rådande omständigheter med illikvida och mycket volatila marknader är det inte möjligt att göra riktiga estimat av det pris till vilket en transaktion skulle ske mellan parter som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Således har Volvo inte estimerat verkligt värde för kundfinansieringsportföljen.

Fortsatt redovisning av överförda poster

Överförda finansiella tillgångar redovisas helt eller delvis i Volvokoncernen i den mån förmåner och risker förknippade med tillgången inte har övergått till mottagaren. I enlighet med IAS 39 Finansiella instrument, Redovisning och värdering, görs en utvärdering om väsentligen alla risker och förmåner har blivit överförda till extern part. I de fall Volvo har konstaterat att så inte är fallet, återförs den del av de finan-

siella tillgångarna fordringarna som motsvarar Volvos fortsatta delaktighet. Per den 31 december 2008 redovisas 3,9 (3,4) miljarder kronor återförda på balansräkningen motsvarande Volvos fortsatta delaktighet, främst inom kundfinansieringsverksamheten. Av dessa utgörs 3,8 (3,0) miljarder kronor av kreditgarantier ingångna av Nissan Diesel. Motsvarande belopp redovisas som en finansiell skuld.

Intäkter, kostnader, vinster och förluster hänförliga till finansiella instrument

Av nedanstående tabell framgår hur vinster och förluster samt ränteintäkter och räntekostnader har påverkat Volvokoncernens resultat efter finansiella poster för de olika kategorierna finansiella instrument.

	2007			2008		
	Vinst/ förlust	Ränteintäkt	Räntekostnad	Vinst/ förlust	Ränteintäkt	Räntekostnad
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen						
Kortfristiga placeringar	898	0	0	864	0	0
Derivat	-403	0	0	-924	0	0
Lånefordringar och kundfordringar	0	37	0	0	11	0
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Aktier och andelar för vilka ett marknadsvärde kan beräknas	8	-	-	42	-	-
Aktier och andelar för vilka ett marknadsvärde inte kan beräknas	98	-	-	60	-	-
Likvida medel	-	249	0	0	362	0
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	3	0	-4.048	-1	0	-5.083
Resultateffekt	604	286	-4.048	41	373	-5.083

Redovisade vinster och förluster av valutakurseffekter

Valutakurseffekter hänförliga till finansiella instrument har påverkat Volvokoncernens resultat efter finansiella poster enligt följande:

	2007	2008
Derivatinstrument	1.364	-812
Likvida medel	-191	-421
Lånefordringar och finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde - interna	-133	12.373
Lånefordringar och finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde - externa	-965	-11.041
Resultateffekt	75	99

Olika kategorier av finansiella instrument behandlas i separata noter. Se not 15 för Övriga aktier och andelar, noterna 16 och 19 för Kundfinansieringsfordringar, not 20 för Övriga fordringar, not 21 för kortfristiga placeringar, not 22 för Likvida medel, not 26 för Långfristiga skulder och not 27 för Kortfristiga skulder.

Noter och kommentarer

Nedan följer en redovisning av derivatinstrument och optioner.

Utestående derivatinstrument för hantering av valuta- och ränterisker relaterade till finansiella tillgångar och skulder

	31 dec 2007		31 dec 2008	
	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde
Ränteswappar				
- fordran	103.738	2.519	47.441	2.752
- skuld	47.415	-512	85.980	-2.038
Ränteterminskontrakt				
- fordran	21.776	8	19.443	11
- skuld	24.164	-6	17.740	-32
Valutaterminskontrakt				
- fordran	18.521	359	32.671	1.608
- skuld	19.636	-595	30.022	-766
Köpta optioner				
- fordran	503	11	1.675	139
- skuld	503	-11	428	-26
Utställda optioner				
- fordran	647	2	42	0
- skuld	155	0	1.147	-116
Totalt		1.775		1.532

Utestående derivatinstrument för hantering av valuta- och ränterisker relaterade till kommersiella tillgångar och skulder

	31 dec 2007		31 dec 2008	
	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde
Valutaterminskontrakt				
- fordran	28.826	3.065	25.712	2.190
- skuld	31.146	-2.819	41.773	-4.710
Köpta optioner				
- fordran	1.726	35	3.142	90
- skuld	-	-	-	-
Utställda optioner				
- fordran	-	-	-	-
- skuld	1.382	-15	3.214	-506
Delsumma		266		-2.936
Råvarutermiskontrakt				
- fordran	208	113	85	38
- skuld	530	-19	443	-93
Totalt		360		-2.991

Säkringsredovisning

Kassaflödessäkringar

Finansiella instrument som används för säkring av valutarisk i prognosticerade kassaflöden och elkonsumtion har i enlighet med IAS 39 redovisats till marknadsvärde vilket debiterats eller krediterats en separat del av eget kapital förutsatt att de uppställda villkoren för kassaflödessäkrad redovisning är uppfyllda.

Akkumulerade värdeförändringar med avseende på säkringsinstrument förs till resultaträkningen vid samma tidpunkt som underliggande säkrad transaktion påverkar koncernens resultat.

Av tabell i not 23 Eget Kapital framgår hur valutariskreserven har förändrats under året.

I den omfattning som villkoren för säkringsredovisning inte är uppfyllda har värdeförändringar redovisats i resultaträkningen.

Säkrad andel av prognosticerade framtida flöden ligger för samtliga perioder inom ramen för Volvos valutapolicy.

Volvo testar alla kassaflödessäkringar för effektivitet när de ingås. Säkringen bedöms vara effektiv när det prognosticerade framtida kassaflödes valutafluktuation och förfallotidpunkt överensstämmer med säkringsinstrumentets. Säkringsrelationen testas löpande fram till förfallotidpunkten. Om de identifierade relationerna inte längre bedöms effektiva redovisas valutafluktuationen på säkringsinstrumentet från den tiden säkringen senast bedömdes effektiv, i koncernens resultaträkning. För 2008 har Volvo redovisat 22 (20) avseende ineffektivitet på kassaflödessäkringar.

Säkring av pris på framtida elkonsumtion anses vara effektiv när förutbestämda faktorer som påverkar elpriset överensstämmer i prognoser över framtida elförbrukning och designerat säkringsinstrument. Säkringsrelationen testas löpande fram till förfallotidpunkten. Om de identifierade relationerna inte längre bedöms effektiva redovisas prisfluktuationen på säkringsinstrumentet från den tiden säkringen senast bedömdes effektiv, i koncernens resultaträkning. Under 2008 har Volvo redovisat 1(0) avseende ineffektivitet på säkring av framtida elkonsumtion.

Volvokoncernens utestående termins- och optionskontrakt för säkring av kommersiella valuta risker

Miljoner		Valutor				Övriga	Marknadsvärde
		USD	GBP	EUR	JPY	Netto SEK	
Förfalloår 2009	belopp	1.754	185	888	-7.030	5.944	
Förfalloår 2010	belopp	-12	-12	-4	-	347	
Förfalloår 2011	belopp	-7	-4	-	-	0	
Totalt		1.735	169	884	-7.030	6.291	
Genomsnittlig kontraktskurs		6,69	11,97	9,48	0,07		
Marknadsvärde av utestående terminskontrakt		-1.460	55	-1.191	131	-2.936	

Säkring av ränte- och valutarisk på lån

Volvo har valt att tillämpa säkringsredovisning från och med den 1 juni 2007 för det lån om cirka 1 miljard euro som då togs upp. Verkligt värde för utestående säkringsinstrument uppgår till 1.088 (159). Volvo har även tillämpat säkringsredovisning för säkring av valutarisk i framtida återbetalning av ett lån i utländsk valuta för vilket utgående verkligt värde på säkringsinstrument uppgår till 40 (-148). Denna säkring är designerad som kassaflödessäkring och förändring av verkligt värde har därmed redovisats i valutariskreserven inom eget kapital.

Säkringsredovisning har tidigare inte tillämpats av Volvo för finansiella instrument som används för säkring av ränte- och valutarisk på upplåning. Förändring i marknadsvärde på instrument som ingåtts för att hantera risker i finansiella tillgångar och skulder för vilka säkringsredovisning inte tillämpas, redovisas i finansnettot, se not 11. I förekommande fall då kraven för säkringsredovisning anses vara uppfyllda kommer Volvo fortsättningsvis att överväga huruvida säkringsredovisning skall tillämpas för dessa instrument.

Säkring av nettoinvesteringar i utlandet

Volvo tillämpar säkringsredovisning för vissa nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Det löpande resultatet från en sådan säkring redovisas som en separat post inom eget kapital. Vid utgången av 2008 redovisas -473 (-59) i eget kapital avseende säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet.

Moderbolaget AB Volvo

Organisationsnummer 556012-5790

Förvaltningsberättelse

AB Volvo är moderbolag i Volvokoncernen och verksamheten omfattar koncernens huvudkontor med tillhörande staber samt vissa koncerngemensamma funktioner.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader inkluderar kostnader på 117 Mkr (USD 19,6 M) till följd av den uppgörelse som AB Volvo under det första kvartalet 2008 träffade med amerikanska myndigheter. Uppgörelsen avser böter och återbetalning av vinster som två av dotterbolagen genererat till följd av kontrakt med Irak under FN's Oljeför-mat-program.

I början av året sålde AB Volvo sitt innehav i dotterbolaget Mack Trucks Inc till Volvo Holding USA AB för 3.225 Mkr motsvarande bokfört värde. Volvo Holding USA AB är ett helägt dotterbolag i Volvokoncernen.

Under det tredje kvartalet överfördes hela aktieinnehavet i Volvo Korea Holding AB, bokfört till 2.655 Mkr, från dotterbolaget Volvo Group Finance Europe BV (VGFE). Aktieinnehavet i VGFE skrevs ned till noll och bolaget likviderades, vilket gav en resultat effekt i moderbolaget på netto 1.659 Mkr.

I resultat från aktier och andelar i koncernföretag ingår utdelningar med 15.356 Mkr (841), koncernbidrag och transferprisjusteringar om netto -1.521 Mkr (5.944), likvidationsintäkt för VGFE på 2.662 Mkr samt nedskrivningar av aktieinnehav med 1.003 Mkr (135). Av utdelningarna erhöles 12.935 Mkr från Volvo Holding Sverige, 1.134 Mkr från Volvo Construction Equipment NV och 1.041 Mkr från Sotrof AB.

Bokfört värde av aktier och andelar i koncernföretag uppgick till 46.122 Mkr (47.011), varav 45.596 Mkr (46.461) avsåg aktier i helägda dotterbolag. Dotterbolagens motsvarande egna kapital (inklusive kapitalandel i obeskattade reserver men exklusive minoritetens andel) uppgick till 92.009 Mkr (94.345).

Aktier och andelar i utomstående företag inkluderar det direkta och indirekta förvärvet av Volvo Eicher Commercial Vehicles (VECV) med totalt 1.845 Mkr. I Volvokoncernen konsolideras VECV som ett joint venture enligt klyvningsmetoden. Det indirekta ägandet är en effekt av förvärvet av 8,1% i Eicher Motors Limited, som är den andra samägaren till VECV. Det innehavet är inte separat värderat då det utgör en del av ett indirekt ägande i VECV.

Av aktier och andelar i utomstående företag avsåg 199 Mkr (214) intresseföretag som i koncernbokslutet redovisas enligt kapitalandelsmetoden. De delar av intresseföretagens egna kapital som motsvarar AB Volvos ägarandel var 303 Mkr (286). I aktier och andelar i utomstående företag ingår börsnoterade aktier i Deutz AG bokförda till 212 Mkr, vilket motsvarar börsvärdet vid årsskiftet. Omvärdering av innehavet har under året inneburit en minskning av värdet med 324 Mkr, redovisad över eget kapital.

Finansiell nettoskuld uppgick till 11.510 Mkr (20.894).

Eget riskbärande kapital (eget kapital med tillägg av obeskattade reserver) uppgick till 38.273 Mkr eller 65% av balansomslutningen. Vid utgången av 2007 var motsvarande andel 59%.

Resultaträkning

Mkr		2007	2008
Nettoomsättning		781	790
Kostnad för sålda tjänster		-781	-790
Bruttoresultat		0	0
Försäljningskostnader		-5	-
Administrationskostnader	not 2	-619	-524
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	not 3	13	-126
Resultat från aktier och andelar i koncernföretag	not 4	6.651	15.494
Resultat från aktier och andelar i intresseföretag	not 5	-118	-59
Resultat från övriga aktier och andelar	not 6	0	30
Rörelseresultat		5.922	14.815
Ränteintäkter och liknande resultatposter	not 7	13	2
Räntekostnader och liknande resultatposter	not 7	-527	-845
Övriga finansiella intäkter och kostnader	not 8	36	97
Resultat efter finansiella poster		5.444	14.069
Bokslutsdispositioner	not 9	-1.230	2.530
Inkomstskatter	not 10	-1.022	226
Periodens resultat		3.192	16.825

Balansräkning

Mkr		31 december 2007	31 december 2008
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	not 11	0	110
Materiella tillgångar	not 11	17	16
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	not 12	47.011	46.122
Aktier och andelar i utomstående företag	not 12	772	2.280
Uppskjutna skattefordringar	not 10	199	234
Övriga långfristiga fordringar		11	47.993
Summa anläggningstillgångar		48.010	48.773
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag		10.814	9.561
Aktuell skattefordran		539	364
Övriga kortfristiga fordringar	not 13	210	222
Kassa och bank		10	0
Summa omsättningstillgångar		11.573	10.147
Summa tillgångar		59.583	58.920
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (2.128.420.220 aktier à 1:20 kronor)		2.554	2.554
Reservfond		7.337	9.891
			7.337
			9.891
Fritt eget kapital			
Fria fonder		359	135
Balanserade vinstmedel		18.703	10.718
Periodens resultat		3.192	22.254
			16.825
Summa eget kapital		32.145	37.569
Obeskattade reserver	not 14	3.234	704
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	not 15	179	178
Övriga avsättningar		23	202
			0
			178
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	not 16	6	7
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		112	80
Övriga skulder till koncernföretag		23.563	20.166
Övriga kortfristiga skulder	not 17	321	23.996
			216
			20.462
Summa eget kapital och skulder		59.583	58.920
Ställda panter		-	-
Eventualförpliktelser	not 18	192.071	253.489

Förändringar i Eget kapital

Mkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital				Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Överkurs-fond	Fond för verkligt värde	Balanserade vinstmedel	Totalt	
Enligt balansräkning den 31 december 2006	2.554	7.337	40	475	38.830	39.345	49.236
Indragning av aktier	-426	-	-	-	426	0	0
Fondemission	426	-	-	-	-426	0	0
Utdelning och likvid för inlösen av aktier till AB Volvos aktieägare	-	-	-	-	-20.255	-20.255	-20.255
Aktierelaterade ersättningar	-	-	48	-	128	176	176
Omvärdering av innehav i noterade bolag	-	-	-	-204	-	-204	-204
Periodens resultat	-	-	-	-	3.192	3.192	3.192
Enligt balansräkning den 31 december 2007	2.554	7.337	88	271	21.895	22.254	32.145
Kontantutdelning	-	-	-	-	-11.150	-11.150	-11.150
Aktierelaterade ersättningar	-	-	100	-	-27	73	73
Omvärdering av innehav i noterade bolag	-	-	-	-324	-	-324	-324
Periodens resultat	-	-	-	-	16.825	16.825	16.825
Enligt balansräkning den 31 december 2008	2.554	7.337	188	-53	27.543	27.678	37.569

Ytterligare information avseende moderbolagets aktiekapital finns i kommentar till koncernens bokslut (not 23).

Kassaflödesanalys

Mkr		2007	2008
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		5.922	14.815
Avskrivningar som belastat detta resultat		1	7
Övriga justeringar av rörelseresultatet	not 19	451	5.191
Förändringar i rörelsekapital:			
Ökning (-)/minskning (+) av fordringar		-131	-11
Ökning (+)/minskning (-) av skulder och avsättningar		-84	-47
Erhållna räntor och liknande poster		202	116
Erlagda räntor och liknande poster		-711	-960
Övriga finansiella poster		36	97
Betalda/erhållna inkomstskatter		-1.614	367
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4.072	19.575
Investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningar		-1	-116
Aktier och andelar i koncernföretag, netto	not 19	-2.927	2.391
Aktier och andelar i utomstående företag, netto	not 19	1.814	-1.892
Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto	not 19	-13	13
Återstår efter nettoinvesteringar		2.945	19.971
Finansieringsverksamheten			
Ökning (+)/ minskning (-) av lån	not 19	17.291	-8.831
Kontantutbetalning till AB Volvos aktieägare		-20.255	-11.150
Förändring av likvida medel		-19	-10
Likvida medel vid årets början		29	10
Likvida medel vid årets slut		10	0

Likvida medel

I likvida medel ingår Kassa och bank samt likvida placeringar hos Volvo Treasury.

Noter och kommentarer

Noter

Belopp i miljoner kronor (Mkr) där ej annat anges. Belopp inom parentes anger tidigare års värde.

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av nettoomsättningen avsåg 707 (677) koncernföretag, medan inköpen från koncernföretag uppgick till 406 (421).

Ersättning till externa revisorer

Arvoden och övriga ersättningar till PricewaterhouseCoopers uppgick för verksamhetsåret 2008 till 23 (107), varav 16 (18) avseende revision och 7 (89) avseende konsultationer.

Not 1 Redovisningsprinciper

En redogörelse för Volvos redovisningsprinciper återfinns i kommentar till koncernens bokslut not 1.

Moderbolaget tillämpar även RFR 2.1 inklusive det undantag i tillämpningen av IAS 39 som avser redovisning och värdering av finansiella garantiavtal till förmån för dotter- och intresseföretag.

De aktiebaserade incitamentsprogram som antagits av bolagsstämman från och med 2004 omfattas av IFRS 2, Aktierelaterade ersättningar.

Volvokoncernen tillämpar IAS 19 Ersättningar till anställda i sin finansiella rapportering. I moderbolaget tillämpas liksom tidigare år FAR SRS Redovisningsrekommendation Nr 4 Redovisning av pen-

sionsskuld och pensionskostnad. Detta innebär skillnader vid redovisning av förmånsbaserade planer avseende pensioner samt vid värdering av förvaltningstillgångar placerade i Volvos pensionsstiftelse.

Skillnaden mellan avskrivningar enligt plan och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas i moderbolaget som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver. I koncernens balansräkning görs en uppdelning av dessa mellan uppskjuten skattekuld och eget kapital.

Redovisning av koncernbidrag har skett i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande. Koncernbidragen redovisas bland Resultat från aktier och andelar i koncernföretag.

Not 2 Administrationskostnader

I administrationskostnader ingår avskrivningar på 7 (1) varav 0 (1) avser maskiner och inventarier, 1 (0) byggnader och 6 (-) övriga immateriella tillgångar.

Not 3 Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader inkluderar vinstdelning till de anställda med 0 (1).

Not 4 Resultat från aktier och andelar i koncernföretag

Av resultatet avser 15.356 (841) utdelningar från koncernföretag. Av utdelningarna avser 12.935 utdelning från Volvo Holding Sverige AB, 1.134 från Volvo Construction Equipment NV och 1.041 från Sotrof AB. Aktierna i Volvo Group Finance Europe BV (VGFE) har skrivits ned med 1.003. År 2007 skrevs aktierna i VFS Servizi Finanziari Spa och Volvo Information Technology AB ned med 22 respektive 113.

Transferprisjusteringar och koncernbidrag uppgår netto till -1.521 (5.944). Likvidationen av VGFE innebar en likvidationsintäkt på 2.662.

Not 5 Resultat från aktier och andelar i intresseföretag

Resultat från aktier och andelar i intresseföretag som i koncernbokslutet redovisas enligt kapitalandelsmetoden uppgick till -59 (-118). Resultatandelen i Blue Chip Jet I HB uppgick till -1 (104) och i Blue Chip Jet II HB till -58 (-80). 2007 medförde försäljning av aktier i Nissan Diesel till N.A. KK, ett helägt japanskt dotterbolag, en realisationsförlust på 142.

Not 6 Resultat från övriga aktier och andelar

Utdelning på 30 har erhållits från Deutz AG.

Not 7 Ränteintäkter och räntekostnader

Av ränteintäkter och liknande resultatposter, 2 (13), utgjorde räntor från koncernföretag 1 (10) och av räntekostnader och liknande resultatposter, 845 (527), avsåg 837 (521) räntor till koncernföretag.

Not 8 Övriga finansiella intäkter och kostnader

Bland övriga finansiella intäkter och kostnader ingår valutakursdifferenser på lån, intäkter för garantiprovisioner från koncernföretag, finansiella intäk-

ter till följd av ändrad taxering tidigare år, kostnader för bekräftade kreditfaciliteter och kostnader för Volvoaktiens registrering.

Not 9 Bokslutsdispositioner

	2007	2008
Avskrivning utöver plan	0	0
Periodiseringsfonder	-1.230	2.530
Summa	-1.230	2.530

Noter och kommentarer

Not 10 Inkomstskatter

	2007	2008
Aktuell skatt	-1.024	191
Uppskjuten skatt	2	35
Summa inkomstskatter	-1.022	226

Aktuell skatt fördelas enligt följande:

	2007	2008
Aktuell skatt för perioden	-1.036	-
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	12	191
Summa aktuell skatt	-1.024	191

Yrkanden till följd av tidigare genomförd taxeringsrevision för vilka reservering ej bedömts erforderlig motsvarar en kostnad om 184 (-). Beloppet ingår bland eventalförpliktelser.

Uppskjuten skatt avser en beräknad skatt på förändringen av underskottsavdrag samt temporära skillnader. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den mån det är sannolikt att beloppet kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

Uppskjuten skatt på förändring av underskottsavdrag uppgår till 78 (-) och på förändring av övriga temporära skillnader till -43 (2).

De främsta orsakerna till skillnaden mellan skatt enligt gällande skattesats (28%) och redovisad inkomstskatt för perioden framgår av nedanstående tabell.

	2007	2008
Resultat före skatt	4.214	16.599
Inkomstskatt enligt gällande skattesats (28%)	-1.180	-4.648
Realisationsvinster och -förluster	-35	746
Skattefria utdelningar	235	4.308
Ej skattepliktiga omvärderingar av aktieinnehav	-42	-281
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-15	-83
Övriga ej skattepliktiga intäkter	3	8
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	12	191
Omvärdering av uppskjutna skattefordringar pga förändring i skattesats	-	-15
Periodens inkomstskatt	-1.022	226

Specifikation av uppskjutna skattefordringar

	2007	2008
Underskottsavdrag	-	78
Reserv för osäkra fordringar	1	1
Avsättningar för pensionsförpliktelser	198	155
Uppskjutna skattefordringar	199	234

Not 11 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde	Värde enligt balansräkning 2007		Försäljningar/ utrangeringar	Värde enligt balansräkning 2008	
		Investeringar			
Rättigheter	52	-	-	52	
Övriga immateriella tillgångar	-	116	-	116	
Summa immateriella anläggningstillgångar	52	116	-	168	
Byggnader	6	-	-	6	
Mark och markanläggningar	3	-	-	3	
Maskiner och inventarier	46	0	-1	45	
Summa materiella anläggningstillgångar	55	0	-1	54	

Ackumulerade avskrivningar	Värde enligt balansräkning 2007 ¹		Årets avskrivningar ²	Försäljningar/ utrangeringar	Värde enligt balansräkning 2008		Nettovärde enligt balansräkning 2008 ³
Rättigheter	52	-	-	-	52	0	
Övriga immateriella tillgångar	-	6	-	-	6	110	
Summa immateriella anläggningstillgångar	52	6	6	-	58	110	
Byggnader	1	1	1	-	2	4	
Mark och markanläggningar	0	0	0	-	0	3	
Maskiner och inventarier	37	0	0	-1	36	9	
Summa materiella anläggningstillgångar	38	1	1	-1	38	16	

Taxeringsvärdet för byggnader var 3 (3) samt för mark 2 (2). Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 116 (-) resp 0 (1). Investering i immateriella anläggningstillgångar avser konkurrensklausul inkluderad i avtalet med Eicher Motors Limited. Beslutade men vid utgången av 2008 ännu ej genomförda investeringar uppgick till 2 (2).

1 Inklusive ackumulerade nedskrivningar.

2 Inklusive nedskrivningar.

3 Anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Not 12 Aktier och andelar

Innehavet av aktier och andelar specificeras i AB Volvos innehav av aktier. Förändringar av innehavet av aktier och andelar framgår nedan:

	Koncernföretag		Utomstående företag	
	2007	2008	2007	2008
Enligt balansräkning den 31 december föregående år	40.419	47.011	6.400	772
Förvärv/nyteckningar	2.909	2.660	148	1.891
Avyttringar	-1	-3.225	-2.103	-
Aktieägartillskott	342	679	-	-
Nedskrivningar/Resultatandelar i handelsbolag	-151	-1.003	24	-59
Omvärdering av investeringar i noterade bolag	-	-	-204	-324
Omklassificering, Nissan Diesel	3.493	-	-3.493	-
Enligt balansräkning den 31 december	47.011	46.122	772	2.280

Aktier och andelar i koncernföretag

Hela aktieinnehavet i Volvo Korea Holding AB, bokfört till 2.655, har överförts från Volvo Group Finance Europe BV (VGFE). Aktieinnehavet i VGFE har skrivits ned helt med 1.003 varefter bolaget har likviderats.

Under året förvärvades nyemitterade aktier i Volvo Bussar för 5.

Den 31 januari 2008 sålde AB Volvo sitt innehav i dotterbolaget Mack Trucks Inc till Volvo Holding USA AB för 3.225 motsvarande bokfört värde. Volvo Holding USA AB är ett helägt dotterbolag i Volvokoncernen.

Aktieägartillskott lämnades under 2008 till Volvo Italia Spa och Volvo Powertrain AB med 529 respektive 150.

2007: Under första kvartalet 2007 överfördes 2.886 till N.A.KK, ett helägt nybildat japanskt bolag med huvudsakligt syfte att förvärva och inneha aktier i Nissan Diesel. Moderbolagets innehav i Nissan Diesel (19%) bokförda till 2.001 avyttrades till N.A.KK och kvarvarande innehav bestående av preferensaktier bokförda till 3.493, omklassificerades från aktier i utomstående bolag till aktier i koncernföretag i samband med konsolideringen av Nissan Diesel i Volvokoncernens balansräkning.

Under året förvärvades Ericsson AB:s andel i Alviva AB för 23. Alviva AB etablerades 2002 som ett joint venture mellan AB Volvo (51%) och Ericsson AB (49%) för att bedriva hälsovård.

Aktieägartillskott lämnades under 2007 till VNA Holding Inc och Volvo Financial Services AB med 35 respektive 307.

Nedskrivning gjordes av innehaven i Volvo Penta UK Ltd, 16, VFS Servizi Finanziari Spa, 22 och Volvo Information Technology AB, 113.

Aktier och andelar i utomstående bolag

Aktier och andelar i utomstående företag inkluderar det direkta och indirekta innehavet av VE Commercial Vehicles (VECV) med totalt 1.845. I Volvokoncernen konsolideras VECV som ett joint venture enligt klyvningsmetoden. Det indirekta ägandet är en effekt av förvärvet av 8,1% i Eicher Motors Limited, som är den andra samägaren till VECV. Det innehavet är inte separat värderat då det utgör en del av ett indirekt ägande i VECV.

Kapital på 43 har under 2008 lämnats till Blue Chip Jet II HB. Andelarna i handelsbolagen Blue Chip Jet I HB och Blue Chip Jet II HB har under året minskat med netto 59.

Omvärderingen av AB Volvos innehav i det börsnoterade bolaget Deutz AG har inneburit en minskning av innehavet med 324 under 2008.

2007: Andelarna i handelsbolagen Blue Chip Jet I HB och Blue Chip Jet II HB ökade under året med netto 24.

Kapital på 145 lämnades till Blue Chip Jet II HB. Återbetalning erhöles med 102 Mkr från Blue Chip Jet I HB.

Omvärderingen av AB Volvos innehav i det börsnoterade bolaget Deutz AG innebar en minskning av innehavet med 204 under 2007.

Noter och kommentarer

Not 13 Övriga kortfristiga fordringar

	2007	2008
Kundfordringar	26	35
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	180	162
Övriga fordringar	4	25
Summa	210	222

Reserven för osäkra fordringar uppgick vid årets utgång till 5 (5).

Not 14 Obeskattade reserver

Sammansättning och förändring av obeskattade reserver	Värde enligt balansräkning 2007	Boksluts- dispositioner 2008	Värde enligt balansräkning 2008
Periodiseringsfond	3.230	-2.530	700
Ackumulerade överavskrivningar			
Mark	3	-	3
Maskiner och inventarier	1	0	1
Summa	3.234	-2.530	704

Not 15 Avsättningar för pensioner

Avsättningar för pensioner och liknande förmåner motsvarar det försäkringstekniskt beräknade värdet för åtaganden som ej försäkrats hos tredje part eller tryggats genom överföring av medel till pensionsstiftelser. Det inkluderar åtaganden som förfaller till betalning inom ett år. AB Volvo har försäkrat pensionsborgenärernas rättigheter hos tredje part. Av redovisat belopp avsåg 41 (0) avtalsenliga åtaganden inom ramen för PRI-systemet.

Volvos Pensionsstiftelse bildades 1996 för tryggande av pensionsåtaganden enligt ITP-planen. I samband med bildandet tillfördes stif-

telsen ett förvaltningskapital uppgående till 224 vilket motsvarade värdet på pensionsförpliktelseerna vid denna tidpunkt. Sedan bildandet har ytterligare kapital om netto 25 tillförts stiftelsen.

Pensionskostnaderna i AB Volvo uppgick till 95 (96).

Kapitalvärdet av samtliga pensionsförpliktelser i AB Volvo uppgick vid 2008 års utgång till 570. Dessa har tryggats dels genom "Avsättningar för pensioner" och dels genom medel i pensionsstiftelser. På AB Volvo belöpande tillgångar i pensionsstiftelserna värderade till marknadsvärde understeg motsvarande förpliktelser med 42. Med anledning härav redovisas en avsättning för täckning av detta underskott.

Not 16 Långfristiga skulder

De långfristiga lånen förfaller till betalning enligt följande:

2014 eller senare	7
Summa	7

Not 17 Övriga kortfristiga skulder

	2007	2008
Löner och källskatter	78	62
Övriga skulder	103	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	140	152
Summa	321	216

Inga säkerheter är ställda för de kortfristiga skulderna.

Not 19 Kassaflöde

Övriga justeringar av rörelseresultatet	2007	2008
Omvärderingar av aktieinnehav	127	1.061
Resultat vid försäljning av aktier	125	-2.661
Innevarande års koncernbidrag och transferprisjusteringar	-8.061	-1.351
Reglering av föregående års koncernbidrag och transferprisjusteringar	8.124	8.061
Övrigt	136	81
Summa	451	5.191

Ytterligare information framgår av not 4, 5 och 6.

Aktier och andelar i koncernföretag, netto		
Investeringar	-2.944	-841
Försäljningar	17	3.232
Nettoinvesteringar i aktier och andelar i koncernföretag	-2.927	2.391

Investeringar och försäljningar av koncernföretag framgår av not 12.

Not 18 Eventualförpliktelser

Av eventualförpliktelserna 253.489 (192.071) var 253.186 (191.976) lämnade för koncernföretag.

Garantier för olika kreditprogram ingår med belopp som motsvarar kreditramarna. Dessa uppgår till 246.646 (185.971), varav för koncernföretag 246.536 (185.884).

Vid utgången av respektive år uppgick utnyttjat belopp till 126.880 (84.397), varav för koncernföretag 126.762 (84.302).

Aktier och andelar i utomstående företag, netto	2007	2008
Investeringar	-147	-1.892
Försäljningar	1.961	-
Nettoinvesteringar i aktier och andelar i utomstående företag	1.814	-1.892

Investeringar och försäljningar av utomstående företag framgår av not 12.

Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto		
Nya lämnade lån	-318	-
Erhållna amorteringar	305	13
Förändring räntebärande fordringar, netto	-13	13

Ökning/minskning av lån		
Nyupptagna lån	17.609	2
Amorteringar	-318	-8.833
Förändring lån, netto	17.291	-8.831

Noter och kommentarer

Not 20 Finansiella risker och instrument

En redogörelse för Volvos redovisningsprinciper avseende finansiella instrument återfinns i not 1, not 36 och not 37 i kommentarer till koncernens bokslut. Säkringstransaktioner för AB Volvo utförs av Volvo

Treasury AB. Moderbolaget har använt sig av ränteswappar för att säkra finansiella skulder i koncernföretag. Swapparna har förfalloår 2009.

Utestående derivatinstrument för hantering av valuta- och ränterisker relaterade till finansiella tillgångar och skulder

	31 december 2007			31 december 2008		
	Nominellt belopp	Redovisat värde	Marknadsvärde	Nominellt belopp	Redovisat värde	Marknadsvärde
Ränteswappar						
- skuld	5.110	-2	-2	1.551	-1	-1

Not 21 Personal

Löner och ersättningar uppgick till 227 (203). De sociala kostnaderna uppgick till 140 (137) varav pensionskostnader 95 (96). Av pensionskostnaderna avsåg 32 (27) styrelse och VD. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgick till 1 (1).

Antalet anställda var vid årets slut 196 personer (182). Uppgifter om medelantal anställda, löner och ersättningar inklusive personaloptionsprogram samt könsfördelning av styrelse och ledande befattningar finns i kommentar till koncernens bokslut not 34.

Sjukfrånvaro	2007	2008
Total sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %	1,8	1,5
varav sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer utgör, %	62,1	33,5
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid		
Män, %	0,5	0,9
Kvinnor, %	3,2	2,1
29 år eller yngre, %	0,2	0,7
30-49 år, %	1,2	1,7
50 år eller äldre, %	3,2	1,3

AB Volvos innehav av aktier

AB Volvos innehav av aktier och andelar i utomstående företag ¹	Organisations- nummer	Procentuellt innehav ²	31 dec 2007	31 dec 2008
			Redovisat värde Mkr	Redovisat värde Mkr
Deutz AG, Tyskland	-	7	536	212
Blue Chip Jet II HB, Sverige	969717-2105	50	212	198
Övriga innehav			24	22
Summa redovisat värde, utomstående företag			772	432

1 AB Volvos aktier och andelar i utomstående företag inkluderar det direkta och indirekta innehavet av VE Commercial Vehicles (VECV). AB Volvos direkta innehav i VECV uppgår till 1.845 Mkr. I Volvokoncernen konsolideras VECV som ett joint venture, enligt klyvningsmetoden, och är därmed inkluderat i nedanstående tabell över koncernföretag.

2 Procenttalen avser såväl andel av kapitalet som andel av röstvärdet.

AB Volvos innehav av aktier och andelar i väsentliga koncernföretag	Organisations- nummer	Procentuellt innehav	31 dec 2007	31 dec 2008
			Redovisat värde Mkr	Redovisat värde Mkr
Volvo Lastvagnar AB, Sverige	556013-9700	100	8.678	8.678
Volvo Truck Center Sweden AB, Sverige	556072-7777	100	-	-
Volvo Finland AB, Finland	-	100	-	-
Volvo Trucks Center Hamburg GmbH, Tyskland	-	100	-	-
Volvo Group Belgium NV, Belgien	-	100	-	-
Volvo Group UK Ltd, Storbritannien	-	100	-	-
Volvo Otomotiv Turk Ltd STI, Turkiet	-	100	-	-
Volvo India Ltd, Indien	-	100	-	-
Volvo Holding Sverige AB, Sverige	556539-9853	100	7.634	7.634
Volvo Logistics AB, Sverige	556197-9732	100	-	-
BRS Ltd, Storbritannien	-	100	-	-
Volvo Construction Equipment North America, Kanada	-	100	-	-
Volvo Polska Sp.O.O., Polen	-	100	-	-
Volvo (Southern Africa) Pty Ltd, Sydafrika	-	100	-	-
Volvo do Brasil Veiculos Ltda, Brasilien	-	100	-	-
Banco Volvo (Brasil) SA, Brasilien	-	100	-	-
Volvo Trucks Canada Inc., Kanada	-	100	-	-
Volvo Road Machinery Ltd, Kanada	-	100	-	-
Prévost Car Inc, Kanada	-	100	-	-
Volvo Commercial Vehicles Australia Pty, Australien	-	100	-	-
Volvo Holding France SA, Frankrike	-	100	-	-
Volvo Trucks France SAS, Frankrike	-	100	-	-
Volvo Compact Equipment SAS, Frankrike	-	100	-	-
Volvo CE Europe SAS, Frankrike	-	100	-	-
VFS Finance France SAS, Frankrike	-	100	-	-
VFS Location France SAS, Frankrike	-	100	-	-

Noter och kommentarer

AB Volvos innehav av aktier och andelar i väsentliga koncernföretag (forts.)	Organisations- nummer	Procentuellt innehav	31 dec 2007	31 dec 2008
			Redovisat värde Mkr	Redovisat värde Mkr
Renault Trucks SAS, Frankrike	-	100	-	-
Renault Trucks Deutschland GmbH, Tyskland	-	100	-	-
Renault Trucks Polska SP Z OO, Polen	-	100	-	-
Renault Trucks España, Spanien	-	100	-	-
Renault Trucks Italia Spa, Italien	-	100	-	-
Mack Trucks Inc., USA¹	-	100	3.225	-
Nissan Diesel Motor Ltd, Japan	-	100	3.493	3.493
Kanto Nissan Diesel Co.,Ltd., Japan	-	100	-	-
Tokai Nissan Diesel Co.,Ltd., Japan	-	100	-	-
Chubu Nissan Diesel, Japan	-	100	-	-
Kinki Nissan Diesel Co.,Ltd., Japan	-	100	-	-
Kyushu Nissan Diesel Co.,Ltd., Japan	-	100	-	-
DRD Co., Ltd, Japan	-	100	-	-
Nissan Diesel Trucks Co., Ltd, Japan	-	100	-	-
Nissan Diesel South Africa (Pty) Ltd., Sydafrika	-	80	-	-
Volvo Bussar AB, Sverige	556197-3826	100	1.877	1.882
Volvo Construction Equipment NV, Nederländerna	-	100	2.582	2.582
Volvo Construction Equipment AB, Sverige	556021-9338	100	-	-
Volvo Maskin AS, Norge	-	100	-	-
Volvo Construction Equipment Europe Ltd, Storbritannien	-	100	-	-
Volvo Construction Equipment Europe GmbH, Tyskland	-	100	-	-
ABG Allgemeinen Baumaschinen GmbH, Tyskland	-	100	-	-
Volvo Compact Equipment GmbH & Co KG, Tyskland	-	100	-	-
AB Volvo Penta, Sverige	556034-1330	100	421	421
Volvo Aero AB, Sverige	556029-0347	100	2.885	2.885
Volvo Aero Norge AS, Norge	-	78	-	-
VNA Holding Inc., USA	-	100	2.491	2.491
Volvo Trucks North America Inc., USA	-	100	-	-
Arrow Truck Sales Inc., USA	-	100	-	-
Mack Trucks Inc., USA ¹	-	100	-	-
Volvo Construction Equipment North America Inc., USA	-	100	-	-
Volvo Penta of The Americas Inc., USA	-	100	-	-
Volvo Aero Services LP, USA	-	100	-	-
Volvo Commercial Finance LLC The Americas, USA	-	100	-	-
VFS US LLC, USA	-	100	-	-
VFS Leasing Co., USA	-	100	-	-

AB Volvos innehav av aktier och andelar i väsentliga koncernföretag (forts.)	Organisations- nummer	Procentuellt innehav	31 dec 2007	31 dec 2008
			Redovisat värde Mkr	Redovisat värde Mkr
Volvo Financial Services AB, Sverige	556000-5406	100	1.720	1.720
VFS International AB, Sverige	556316-6064	100	-	-
VFS Nordic AB, Sverige	556579-1778	100	-	-
VFS Financial Services BV, Nederländerna	-	100	-	-
VFS Financial Services Belgium NV, Belgien	-	100	-	-
VFS Financial Services (UK) Ltd, Storbritannien	-	100	-	-
VFS Deutschland GmbH, Tyskland	-	100	-	-
VFS Financial Services Spain EFC SA, Spanien	-	100	-	-
Volvo Finance (Suisse) SA, Schweiz	-	100	-	-
VFS Vostok, Ryssland	-	100	-	-
VFS Rumania, Rumänien	-	100	-	-
VFS Canada Inc, Kanada	-	100	-	-
VE Commercial Vehicles Ltd, Indien ^{2,7}	-	50	-	-
NA Co Ltd, Japan	-	100	2.886	2.886
Volvo Treasury AB, Sverige	556135-4449	100	3.044	3.044
Sotrof AB, Sverige	556519-4494	100	1.388	1.388
Volvo Group Real Estate AB, Sverige	556006-8313	100	-	-
Volvo Group Finance Europe BV, Nederländerna	-	100	1.003	-
Volvo Korea Holding AB, Sverige	556531-8572	100	-	2.655
Volvo Construction Equipment Korea Co Ltd, Sydkorea	-	100	-	-
Volvo China Investment Co Ltd, Kina	-	100	523	523
Shanghai Sunwin Bus Co, Kina ²	-	50	-	-
XIAN Silver Bus Co, Kina ²	-	50	-	-
Shandong Lingong Construction Machinery, Kina	-	85	-	-
Volvo Automotive Finance (China) Ltd, Kina	-	100	491	491
Volvo Truck & Bus Ltd, Storbritannien ³	-	100	413	413
Volvo Holding Mexico, Mexiko	-	100	388	388
Volvo Technology Transfer AB, Sverige	556542-4370	100	361	361
Volvo Powertrain AB, Sverige	556000-0753	100	348	498
Volvo Information Technology AB, Sverige	556103-2698	100	163	163
Volvo Parts AB, Sverige	556365-9746	100	200	200
Volvo Group Insurance Försäkrings AB, Sverige	516401-8037	100	182	182
Volvo Business Services AB, Sverige	556029-5197	100	107	107
Volvo Danmark A/S	-	100	104	104
VFS Servizi Finanziari Spa, Italien ⁴	-	100	79	79
Kommersiella Fordon Europa AB, Sverige	556049-3388	100	89	89
Volvo Norge AS, Norge	-	100	56	56
Volvo Malaysia Sdn, Malaysia	-	100	48	48
ZAO Volvo Vostok, Ryssland ⁵	-	100	34	34
Volvo Italia Spa, Italien	-	100	27	556
Rossareds Fastighets AB, Sverige	556009-1190	100	26	26
Alviva AB, Sverige	556622-8820	100	24	24
Volvo East Asia (Pte) Ltd, Singapore	-	100	9	9
Volvo Automotive Holding BV, Nederländerna	-	100	3	3
Volvo Information Technology GB Ltd, Storbritannien	-	100	3	3
Övriga bolag			6	6
Summa redovisat värde, koncernföretag⁶			47.011	46.122

1 Mack Trucks Inc, ägs av VNA Holding Inc fr o m 2008.

2 Joint venture. Redovisas i Volvokoncernen enligt klyvningsmetoden.

3 VTC Holding och AB Volvo äger tillsammans 100%.

4 Volvo Italia och AB Volvo äger tillsammans 100%.

5 AB Volvo och Volvo Trucks Regional Center Europe äger tillsammans 100%.

6 AB Volvos andel av dotterbolagens egna kapital (inklusive kapitaldel i obeskattade reserver) utgjorde 92.009 (94.345).

7 AB Volvos aktier och andelar i utomstående företag inkluderar det direkta och indirekta innehavet av VE Commercial Vehicles (VECV). AB Volvos direkta innehav i VECV uppgår till 1.845 Mkr. I Volvokoncernen konsolideras VECV som ett joint venture, enligt klyvningsmetoden, och är därmed inkluderat i ovanstående tabell över koncernföretag.

Förslag till ersättningspolicy

Styrelsens förslag att godkännas av årsstämman den 1 april 2009

Dessa riktlinjer avser ersättning och andra anställningsvillkor för Volvo-koncernens koncernledning. Medlemmarna i koncernledningen, inklusive verkställande direktören och eventuell vice verkställande direktör, kallas i fortsättningen "ledningen".

Dessa riktlinjer gäller för anställningsavtal som ingås efter det att riktlinjerna godkänts av årsstämman och för ändringar i befintliga anställningsavtal som görs därefter.

1. Principer för ersättningar och andra anställningsvillkor

Grundprincipen är att ledningens ersättning och andra anställningsvillkor skall vara konkurrenskraftiga för att säkerställa att Volvo-koncernen kan attrahera och behålla kompetenta ledande befattningshavare.

I årsredovisningen för 2008 anges totala ersättningar och förmåner till ledningen under 2008.

2. Principerna för fasta ersättningar

Ledningens fasta ersättningar skall vara konkurrenskraftiga och baseras på den enskildes ansvarsområde och prestation.

3. Huvudsakliga villkor för rörlig ersättning, inklusive förhållandet mellan fast och rörlig ersättning samt sambandet mellan prestation och ersättning

Ledningen kan erhålla rörlig ersättning förutom den fasta ersättningen. Den rörliga ersättningen får, såvitt avser den verkställande direktören, uppgå till högst 65% av den fasta ersättningen och, såvitt avser övriga ledningspersoner, högst 50% av den fasta ersättningen.

Den rörliga lönedelen kan bland annat baseras på utvecklingen för hela Volvokoncernen eller utvecklingen för den Business Area eller Business Unit där personen i fråga är anställd. Utvecklingen skall avse uppfyllandet av olika förbättringsmål eller uppnåendet av olika finansiella mål. Sådana mål skall bestämmas av styrelsen och kan bland annat vara kopplade till rörelseresultatet eller kassaflödet.

Styrelsen skall med avseende på varje räkenskapsår överväga om ett aktie- eller aktiekursanknutet incitamentsprogram som omfattar året ifråga skall föreslås årsstämman eller inte. Det är årsstämman som beslutar om sådana incitamentsprogram. Styrelsen har beslutat föreslå årsstämman 2009 att implementera ett aktiebaserat incitamentsprogram avseende räkenskapsåret 2009.

Ledningen omfattas dessutom av Volvos vinstdelningsprogram (VPS) som omfattar flertalet av Volvokoncernens anställda och som på individnivå kan ge ett högsta utfall om 8.500 kr per år, förutsatt att AB Volvos avkastning på eget kapital (ROE) uppgår till 20% eller mer. Utfall under VPS placeras huvudsakligen i Volvoaktier och kan disponeras på individnivå tidigast efter tre år.

4. Villkoren för icke-monetära förmåner, pensioner, uppsägning och avgångsvederlag

4.1 Icke-monetära förmåner

Ledningen har rätt till sedvanliga icke-monetära förmåner, såsom företagsbilar och företagshälsövård. Förutom dessa förmåner kan även företagsbostäder och andra förmåner erbjudas i enskilda fall.

4.2 Pensioner

Förutom de pensionsförmåner som ledningen har rätt till enligt lag och kollektivavtal, får personer bosatta i Sverige erbjudas premiebaserade pensionsavtal med premier som på årsbasis uppgår till 30.000 kr plus 20% av den pensionsmedförande lönen som över-

stiger 30 inkomstbasbelopp. I det premiebaserade pensionsavtalet kommer pensionen att motsvara summan av inbetalda premier och eventuell avkastning, utan någon garanterad pensionsnivå. Inom ramen för den premiebaserade pensionsplanen finns ingen bestämd tidpunkt för pensionering.

Vissa personer i ledningen har tidigare haft förmånsbestämda pensionsplaner, varav de flesta har omförhandlat dessa till det nya premiebaserade systemet. I samband därmed har i vissa fall överenskommelse träffats om individuella justeringspremier enligt aktuariell beräkning.

Enligt äldre avtal kan vissa ledningspersoner erhålla förtida ålderspension från 60 års ålder. Några nya 60-årsavtal skrivs inte längre utan denna förmånsbaserade pensionsplan har för merparten av ledningspersonerna omförhandlats till en premiebaserad pensionsplan, utan bestämd tidpunkt för pensionering. Premien utgör 10% av den pensionsmedförande lönen plus individuella justeringspremier enligt aktuariell beräkning i vissa fall.

Ledningspersoner som är bosatta utanför Sverige eller som är bosatta i Sverige men har väsentlig anknytning till annat land eller tidigare har varit bosatta i annat land får erbjudas pensionslösningar som är konkurrenskraftiga i det land där personerna är eller har varit bosatta eller till vilket de har en väsentlig anknytning, företrädesvis premiebaserade lösningar.

4.3 Uppsägning och avgångsvederlag

För ledningspersoner som är bosatta i Sverige är uppsägningstiden från företagsets sida 12 månader och från individens sida 6 månader. Dessutom har personen, under förutsättning att det är företaget som sagt upp anställningen, rätt till 12 månaders avgångsvederlag.

Personer som är bosatta utanför Sverige eller som är bosatta i Sverige men har väsentlig anknytning till annat land eller tidigare har varit bosatta i annat land får erbjudas uppsägningstider och avgångsvederlag som är konkurrenskraftiga i det land där personerna är eller har varit bosatta eller till vilket de har en väsentlig anknytning, företrädesvis lösningar motsvarande vad som gäller för ledningspersoner bosatta i Sverige.

5. Styrelsens beredning av och beslutsfattande i samband med ärenden som gäller koncernledningens löner och andra anställningsvillkor

Ersättningskommittén rekommenderar och styrelsen fattar beslut om verkställande direktörens och eventuell vice verkställande direktörs löner och andra anställningsvillkor. Ersättningskommittén fattar beslut om löner och andra anställningsvillkor för övriga medlemmar av koncernledningen i enlighet med de riktlinjer som beslutas av styrelsen.

Ersättningskommittén har dessutom ansvaret för att granska och inför styrelsen föreslå de aktie- och aktiekursanknutna incitamentsprogram som skall beslutas av årsstämman.

6. Avvikelser från dessa riktlinjer

Styrelsen får frångå dessa riktlinjer, utom såvitt avser punkten 3, tredje stycket, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

7. Information om tidigare beslutade ersättningar som inte förfallit till betalning vid årsstämmans prövning av förslaget till riktlinjer

Redan beslutade ersättningar till ledningen faller inom ramen för riktlinjerna, förutom att vissa ledningspersoner har rätt till 24 månaders avgångsvederlag vid en uppnådd ålder av 50 år.

Riktlinjer avseende ersättning och andra anställningsvillkor för Volvo-koncernens koncernledning som beslutades vid årsstämman 2008 återfinns i koncernens not 34 Personal.

Förslag till vinstfördelning

AB Volvo	Mkr
Kvarstående vinstmedel	10.853
Tillkommer nettoresultat för 2008	16.825
Summa	27.678

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att ovanstående belopp disponeras enligt följande:

	Mkr
Till aktieägarna utdelas 2,00 kr per aktie	4.055
Till nästa år överföres	23.623
Summa	27.678

Som avstämningsdag för att erhålla vinstutdelning föreslås måndagen den 6 april 2009.

Med anledning av att styrelsen föreslår att årsstämman den 1 april 2009 beslutar om utdelning med 2,00 kronor per aktie, får styrelsen härmed avge följande yttrande enligt 18 kap 4 § aktiebolagslagen.

Styrelsen finner att full täckning finns för bolagets bundna egna kapital efter föreslagen utdelning. Styrelsen finner även att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till de parametrar som anges i 17 kap 3 § andra och tredje styckena i aktiebolagslagen. Styrelsen vill därvid framhålla följande.

Föreslagen utdelning reducerar bolagets soliditet från 63,8% till 61,1% och koncernens soliditet från 22,7% till 21,9%, beräknat per 31 december 2008. Styrelsen anser denna soliditet vara bebyggande med beaktande av den bransch koncernen är verksam inom.

Enligt styrelsens uppfattning kommer den föreslagna utdelningen inte att påverka bolagets och koncernens förmåga att infria sina betalningsförpliktelser och bolaget och koncernen har god beredskap att hantera såväl förändringar med avseende på likviditeten som oväntade händelser.

Styrelsen anser att bolaget och koncernen har förutsättningar att ta framtida affärsrisker och även tåla eventuella förluster. Föreslagen utdelning förväntas inte att negativt påverka bolagets och koncernens förmåga att göra ytterligare affärsmässigt motiverade investeringar i enlighet med styrelsens planer.

Utöver vad som ovan anförts har styrelsen övervägt andra kända förhållanden vilka kan ha betydelse för bolagets och koncernens ekonomiska ställning. Sådana förhållanden är bl a den rådande finansiella krisen och den förväntade framtida svagare resultatutvecklingen.

Om årsstämman fattar beslut i enlighet med styrelsens förslag kommer 23.623 miljoner kronor att återstå av fritt eget kapital, beräknat per 31 december 2008.

Enligt styrelsens bedömning kommer bolagets och koncernens egna kapital efter föreslagen utdelning att vara tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens art, omfattning och risker.

Bolagets egna kapital skulle ha varit 50.659.436,00 kronor större om tillgångar och skulder inte värderats till verkligt värde enligt 4 kap 14 § a årsredovisningslagen.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed, respektive koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, ger en rättvisande bild av företagets respektive koncernens ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen respektive koncernförvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets respektive koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget respektive de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 4 mars 2009

Finn Johnsson
Styrelseordförande

Peter Bijur
Styrelseledamot

Tom Hedelius
Styrelseledamot

Philippe Klein
Styrelseledamot

Leif Johansson
Verkställande direktör,
koncernchef
och styrelseledamot

Louis Schweitzer
Styrelseledamot

Ravi Venkatesan
Styrelseledamot

Lars Westerberg
Styrelseledamot

Ying Yeh
Styrelseledamot

Martin Linder
Styrelseledamot

Olle Ludvigsson
Styrelseledamot

Johnny Rönnkvist
Styrelseledamot

Revisionsberättelse har avgivits den 4 mars 2009

PricewaterhouseCoopers AB

Göran Tidström
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Olov Karlsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse för AB Volvo

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i AB Volvo för år 2008. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 24–63, och 74–141. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att

utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 4 mars 2009

PricewaterhouseCoopers AB

Göran Tidström
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Olov Karlsson
Auktoriserad revisor

11-årsöversikt

I 11-årsöversikten redovisas respektive år med då gällande redovisningsprinciper. Tidigare år räknas inte om när nya principer införs. Åren 1998–2003 är redovisade enligt god redovisningssed i Sverige för respektive år. Från och med 2004 är redovisningen baserad på IFRS. Övergången till IFRS beskrivs i noten 3 i 2005 och 2006 års årsredovisningar. Från och med den 1 januari 2007 återförs vinsterna

från samordningsfördelarna i affärsenheterna till de olika produktområdena. Från och med den 1 januari 2007 har också ansvaret för koncernens treasuryverksamhet samt koncernens fastigheter flyttats från Financial Services som från och med 1 januari 2007 endast konsolideras enligt förvärvsmetoden. Jämförelsesiffror för 2006 har omräknats.

Koncernens resultaträkning

Mkr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nettoomsättning	212.936	125.019	130.070	189.280	186.198	183.291	211.076	240.559	258.835	285.405	303.667
Kostnad för sålda produkter	-163.876	-99.501	-104.548	-155.592	-151.569	-146.879	-164.170	-186.662	-199.054	-219.600	-237.578
Bruttoresultat	49.060	25.518	25.522	33.688	34.629	36.412	46.906	53.897	59.781	65.805	66.089
Forsknings- och utvecklingskostnader	-10.104	-4.525	-4.876	-5.391	-5.869	-6.829	-7.614	-7.557	-8.354	-11.059	-14.348
Försäljningskostnader	-19.042	-8.865	-10.140	-15.766	-16.604	-16.866	-19.369	-20.778	-21.213	-26.068	-27.129
Administrationskostnader	-8.091	-4.791	-4.974	-6.709	-5.658	-5.467	-5.483	-6.301	-6.551	-7.133	-6.940
Övriga rörelseintäkter och kostnader	-2.634	-611	622	-4.096	-4.152	-1.367	-618	-588	-3.466	163	-1.915
Resultat från andelar i intresseföretag	444	567	444	50	182	200	27	-557	61	430	25
Resultat från övriga aktier och andelar	4.526	170	70	1.410	309	-3.579	830	37	141	93	69
Resultat vid försäljning av dotterbolag	-	26.695	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strukturkostnader	-2.331	-	-	-3.862	-	-	-	-	-	-	-
Rörelseresultat	11.828	34.158	6.668	-676	2.837	2.504	14.679	18.153	20.399	22.231	15.851
Ränteintäkter och liknande resultatposter	1.268	1.812	1.588	1.275	1.217	1.096	821	654	666	952	1.171
Räntekostnader och liknande resultatposter	-1.315	-1.505	-1.845	-2.274	-1.840	-1.888	-1.254	-972	-585	-1.122	-1.935
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-162	131	-165	-191	-201	-55	-1.210	181	-181	-504	-1.077
Resultat efter finansiella poster	11.619	34.596	6.246	-1.866	2.013	1.657	13.036	18.016	20.299	21.557	14.010
Inkomstskatter	-3.140	-2.270	-1.510	326	-590	-1.334	-3.129	-4.908	-3.981	-6.529	-3.994
Periodens resultat	8.479	32.326	4.736	-1.540	1.423	323	9.907	13.108	16.318	15.028	10.016
Hänförligt till:											
Moderbolagets aktieägare	8.437	32.222	4.709	-1.467	1.393	298	9.867	13.054	16.268	14.932	9.942
Minoritetsintresse i resultat	42	104	27	-73	30	25	40	54	50	96	74
	8.479	32.326	4.736	-1.540	1.423	323	9.907	13.108	16.318	15.028	10.016

Resultaträkning Industriverksamheten

Mkr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nettoomsättning	205.712	116.382	120.392	180.615	177.080	174.768	202.171	231.191	249.020	276.795	294.932
Kostnad för sålda produkter	-158.077	-92.772	-97.131	-149.477	-145.453	-141.256	-158.453	-180.823	-192.400	-214.160	-232.247
Bruttoresultat	47.635	23.610	23.261	31.138	31.627	33.512	43.718	50.368	56.620	62.635	62.685
Forsknings- och utvecklingskostnader	-10.104	-4.525	-4.876	-5.391	-5.869	-6.829	-7.614	-7.557	-8.354	-11.059	-14.348
Försäljningskostnader	-18.468	-8.117	-9.285	-14.663	-15.393	-15.891	-18.317	-19.616	-19.999	-24.671	-25.597
Administrationskostnader	-7.950	-4.632	-4.651	-6.474	-5.464	-5.259	-5.310	-6.147	-6.481	-7.092	-6.921
Övriga rörelseintäkter och kostnader	-2.515	-587	309	-3.071	-2.989	-540	7	-397	-3.275	249	-1.457
Resultat från Financial Services	681	1.066	1.499	325	490	926	1.365	2.033	-	-	-
Resultat från andelar i intresseföretag	354	478	341	-86	126	166	2	-568	61	428	23
Resultat från övriga aktier och andelar	4.526	170	70	1.408	309	-3.581	828	37	141	93	69
Resultat vid försäljning av dotterbolag	-	26.695	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strukturkostnader	-2.331	-	-	-3.862	-	-	-	-	-	-	-
Rörelseresultat	11.828	34.158	6.668	-676	2.837	2.504	14.679	18.153	18.713	20.583	14.454

11-årsöversikt

Koncernens balansräkning

Mkr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Immateriella anläggningstillgångar	5.778	6.618	6.925	17.525	17.045	16.756	17.612	20.421	19.117	36.508	43.958
Fastigheter, maskiner och inventarier	36.207	19.788	22.231	33.234	30.799	30.640	31.151	35.068	34.379	47.210	57.270
Tillgångar i operationell leasing	22.285	12.337	14.216	27.101	23.525	21.201	19.534	20.839	20.501	22.502	25.429
Aktier och andelar	3.393	29.213	30.481	27.798	27.492	22.206	2.003	751	6.890	2.219	1.953
Varulager	32.128	21.438	23.551	31.075	28.305	26.459	28.598	33.937	34.211	43.645	55.045
Fordringar i kundfinansierings- verksamhet	46.798	34.313	41.791	48.784	46.998	46.002	51.193	64.466	64.742	78.847	98.489
Räntebärande fordringar	4.735	18.617	19.228	8.079	5.490	6.632	3.384	1.897	4.116	4.530	5.101
Övriga fordringar	34.197	24.019	26.352	39.946	33.990	32.621	35.747	42.881	42.567	55.152	61.560
Anläggningstillgångar för försäljning	-	-	-	-	-	-	-	-	805	-	-
Likvida medel	20.224	29.269	15.968	27.383	25.578	28.735	34.746	36.947	31.099	31.034	23.614
Tillgångar	205.745	195.612	200.743	260.925	239.222	231.252	223.968	257.207	258.427	321.647	372.419
Eget kapital ¹	70.235	98.236	88.931	85.576	78.525	72.636	70.155	78.760	87.188	82.781	84.640
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2.936	2.130	2.632	14.647	16.236	15.288	14.703	11.986	8.692	9.774	11.705
Övriga avsättningar	25.187	14.832	14.941	18.427	16.721	15.048	14.993	18.556	20.970	27.084	29.076
Räntebärande skulder	64.230	53.345	66.233	81.568	72.437	74.092	61.807	74.885	66.957	108.318	145.727
Skulder hänförliga till anläggnings- tillgångar för försäljning	-	-	-	-	-	-	-	-	280	-	-
Övriga skulder	43.157	27.069	28.006	60.707	55.303	54.188	62.310	73.020	74.340	93.690	101.271
Eget kapital och skulder	205.745	195.612	200.743	260.925	239.222	231.252	223.968	257.207	258.427	321.647	372.419
¹ varav minoritetsintresse	860	544	593	391	247	216	229	260	284	579	630
Ställda panter	5.388	3.930	2.990	3.737	3.610	3.809	3.046	3.255	1.960	1.556	1.380
Eventualförpliktelser	6.737	6.666	6.789	10.441	9.334	9.611	9.189	7.850	7.726	8.153	9.427

Balansräkning industriverksamheten

Mkr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Immateriella anläggningstillgångar	5.692	6.518	6.781	17.366	16.919	16.662	17.570	20.348	19.054	36.441	43.909
Fastigheter, maskiner och inventarier	33.944	17.318	19.652	30.370	27.789	27.248	27.260	31.330	30.493	47.132	57.185
Tillgångar i operationell leasing	1.817	1.611	4.245	15.020	11.155	8.976	8.477	10.260	11.822	13.850	16.967
Aktier och andelar	11.744	35.296	37.366	35.145	34.750	30.022	10.116	10.357	16.565	2.189	1.935
Varulager	31.883	21.053	22.998	30.557	27.564	25.848	28.291	33.583	33.893	43.264	54.084
Fordringar i kundfinansierings- verksamhet	384	9	15	114	99	118	230	1.377	1.193	1.233	975
Räntebärande fordringar	4.715	18.617	19.286	12.426	8.495	9.413	12.127	7.691	13.214	13.701	6.056
Övriga fordringar	31.398	21.075	24.882	38.815	34.256	33.079	36.535	43.992	43.335	55.970	60.586
Anläggningstillgångar för försäljning	-	-	-	-	-	-	-	-	805	-	-
Likvida medel	15.439	24.465	10.958	24.874	24.154	28.102	34.628	36.047	29.907	30.026	22.575
Tillgångar	137.016	145.962	146.183	204.687	185.181	179.468	175.234	194.985	200.281	243.806	264.272
Eget kapital	70.179	98.236	88.931	85.576	78.525	72.636	70.155	78.760	87.188	75.129	75.046
Avsättningar för pensioner och liknande	2.904	2.118	2.619	14.632	16.218	15.264	14.677	11.966	8.661	9.746	11.677
Övriga avsättningar	19.435	9.861	8.277	14.085	13.893	12.792	14.115	17.164	19.385	25.372	27.015
Räntebärande skulder	5.018	12.206	18.233	29.710	22.494	24.677	13.968	13.097	9.779	38.286	46.749
Skulder hänförliga till anläggnings- tillgångar för försäljning	-	-	-	-	-	-	-	-	280	-	-
Övriga skulder	39.480	23.541	28.123	60.684	54.051	54.099	62.319	73.998	74.988	95.273	103.785
Eget kapital och skulder	137.016	145.962	146.183	204.687	185.181	179.468	175.234	194.985	200.281	243.806	264.272

11-årsöversikt

Koncernens kassaflödesanalys

Mdr kr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Rörelseresultat ¹	11,8	7,5	6,7	-0,7	2,8	2,5	14,7	18,2	20,4	22,2	15,9
Avskrivningar	9,6	5,2	6,3	10,0	10,8	10,2	10,0	9,9	12,4	12,5	13,5
Övriga ej kassapåverkande poster	-4,9	-0,3	-0,4	0,5	2,0	4,9	-0,1	0,4	0,7	-0,5	-0,2
Förändringar i rörelsekapital	1,5	-1,0	-3,3	6,4	1,0	0,4	-1,4	-4,7	-7,7	-9,9	-23,3
Fordringar i kundfinansierings- verksamhet, netto	-12,8	-7,1	-4,5	-3,7	-5,7	-4,3	-7,4	-7,8	-	-	-
Finansiella poster och inkomstskatt	-2,0	-1,7	-1,3	-2,1	-1,3	-0,9	-0,5	-2,0	-4,3	-5,9	-5,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3,2	2,6	3,5	10,4	9,6	12,8	15,3	14,0	21,5	18,4	0,7
Investeringar i anläggningar	-10,5	-4,9	-5,4	-8,1	-6,7	-6,0	-7,4	-10,3	-10,0	-10,1	-12,7
Investeringar i leasingtillgångar	-12,7	-5,6	-5,7	-5,8	-5,2	-5,3	-4,4	-4,5	-4,6	-4,8	-5,4
Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar	2,6	1,6	2,1	2,6	3,2	2,9	2,4	2,6	3,2	2,9	2,9
Aktier och andelar, netto	5,5	-25,9	-1,6	3,9	-0,1	-0,1	15,1	0,3	-5,8	0,4	0,0
Förvärv och avyttringar av dotterbolag och andra affärsenheter, netto	-5,6	31,0	0,0	13,0	-0,2	0,0	-0,1	0,7	0,5	-15,0	-1,3
Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto	3,5	-16,9	11,7	-3,7	-1,5	-2,0	-6,4	-1,3	7,7	3,6	10,9
Återstår efter nettoinvesteringar	-14,0	-18,1	4,6	12,3	-0,9	2,3	14,5	1,5	12,5	-4,6	-4,9
Förändring av lån	19,5	16,3	8,1	6,2	-0,1	1,9	-8,8	3,6	-2,6	28,7	18,2
Återköp egna aktier	-	-	-11,8	-8,3	-	-	-2,5	-1,8	-	-	-
Utdelning/utbetalning till AB Volvos aktieägare	-2,2	-2,6	-3,1	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4	-5,1	-6,8	-20,3	-11,1
Övrigt	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av likvida medel, exklusive omräkningsdifferenser	3,1	-4,5	-2,2	6,9	-4,3	0,9	-0,2	-1,8	3,1	3,8	2,2
Omräkningsdifferenser på likvida medel	0,3	-0,2	0,3	0,6	-0,7	-0,6	-0,2	1,1	-0,5	0,0	1,0
Förändring av likvida medel	3,4	-4,7	-1,9	7,5	-5,0	0,3	-0,4	-0,7	2,6	3,8	3,2

1 År 1999 exklusive reavinst vid försäljning av Volvo Personvagnar om 26,7 miljarder kronor.

Operativt kassaflöde industriverksamheten

Mdr kr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Rörelseresultat	11,1	6,4	5,2	-1,0	2,3	1,6	13,3	16,1	18,7	20,6	14,5
Avskrivningar	6,4	3,1	3,8	7,0	7,8	7,2	7,1	7,3	9,8	10,3	11,8
Övriga ej kassapåverkande poster	-5,5	-0,5	-1,6	0,0	1,0	4,1	-0,6	0,2	0,2	-0,4	-0,7
Förändringar i rörelsekapital	0,4	-1,6	-3,0	6,8	0,4	0,7	-1,4	-5,6	-3,1	-0,1	-10,9
Finansiella poster och inkomstskatt	-2,3	-1,7	-0,8	-2,3	-1,1	-0,7	-0,2	-1,9	-3,7	-6,0	-5,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	10,1	5,7	3,6	10,5	10,4	12,9	18,2	16,1	21,9	24,4	9,7
Investeringar i anläggningar	-10,2	-4,7	-5,1	-7,7	-6,3	-5,8	-7,2	-9,9	-9,7	-10,1	-12,6
Investeringar i leasingtillgångar	-0,9	-0,5	-0,6	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	-0,5	-0,2	-0,4
Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar	1,5	0,8	0,7	1,1	1,1	0,6	0,7	0,9	0,9	1,1	0,6
Operativt kassaflöde	0,5	1,3	-1,4	3,4	5,1	7,6	11,4	6,8	12,6	15,2	-2,7

Export från Sverige

Mkr	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Volvokoncernen, totalt	64.401	52.719	46.251	50.394	52.730	49.300	62.653	71.133	80.517	88.606	96.571

Nyckeltal

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bruttomarginal, % ¹	23,2	20,3	19,3	17,2	17,9	19,2	21,6	21,8	22,7	22,6	21,3
Forsknings- och utvecklingskostnader i % av nettoomsättning ¹	4,9	3,9	4,1	3,0	3,3	3,9	3,8	3,3	3,4	4,0	4,9
Försäljningskostnader i % av nettoomsättning ¹	9,0	7,0	7,7	8,1	8,7	9,1	9,1	8,5	8,0	8,9	8,7
Administrationskostnader i % av nettoomsättning ¹	3,9	4,0	3,9	3,6	3,1	3,0	2,6	2,7	2,6	2,6	2,3
Avkastning på eget kapital, %	13,0	34,9	5,0	neg	1,7	0,4	13,9	17,8	19,6	18,1	12,1
Räntetäckningsgrad, ggr ¹	9,6	23,1	4,5	neg	2,2	1,9	11,0	16,7	26,1	20,7	8,8
Självfinansieringsgrad, %	16	29	39	92	110	152	163	116	189	153	5
Självfinansieringsgrad Industriverksamheten, %	105	130	72	148	196	243	268	173	235	265	78
Finansiell ställning Industriverksamheten, Mkr	12.232	28.758	9.392	-7.042	-6.063	-2.426	18.110	18.675	23.076	-4.305	-29.795
Finansiell nettoställning i procent av eget kapital	17,4	29,3	10,6	-8,2	-7,7	-3,3	25,8	23,7	29,2	-5,7	-39,4
Andel eget kapital, %	34,1	50,2	44,3	32,8	32,8	31,4	31,3	30,6	33,7	25,7	22,7
Andel eget kapital Industriverksamheten, %	51,2	67,3	60,8	41,8	42,4	40,5	40,0	40,4	40,6	30,8	28,4
Andel eget kapital exklusive minoritetsintresse, %	33,7	49,9	44,0	32,6	32,7	31,3	31,2	30,5	33,6	25,6	22,6

1 Uppgifterna avser Industriverksamheten. För perioder före 2006 ingår Financial Services konsoliderat enligt kapitalandelsmetoden.

11-årsöversikt

Aktiestatistik

Data per aktie (justerat för emissioner och split)¹

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Resultat, kr ¹	3:82	14:60	2:24	-0:70	0:66	0:14	4:72	6:44	8:03	7:37	4:90
Kontantutdelning, kr	1:20	1:40	1:60	1:60	1:60	1:60	2:50	3:35	10:00 ⁹	5:50	2:00 ¹⁰
Aktiekurs vid årets slut, kr, B-aktie	37,2	44	31,3	35,2	28,4	44	52,7	74,9	90,70	108:50	42:90
Direktavkastning, %, B-aktie ²	3,2	3,2	5,1	4,5	5,6	10,5 ⁸	4,7	4,5	11,0	5,1	4,7
Effektiv avkastning, %, B-aktie ³	-10	22	-23	17,6	-14,8	71,2	25,5	48,5	39,8	25,7	-59
P/E-tal (kurs/resultat), B-aktie ⁴	9	3	14	neg	43	310	11,2	11,6	11,3	14,7	8,8
EBIT-multipel ⁵	11	10	10	25	23	14	9,2	9,3	10,3	9,7	3,6
Utdelningsandel, % ⁶	31	10	71	neg	242	1.143	53	52	62	75	41
Eget kapital, kr ⁷	31,4	44,2	44,4	40,6	37,4	34,6	34	38,8	43	41	41
Avkastning på eget kapital, %	13,0	34,9	5,0	neg	1,7	0,4	13,9	17,8	19,6	18,1	12,1

Övriga aktiedata

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antal ägare vid årets slut	210.600	238.000	230.000	214.000	211.000	208.500	202.300	195.442	183.735	197.519	220.192
Antal utestående A-aktier vid årets slut, miljoner	138,6	138,6	124,7	131,7	131,7	131,7	131,5	131,4	131,4	657	657
Antal utestående B-aktier vid årets slut, miljoner	302,9	302,9	272,6	287,8	287,8	287,8	278,6	273,1	273,4	1.369	1.371
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	441,5	441,5	421,7	422,4	419,4	419,4	418,5	405,2	404,7	2.025	2.027
Årlig omsättning A-aktier, Stockholm, miljoner	34,5	27,0	42,4	40,3	27,3	31,4	42,0	39,3	56,4	172,3	308
Årlig omsättning B-aktier, Stockholm, miljoner	371,3	479,6	391,2	344,4	349,4	404,8	498,0	518,7	617,0	2.712,4	3.130,0
Årlig omsättning ADR, Nasdaq, miljoner	50,5	54,9	16,0	15,0	11,0	10,4	24,0	19,8	14,1	113,5	-

1 Resultat per aktie är beräknat som nettoresultat delat med genomsnittligt antal utestående aktier. Redovisning enligt IFRS från och med 2004.

2 Föreslagen utdelning i kronor per aktie dividerad med börskurs vid årets slut.

3 Kursförändring under året plus under året föreslagen utdelning dividerad med börskurs vid årets ingång (2000 inklusive premie i samband med återköp, 2003 inklusive utdelningen av Ainax, 2006 inkluderar aktiesplit 6:1 där den sjätte aktien är en så kallad inlösenaktie vilken vid inlösen gav 5 kronor i extrabetalning per aktie).

4 Börskurs vid årets slut dividerad med resultat per aktie före utspädning.

5 Marknadsvärde vid årets slut plus finansiell nettoskuld och minoritetsinsats dividerad med rörelseresultat, exklusive jämförelsestörande poster

och omvärdering av aktier.

6 Kontant utdelning dividerad med resultat per aktie före utspädning.

7 Eget kapital för aktieägare i AB Volvo dividerat med antalet utestående aktier vid årets slut.

8 Inklusive utdelningen av Ainax under 2004 till ett värde motsvarande 3:01 kronor per Volvoaktie (justerat för aktiesplit).

9 Inklusive extra utbetalning på 5 kronor genom inlösen av aktier.

10 Enligt styrelsens förslag.

De största aktieägarna i Volvo, 31 december 2008¹

	Antal aktier	Röstandel, %	Kapitalandel, %
Renault	441.520.885	21,3	21,8
Industrivärden	69.975.606	8,8	3,5
Violet Partners LP	43.727.400	5,5	2,2
AFA Försäkring	48.466.587	4,9	2,4
Svenska Handelsbanken ²	36.534.768	4,6	1,8
AMF Pension och fonder	67.864.006	4,1	3,3
Alecta	59.075.000	3,3	2,9
SEB Fonder / Trygg Försäkring	49.076.988	3,2	2,4
Skandia Liv	25.333.390	2,6	1,2
Swedbank Robur fonder	72.794.001	2,5	3,6
Totalt	914.368.631	60,8	45,1

1 Baserat på antalet utestående aktier.

2 Svenska Handelsbanken består av aktier som vid periodens utgång innehades av Svenska Handelsbanken, Svenska Handelsbankens pensionsfond, Svenska Handelsbankens personalstiftelse, Svenska Handelsbanken pensionskassa samt Oktogonen.

Aktiefördelning, 31 december 2008¹

Innehav	Antal aktieägare	Röstandel, % ¹	Kapitalandel, % ¹
1-1.000 aktier	164.631	2,1	2,4
1.001-10.000 aktier	50.814	5,6	6,9
10.001-100.000 aktier	4.101	3,5	4,8
100.001-	646	88,8	85,9
Totalt	220.192	100	100

Som ett resultat av återköpet av egna aktier ägde AB Volvo 4,8% av bolagets egna aktier den 31 december 2008.

1 Baserat på samtliga registrerade aktier.

Redovisning per affärsområde

Nettoomsättning¹

Mkr		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lastbilar	Västra Europa	27.837	30.006	30.415	60.841	61.406	63.097	68.664	70.567	80.116	86.035	86.994
	Östra Europa	3.089	2.265	3.158	5.526	6.424	7.004	8.767	9.139	13.166	22.616	22.920
	Nordamerika	17.659	22.303	17.048	33.630	33.721	28.151	35.154	46.129	50.605	27.255	26.588
	Sydamerika	3.777	2.190	3.111	3.993	3.277	3.464	5.223	7.657	9.213	11.483	14.680
	Asien	2.047	2.010	3.432	4.659	5.919	9.206	12.378	13.551	8.975	26.593	37.515
	Övriga marknader	1.267	1.492	1.911	7.919	8.005	6.047	6.693	8.353	9.190	13.910	14.538
	Totalt	55.676	60.266	59.075	116.568	118.752	116.969	136.879	155.396	171.265	187.892	203.235
Bussar	Västra Europa	5.528	5.735	6.767	6.263	6.695	6.153	6.422	6.564	7.390	7.204	6.987
	Östra Europa	366	226	182	373	409	381	526	578	534	563	334
	Nordamerika	5.574	6.871	7.723	6.847	3.838	2.984	2.960	4.247	4.910	4.630	5.355
	Sydamerika	910	469	732	757	366	329	521	2.641	1.537	1.623	1.571
	Asien	1.519	943	1.269	1.839	2.022	1.447	1.632	1.612	2.003	1.802	2.094
	Övriga marknader	389	469	514	596	705	684	661	947	897	786	971
	Totalt	14.286	14.713	17.187	16.675	14.035	11.978	12.722	16.589	17.271	16.608	17.312
Anläggningsmaskiner	Västra Europa	9.557	9.901	10.029	10.326	10.383	11.576	12.443	14.213	18.438	21.852	20.763
	Östra Europa	336	193	255	341	454	772	1.010	1.311	1.888	3.442	4.429
	Nordamerika	6.548	5.725	5.823	6.145	5.667	5.428	8.601	10.337	11.280	11.170	10.159
	Sydamerika	957	498	776	847	709	636	922	1.238	1.358	2.155	2.913
	Asien	1.092	1.903	2.484	2.773	3.048	3.707	4.961	5.717	6.903	12.179	13.738
	Övriga marknader	882	662	626	703	751	1.035	1.423	2.000	2.264	2.835	4.077
	Totalt	19.372	18.882	19.993	21.135	21.012	23.154	29.360	34.816	42.131	53.633	56.079
Volvo Penta	Västra Europa	2.725	2.986	3.204	3.789	3.846	4.081	4.723	4.845	5.748	6.290	6.100
	Östra Europa	23	26	30	38	99	108	184	257	363	508	454
	Nordamerika	1.412	1.770	2.257	2.175	2.261	2.109	2.500	2.832	2.815	2.674	1.947
	Sydamerika	153	134	160	213	127	146	142	208	221	274	364
	Asien	476	692	794	988	1.141	947	1.324	1.427	1.359	1.624	2.082
	Övriga marknader	142	153	154	177	195	205	184	207	268	349	486
	Totalt	4.931	5.761	6.599	7.380	7.669	7.596	9.057	9.776	10.774	11.719	11.433
Volvo Aero	Västra Europa	4.231	4.560	4.651	4.788	3.422	3.951	3.130	3.346	3.674	3.431	3.468
	Östra Europa	47	16	42	87	28	49	49	60	124	31	29
	Nordamerika	3.502	4.557	5.040	5.841	4.573	3.301	3.127	3.612	3.815	3.723	3.534
	Sydamerika	284	193	134	187	177	152	138	168	173	127	58
	Asien	336	491	701	708	497	428	400	284	356	234	234
	Övriga marknader	184	136	145	173	140	149	81	68	91	100	125
	Totalt	8.584	9.953	10.713	11.784	8.837	8.030	6.925	7.538	8.233	7.646	7.448
	Övrigt och elimineringsar	4.781	6.807	6.825	7.073	6.775	7.041	7.228	7.076	-654	-703	-575
Nettoomsättning Industriverksamheten		107.630	116.382	120.392	180.615	177.080	174.768	202.171	231.191	249.020	276.795	294.932
Financial Services	Västra Europa	5.465	6.300	6.240	5.314	5.573	5.604	6.114	4.213	4.009	3.845	6.021
	Östra Europa	86	185	257	360	424	474	499	584	379	639	1.078
	Nordamerika	1.152	1.620	2.626	3.216	3.344	2.542	2.432	2.036	2.569	2.467	369
	Sydamerika	297	455	452	451	403	358	396	570	608	620	791
	Asien	0	1	0	24	49	65	90	101	45	87	158
	Övriga marknader	224	76	103	130	132	110	67	45	38	47	68
	Totalt	7.224	8.637	9.678	9.495	9.925	9.153	9.598	7.549	7.648	7.705	8.485
	Elimineringar	-	-	-	-830	-807	-630	-693	1.819	2.167	905	250
Volvokoncernen exklusive avvecklade verksamheter		114.854	125.019	130.070	189.280	186.198	183.291	211.076	240.559	258.835	285.405	303.667
	Personvagnar	103.798	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Övriga avvecklade verksamheter och elimineringar	-5.716	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volvokoncernen totalt		212.936	125.019	130.070	189.280	186.198	183.291	211.076	240.559	258.835	285.405	303.667

Från och med den 1 januari 2007 återförs resultaten från samordningsfördelarna i affärsenheterna till de olika affärsområdena. Jämförelsesiffror för 2006 har omräknats.

¹ Nettoomsättningen för 1998–2001 har räknats om enligt den nya organisation som gäller från och med 2002.

11-årsöversikt

Rörelseresultat

Mkr	1998 ⁶	1999 ⁵	2000	2001 ⁴	2002	2003 ³	2004 ²	2005	2006 ¹	2007	2008
Lastbilar ⁷	2.769	3.247	1.414	-2.066	1.189	3.951	8.992	11.717	13.116	15.193	12.167
Bussar	-37	224	440	-916	-94	-790	158	470	745	231	-76
Anläggningsmaskiner	626	1.709	1.594	527	406	908	1.898	2.752	4.072	4.218	1.808
Volvo Penta	-63	314	484	658	647	695	940	943	1.105	1.173	928
Volvo Aero	527	584	621	653	5	-44	403	836	359	529	359
Kundfinansiering	681	1.066	1.499	325	490	926	1.365	2.033	1.686	1.649	1.397
Övrigt	3.950	319	616	143	194	-3.142	923	-598	-684	-762	-731

Volvokoncernen exklusive avvecklade verksamheter

	8.453	7.463	6.668	-676	2.837	2.504	14.679	18.153	20.399	22.231	15.851
--	--------------	--------------	--------------	-------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Personvagnar

	3.375	26.695	-	-	-	-	-	-	-	-	-
--	-------	--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Rörelseresultat

Volvokoncernen	11.828	34.158	6.668	-676	2.837	2.504	14.679	18.153	20.399	22.231	15.851
-----------------------	---------------	---------------	--------------	-------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Från och med den 1 januari 2007 återförs vinsterna från samordningsföreläggarna i affärsenheterna till de olika affärsområdena. Jämförelsesiffror för 2006 har omräknats.

- Rörelseresultatet 2006 inkluderar justering av goodwill på -1.712, vilket redovisas i Lastbilar.
- Rörelseresultatet 2004 inkluderar återläggning av nedskrivning av aktier i Scania AB om 915 (rapporterat i Övrigt) samt nedskrivning av aktier, 95, i Henlys Group Plc (rapporterat i Bussar).
- Rörelseresultatet 2003 inkluderar nedskrivningar av aktier i Scania AB och Henlys Group Plc uppgående till 4.030, varav 429 redovisas i resultatet för Bussar (Henlys Group) och 3.601 redovisas i resultatet för övriga verksamheter (Scania).

4 Rörelseresultatet 2001 inkluderade strukturkostnader på 3.862, främst avseende integrationen av Mack Trucks och Renault Trucks, varav 3.106 inom Lastbilar, 392 inom Bussar och 364 inom Anläggningsmaskiner.

5 Volvo Personvagnar redovisas som en avyttrad verksamhet från och med 1 januari 1999. Reavinsten från försäljningen uppgick till 26.695.

6) 1998 uppgick strukturkostnader till 1.650 varav 46 inom Lastbilar, 422 inom Bussar, 910 inom Anläggningsmaskiner och 158 inom Volvo Penta. Rörelseresultatet inkluderade även en reavinst på 4.452 från försäljningen av aktier i PharmaciaUpJohn.

7) Avser Volvo Lastvagnar 1998-2000.

Rörelsemarginal

%	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lastbilar	5,0	5,4	2,4	-1,8	1,0	3,4	6,6	7,5	7,7	8,1	6,0
Anläggningsmaskiner	3,2	9,1	8,0	2,5	1,9	3,9	6,5	7,9	9,7	7,9	3,2
Bussar	-0,3	1,5	2,6	-5,5	-0,7	-6,6	1,2	2,8	4,3	1,4	-0,4
Volvo Penta	-1,3	5,5	7,3	8,9	8,4	9,1	10,4	9,6	10,3	10,0	8,1
Volvo Aero	6,1	5,9	5,8	5,5	0,1	-0,5	5,8	11,1	4,4	6,9	4,8
Volvokoncernen exklusive avvecklade verksamheter	7,9	6,4	5,5	-0,4	1,6	1,4	7,3	7,9	7,9	7,8	5,2
Rörelsemarginal totalt	5,7	29,3	5,5	-0,4	1,6	1,4	7,3	7,9	7,9	7,8	5,2

Anställda vid årets slut

Antal ¹	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lastbilar	22.560	23.330	24.320	44.180	43.470	46.900	49.450	50.240	49.900	64.390	64.280
Bussar	8.690	8.860	9.060	6.230	6.660	6.680	7.700	7.710	7.760	9.290	8.930
Anläggningsmaskiner	9.680	8.900	8.830	7.780	8.410	9.280	9.930	10.290	11.050	19.710	19.810
Volvo Penta	1.490	1.400	1.480	1.370	1.410	1.440	1.580	1.560	1.650	3.000	2.940
Volvo Aero	3.990	4.550	4.240	4.040	3.660	3.440	3.350	3.460	3.510	3.550	3.510
Financial Services	860	1.160	1.220	1.080	1.060	1.060	1.100	1.070	1.010	1.150	1.290
Övriga bolag	5.190	5.270	5.120	6.240	6.490	6.940	7.970	7.530	8.310	610	620
Volvokoncernen exklusive avvecklade verksamheter	52.460	53.470	54.270	70.920	71.160	75.740	81.080	81.860	83.190	101.700	101.380
Personvagnar	27.360	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volvokoncernen totalt	79.820	53.470	54.270	70.920	71.160	75.740	81.080	81.860	83.190	101.700	101.380

1 Från och med 2007 har anställda i affärsenheterna fördelats på affärsområdena.

Anställda

Antal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sverige	43.900	24.840	25.030	24.350	25.420	26.380	28.530	27.070	27.830	28.660	28.190
Europa, exklusive Sverige	17.880	11.900	12.320	27.800	27.130	29.120	28.930	29.650	30.070	32.780	32.940
Nordamerika	12.100	11.880	11.410	12.670	12.440	12.270	14.620	15.140	14.820	15.750	14.200
Sydamerika	1.980	1.930	2.100	2.090	2.020	2.640	3.110	3.690	3.890	4.640	4.380
Asien	3.340	2.480	2.570	2.550	2.590	3.710	4.130	4.210	4.420	17.150	19.090
Övriga marknader	620	440	840	1.460	1.560	1.620	1.760	2.100	2.160	2.720	2.580
Volvokoncernen totalt	79.820	53.470	54.270	70.920	71.160	75.740	81.080	81.860	83.190	101.700	101.380

Levererade fordon

Antal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tunga lastbilar	78.690	81.240	76.470	117.180	120.200	120.920	152.300	172.242	179.089	172.322	179.962
Medeltunga lastbilar	4.590	3.850	5.360	17.310	16.220	15.870	18.800	18.643	14.695	27.933	30.817
Lätta lastbilar	-	-	-	20.820	20.710	19.200	22.120	23.494	26.147	36.101	40.372
Totalt lastbilar	83.280	85.090	81.830	155.310	157.130	155.990	193.220	214.379	219.931	236.356	251.151

Bussar och busschassier	10.200	9.500	11.015	9.953	9.059	7.817	8.232	10.675	10.360	9.916	9.937
--------------------------------	---------------	--------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	--------------	--------------

Antal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Lastbilar	Totalt Europa	42.350	42.530	46.140	98.040	96.290	92.080	102.670	103.622	114.417	128.070	121.847
	Västra Europa	37.810	39.630	42.050	90.460	87.490	82.670	90.750	91.087	97.074	100.106	95.969
	Östra Europa	4.540	2.900	4.090	7.580	8.800	9.410	11.920	12.535	17.343	27.964	25.878
	Nordamerika	29.310	34.300	23.610	34.650	36.510	34.760	49.270	64.974	70.499	33.280	30.146
	Sydamerika	6.020	3.900	4.530	5.790	5.360	5.980	9.190	11.248	11.646	15.264	18.092
	Asien	3.760	2.720	5.560	6.600	9.140	16.290	24.880	25.706	12.817	39.916	60.725
	Övriga marknader	1.840	1.640	1.990	10.230	9.830	6.880	7.210	8.829	10.552	19.826	20.341
	Totalt	83.280	85.090	81.830	155.310	157.130	155.990	193.220	214.379	219.931	236.356	251.151
Bussar	Totalt Europa	3.860	3.630	3.994	3.115	3.413	3.087	3.417	3.723	3.570	3.748	3.313
	Västra Europa	3.580	3.430	3.870	2.899	3.076	2.782	3.073	3.385	3.081	3.377	3.140
	Östra Europa	280	200	124	216	337	305	344	338	489	371	173
	Nordamerika	2.730	3.640	3.869	3.128	1.945	1.553	1.388	1.546	1.741	1.547	1.884
	Sydamerika	1.510	710	980	1.009	495	369	624	2.297	1.236	1.318	995
	Asien	1.650	1.000	1.659	2.209	2.639	2.227	2.341	2.554	3.349	2.757	3.033
	Övriga marknader	450	520	513	492	567	581	462	555	464	546	712
	Totalt	10.200	9.500	11.015	9.953	9.059	7.817	8.232	10.675	10.360	9.916	9.937

Miljöprestanda Volvos produktionsanläggningar, Industriverksamheten

Absoluta värden relaterade till nettoomsättningen	2004	2005	2006	2007 ¹	2008
Energiförbrukning (GWh;MWh/Mkr)	2.695; 13,3	2.683; 11,6	2.612; 10,5	2.426; 9,6	2.754; 9,3
Koldioxidutsläpp (1.000 ton; ton/Mkr)	293; 1,5	292; 1,3	282; 1,1	242; 1,0	339; 1,2
Vattenförbrukning (1.000 m ³ ; m ³ /Mkr)	8.495; 42,2	7.419; 32,1	7.596; 30,6	7.067; 27,9	8.205; 27,8
Kväveoxidutsläpp (ton;kg/Mkr)	645; 3,2	672; 2,9	606; 2,4	542; 2,1	800; 2,7
Lösningsmedelutsläpp (ton;kg/Mkr)	2.085; 10,3	1.960; 8,5	2.048; 8,3	1.979; 7,8	1.945; 6,6
Svaveldioxidutsläpp (ton; kg/Mkr)	184; 0,9	209; 0,9	69; 0,3	58; 0,2	64; 0,2
Farligt avfall (ton; kg/Mkr)	24.675; 122	23.590; 102	26.987; 109	27.120; 107	27.675; 94
Nettoomsättning, Mdr kr	202,1	231,2	248,1	253,2	294,9

1 Nissan Diesel och Ingersoll Rands division för väganläggningsmaskiner ingår ej.

Kunderbudande

Lastbilar

Varumärkena inom Volvokoncernens lastbilsverksamhet har alla en unik och tydlig varumärkesspecifik karaktär och konkurrerar med varandra på vissa marknader. Volvo Lastvagnar, Renault Trucks, Nissan Diesel och Mack Trucks samt Eicher erbjuder kunderna ett brett utbud av produkter och tjänster för effektiva och ekonomiska transporter.

	Fjärrtransporter	Regional distribution	Stadsdistribution	Anläggningslastbilar
Volvo Lastvagnar				
Renault Trucks				
Nissan Diesel				
Mack Trucks				

Bussar

Volvo Bussars produktutbud omfattar kompletta bussar och busschassier för stads-, intercity- och turisttrafik. Företaget har ett totalerbjudande som förutom bussarna även omfattar ett globalt servicenätverk, effektiv reservdelshantering, service- och reparationskontrakt, finansiella tjänster samt trafikinformationssystem.

Stadsbussar	Intercitybussar	Turistbussar	Chassier
			

Marina och industriella applikationer

Volvo Penta tillverkar motorer och drivsystem för marint bruk, såväl till fritidsbåtar som till yrkesbåtar. Utbudet omfattar motorer från cirka 10 till 800 hk och ett globalt servicenätverk med uppemot 5.000 återförsäljare. Volvo Penta levererar också industrimotorer från 75 till 600 kW för bevattningspumpar, generatoraggregat, materialhantering och andra industriella användningsområden.

Marin

Industri

Anläggningsmaskiner

Volvo Anläggningsmaskiner utvecklar, tillverkar och marknadsför olika typer av anläggningsmaskiner. Produkterna är ledande på många av världens marknader och omfattar ett brett sortiment av hjullastare, hjul- och bandgående grävmaskiner, ramstyrda dumprar, utrustning för byggnation och underhåll av vägar samt ett stort utbud av kompakta maskiner.

Kompakta anläggningsmaskiner

Hjullastare

Traktorgrävare

Bandgående grävmaskiner

Skidsteerlastare

Tunga anläggningsmaskiner

Hjullastare

Bandgående grävmaskiner

Ramstyrda dumprar

Hjulgående grävmaskiner

Hjullastare från Lingong

Väganläggningsmaskiner

Väghyvlar

Vältar

Asfaltläggare

Flygindustrin

Volvo Aero utvecklar och tillverkar avancerade komponenter till flygplansmotorer och rymdraketer, med lättvikt i fokus. Mer än 90% av alla nya större civila flygplan har motorkomponenter från Volvo Aero. Företaget ansvarar även för svenska Gripen-planets motorer. Volvo Aero har också en eftermarknadsaffär, som bland annat omfattar motorunderhåll, reservdelsförsörjning, leasing och logistiklösningar.

Motorkomponenter

Motorunderhåll

Rymd

Finansiella tjänster

Finansiella tjänster såsom kund- och återförsäljarfinansiering och andra tjänster såsom försäkringar bidrar till att skapa kundvärde. Erbjudandet av kostnadseffektiva och attraktiva finansieringslösningar och andra tjänster bidrar till att bibehålla befintliga kunder samt att attrahera nya.

Finansiering för kunder och återförsäljare

Definitioner

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.

Finansiell nettoställning

Likvida medel, kortfristiga placeringar och räntebärande finansiella fordringar med avdrag för kort- och långfristiga räntebärande skulder samt avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

Investeringar

Begreppet investeringar inkluderar investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier, immateriella anläggningstillgångar samt tillgångar i operationell leasing. I koncernens kassaflödesanalys inkluderas endast investeringar vilka påverkat koncernens likvida medel under året.

Joint ventures

Företag över vilka bolaget har gemensamt bestämmande inflytande, tillsammans med en eller flera externa parter.

Kassaflöde

Sammanlagda förändringen i koncernens kassa under räkenskapsåret. Förändringen i kassan specificeras med avseende på förändringar från rörelsen, löpande verksamheten, förändringar beroende på investeringar i maskiner, anläggningar, med mera, samt finansieringsverksamheten beroende på förändringar av lån och placeringar.

Resultat per aktie

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med moderbolagets genomsnittliga antal aktier för räkenskapsåret.

Resultat per aktie efter utspädning

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med det vägda genomsnittet av antalet utestående aktier adderat med det genomsnittliga antalet aktier som skulle emitterats som en effekt av pågående ersättnings- och personalprogram.

Räntetäckningsgrad

Rörelseresultat samt ränteintäkter och liknande resultatposter dividerat med räntekostnader.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat dividerat med nettoomsättning.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från den löpande verksamheten (se kassaflödesanalysen) dividerat med nettoinvesteringar i anläggningar och leasingtillgångar enligt kassaflödesanalysen.

Soliditet

Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

Årsstämma den 1 april 2009

Årsstämma hålls i Göteborg i Lisebergshallen, med ingång från Örgrytevägen, onsdagen den 1 april 2009, kl. 15.00.

Anmälan

Aktieägare som önskar deltaga skall dels vara införd i den av Euclear Sweden AB (fd VPC AB) förda aktieboken senast torsdagen den 26 mars 2009

dels anmäla sig senast den 26 mars 2009, helst före kl. 12.00

- per telefon från och med 27 februari, 020-39 14 50 eller via Volvos växel 031-66 00 00
- per post till AB Volvo (publ), Juridik, 405 08 Göteborg
- på Volvos hemsida www.volvokoncernen.se eller www.volvogroup.com

Vid anmälan bör aktieägare uppge:

- namn
- personnummer (registreringsnummer)
- adress och telefonnummer
- namn och personnummer avseende eventuellt ombud
- namn på eventuellt medföljande biträde/n.

Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier bör av den bank eller fondhandlare som förvaltar aktierna begära tillfällig ägarregistrering ett par bankdagar före den 26 mars 2009.

Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslås den 6 april 2009 med beräknad utbetalning av kontant utdelning den 9 april 2009.

Volvos valberedning

Följande personer är ledamöter i Volvos valberedning:

Thierry Moulouquet	Ordförande för valberedningen, Renault
Carl-Olof By	AB Industrivärden
Finn Johnsson	Styrelseordförande
Anders Oscarsson	SEB Fonder / Trygg Försäkring
Lars Förberg	Violet Partner LP
Håkan Sandberg	Handelsbanken, SHB Pension Fund, SHB Pensionskassa, SHB Employee Fund och Oktogonen

Valberedningen har bland annat till uppgift att till årsstämman lämna förslag till val av styrelse, av styrelsens ordförande och revisorer. Valberedningen föreslår också arvoden till styrelse och revisorer.

Preliminära publiceringstillfällen

Rapport över första kvartalet 2009	24 april 2009
Rapport över första halvåret 2009	21 juli 2009
Rapport över de tre första kvartalen 2009	23 oktober 2009
Bokslutsrapport 2009	februari 2010
Årsredovisning 2009	mars 2010

Rapporterna finns tillgängliga på www.volvokoncernen.se samt på www.volvogroup.com vid publiceringstillfället och sänds också direkt till de aktieägare som anmält till Volvo att de vill ha Volvos finansiella information.

Historiska tidsserier över Volvokoncernens marknadsinformation och aktiedata publiceras regelbundet på internet www.volvokoncernen.se samt på www.volvogroup.com.

Kontaktuppgifter

Investor Relations:	Aktiebolaget Volvo (publ) 556012-5790	
Christer Johansson	031-66 13 34	Investor Relations, VHK
Patrik Stenberg	031-66 13 36	405 08 Göteborg
Anders Christensson	031-66 11 91	Tel 031-66 00 00
John Hartwell	+1 212 418 7432	Fax 031-53 72 96
		E-post investorrelations@volvo.com
		www.volvokoncernen.se
		www.volvogroup.com

Global

VOLVO

AB Volvo (publ)

405 08 Göteborg
Telefon 031-66 00 00
www.volvogroup.com